

Црвен крст на Република Северна Македонија
Kruqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut
Red Cross of the Republic of North Macedonia

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
PROGRAMI PËR PUNË
ANNUAL PLAN OF ACTION**

2020

СОДРЖИНА

ВОВЕД

МЕЃУНАРОДНО ДВИЖЕЊЕ НА ЦРВЕН КРСТ И ЦРВЕНА ПОЛУМЕСЕЧИНА

ЛИЧНА КАРТА НА ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ПОМОШНА УЛОГА И МАНДАТ НА ЦРВЕНИОТ КРСТ ВО ДРЖАВАТА

НОРМАТИВНА РАМКА

ОРГАНИЗАЦИСКИ РАЗВОЈ

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

ВОЛОНТЕРСКИ МЕНАЏМЕНТ И ЧЛЕНСТВО

ПРОЕКТНО РАБОТЕЊЕ И МОБИЛИЗИРАЊЕ НА ФОНДОВИ ОД КОРПОРАТИВЕН СЕКТОР

СОЦИЈАЛНО – ХУМАНИТАРНИ ПРОГРАМИ

ПОДГОТВЕНОСТ И ОДГОВОР ПРИ КАТАСТРОФИ

ПРЕВЕНТИВНО ЗДРАВСТВЕНИ ПРОГРАМИ

ПРВА ПОМОШ

КРВОДАРИТЕЛСТВО

МЛАДИ НА ЦРВЕНИОТ КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ДИСЕМИНАЦИЈА

ЦРВЕН КРСТ ВО АКЦИЈА-ПРОМОЦИЈА НА ХУМАНИ ВРЕДНОСТИ (ЦКА-ПХВ)

ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СЕМЕЈНИ ВРСКИ

СОВРЕМЕНИ МОДЕЛИ ЗА ДВОНАСОЧНА КОМУНИКАЦИЈА

УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ, МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

ПРОГРАМА ЗА ПСИХО-СОЦИЈАЛНА ПОДДРШКА

БУЏЕТ НА ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2020 ГОДИНА

КОН ЧИТАТЕЛОТ

3 Оваа публикација претставува алатка за годишно планирање на Црвениот крст на Република Северна Македонија. Изработена е од стручната служба на националното друштво во соработка со општинските организации на Црвен крст и Црвен крст на Град Скопје. Во обид постојано да ја унапредува својата транспарентност и отчетност пред своите партнери, државните институции, донатори, волонтери и пошироката јавност, организацијата преку оваа публикација има за цел да ја претстави својата работа и активностите кои ќе ги спроведува во 2020 година.

4 Програмата за работа претставува основна рамка за планираните активности, согласно со мандатот и улогата на Црвениот крст во државата и обезбедените програмски и проектни средства за имплементација на своите програми. Исто така, претставува покана за соработка за сите заинтересирани партнери, организации и волонтерите на Црвениот крст во државата, да се вклучат во предвидените активности, но исто така и да иницираат нови активности и иницијативи за опфаќање на различни целни групи кои имаат потреба од поддршка и сервисни услуги на Црвениот крст во тековната година.

19 За да бидеме поблиски до нашите читатели и соработници, во содржините на публикацијата се обидовме да ја претставиме структурната поставеност на Црвениот крст на Република Северна Македонија, помошната улога на Црвениот крст во државата согласно со меѓународното хуманитарно право. Исто така во кратки црти го претставуваме и Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина и местото и улогата на Црвениот крст на РСМ во тие рамки. Во Програмата за работа свое место наоѓаат и партните на нашата организација и нашите иницијативи за обезбедување на проектна поддршка во тековната година.

30 Главен акцент во оваа публикација се секако нашите програми кои што ги имплементираме во државата. Активностите во сферата на организацискиот развој и меѓународна соработка, нормативната рамка, превентивно-здравствената програма, социјално хуманитарната програма, програмата за подготвеност и дејствување при катастрофи, активностите на полето на дисеминација и служба за барање, мобилизирање фондови, програмата за волонтерски менаџмент, и активностите на младите на Црвениот крст. Исто така ви даваме краток осврт на начинот на комуникации и информирање на нашата организација, активностите за мониторинг и евалуација, активностите за надградба на капацитетите на човечките ресурси. Ќе се запознаете со основните принципи на Движењето и календарските активности на организацијата.

41 Ве покануваме да одвоите дел од своето време и да направите прошетка низ оваа интересна публикација, за да ви ги претставиме нашите програми кои ќе ги спроведуваме во 2020 година и да бидете дел од нашите иницијативи за подобрување на добросостојбата на ранливатите категории на население во локалните заедници во Република Северна Македонија.

ВОВЕД

Црвениот крст во служба на човекот, поддршка за луѓето кои се нашле во незавидна состојба. Црвениот крст со најмладите, со повозрасните, со институциите, со сервиси и услуги за граѓаните на Република Северна Македонија. Продолжуваме да работиме посветено врз принципите и идеалите на нашиот основач Анри Динан кој имал толку хумани пораки и идеи што и по еден ипол век од постоење на нашето Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина, сеуште ни се водилка да одиме по истиот пат, кој буди искрени насмевки и надеж за луѓето кои чекаат подадена рака кога им е најтешко.

Црвениот крст на Република Северна Македонија низ годините прерасна во организација која е почитуван помошник на институциите во државата во исполнување на различни задачи од интерес на граѓаните на Република Северна Македонија. Го негуваме волонтерството и ја имаме поддршката на граѓаните во локалните заедници за да бидеме секогаш таму каде што е потребно.

д.р Саит Саити

генерален секретар

Ромел Велев

проф.др. Ромел Велев

претседател

Продолжуваме со обезбедување на сервиси и услуги кои се во согласност со нашата мисија и мандат. Оваа година одбележуваме и 75 години од постоење на нашата организација, горди на нашите постигнувања, подготвени да се справиме со сите нови предизвици.

Подготвени сме да учиме од минатото, да бидеме подготвени за иднината, за да бидеме подобри и поуспешни, секогаш во служба на нашите корисници на услуги.

На тој пат, чекориме заедно со нашите партнери и волонтери. Благодарност до сите нив кои продолжуваат да не поддржуваат и не препознаваат како чинител кој може да одговори на различни предизвици во интерес на различните категории на корисници кои ги опслужуваме. Програмата за работа на Црвен крст на Република Северна Македонија за 2020 година нека биде мотив повеќе за сите нас да бидеме поодговорни, да го дадеме најдоброто од себе, во остварување на нашите зацртани цели, да им помогнеме на луѓето и да дадеме придонес во развој на здраво и похумано општество.

Црвениот крст се родил на 24 јуни 1859 во срцето на швајцарскиот бизнисмен, Анри Ди-нан (1828 – 1910), по една од најкрававите битки на векот, битката кај Солферино. Тој е основач на Меѓународниот Комитет на Црвен крст во 1863 година а подоцна резултира со формирање на Меѓународната Федерација на Црвен крст и црвена полумесечина во 1919 година и националните друштва на Црвен крст и Црвена полумесечина. Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина како глобално движење денес има на 100 милиони волонтери и членови ширум светот и ги опфаќа активностите на Меѓународниот Комитет на Црвениот крст, Меѓународната Федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина и националните друштва, како што е и Црвениот крст на Република Северна Македонија.

МЕЃУНАРОДЕН КОМИТЕТ НА ЦРВЕН КРСТ

Меѓународниот Комитет на Црвен крст (МКЦК) е непристрасна, неутрална и независна организација чија хуманитарна мисија е да го заштитува животот и достоинството на жртвите од војна и внатрешни насилиства, како и да им

обезбеди помош. Ги води и ги координира меѓународните активности за хуманитарна помош на Движењето при конфликтни ситуации. Формиран во 1863, МКЦК има мандат кој му е доверен од државите, а кој се базира на Женевските Конвенции и нивните дополнителни Протоколи. При вооружени судири води грижа за: ранетите, болните борци, како и борците - бродоломници; лицата лишени од слобода (воени затвореници, притворени цивили), луѓето кои се принудени да се иселат во други делови на земјата (раселени лица) или во друга земја (бегалци) и ги помага цивилните лица. МКЦК ги советува државите околу примената на меѓународното хуманитарно право и ги користи Пораките на Црвен крст за да ги обнови и одржи семејните врски со размена на вести помеѓу членовите на семејството. МКЦК исто така ги регистрира воениите затвореници, презема чекори за да се осигури истите да не исчезнат, работи на спречување на мачење и малтретирање на затворениците, на подобрување на затворските услови. Исто така МКЦК во воените зони обезбедува медицинска помош за лекување (прва помош, евакуација на ранети, воена хирургија, физичка рехабилитација), превентивна медицина (вакцинација, исхрана, здравствено образование, обезбедува вода и храна, облека, засолниште за цивилното население во подрачјата погодени од војна.

МЕЃУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЈА НА ЦРВЕН КРСТ И ЦРВЕНА ПОЛУМЕСЕЧИНА

Меѓународната Федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина е формирана во 1919 година од по-веќе национални друштва и ги има следниве основни задачи: обезбедува помош на жртвите при катастрофи, обезбедува грижа за бегалци во други земји, обезбедува помош на националните друштва во исполнување на програмските активности во случај на катастрофи; врши координација на активностите помеѓу националните друштва. Исто така, Меѓународната Федерација, преку своите регионални делегации ширум светот обезбедува поддршка за националните друштва за надградба на своите човечки и материјални капацитети со цел да бидат подобро подгответи во реализирање на своите програмски активности и обезбедување на соодветен одговор при разни кризни состојби.

НАЦИОНАЛНИ ДРУШТВА НА ЦРВЕН КРСТ И ЦРВЕНА ПОЛУМЕСЕЧИНА

Денес во светот постојат 190 меѓународно признати национални друштва на Црвен крст и Црвена

полумесечина, членки на Меѓународната Федерација на Друштва на Црвен крст и Црвена полумесечина. Националните друштва се основните единици на Движењето и ги вршат своите хуманитарни активности во согласност со своите статути и националната легислатива. Националните друштва ги помагаат државните органи во нивните хуманитарни задачи, согласно потребите на населението во нивните земји. Националните друштва соработуваат со државните органи во превенцијата на болести, подобрувањето на здравјето и ублажувањето на човечкото страдање преку сопствени програми на полето на образование, здравствена и социјална грижа, за доброто на заедницата. Организираат итни операции за обезбедување на хуманитарна помош, а даваат и други услуги за помагање на жртвите на вооружени судири, согласно со Женевските Конвенции, и обезбедуваат помош на жртвите од природни катастрофи и други вонредни ситуации. Работат на дисеминација на меѓународното хуманитарно право, ги шират принципите и идеалите на Движењето и ја подигаат свеста за заштита на амблемите на Црвен крст и Црвена полумесечина. На меѓународен план, националните друштва, секое во рамките на своите можности обезбедуваат помош за жртвите на вооружените судири, и природни катастрофи и другите вонредни состојби ширум светот.

ЛИЧНА КАРТА НА ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Хуманоста и хуманитарните активности се познати и егзистираат на овие простори повеќе од сто години. Низ годините Црвениот крст обезбедувал поддршка за време на балканските и двете светски војни. Граѓаните на Македонија несебично ја обезбедувале хуманитарната поддршка во текот на овие војни преку организацијата на Црвен крст.

Црвениот крст на Република Македонија е официјално формиран на 17 март 1945 година по одржувањето на Второто заседание на АСНОМ кога е донесена одлуката за формирање на организација во Демократска Македонија во рамките на Демократична Федеративна Југославија.

Организацијата е посебно активна во пост военото опоравување на земјата и спроведување на превентивно-здравствени и социјални програми за различни целни групи. Во периодот од 1946-1948 год, Црвениот крст е активно вклучен и во обезбедување на поддршка и згрижување на децата бегалци од егејскиот дел на Македонија. Во наредните години се изведуваат собирни акции за помош, се организира доброволно дарување крв, се изведуваат здравствени и други хуманитарни акции, се вршат едукативни активности на населението. Посебен придонес со својата работа Црвениот крст дава при поплавите кои ја зафаќаат Македонија во 1962 година, а

пред с по катастрофалниот земјотрес во 1963 година кога Црвениот крст на Република Македонија претставува мост на солидарност помеѓу светот и настраданото население во Македонија при што со своите волонтери и вработени ја координира и дистрибуира меѓународната помош за погоденото население и дава поддршка во функционирањето на теренските болници каде се присутни претставници на Црвен крст од повеќе земји.

По распаѓањето на Југославија од 1992 година организацијата дејствува како независно Национално друштво. Работата на Националното друштво е уредена со посебен Закон за Црвениот крст на Република Македонија. Организацијата ја сочинуваат 33 општински организации на Црвен крст и Црвен крст на град Скопје, 10.500 членови и 7.500 активни волонтери. Црвениот крст на Република Македонија е признат како Национално друштво на Црвен крст од Меѓународниот Комитет на Црвен крст на 01.11.1995 год, додека на 27 ноември 1995 година станува пополноправен член на Меѓународната Федерација на друштвата на Црвен крст и Црвена полумесечина.

Во деведесеттите години од минатиот век сведоци бевме на голема хуманитарна катастрофа како резултат на војната во поранешна Југославија. Во соработка со партните од Движењето се помага во намалување на страдањата на илјадниците бегалци и раселени лица од поранешните Југословенски

републики кои побараа засолниште во нашата држава. Врв на хуманитарните операции од тој период е обезбедувањето на поддршка за околу 400.000 бегалци од Косово во 1999 година. Црвениот крст беше активен и за време на внатрешниот судир во државата во 2001 година, кога беше обезбедена поддршка за внатрешно раселените лица и преку активностите организацијата континуирано промовира толеранција и заеднички соживот во Република Македонија.

Во изминатата деценија организацијата дава посебен придонес и во обезбедување на хуманитарна поддршка за настрадано население во повеќе држави во светот. Тимови на Црвениот крст на РМ, учествуваа во операциите за спасување на погодено население од земјотресот во Турција во 1999 година. Обезбедени се неколку тимови за вода и финансиски средства за поддршка на населението погодено од цунамито во Индонезија, Малезија и Шри Ланка во 2005 година. Истата година дадена е поддршка со тимови за процена за погодено население од поплавите во Романија и Бугарија. Националното друштво исто така спроведе голема кампања за поддршка на населението погодено од земјотресот во Јапонија во 2011 година. Во 2014 година Црвениот крст на РМ ја координираше и хуманитарната кампања за помош на погоденото население од поплавите во Србија, Босна и Херцеговина и Хрватска.

На 24 јули 2015 година од страна на претседателот Ѓорѓе Иванов на Црвениот крст на РМ му е доделено Признанието „Повелба на Република Македонија“, по повод 70 години од формирањето, како организација која преку реализација на многубројни хуманитарни активности во различни сфери на делување, даде посебен придонес во обезбедување на помош и поддршка на ранливо-то население во државата и пошироко, а со тоа и афирмација и промовирање на меѓународното хуманитарно право и хуманите вредности.

Во периодот од 2015 - 2016 Црвениот крст работеше на надминување на последиците од големите поплави кои ја зафатија државата во два наврата во Тетовско и Скопско како и централна Македонија. Во соработка со одговорните државни агенции и институции, националното друштво беше лидер на хуманитарните напори за координирање на севкупната поддршка за обезбедување на меѓународна и локална помош за погоденото население. Во периодот од 2014-2019 год., националното друштво во соработка со локалните чинители во државата и меѓународни партнери организираше обезбедување на хуманитарна поддршка за мигрантите кои транзитираат или престојуваат во републиката. Над 1.000.000 мигранти поминаа низ државата, а речиси 50% од оваа целна група беа опфатени

со поддршка на Црвениот крст преку обезбедување на прва помош, транспорт до болница, храна, облека и хигиенски производи и спојување на разделени семејства.

Националното друштво во изминатите години, постојано учи, се надградува и усовршува, што резултираше со највисокото признание на Меѓународната Федерација во 2015 година му го додели првиот сертификат за силно национално друштво на Црвениот крст на Република Македонија за исполнување на стандарди и квалитет во работата. Црвениот крст преставува извор на национална гордост во сите локални заедници во државата и организацијата ги негува основните Европски и светски вредности и принципи на хуманост, толерантност, соживот, непристрасност.

Со уставните измени и промената на името на државата во Република Северна Македонија, националното друштво во 2019 година го менува името во Црвен крст на Република Северна Македонија.

Годинава Црвениот крст на РСМ одбележува 75 години од своето постоење. 75 години заедно со нашите граѓани. Долгиот пат на развој на организацијата е проткаен со големи

постигнувања и успешни хуманитарни активности кои се прикажани во личната карта на организацијата. Успешниот историски развој на националното друштво придонесе за голема вклученост на волонтери во Црвениот крст и постојана поддршка на странски и домашни партнери. Особено треба да се истакне успешната соработка со државните институции и местото и улогата на Црвениот крст во справување со различни кризни состојби во државата и регионот. За одбележување е се поуспешната соработка со корпоративниот сектор и меѓународни организации кои го препознаваат Црвениот крст како достоен партнери за имплементација на различни активности за задоволување на приоритетни потреби на различни целини групи.

75 годишниот јубилеј ќе се одбележи со пригодни активности на организацијата на национално и локално ниво. Горди сме на јубилејот и нашите остварувања и постојано подгответи за позитивен исчекор и нови иницијативи, активности и услуги по кои сме препознати со децении но и воведување на нови сервисни услуги согласно со модерните текови во општеството.

Нека е честит јубилејот. Бидете дел од Црвениот крст уште многу години.

ПОМОШНА УЛОГА И МАНДАТ НА ЦРВЕНИОТ КРСТ ВО ДРЖАВАТА

Функционирањето на Црвениот крст во државата се заснова на Законот за Црвен крст и Статутот на организацијата и одредбите од Женевските Конвенции и врши помошна улога на властите за време на војна и во мирновременски услови со цел да се воспостават потребни предуслови за функционирање при итни околности. По Втората Светска Војна во поголемиот дел од светот преовладува долгорочен мир што овозможил националните друштва да посветат внимание и на други активности наменети за подобрување на животот на локалното население како на пример крводарителство, прва помош и повеќе превентивно-здравствени активности, социјално хуманитарни активности за различни категории на корисници, подготвеност и дејствување при катастрофи и друго зависно од интересот на националното друштво или одредена општинска организација. Овие активности се од општествен карактер, наменети за добросостојба на заедницата и наложуваат партнерска соработка за да се излезе во пресрет на приоритетните потреби на населението.

Претставници на Црвениот крст на Република Северна Македонија се членови во главните штабови за кризен менаџмент во државата (Дирекција за заштита и спасување и Центарот за управување со кризи) одговорни за справување со

различни кризни состојби. Учество во овие штабови е на две нивоа. На национално ниво и на ниво на општински организации на Црвен крст каде претставниците на ООЦК се членови на штабовите на подрачните единици на горенаведените институции. За време на различни кризни состојби Црвениот крст на Република Северна Македонија заедно со институциите во рамки на системот за кризен менаџмент дава посебен придонес со материјални и човечки ресурси во надминување на последиците од овие кризни состојби.

Соработката со Министерството за Одбрана и Армијата на Република Северна Македонија е на исклучително високо ниво и се рефлектира во активностите за обезбедување на поддршка на погодено население од кризни состојби како и при организација и спроведување на најразлични вежбовни активности наменети за ефективно обезбедување на заштита и помош при хуманитарни операции за надминување на последици од кризни состојби. Црвениот крст на Република Северна Македонија обезбедува обуки за меѓународно хуманитарно право за офицерскиот состав на АРМ и учествува со свои човечки и технички ресурси во различни вежбовни активности организирани од АРМ.

Црвениот крст на Република Северна Македонија остварува тесна соработка со Министерството за внатрешни работи на полето на службата за барање и воспоставување на семејни врски, спроведување на обуки за борба против трговија со луѓе и илегална миграција, безбедност на патишта и заеднички настапи во промовирање на првата помош за зачувување на безбедноста на граѓаните, обезбедување на обуки по прва помош и обуки по меѓународно хуманитарно право за припадниците на МВР. Црвениот крст на Република Северна Македонија соработува со министерството за труд и социјална политика, Заводот за социјални дејности како и социјални институции и установи на локално ниво кои водат грижа и обезбедуваат социјална заштита на граѓаните на Република Северна Македонија, поддршка на лица со посебни потреби, грижа за стари лица, грижа за деца без родители, бездомници, деца на улица, лица во социјален ризик, мигранти, баратели на азил, бегалци и др.

Црвениот крст на Република Северна Македонија спроведува заеднички активности со Министерството за здравство и здравствените институции во државата на национално и локално ниво. Посебно е успешна соработката на полето на крводарителство која се реализира во соработка со Институтот за Трансфузиона Медицина и Фондот за Здравствено Осигуру-

вање со цел да се обезбеди сигурна и безбедна крв за потребите на здравствените институции во државата. Соработката се реализира и на полето на унапредување на здравствена превенција и промоција за обезбедување на подобро здравје на населението со акцент на специфични целни групи. Црвениот крст дава посебен придонес во унапредување на првата помош во државата преку обезбедување на обуки за различни целни групи. Националното друштво остварува тесна соработка и со Министерството за локална самоуправа. Посебно треба да се истакне соработката на единиците на локалната самоуправа со општинските организации на Црвен крст, кои во одредени локални средини финансираат проектни иницијативи и имплементираат заеднички активности.

На иницијатива на Меѓународниот Комитет на Црвен крст во 2006 година формиран е Национален Комитет за меѓународно хуманитарно право. Седиштето на Комитетот е во просториите на Црвениот крст на Република Северна Македонија. Во состав на Националниот комитет членуваат претставници од сите министерства кои имаат допирни точки поврзани со хармонизација на националното законодавство со меѓународното хуманитарно право, ефективна имплементација на МХП преку преземање и следење на практични мерки и активности, следење на развојот на МХП и негова дисеминација во различни сегменти на општествениот живот.

НОРМАТИВНА РАМКА

Црвениот крст на РСМ во процесот на надградба на капацитети и развој постојано ја надградува правната рамка со примена и следење на новините во домашното законодавство и нормативните акти на Меѓународното движење на Црвениот крст и Црвената полумесечина преку имплементација во своите интерни акти. Изминативе години рапидно се зголеми бројот на донесени документи кои не беа само квантитет, туку имаат клучна улога во нормирањето на одредени прашања од поедини области. Сето тоа води и кон потребата за правилна имплементација и спроведување на внатрешната регулатива и доследно почитување на истата.

Надградбата на нормативната рамка бара и надградба на човечките ресурси на Црвениот крст на сите нивоа на организациона поставеност, кои ќе ја следат применетата на документите и ќе предлагат новини согласно процесите кои се случуваат на домашен и меѓународен план поврзани со мисијата и визијата на Црвениот крст на Република Северна Македонија.

Главна цел: Воспоставен континуиран процес на надградба и имплементација на внатрешната нормативна рамка

Активности

Иницијативи за измени и дополнувања на позитивни законски прописи. Црвениот крст ќе земе активно учество во процесите на донесување на нови прописи и измени и дополнувања на постојните во оние области во кои делува и работи Црвениот крст, преку предлози и иницијативи во соработка со државните органи. За таа цел ќе бидат преземени потребни активности за подготовкa, ќе бидат направени потребни истражувања, разгледани документи на други национални друштва за начинот на регулирање на конкретно прашање со цел споредбена анализа и подготовкa на најдобро решение како предлог и иницијатива. Во случај на прифаќање на измени и дополнувања кои ги предлага Црвениот крст, ќе следи подготовкa и донесување на нови или изменување на постојните интерни акти на Црвениот крст за соодветната материја.

Ревидирање на постојни и донесување на нови нормативни акти. Црвениот крст во континуитет ќе ги следи новините и измените во националното законодавство во оние области во рамки на кои се движат активно-

стите на Црвениот крст и истите ќе ги инкорпорира во своето работење, како и новините и измените во Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина.

Надградбата на нормативната рамка ќе се одвива преку следење, активно учество на стручните соработници и помошните тела преку иницијативи и предлози, формирање на работни групи со членови со соодветно знаење и подготовкa за конкретното прашање кое е предмет на регулирање. Сето тоа ќе придонесе за подготвка и донесување на нови интерни акти и измена и дополнување на истите.

Имплементација и поддршка во имплементација на нормативните акти. Црвениот крст ќе се посвети на целосно и доследно применување на сите новини и измени во внатрешната регулатива. Ќе бидат организирани обуки, работни и консултативни средби и презентации за запознавање на секретарите и стручните соработници на сите нивоа на организациона поставеност со измените и дополнувањата на интерните акти. Ќе биде обезбедена постојана поддршка на ООЦК и ЦКГС, како и вработените во централната канцеларија на Црвен крст на РСМ за правилна имплементација на актите, поддршка во подготвка на акти, одлуки, заклучоци, решенија, договори итн., а особено внимание ќе се посвети на поддршка и запознавање со нормативната рамка на новите кадри во националното друштво.

Очекувани резултати

- Измени и дополнувања на националното законодавство во полза на Црвениот крст согласно неговиот мандат и мисијата и визијата
- Донесени нови нормативни акти и измени на постојните согласно најновите промени во законодавството на Република Северна Македонија и Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина
- Оспособени секретари и вработени во стручната служба на сите нивоа на организациона поставеност за правилна употреба и почитување на нормативните акти

РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТИ ЗА 2020 ГОДИНА

1. Зајакнување на интегритетот на организацијата за да биде силен и ефективен локален чинител и почитуван партнери во државата.
2. Промовирање и подржување на поинклузивно, правично и кохезивно општество и усогласување на хуманитарните пристапи за справување со предизвици.
3. Зајакнување на способностите за намалување на ризици, рана акција и одговор на кризи преку градење силни локални капацитети за подготвеност и одговор при катастрофи.
4. Поттикнување на позитивно, социјално, ментално и физичко здравје и добросостојба и намалување на социјалната исклученост, осаменост, здравствени итни состојби и социјални потешкотии на различни целни групи.

ОРГАНИЗАЦИСКИ РАЗВОЈ

Национално друштво кое е подготвено навремено и квалитетно да одговори на хуманитарните предизвици на ранливото население, а притоа и уживајќи ја довербата од своите партнери и целни групи, е основна цел на националното друштво за претстојниот период. За да се исполнi оваа определба пред се е потребно да се одржи чекорот со развојот на окolinата, да се земе во предвид влијанието на дигиталната технологија, навреме да се идентификуваат можностите за партнерства и мобилизирање на фондови, или накратко да се биде секогаш еден чекор понапред во планирањето и секогаш таму кога е потребно.

Зацврстувањето на соработката со националните институции во делот на превентивните програми и програмите за одговор на евентуални итни ситуации ќе биде приоритет во претстојната 2020 година. Со Министерството за локална самоуправа и Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија ќе се интензивира соработката која ќе биде насочена во давање на насоки за локално развивање на иницијативи и поддршка.

Главна цел: Унапредени капацитети на организацијата за испорачување на одржливи релевантни сервиси, адаптирани на опкружувањето, преку мрежа на општински организации и волонтерски иницијативи, за ранливи категории на население.

Активности:

Иновации и зацврстување на улогата во испорачување на препознатливи сервиси. Дејствувањето за одговор на хуманитарните потреби на ранливото население е основа на дејствувањето на Движењето на Црвениот крст и Црвената полумесечина. Следејќи го приматот на сертифицирано силно национално друштво, Црвениот крст на Република Северна Македонија ќе ја развива иновативноста и зацврстувањето на испорачувањето на сервисите и услугите во рамките на оспособување на населението за прва помош, развивање на мрежата на спасители на вода и планина, развивање на сервиси за нега на стари и немоќни лица, лични асистенти за лица со попреченост, поттикнување на социјално претприемништво, психолошка прва помош и психосоцијална поддршка на поединци и организации кои се вклучуваат во активностите во време на итни ситуации, иновативни иницијативи за локална хуманитарна поддршка на поединец или целна група, промовирање на неформална едукација за превенција и заштита итн. Градењето на доверлива организација сочинета од силни локални чинители и дистрибуирана мрежа на дејствување ќе биде силен предуслов за поуспешна имплементација на поставените цели.

Планови за локален развој. Спроведувањето на релевантни волонтерски активности за хуманитарните потреби на населението, со соодветен квалитет и опфат на корисници, е карак-

теристика на силна општинска организација на Црвениот крст. Во 2020 година ќе започне да се имплементира методологијата за вреднување на активностите на општинските организации на Црвен крст/Црвен крст на град Скопје и идентификување на позитивните и негативните аспекти во работата со цел да се обезбедат информации за преземање на развојни мерки за поуспешување на работата на националното друштво на сите организациски нивоа што ќе иницира подготвка на планови за развој на локално ниво.

Зајакнување на капацитети на општински организации на Црвен крст и Црвен крст на град Скопје. Надградбата на капацитетите за мобилизирање на фондови и развивање на ефикасни партнерства со локалните и регионални институции и организации ќе бидат приоритет за поддршката од Централната канцеларија кон сите локални ограноци. Користењето на наменските софтвери на Црвениот крст на РСМ, надградената нормативна рамка, искуствата и позитивните практики во проектното работење и менаџмент со човечките ресурси се само дел од темите кои ќе бидат предмет на обука и развој на капацитетите на сите нивоа на организацијата.

Ефикасна мрежа за координиран одговор на потребите на ранливото население. Сојасно принципот на Единство, Црвениот крст на Република Северна Македонија дејствува на целата територија на Република Северна Македонија. За да се има рамноправен и усогласен пристап кон целокупното население, ќе се настојува сите општински организации и Црвен крст на град Скопје навреме и подеднакво да можат да добиваат јасни насоки и поддршка во имплементацијата на програмските активности. За поефикасна соработка ќе се иницираат регионални и национални средби на кои управната и раководната структура ќе можат да спodelуваат искуства, иницираат заеднички активности или пак да допринесат во развој на националните политики.

Партнерска соработка. Партнерската соработка со институциите, организациите на локално, национално и корпоративниот сектор е сегмент со посебно внимание. Уредување на добрите практики на соработка со националните институции во државата преку потпишување на договор и меморандуми за разбирање се покажа како добар предуслов за соработка и заемно почитување. Ќе се иницира овој пристап да биде имплементиран и на локално ниво. Посебно внимание ќе биде посветено и на граѓанските здруженија кои дејствуваат на исти или слични програми и истовремено ги почитуваат принципите на Движењето на Црвениот крст и Црвената полумесечина.

Фонд за развој на Црвениот крст на Република Северна Македонија. Со измените на Законот за Црвен крст и воведените политики за проектно работење, се отвора можност за поддршка на развојни проекти инициирани од Општинските организации на Црвен крст и Црвен крст на град Скопје. Преку посебно дефиниран формат и уреден механизам на селекција, мониторинг и евалуација, од оваа година општинските организации на Црвениот крст ќе можат своите иницијативи да ги поднесат до Централната канцеларија и значително да ги зајакнат и развиваат своите капацитети во насока на подобрување на перформансите и резултатите од тековното работење.

Стратегија 2030. Годинава, Црвениот крст на РСМ ќе ја донесе новата Стратегија 2030 која се подготвува врз основа на стратешката рамка на Меѓународната Федерација и детектирани развојни потреби на организацијата за претстојните десет години. Новата Стратегија е во согласност со нашите хуманитарни принципи и вредности, заснована врз долгата и единствена историја на Движењето, со заложба секогаш да излеземе во пресрет на приоритетните потреби на ранливите целни групи, посветено, независно, непристрасно и по пат на неутрално делување. Стратегијата утврдува насоки за делување во следната деценија кога се очекуваат многу промени во начинот на кој живееме и во видовите кризи и ранливости со кои веројатно ќе се соочиме. Стратегијата 2030 треба да ни овозможи и нов концепт на лидерството и носење одлуки на локално ниво - каде што локалните заедници ќе бидат центарот на нашите промени.

Очекувани резултати

- Развиени иновативни алатки за подобрување на квалитетот на сервиси за целни групи.
- Подобрена ефикасноста во работењето на општинските организации и Црвен крст на град Скопје
- Унапредена соработка со релевантни институции на локално и национално ниво и имплементирани проекти за локален развој на општинските организации.
- Донесен развоен план на националното друштво за следната декада.

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Развојот на соработката со компонентите на Движењето како и со други организации може да придонесе во понатамошниот развој на квалитетот на сервисите како, иновации во работењето и зајакнување на капацитетите за одржливост на програмите кои се имплементираат.

Со цел искористување на можностите кои ги нудат европските фондови, развојот на билатерални соработки ќе биде насочен кон следење и собирање на искуства од Национални друштва и организации кои имаат позитивни практики во проектното работење.

Главна цел: Зајакнати партнеришки односи со компонентите на Движењето и други организации за надградба на капацитетите за испорака на сервиси и помош кон целните групи.

Активности

Поддршка на програмски активности на Црвениот крст на РСМ. Во рамките на програмското дејствување, националното друштво ќе продолжи со добрата соработка со партнёрските организации во делот на заедничка имплементација на постојни проекти, подготовкa на нови заеднички проектни апликации и организирање на средби, вежби и симулации. Со поддршка на Австрискиот и Швајцарскиот Црвен крст ќе продолжи имплементацијата на активности за поддршка на старите лица, додека со Албанскиот и Бугарскиот Црвен крст предвидено е спроведување на заеднички вежби и симулации за подготвеност и дејствување при катастрофи. На полето на безбедноста на вода ќе се одржат заеднички обуки со Бугарскиот Црвен крст, а со поддршка на Австрискиот Црвен крст – Штаер ќе се одржи обука за вода и санитација.

Очекувани резултати

- Имплементирани проекти и обезбедена поддршка, сервиси и услуги за различни целни категории.
- Стекнати нови знаења и вештини за ефикасно имплементирање на програмските активности на националното друштво.
- Унапредена билатерална соработка со национални друштва на Црвен крст и Црвена полумесечина на национално и локално ниво.

Обновени договори за соработка со партнеришки национални друштва. Ќе се инициира обновување на договорите за соработка со националните друштва на Црвен крст од Австрија, Норвешка и Германија. Акцентот во договорите ќе биде ставен на развивање на заеднички проекти кои се идентификувани како добри практики во националните друштва, пристап до достапни фондови за поддршка и директна поддршка на проектни иницијативи. Ќе се препорача воспоставување на партнеришки односи на локално ниво.

Зајакнување на меѓународната соработка на општинските организации на Црвен крст. Предвидено воспоставување на формална локална соработка на 3 општински организации од Црвениот крст на РСМ со огранаци на Италијанскиот Црвен крст, 2 општински организации на Црвениот крст на РСМ со 2 општински организации на Црвен крст на Србија, 2 општински организации на Црвениот крст на РСМ со 2 општински организации на Црвен крст на Албанија и 2 општински организации на Црвениот крст на РСМ со 2 општински организации на Црвен крст на Бугарија.

Соседите помагаат први. Како член на регионалната мрежа за заемна поддршка „Соседите помагаат први“ Црвениот крст на Северна Македонија ќе одржува постојана комуникација со националните друштва во регионот и ќе биде подготвен соодветно да одговори во случај на вонредна ситуација или катастрофа. Со цел да се има поефикасно дејствување и координиран пристап кога ќе има потреба од заедничко дејствување, ќе се инициира размена на искуства, практики, алатки и организирање на симулации и вежби кои ќе ги вклучуваат сите релевантни актери во регионот.

ВОЛОНТЕРСКИ МЕНАЏМЕНТ И ЧЛЕНСТВО

Волонтерството е важно средство за социјална вклученост и претставува важен пат кон градење на општествениот капитал во заедниците. Заради тоа постојано се трудиме да ги инспирираме луѓето за вредностите на волонтирањето и ангажманот во Црвениот крст. Волонтерската работа претставува основа за надградба на заедниците. Таа ги поттикнува луѓето да бидат одговорни граѓани. Нашите волонтери ги помагаат ранливите луѓе, и работат за свет во кој ќе има повеќе хуманост и мир. Волонтерите одвојуваат слободно време, знаење и вештини на редовна или повремена основа на планот на обезбедување хуманитарни активности, мобилизирање ресурси, административна поддршка, раководење или советодавна поддршка.

Волонтерството се заснова на принципот на доброволност, дејствување во корист на други лица без финансиски надомест. Тоа како начин на дејствување има општествена и индивидуална полза. Исто така волонтерството помага при градењето кохезивни (сплотени/тесно поврзани) заедници, при што се создава поголема доверба меѓу граѓаните и развива норми на солидарност и реципроцитет, кои се неопходни за една стабилна заедница. Од друга страна, пај-

преку волонтирање, по завршување на образоването на една индивидуа и се отвора можност за запознавање нови луѓе, интензивна комуникација и создавање на активен пристап кон животот. Волонтерството како модел на функционирање во рамки на општеството создава национална солидарност и во време на неповољни услови каде по-просперитетните групи најчесто се придонесуваат за доброто на оние кои имаат потреба.

Имајќи го во предвид значењето на волонтерите за успешна реализација на програмските активности, Црвениот крст на Република Северна Македонија постојано се залага за подобрување на квалитетот, стандардите, и капацитетите на волонтерите како и нивно задржување во организацијата преку создавање на пријатна и социјално инклузивна средина. Оваа поволна средина значи обезбедување на волонтерите со соодветна обука, надзор и редовна евалуација како и оддавање на признание за остварениот придонес; осигурување, обезбедување на соодветна опрема и психо-социјална поддршка; и обезбедување на организациска поддршка за воспоставување на локални структури релевантни за задачите кои треба да се спроведат од страна на волонтерите.

Бидејќи животните трендови продолжуваат да се менуваат во однос на волонтирањето на луѓето, Црвениот крст на Република Северна Македонија работи на донесување на општествени и економски политики кои цврсто го промовираат волонтирањето во државата.

Главен приоритет во тековната година ќе биде зголемување на бројот на оспособени волонтери преку воведување на иновативни методи за надградба, обука и ангажирање на волонтери со помош на користење на позитивни искуства и алатки на Европската Мрежа за Развој на Волонтерство на Црвен крст и Црвена полумесечина. Посебно внимание ќе биде насочено на обезбедување на потребниот број минамален број на членови (14.000, согласно со поединечниот број на членови за секоја ООЦК утврден во методологијата за потребен број на членови во ООЦК) во дел од општинските организации преку инкорпорирање на активности за анимирање на членство и обезбедување на потребниот број на членови.

Главна цел: Обезбедена поддршка за целни групи во локални заедници преку инспирирани и мобилизиирани волонтери и членови на организацијата.

Активности

Во текот на годината националното друштво преку општинските организации на Црвен крст и Црвен крст на град Скопје ќе продолжи да инвестира во волонтерите, во надградување на нивните знаења преку нивно учество на разни специјализирани обуки организирани низ програмите на организацијата. Посебен акцент ќе се стави на организирање на обука за волонтерски менаджмент за обука на лицата одговорни за промовирање на волонтерството на локално ниво. Исто така во текот на годината ќе се организира обука за ориентери и ќе се следи и работата на ориентерите во Црвениот крст кои имаат важна задача во промовирањето на волонтерството и ориентирање на нови волонтери на локално ниво.

Одејќи во чекор со развојот на дигиталната технологија, организацијата во текот на годината, ќе се обиде да направи позитивен исчекор во примената и користењето на софтверски апликации за регрутирање, следење на работата и задржување на волонтери.

Поттикнувањето на развој на волонтерството од најмала возраст ќе биде основна заложба на Црвениот крст на Република Северна Македонија. Во соработка со Министерството за образование и наука ќе се направи ревизија на учебникот по предметот Граѓанско општество за седмо одделение каде е описана работата на Црвениот крст и во рамките на редовната училишна програма се промовираат вредностите на хуманоста и волонтирањето. Развојот на нови облици на организирање на волонтерската работа во рамките на програмите ќе биде основа за зголемување на бројот на волонтери, а преку нив и зголемување на обемот на опфатени корисници и испорачани услуги.

Традиционално на 5-ти декември на национално ниво ќе се одржи настан за доделување на признанија на поединци и на форми за организирање на волонтерска работа кои имаат остварено најдобри резултати во текот на изминатата година, по повод одбележување на Светскиот ден на волонтерството 5-ти декември.

Една од основните заложби продолжува да биде преземање на активности за анимирање на ново членство во организацијата на локално ниво како еден од најважните предуслови за обезбедување на јавна поддршка за активностите на организацијата. Активностите на овој план ќе се преземат во соработка со општинските организации на Црвен крст со цел да се обезбеди континуирана заложба на скупната организација за зголемување на бројот на членови согласно со методологијата за потребен број на членови во општинските организации на Црвен крст со што ќе се обезбеди оптималниот квантум на членови за функционирање на организацијата.

Очекувани резултати:

- Зголемен број на волонтери оспособени да излезат во пресрет на приоритетни потреби на ранливо население
- Зголемен интерес за членство во организацијата за обезбедување на поддршка на јавноста за активностите на Црвениот крст.
- Надградена база на податоци на волонтери и членови на организацијата.
- Надградени капацитети на волонтери и членови на организација преку обезбедување на соодветни обуки за имплементација на активности на Црвениот крст.

ПРОЕКТНО РАБОТЕЊЕ И МОБИЛИЗИРАЊЕ НА ФОНДОВИ ОД КОРПОРАТИВЕН СЕКТОР

Со цел да се обезбедат поголеми финансиски средства за имплементација на програмите преку достапни извори за финансирање, Црвениот крст на РСМ планира да го зајакне делокругот на работа за мобилизирање на фондови. Програмските активности се очекува да се реализираат преку проекти, па за таа цел ќе се работи на унапредување на внатрешниот систем на сите нивоа на организацијата со цел да се обезбедат донатори и спонзори, домашни и меѓународни. Проектите ќе се развиваат согласно организациските потреби, социјалните трендови во државата и потребите на населението. Приоритетна задача за 2020 ќе биде зајакнување на капацитетите на ООЦК за подготовкa на проекти и користење на достапни фондови.

Во претстојната година ООЦК и ЦКГС ќе добијат соодветна поддршка за развој на капацитетите за подготовка и имплементација на проекти, а ќе претходи и анализа на досега сработено во делот на проектното работење. ЕУ фондите и можностите за нивно користење од претпристанката помош и останати ЕУ финансиски инструменти ќе бидат главен таргет за реализација. Преку редовно следење на отворените повици, подготвената база на подготвени и поднесени проекти на ниво на организација, аплицирањето ќе се реализира врз основа на соодветно планирање, направени анализи и одржлив развој.

Соработката со корпоративниот сектор и воспоставување на стратешки партнериства со компаниите е исто така значаен сегмент на заложбите на националното друштво за обезбедување поддршка за имплементација на проекти и програмски активности. Црвениот крст во државата е препознаен како сериозен партнери на институциите и компаниите кои заеднички вложуваат во подобрување на животот на населението. За таа цел преку соодветни иницијативи и натаму ќе се вложуваат напори во поттикнување на општествената одговорност на компаниите за обезбедување на ефективна поддршка и застапување на интересите на ранливото население. Приоритетна задача во работата со општествено одговорните компании ќе биде претставување на услугите кои ООЦК ги нудат преку изработка на каталог на достапни услуги со што би се оствариле понатаму долгорочни договори за финансирање на одредена услуга.

Главна цел: Подготвени проектни иницијативи и мобилизирани фондови за имплементација на програми за интересите на населението

Активности

- Воспоставување на база на аплицирани и подготвени проекти од страна на ЦКРМ, ЦКГС и ООЦК
- Организирање на минимум еднаш месечно состаноци за планирање, подготовка и координација на проектите во секторот и минимум шест на национално ниво за поддршка на раководителите на секторите и секретарите
- Учество на минимум 5 јавни настани од интерес на Црвениот крст на РСМ со цел аплицирање проекти на достапни повици
- Подготовка на прашалник и анализа за капацитетите на националното друштво за подготовкa на проекти од ЕУ извори
- Обука на општински организации на Црвен крст за подготовкa на проекти и подготвени 15 проекти на ООЦК – мали грантови.
- Подготовка и поднесување апликации за најмалку 4 проекти за ЕУ достапни фондови.
- Промовирањето на хуманите вредности пред компаниите, а истовремено и потенцирајќи ги придобивките од партнерство со Црвениот крст, е еден од значајните форми за воспоставување на партнерска соработка за имплементација на заеднички активности во заедниците. Во текот на годината ќе бидат одржани средби со 10 компании за воспоставување и зацврстување на партнерската соработка.
- Црвениот крст на РСМ ќе продолжи да ја развива воспоставената плодна соработка со стопанските комори во земјата со цел да се имплементираат заеднички иницијативи во насока на промовирање на корпоративната општествена одговорност на компаниите за нивна поддршка во реализација на програми наменети за ранливи цели групи население. Ќе се одржат четири дисеминациски средби и панел дискусији со членките на коморите на кои ќе се промовира каталогот на услуги на националното друштво.
- Со цел поттикнување на стратешки партнериства за имплементација на заеднички социјално корисни општествени програми, ќе се организира партнерски состанок кој станува традиционален и веќе 10 години по ред се одржува со претставници на владини институции и корпоративниот сектор. За оваа цел ќе се подготви каталог на проекти кој ќе се понуди на партнери и донатори за поддршка и вклученост во имплементација на проектните содржини.

Очекувани резултати:

- Зајакнати се капацитетите на општинските организации на Црвениот крст за зголемување на фондовите преку проектното работење
- Обезбедени средства за активности на националното друштво преку ЕУ фондови, корпоративен сектор и други достапни фондови

СОЦИЈАЛНО – ХУМАНИТАРНИ ПРОГРАМИ

Социјално-хуманитарните програми имаат за цел да придонесат во заштита на достоинството и намалување на ранливоста на лицата соочени со одредени социјални ризици. Надградба на човечки ресурси на организацијата, обезбедување на квалитетни социјални услуги на корисниците, како и јакнење на капацитетите на ранливите целни групи население за подобра социјална интеграција во заедниците, ќе претставуваат приоритетни активности за дејствување на националното друштво во социјално – хуманитарните програми. Од исклучително значење е и во иднина да се градат партнерски релации со владините институции, граѓанскиот сектор, бизнис заедницата, за да се обезбеди поддршка за развој на ранливите заедници. Во работењето ќе се практикува примена на партципативниот пристап со непосредна активна инволвираност на ранливото население со цел да се придонесе широк спектар на можни одговори на утврдените предизвици во заедниците. Во имплементација на програмите ќе бидат опфатени различни целни групи, како што се постари граѓани, лица со попреченост, семејства во социјален ризик, ранливи заедници, млада популација, како и општата популација на населението.

Главна цел: Придонес во намалување на сиромаштијата и социјалната исключеност на ранливи целни групи на население.

Активности

Грижа и поддршка на старите лица. Црвениот крст на РСМ со поддршка на Австрискиот Црвен крст, меѓународни организации и агенции, како и со поддршка на партнери од земјата, ќе продолжи да ги развива проектните активности за грижа и поддршка на стари лица во домашни услови. Преку испора-

ка на соодветни услуги од страна на волонтери на Црвен крст и медицински сестри ангажирани преку Црвениот крст ќе се обезбеди поддршка во задоволување на приоритетни потреби на изнемоштени стари лица во домашни услови. Во текот на годината покрај центарот за помош на стари лица во домашни услови кој функционира преку Црвениот крст на град Скопје, ќе се отворат уште 4 нови центри преку општинските организации на Црвениот крст.

Дневните центри и клубовите на стари лица претставуваат организирана форма за активно и здраво стареење, кои со поддршка на локалните владини институции и корпоративниот сектор ќе се развиваат во националното друштво. Четирите дневни центри за стари лица кои функционираат преку Црвен крст на град Скопје и Општинската организација на Црвен крст Гази Баба, како и четирите клуба на стари лица менаџирани преку општинските организации на Црвен крст Крива Паланка, Неготино, Прилеп и Велес се позитивни примери постарите граѓани активно да се вклучат во различни сфери на општествено дејствување. Во текот на годината ќе се отвори уште еден дневен центар за стари лица.

Обуки за негуватели на стари и немоќни лица. Црвениот крст на РСМ е верификувана организација која спроведува програма за обуки за негувател на стари и немоќни лица. Обуките за негуватели ќе се организираат преку Црвениот крст на град Скопје и општинските организации на Црвен крст Прилеп, Охрид, Гостивар, Струга, Неготино, Струмица. Интенција на националното друштво е годинава да се прошират програмите за обука и во 5 нови општински организации согласно условите и капацитетите на организациите. Со оваа сертифицирана обука лицата се стекнуваат со знаења, вештини и компетенции за давање на основни

здравствени и социјални услуги во домашни услови на лица кои поради возраст, хронични болести и др. причини се во состојба на изнемоштеност и неможност да се грижат за себе. Услугите се од различна природа и форма и ја заменуваат институционалната грижа и другите форми на организирана грижа. Согласно правилникот за сертифицирање на програми на Центарот за образование на возрасните, Црвениот крст на РСМ во 2020 година има обврска да ја верификува програмата во која ќе се внесат нови содржини со цел истата да се подобри. Во текот на годината ќе бидат обучени нови негуватели кои ќе испорачуваат квалитетни услуги за старите лица.

Сервиси за социјални и здравствени услуги на старите лица во домашни услови. Преку Центарот Нега кој функционира преку Црвениот крст на град Скопје ангажирани се обучени негуватели за испорака на услуги за стари и немоќни лица во Скопје. Вакви сервиси ќе се отворат и преку 6 општински организации на Црвениот крст кои ќе спроведуваат верификувани програми за обука за негуватели. За потреба од испорака на социјални и здравствени услуги на старите лица во домашни услови, говорат и податоците од спроведеното истражување во 2018 година од страна на надворешна агенција за истражување, според кое 45,7% од старите лица на возраст над 80 години им е потребна дополнителна поддршка во нивниот дом. (Истражувањето е направено на 1004 испитаници, стари лица над 65 години од 8 региони во Северна Македонија, во рамки на регионалниот проект за социјална инклузија на старите лица финансиран од Европската Унија).

Мрежа „ИнклузиваМ“ за социјална инклузија на старите лица. На иницијатива на Црвениот крст на РСМ и здружението Хуманост, во 2016 година формирана е мрежа „ИнклузиваМ“ за социјална инклузија на старите лица, во која членуваат Црвениот крст на РСМ и 8 здруженија на граѓани. Согласно стратегијата за застапување за социјална инклузија на старите лица донесена од страна на членките на мрежата, Црвениот крст ќе даде придонес во отворање и развој на социјални сервиси за стари лица преку 6 општински организации на Црвениот крст, како и активности со цел да се зголеми јавната свест и последователни влијанија во процесите на донесување на одлуки за социјална инклузија на старите лица.

Меѓународниот ден на стари лица и Недела на грижа за старите лица се традиционални активности кои ќе се одбележат со цел да се подигне свеста на населението за остварување на правата на старите лица, како и потребната грижа и поддршка на старите лица. Ќе бидат организирани едукативни активности на теми од интерес на старите лица, рекреативни и креативни активности, како и активности за поддршка на постарите граѓани во

заедниците. Во активностите ќе бидат инволвирани повеќе од 4000 активни лица од трета добра.

Лична асистенција на лица со попреченост. Црвениот крст на Република Северна Македонија веќе трета година е понудувач на услугата лична асистенција на лица со попреченост. Услуги кои најчесто се користат, се услуги во заедницата, во домот, на работното место и високо образовниот процес. Ваквиот начин на испорака на услугите придонесува до поголема социјализација и вклученост на лицата во заедницата низ различни активности – индивидуални и заеднички. Услугите за лицата со попреченост во континуитет ќе продолжат да се испорачуваат од страна на личните асистенти. Тие се организирани преку Црвениот крст на град Скопје и општинските организации на Црвен крст Битола, Струга, Струмица, Гостивар, Неготино и Куманово.

Црвениот крст на РСМ е верификувана организација за спроведување на програмата за обуки за лична асистенција на лица со попреченост. Тие се организираат преку Црвениот крст на град Скопје и шесте општински организации на Црвен крст. Во текот на 2020 година оваа програма ќе се прошири и во 5 нови општински организации на Црвен крст каде има услови и капацитети за верификување на организацијата за нејзино спроведување.

Со цел да се развијат услугите за лицата со попреченост, Црвениот крст на РСМ ќе креира нова програма која ќе биде верификувана во Центарот за образование на возрасни и Министерството за образование и наука.

Подобрување на социјализација на деца и млади со попреченост е континуирана проектна активност која се имплементира во соработка со Заводот за социјални дејности и поддршка на донатори и партнери од корпоративниот сектор, преку Црвениот крст на град Скопје и општинските организации на Црвен крст Велес, Прилеп, Кавадарци, Делчево, Дебар, Кичево и Гостивар. Ќе се организираат активности за социјализација на над 320 деца и младите со попреченост од дневните центри, во кои ќе бидат вклучени млади волонтери на Црвениот крст од 8 општини. Со проектните активности се обезбедува и психо – социјална поддршка на децата во згрижувачки семејства во Скопје, Велес и Прилеп. Во текот на годината ваквите активности ќе се прошират со вклученост на 4 нови општински организации на Црвен крст.

Политика за заштита и обезбедување на хуманитарна помош на бегалци, мигранти, внатрешно раселени лица, повратници и баратели на азил. Црвениот крст на РСМ со цел да воспостави систем за одговор на миграциските прашања, во 2020 година ќе се изработи политика за заштита и обезбедување на хуманитарна помош на бегалци, мигранти, внатрешно раселени лица, повратници и баратели на азил. Политиката ќе содржи насоки за Фокусирање на потребите и ранливоста на мигрантите, информирање за правата на мигрантите, поврзување, помош, заштита и хуманитарно застапување за мигрантите, бегалци, внатрешно ра-

селени лица, повратници и баратели на азил, градење партнериства за поддршка на мигрантите, поддршка при враќање, одговор на потребите при раселување на населението и други прашања врзани за миграциите.

Воспоставување и развој на социјално претприемништво во националното друштво. Главниот двигател за унапредување на концептот за социјална економија и социјални претпријатија е граѓанското општество, поддржано од меѓународните организации и донаторските агенции. Социјалните претпријатија во последните години се појавија како нов и многу значаен феномен. Социјалното претприемништво се дефинира како континуирано спроведување на економски активности под одредени услови на работење и вработување на воглавно маргинализирани групи на лица. Целта е да се генерира општествена вредност при што заедницата ќе има корист од претприемачките активности. Црвениот крст на РСМ започна со активности за унапредување на социјалното претприемништво,.eduцирани се дел од структурите на неколку општински организации на Црвен крст. Општинската организација на Црвен крст Битола обезбеди поддршка за отворање на социјално претпријатие. Црвениот крст на град Скопје интензивно работи на спроведување економски активности наменети за социјални цели како што е Центарот „Солферино“ во Струга, Проектот „Копче“, Нега центарот за услуги за стари и немојни лица. Црвениот крст на РСМ со поддршка на Европските фондови, ќе спроведе иницијативи за унапредување на концептот за социјално претприемништво во националното друштво преку организирање на заедничко учење и овозможување поддршка во управувањето на социјалните претпријатија, асистирање на тимови кои ќе имаат за цел да основаат социјално претпријатие (коучинг, менторирање, планирање на бизнис и импакт и др); поврзување со социјални претпријатија во земјата и на меѓународен план за споделување на добри практики, алатки и методи на работа и др.

Предизвик за иновативно решение за обезбедување – „Оброк за сите“ е проект финансиски поддржан од Фондот за иновации и технолошки развој. Целта на проектот е создавање на одржливо решение кое на национално ниво ќе обезбеди систем кој ќе ги искористува пазарните вишоци со цел да обезбеди нутритивни оброци за поголеми и различни категории на социјално загрозени граѓани кои имаат потреба од нив. Моделот кој ќе се предложи ќе ја отсликува реалноста за можностите со вишоци храна во земјата, да се задоволат потребите на ранливи категории на граѓани од различните региони,

заедно со капацитетите и потреби за инвестиции на терен за подигнување на капацитетите преку преструктуирање на проект „Народни кујни“ и искористување на сите веќе постоечки потенцијали на различните организации.

Борба против трговија со луѓе. Во текот на годината ќе се имплементираат превентивни активности насочени кон подигање на свеста на младата популација за препознавање на начините преку кои младите можат да бидат вовлечени во трговијата со луѓе и нивна самозаштита. Црвениот крст активно ќе се вклучи во одбележување на Европскиот ден и Неделата на борба против трговија со луѓе кои се координирани од страна на Националната комисија за борба против трговија со луѓе и илегална миграција на РСМ. Со поддршка на Меѓународната Федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина ќе се спроведе едукација на нови обучувачи за развој на превентивната програма за борба против трговија со луѓе во контекст на миграциите. Со едукацијата ќе бидат опфатени млади волонтери од Црвен крст на град Скопје и 4 општински организации на Црвен крст. Со поддршка на Владата на РСМ ќе се имплементира проект за превенција од трговија со луѓе со кој ќе се.eduцираат 30 млади волонтери на Црвениот крст Битола, Прилеп, Куманово, Кочани, Кичево и Ресен за одржување на работилници за врсничка едукација на млади за подигање на свеста за превенција од трговија со луѓе. Со превентивните лекции ќе бидат опфатени над 1200 ученици од основни и средни училишта.

Хуманитарни акции, кампањи за поддршка на семејства во социјален ризик. Со цел да се зголеми капацитетот на националното друштво да одговори на предизвиците за задоволување на одредени потреби на ранливи целни групи во заедниците, во текот на годината ќе се организираат 2 големи хуманитарни акции и кампањи во рамки на одбележување на Неделата на солидарност и Неделата на борба против гладта. Во акциите ќе се обезбедува помош во храна, облека, средства за хигиена за помош на ранливи лица на кои таков вид на поддршка им е неопходна. Покрај овие две традиционални акции, граѓаните и сите оние кои се заинтересирани во текот на целата година можат да ги предадат своите донацији во 33 општински организации на Црвениот крст и Црвен крст на град Скопје, или да донираат средства во Фондот на солидарност или преку мобилните телефони објавени на интернет страната на Црвениот крст на РСМ.

Очекувани резултати

- Развиени се социјални сервиси и испорачани се квалитетни услуги наменети за ранливи целни групи на население.
- Подигната е јавната свест за потреба од вклученост на ранливото население во носење на одлуки кои непосредно влијаат во подобрување на квалитетот на нивниот живот.

ПОДГОТВЕНОСТ И ОДГОВОР ПРИ КАТАСТРОФИ

За да се обезбеди брза и ефективна хуманитарна помош, активностите на националното друштво во делот за подготвеност и одговор при катастрофи се насочени кон обезбедување на континуирана надградба на човечките ресурси во сите ООЦК и ЦКГС. Програмските активности за подготвеност и одговор при катастрофи се дел и од националните политики и одговор, па од тута произлегува и долгогодишната успешна соработка со сите одговорните субјекти на ова поле како што се единиците на локална самоуправа, работните организации, образовни институции, Дирекција за заштита и спасување, Центар за управување со кризи, Армијата, Воената Академија и други активни чинители, домашни и странски.

Во 2020 година приоритетна задача во делот на подготвеност и одговор во случај на катастрофи е ставање во функција на Оперативниот Центар за подготвеност и одговор при катастрофи на Црвен крст на Република Северна Македонија и операционализација на Фонд за подготвеност и одговор при катастрофи на ЦКРСМ (наменет за подобрување на капацитетите на ООЦК/ЦКГС на локално ниво на полето на подготвеност: обуки, опрема и обезбедување на одредени стокови резерви со хуманитарна помош: прехранбени, хигиенски продукти и сл.).

Главна цел: Зајакнати капацитети за намалување на ризици, рано предупредување и одговор на кризи преку воспоставени силни локални структури и капацитети за подготвеност и одговор при катастрофи.

Активности

- Ставање во функција на Оперативен Центарот кој е сместен во просториите на Логистичкиот Центар на ЦКРСМ во Момин Поток-Скопје. Во овој Центар преку стандардни оперативни процедури (СОП) за одговор во случај на катастрофи навремено и координирано ќе се организираат сите дејствија во случај на катастрофи. Со имплементација на СОП ќе се обезбеди синхронизиран одговор и подобра превенција во подготвеноста и одговорот на сите ООЦК и ЦКГС. Оперативниот Центар ќе биде отворен и за понатамошна соработка со сите институции со кои националното друштво успешно соработува.
- **Фонд за подготвеност и одговор при катастрофи на ЦКРСМ.** Во 2020 година, ќе се започне функционирањето на Фондот за подготвеност и одговор при катастрофи наменет за подобрување на капацитетите на ООЦК/ЦКГС на локално ниво на полето на подготвеност (обуки, опрема) и обезбедување на одредени стокови резерви со хуманитарна помош (прехранбени, хигиенски продукти и сл.).
- Поддршка на три ООЦК за формирање на тимови за подготвеност и одговор при катастрофи.
- Имплементација на НИКС платформа во соработка со Центарот за управување со кризи ќе се организираат три симулацијски вежби (училишни вежби во 3 региони). ЦК ќе учества и ќе биде дел од организацијата на меѓународна НАТО вежба во соработка со Центарот за управување со кризи.
- Согласно новиот ревидиран и потпишан Меморандум за соработка со Армијата ќе се организира најмалку една средба на годишно ниво со цел да се унапреди соработката на тема Армијата и Црвениот Крст низ изминатите години.

- Подигање на јавната свест во образовните институции со реализација на Проектот за безбедни училишта и градинки, финансиран од ЕРАЗМУС+ програмата преку кој е започната подготовкa на документ за застапување за намалување на ризици од катастрофи во образовен систем на национално, регионално и европско ниво, подготовкa на сет на материјали / каталог на ресурси за намалување на ризици од катастрофи и поставување на онлајн платформа за намалување на ризици од катастрофи во најмалку 2 до 5 образовни институции со стандардизирани обуки за околу 200 настапен персонал.
- Со цел унапредување на политиките за намалување на ризици организацијата ќе спроведе меѓусебниот едукативни кампањи, едукации и прашалници за намалување на ризици од катастрофи и за адаптација кон климатските промени кои во иднина може да предизвикуваат се почести екстремни настани како што се поплави, суши, студени и топлотни бранови и други катастрофи.
- Во 2020 година ќе се подготви оперативен план 2020-2022 за соработка со Австриски Црвен крст - Црвен крст на град Штаер, кој ќе содржи заедничка програма и план за обука на волонтери на полето на вода, санитацијата и промоцијата на хигиена при катастрофи, кои ќе бидат оспособени за одговор на национално, регионално и меѓународно ниво.
- Со цел да се зајакнат стручните центри за безбедност на вода годинава ќе се работи на унапредување на дејноста преку ревидирање на постојните правила, а ќе се организираат три курсеви за спасители и инструктори на води за 30 спасители со цел зголемување на капацитетите.
- Во делот на активности за безбедност на планина, Црвениот крст ќе иницира анализа за потребата од донесување на Закон за горско спасување, што подразбира низа консултативни процеси, анализа на соодветни документи и размена на искуства од соседни друштва каде овој Закон е во функција.
- Тимот од централната канцеларија ќе продолжи со обезбедување на логистичка поддршка на тимовите и станиците за спасување на планина во Охрид (ООЦК Охрид) и Скопје (Црвен крст на град Скопје) континуирано во текот на годината за време на викенди, празници, настани, и на повик.
- ООЦК Велес традиционално учествува во организирање на пливачкиот маратон на езерото Младост-Велес, со поддршка на тимот од Црвен крст на РСМ кој во 2020 ќе вклучи и тим од Црвен Крст на Република Бугарија со цел на размена на искуства.
- Подготовка на база на сите обучени кадри во делот на подготвеност и одговор во услови на катастрофи, со цел унапредување на капацитетите на ООЦК и ЦКГС.
- Во 2020 во рамките на проектот „Соседите први помагаат,“ ќе продолжи и понатаму соработката со Албански Црвен крст и Бугарски Црвен крст и други национални друштва вклучени во оваа акција за организирање на заеднички активности за подготвеност и одговор при катастрофи кој е предвиден во договорот за соработка.

Очекувани резултати:

- Зајакнати капацитети на националното друштво за подготвеност и дејствување при катастрофи.
- Подигната е јавната свест за заштита од климатски промени и зајакнати се капацитетите на националното друштво за спроведување на активности за адаптација кон климатските промени.
- Подобрен е системот за спроведување на едукација и обука за намалување на ризици од катастрофи, прва помош и психосоцијална поддршка за учениците од училиштата и децата од градинките во случај на катастрофи.
- Зајакнати капацитети на националното друштво на полето на вода и санитација и промоција на хигиена, безбедност на вода и безбедност на планина.

ПРЕВЕНТИВНО ЗДРАВСТВЕНИ ПРОГРАМИ

Визијата на националното друштво е да допринесе за здраво и безбедно живеење за сите, се стремиме кон намалување на превентивните смртности и заболувања преку унапредување на пристапот до здравствени сервиси за најранливите групи на население, секако во партнерство со релевантните домашни здравствени институции и меѓународни организации како СЗО, УНФПА, УНИЦЕФ, УНДП, УНАИДС и други клучни партнери.

Активностите на националното друштво ќе имаат за цел да обезбедат ефективност и одржливост преку имплементација на активности за витална помош на најранливите групи на население. Како помошник на државата и јавно здравствените институции Црвениот крст ќе се стреми да придонесе во реализација на УН Одржливите развојни цели со цел подобра иднина за сите.

Во текот на 2020 година здравствениот тим ќе обезбеди поддршка на општинските организации со цел унапредување на капацитетите на заедниците за нивна подобра организираност и подготвеност да одговорат на јавно здравствените итни состојби, да бидат резистентни на климатските промени и да може да се справат со јавно здравствените предизвици и закани. Размена на добри практики и искуства како помеѓу самите ООЦК така и со други национални друштва, потоа приирањето и обработката на податоци релевантни за здравствено превентивните програми, нивна анализа, мониторинг и евалуација на истите ќе бидат основа за подобро планирање и имплементирање на активностите согласно потребите и спецификите на локално ниво.

Адвокативноста и лобирањето со цел придонес во достигнување на концептот на универ-

зална здравствена покриеност промовирана од Светската здравствена организација ќе бидат таргет алатки за унапредување на целокупниот здравствен сектор на организациско ниво. Приоритетна област за работа во делот на здравствените услуги ќе биде воспоставување на два нови сервиса, едниот е веќе во пилот фаза “Водичи во Клиничките Центри во Скопје” во имплементација на Црвен крст на град Скопје, кој има за цел да им се помогне на пациентите кои имаат потреба од соодветна помош при упатувањето на прегледи во клиниките. Во 2020 година се планира овој модел да се прошири и имплементира во клиничките болници во Тетово, Штип и Битола. Вториот сервис се однесува на транспорт на болни, оперирани и изнемоштени лица кои имаат потреба од посебен медицински транспорт. За функционирање на овој сервис ќе се изработи елаборат и ќе се анализираат можностите за негово финансирање. Вториот сервис пак ќе понуди заштита на пациентите кои постоперативно имаат потреба од посебен/соодветен медицински транспорт. За функционирање на овој сервис ќе се изработи елаборат-програмски и финансиски и ќе се анализираат законските перспективи за негово воспоставување и понатаму функционирање.

Главна цел: Унапредување на здравствено-превентивните капацитети на националното друштво за навремен и адекватен одговор на здравствените предизвици.

Активности:

- Воспоставување на ефикасен систем во здравствената процена во услови на итни состојби, основна здравствена грижа, јавно здравствена и епидемиолошка контрола, психосоцијална поддршка и прва помош за да се осигури

ефикасен одговор за редуцирање на смртните и негативни ефекти врз здравјето на луѓето во итни ситуации и кризи. Истото ќе биде реализирано преку обуки и организирање на симулацијски вежби.

- Придонес кон елиминација на Туберкулозата и ХИВ СИДА, со посебен фокус на борба против стигмата и дискриминацијата, достап до сервиси, теренски активности и ефикасни пристапи за достигнување и инволвирање на клучните популации, адвокативност и лобирање.
- Намалување на штетните последици врз здравјето на населението како последица од климатските промени како дел од носители на активности во Националниот акционен план за топлотни и студени бранови и членството на ЦКРСМ во разни комисии и тела за климатски промени.
- Промоција на здрави животни стилови и навики. Имајќи во предвид дека во значаен дел здравствената состојба зависи од динамиката на физичките, бихејвријалните и социјалните детерминанти, иницијативи кои потекнуваат од заедницата и истите претставуваат можност преку кои може да се унапреди здравјето, инвестирајќи во населението и јавното здравство.
- Преку употреба на методологијата здравје базирано на заедниците и прва помош ќе допринесеме за градење на заедници кои се силни и ќе бидат подгответи за подобро да се справат со здравствените ризици. Здравствените активности ќе вклучат сеопфатен пристап и поддршка кои ќе вклучат различни здравствени компоненти како превенција на епидемии и ширење на инфективни заболувања, прва помош, ментално здравје/психолошка поддршка (вклучувајќи ја и психолошката прва помош), промоција на здрави животни стилови, промоција на хигиена.

Очекувани резултати:

- Обезбедени поддршка и намалена стигма, дискриминацијата и маргинализацијата кон ранливи целни групи;
- Зајакната и проширена е соработката на национално ниво со владините и невладините институции и организации и подобрен е капацитетот на локалните самоуправи за справување со здравствени предизвици;
- Подигната е јавната свест за превентивно-здравствени мерки и едукација кај различни целни групи и поединци во заедниците и зголемен е капацитетот на ООЦК за справување со здравствени ризици.

ПРВА ПОМОШ

Испорака на квалитетната едукација по прва помош е од исклучително значење за Црвениот Крст па одтука и активностите за укажување на прва помош се засновани на меѓународните стандарди по прва помош и најновите препораки и практики. Посебен приоритет ќе се даде на формирање и функционирање на Стручен центар за прва помош. Востоставувањето на овој центар ќе има за задача да го подигне нивото на квалитет при спроведување на обуки за прва помош и да оспособи кандидати кои ќе знаат правилно да укажат прва помош.

Како помошник на јавно здравствените институции организацијата ќе се стреми да го одржува квалитетот на едукации за укажување на прва помош преку обезбедување на високо квалитетни човечки ресурси едуцирани за укажување на прва помош подгответи да одговорат и укажат помош во различни ситуации и активности. Исто така тековно ќе се организираат и освежителни курсеви за возачи по прва помош на национално ниво.

Со цел да останеме лидер во едукацијата по прва помош Црвениот крст ќе продолжи да ги следи и надградува своите програми кои ќе бидат базирани на стандарди и докажани практики во тесна соработка со Глобалниот референтен центар за прва помош и Европската мрежа за едукација за прва помош.

Главна цел: Обезбедена квалитетна и научно базирана едукација по прва помош која ќе придонесе за градење на сигурни и здрави заедници.

Активности:

- Организирање курсеви за оспособување по прва помош за кандидати за возачи на моторни возила;
- Организирање курсеви за оспособување по прва помош за кандидати од правни лица;
- Спроведување едукација за прва помош на целни групи од образовни институции;
- Организирање на курсеви за нови лиценцирани едукатори и демонстратори по прва помош;
- Организирање на обука за шминкери за реалистично прикажување на рани и повреди;
- Организација и реализација на освежителни курсеви за возачи по прва помош на национално ниво;
- Вклучување во едукација на прва помош на волонтери на Црвен крст преку учество на основни и напредни курсеви за живото-спасувачи, организирани од страна на Воено-медицинскиот центар на Министерство за одбрана;

- Реорганизација на Државен натпревар по прва помош;
- Одбележување на Светскиот ден на првата помош;
- Одбележување на Светскиот ден за сеќавање на жртвите од сообраќајни несреќи;
- Спроведување на кампања за промоција на првата помош преку еmitување на ТВ спотови на тема прва помош;
- Издавање на информативен и едукативен материјал за првата помош и изготвување на нов прирачник за прва помош за кандидати за возачи;
- Пренесување и размена на искуства по прва помош со други национални друштва на Црвен крст и Црвена полумесечина;
- Активирање на Координативното тело за прва помош во кое се вклучени претставници на надлежни институции и организации кои се поврзани соовaa проблематика;
- Формирање Стручен центар за прва помош – подготвка на програми и акти за функционирање на овој центар во согласност со стандарди за посебни подрачја.

Очекувани резултати:

- Подобрени човечки и материјални капацитети на националното друштво да понуди различни и квалитетни програмски содржини на полето на првата помош;
- Промовирано е значењето на првата помош за кандидати за возачи на моторни возила во зголемување на безбедноста во сообраќајот на патиштата;
- Развиени се нови програмски и проектни активности за едукација и промоција на првата помош.
- Развиени стратешки партнериства со клучни организации и институции вклучени во процесот на донесување на одлуки како и обезбедување на поддршка на ООЦК во зајакнување на дијалогот со локалните власти и клучни институции и организации за креирање на основни услови за достап и помош на највулнерабилните групи на население базирано на основните принципи и вредности на Црвен крст на РСМ.

КРВОДАРИТЕЛСТВО

Крводарителството ги развива особините на хуманост и солидарност и има воспитно значење кај граѓаните, а особено кај младите, придонесува за подигнување на нивото на здравствената култура и јавната свест. Мотивирањето на населението за доброволно дарување на крв е исклучително важно за градење на позитивен однос кон крводарувањето.

Крвта како лек е сеуште незаменлива и нејзиното добивање исклучиво зависи од добрата волја на луѓето крводарители, кои доброволно, анонимно, бесплатно и солидарно даруваат крв. Крвта и крвните компоненти кои се добиени од доброволното крводарување се битен национален ресурс, со цел да се превенира недостатокот од крв и да се задоволат потребите на службите за трансфузиона медицина за лекување на пациентите ширум државата. Пациентите мора да имаат еднаков пристап до крв, врз основа на нивните клинички и болнички потреби, а сигурноста на пациентите и крводарителите мора да биде на највисоко ниво. Приоритет посебно ќе се даде на формите и методите за привлекување и мотивација на студентската популација за доброволно дарување на крв за што се склучени и Меморандуми за соработка со ректорите на државните и приватните универзитети.

Главна цел: Придонес во промоција на доброволното крводарување за да се обезбедат потребните количини на крв и крвни компоненти кои се неопходни за лекување на болни и повредени во државата.

Активности:

- Одбележување на 17 март - Денот на крводарителството во РСМ. Промотивни и свечени активности, доделување на награди и признанија за најуспешните ООЦК кои го исполниле планот за крводарителство;
- Одбележување на 14 јуни – Светскиот ден на крводарителството.
- Организирање на Втор Форум за доброволно крводарителство;
- **Реализирање на Програмата за организирање и унапредување на крводарителството во РСМ.** Преку континуирана и постојана соработка со Институтот за трансфузиона медицина, ќе се следат и координираат сите крводарителските акции предвидени со Годишниот интегрален план за организирање на крводарителски акции во Република Северна Македонија, давање на стручни совети и препораки до ООЦК И СТМ, изготвување на здравствено - воспитни и пропагандни материјали и изработка на јубилејни признанија за крводарители, спроведување на анкети, организирање на предавања и трибини и спроведување на кампањи со различни целни групи, организирање едукативни семинари и работилници за едукација на мотиватори за доброволно крводарување, спроведување

- активности согласно Стратегијата за крводарителство и Политиката за крводарителство од 2013 година, информирање на населението за значењето на крводарителството преку електронски и пишани медиуми, социјални мрежи, е-весникот и интернет страната на Црвениот крст на РСМ, водење на електронска и пишана евиденција за крводарителите и подготвување на месечни, периодични и годишни извештаи;
- **Изготвување на Стратегија за доброволно крводарителство за период 2020-2025 година.** Организирање на стручни трибини и промотивни средби во ООЦК за промовирање на стратешките цели на Црвениот крст на РСМ за доброволно крводарителство;
  - **Организирање на вонредни и традиционални крводарителски акции во летниот период.** Со цел да не дојде до недостиг на крв и крвни компоненти во летниот период, во соработка со ООЦК и СТМ ќе се преземат дополнителни напори за организирање на доволен број на вонредни и традиционални крводарителски акции;
  - **Организирање на работилници и семинари за едукација на нови мотиватори за доброволно крводарителство.** На овие работилници и семинари ќе бидат опфатени повеќе целни групи, пред се младата популација, мотиватори за доброволно крводарителство за потребите на ООЦК и едукација кај Албанската етничка заедница со цел да се зголеми бројот на крводарители од оваа популација;
  - **Активности на Клубови на крводарители и Клубови 25.** Црвениот крст на Република Северна Македонија големо внимание посветува на волонтерската работа на Клубовите на крводарители со цел да се мобилизираат поголем број на крводарители кои редовно се информираат за сите активности и проблеми со кои се соочуваат во дејноста крводарителство. Посебен акцент ќе се даде на активностите во врска со бенефициите на крводарителите кои дарувале крв над 10 пати и се ослободени од плаќање на партиципација при користење на определени видови на здравствени услуги. Популарни се активностите на Клубовите 25 на млади и потенцијални крводарители со цел да се зголеми нивниот број, правилно да се регрутираат и задржат во процесот на крводарителството и да се изгради мрежа на млади крводарители за вршење на промоција и мотивирање на нови крводарители во образовните институции (во средните училишта и на факултетите).
  - **Активности на Дневниот центар за дарување на крв.** Чекор понапред во процесот на унапредување на крводарителството на територија на град Скопје претставува работењето на Дневниот центар за дарување на крв. Во наменски адаптирана и опремена просторија во рамки на ДХО "Даре Џамбаз", во убаво и топло опкружување крводарителите имаат можност својата хуманост преку чинот на крводарување да ја покажат секој работен ден и во сабота.
  - **Соработка со други НД на Црвен крст, невладини и партнерски организации од земјата и странство.** Со цел размена на искуства во областа на крводарителството ќе ја продолжиме соработката со другите НД на Црвен крст и Црвената полумесечина, како и со останатите невладини и партнерски организации кои работат и постигнуваат добри резултати во крводарителство.

Очекувани резултати:

- Зголемен е бројот на млади крводарители и подигната е свеста кај младите за доброволното крводарителство;
- Идентификувани се приоритетните целни групи, истите се мобилизирани и вклучени во процесот на крводарување;
- Зголемен е бројот на ново обучени волонтери мотиватори за доброволно крводарителство и успешно се вклучени во нивните средини;
- Зголемен е бројот на млади врснички едукатори за крводарителство кои преку активностите на Клубовите 25 успешно го промовираат доброволното крводарителство помеѓу младите во средните училишта и на факултетите;

МЛАДИ НА ЦРВЕНИОТ КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Следејќи ги глобалните трендови како што се развојот на технологијата, зголемената мобилност и мулти-ресурското дејствување на младите во општеството, оправдано е очекувањето да зголемената застапеност на младите во организацијата може да доведе до внесување на свежина, новитети и иновации во работата на националното друштво за задоволување на потребите на ранливите групи на население. Брзите методи на комуникација и социјалните мрежи кои веќе се дел од секојдневието на младиот човек овозможуваат полесно и пошироко промовирање на хуманитарни пораки и повици за волонтирање или поддршка. Преку искористување на можностите кои ги нуди интернетот и електронската комуникација ќе се настојува да се надградат постоечките форми на дејствување на младите, особено во делот на зајакнување на нивните капацитети преку креирање на платформи за учење, евидентирањето и архивирањето на активностите и волонтерските залагања преку софтверски апликации како и воспоставување на поефективен систем за координација на целокупната работа на младите во националното друштво.

Главна цел: Зајакната младинска структура во организацијата за ефикасно исполнување на активностите на националното друштво.

Активности:

Училишни клубови на Црвениот крст. Следејќи ја успешната имплементација на пилот фазата во 2019 година каде успешно се отворија 67 училишни клубови, во текот на годината ќе се иници-

ра отворање на дополнителни 20 училишни клуба во рамките на основните и средните училишта. Преку оваа форма на организирање на волонтерска работа покрај тоа што се зголемува бројот на млади волонтери, активностите на Црвениот крст се доближуваат поблиску во заедниците и значително се зголемува населението каде кое се шират хуманите вредности кај населението.

Развој на пристапот „врсник на врсник“ кај младите. Пренесувањето на информации и пораки за подигање на свест помеѓу врсниците за разни предизвици кои влијаат не само на младите туку и на целото општество, е докажан модел за успешна неформална едукација и градење отпорни заедници. Програмите за превенција од сексуално преносливи инфекции, трговијата со луѓе и болестите на зависности се само дел од темите кои ќе бидат во прв план на активностите на клубовите на млади. Во текот на годината ќе се зајакне националното јадро на обучувачи за млади кои ќе бидат достапни за потребите на организацијата. Од страна на врсничките едукатори ќе бидат спроведени над 1000 работилници за врсничка едукација на млади за превентивни програми на Црвениот крст со учество на над 20.000 учесници.

Зајакнување на капацитетите на младите волонтери. Демографските поместувања и трендот на иселување на населението во поголем дел од државата ја наметнува потребата од дополнителни напори за мотивација и развивање на атрактивни програми за волонтирање на младите. Преку веќе воспоставените форми за градење на капацитети кај младите како што се националниот летен кампови, академија за млади и други видови на форми за обука и размена на искуства, ќе се влијае на зголемување на младинското учество во целокупната работа на националното друштво.

Очекувани резултати:

- Зголемен број на млади волонтери во организацијата
- Зголемен број на корисници опфатен со младински активности на националното друштво

ДИСЕМИНАЦИЈА И МХП

Програмата за дисеминација е едно од најважните средства за промовирање на работата на Црвениот крст. Таа претставува основна нишка за споделување информации за Црвениот крст, за историјата и значењето на нашето Движење, за наши седум основни принципи, за амблемите на Црвен крст и Црвена полумесечина, за помошната улога на Црвениот крст во државата, за промовирање на меѓународното хуманитарно право, за поттикнување на хуманитарното образование како пристап на Движењето, за мобилизирање на нови волонтери и членови и поддржувачи на организацијата, за подигнување на јавната свест за значењето и улогата на Црвениот крст во државата и потребата од заштитата на амблемот и персоналот на Црвениот крст во извршување на својот мандат и задачи согласно со Женевските Конвенции и Дополнителни Протоколи и Законот за Црвен крст на РСМ.

Главна цел: Дисеминирани знаења за Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина и меѓународно хуманитарно право.

Активности:

Кампања за заштита на Амблемот. Кампањата за заштита на амблемот на Црвен крст дава посебен придонес во подигање на свеста за заштита на амблемот на Црвен крст и доследно почитување од страна на институции, организации и поединци во државата. Кампањата ќе се реализира во целата држава во соработка со медиумите за да се обезбедат посакуваните ефекти за ефективно пренесување на пораките на Црвениот крст до пошироката јавност. Главна цел на кампањата е да се информира јавноста за правилната употреба на амблемот, заштита од злоупотреба на амблемот и промовирање на улогата и задачите на Црвениот крст. Некои од активностите предвидени во кампањата се дистрибуција на промотивен материјал, предавања во воспитно образовни институции, публикација на ревидирано издание на правила за употреба на амблемот, анкета со граѓани за познавање на амблемите, средби со претставници од надлежни министерства, високо образовни институции, здравствени институции и организации за подигање на свест за избегнување злоупотреба и погрешни толкувања на употреба на амблемот, дисеминациски сесии на ди-

семинарите во локалните средини и учество во радио и ТВ емисии. Посебен акцент на одредени активности се дава на одбележување на 8-ми Мај – Светскиот ден на Црвен крст и Црвена полумесечина како и во рамки на Неделата на Црвениот крст на РСМ 8-15 мај.

Клуб на дисеминатори за меѓународно хуманитарно право. Почитувањето на меѓународното хуманитарно право (МХП) е една од основните заложби на Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина кое почива на одредбите од Женевските Конвенции и Дополнителни Протоколи. Црвениот крст посветено работи на промовирање на МХП во државата. Во 2019 година Црвениот крст на Република Северна Македонија го формираше Клубот на дисеминатори за МХП, кој има цел да даде есенцијална поддршка во промовирање на МХП преку организирање и промовирање активности на националното друштво во сферата на меѓународното хуманитарно право со различни целни групи во државата, особено пред студентската младина, АРСМ и МВР и сите одговорни институции кои даваат имаат одредена улога во промовирањето и дисеминирањето на МХП во РСМ, пред се парламентот на РСМ и владините министерства. Клубот во кој членуваат истакнати дисеминатори и универзитетски стручни лица за МХП преку годишната програма, предвидува издавање на прирачник и водич за дисеминатори по МХП, организирање на Меѓународна Конференција за МХП, трибини - МХП за парламентарци, натпревар по МХП помеѓу универзитетите во РСМ, летна школа за МХП со специфична програма, обука за студенти по МХП, размена на искуства со други стручни лица и национални друштва, креирање на техничка платформа за подобра и поуспешна комуникација и размена на документи.

Национален комитет за меѓународно хуманитарно право. Комитетот е со седиште во Црвен крст на Република Северна Македонија и е формиран како оперативно национално координативно тело во РСМ согласно меѓународните инструменти од областа на МХП како сегмент на меѓународното право чиј член е Република Северна Македонија, заради обезбедување на нивна ефикасна имплементација на национално ниво. Од 2019 до 2021 година, со телото претседава претставник на Министерство за здравство. Националниот комитет за МХП работи на прашања и дава препораки кои се однесуваат на: хармонизација на националното законодавство со меѓународното хуманитарно право; ефективна имплементација на МХП преку преземање и следење на практични мерки и активности; следење на развојот на МХП и негова дисеминација во различни сегменти на општествениот живот; унапредување на соработката и координацијата

меѓу надлежните институции вклучително и соработка со Црвениот крст а, во насока на идентификување на активностите кои произлегуваат од областа на МХП и законските одредби. Во 2020 ќе се реализираат 5 работни средби.

Дисеминациски обуки. Црвениот крст низ дисеминациските активности, има оспособено дисеминатори во сите општински организации на Црвен крст кои во текот на годината вршат едукација и шират знаења за различни целни групи во локалните средини. Тоа се пред се младите во основните, средните училишта и факултетите како и исто така се вршат и дисеминациски предавања и се споделува дисеминациски материјал за работата и задачите на Црвен крст до различни институции и целни групи ширум државата. Националното друштво секоја година врши нови редовни обуки за оспособување на 35 нови дисеминатори за спроведување на дисеминациски обуки на локално ниво, што дава посебен придонес за анимирање на интересот на пошироката јавност за учество во активностите на националното друштво.

Дисеминациски сесии со универзитети. Една од главните целни групи поврзана со дисеминацијата е обуките и активностите со младите на универзитетите во РСМ. Тоа ќе се прави преку одржување на 15 дисеминациски предавања како и стручни предавања и обуки за меѓународно хуманитарно право, летни школи и натпревари, со цел да се подобрат знаењата на младите и истовремено да се мобилизираат нови волонтери во организацијата.

Дисеминациски сесии со Армијата на Република Северна Македонија. Националното друштво, продолжува да ги спроведува 10 дисеминациски обуки за офицерскиот персонал на АРСМ. Главна цел е да се обезбедат стручни обуки со акцент на почитување на одредбите од меѓународното хуманитарно право и заштита на амблемот на Црвен крст, како и споделување искуства и информации поврзани со работата на националното друштво во рамките на системот за кризен менаџмент во државата. Секоја година активностите се реализираат во согласност со подготвена годишна програма за соработка помеѓу двете институции.

Дисеминациски сесии со Министерство за Внатрешни Работи на Република Северна Македонија. Црвениот крст ќе спроведува 5 дисеминациски обуки и за припадниците на МВР преку специјализирани предавања, каде се запознаваат со одредбите од меѓународното хуманитарно право, заштита на амблемот на Црвен крст и улогата и задачите на Црвениот крст.

Пилот проект ПХВ за деца во ОУ од 6 до 12 години - Повеќе од 20 години, за целна група на млади од 13 до 17 години, кај нас, во целата држава, со свој тематски, структурален и методолошки систем функционира ЦКА-ПХВ (Црвен крст во акција - про-

моција на хумани вредности) програма, како потврдена алатка за ширење на знаењата и практицирање на хуманитарната мисија и визија преку промовирање на хумани вредности, култура како систем на вредности, култура на дијалог, ненасилство и мир, вршејќи видливи позитивни промени врз личноста на млади од различна родова, етничка, национална, религиозна и друга различност. Периодично, во организиската и програмската структура, како институционална поддршка е вклучено Бирото за развој на образоването и Министерството за образование и наука.

Имајќи го во предвид капацитетот, можностите и процените има потреба од програмски опфат на деца и ученици од 6 до 12 години во систем на ширење на хуманитарни знаења, права и принципи и промоција на хуманитарни вредности заедно и со вклученост на Бирото за развој на образоването и Министерството за образование и наука.

Проектната идеја ќе биде прилагодена на изградената методологија со интеракциски пристап и формат на пренесување на знаењата и проверка со контекстуализација, дозирана информација и функционализација преку обучени дисеминатори и инструктори и соодветно на возраста и тематски акцент на: препознавање и почитување на различностите, културата како систем на вредности, култура на дијалог, ненасилство и мирот.

Проектните активности ќе се реализираат преку формат на едукативни редовни работилници, првенствено со опфат и обука на 30 до 40 деца/ученици по училишта, од кои потоа, врз принципот на доброволност, но и следење на нивните активности и вклученост, ќе се предлагаат за вклучување во системот и процедурите на Програмата ЦКА-ПХВ и активно вклучување како волонтери во Клубовите на млади во Црвенниот крст.

Очекувани резултати:

- Едуцирани дисеминатори за специфични целни групи
- Едуцирани дисеминатори за МХП за специфични целни групи
- Зголемен е бројот на едуцирани лица за МХП според претходните утврдените целни групи;

ЦРВЕН КРСТ ВО АКЦИЈА- ПРОМОЦИЈА НА ХУМАНИ ВРЕДНОСТИ (ЦКА-ПХВ)

"Црвен крст во акција-Промоција на хумани вредности" (ЦКА-ПХВ) повеќе од 20 години е национална алатка за привлекување и задржување на волонтери во редовите на Црвениот крст. Во ЦКА-ПХВ циклусот за 2020 година, како и изминатите две години, на ООЦК ќе им биде понудена опција да аплицираат и котизираат за учество во програмата. Акцентот на програмата ќе биде на зголемување на бројот на волонтерите на возраст до 17 години во сите ООЦК, промоција на организацијата, подобрување на имиџот на организацијата, ублажување на страдања на ранливото население, промовирање на активно знаење и активен пристап на овие млади лица кон животот, преку вредностите и принципите на Црвениот крст.

Главна цел: Промовирана културата на дијалог како основен предуслов за градење на интеркултурно општество.

Активности

Во рамки на циклусот, ќе се реализираат две подготвителни работилници за ПХВ инструктори, 100 обуки од страна на инструкторите и дисеминатори кои ќе бидат обучени млади за наредниот циклус како и една дводневна финална работилница за 80 учесници на кои најдобрите младинци ќе добијат продлабочени знаење за Црвениот крст, тимската работа, лидерските вештини и културата како систем од вредности. Во рамките на овогодинешниот циклус, ќе се спроведе и заеднички излет и заедничко гледање на филм, активности преку кои дополнително ќе ги мотивираме младинците. На крајот на циклусот, ќе се реализира и ПХВ пехар, признание за младите кои имаат

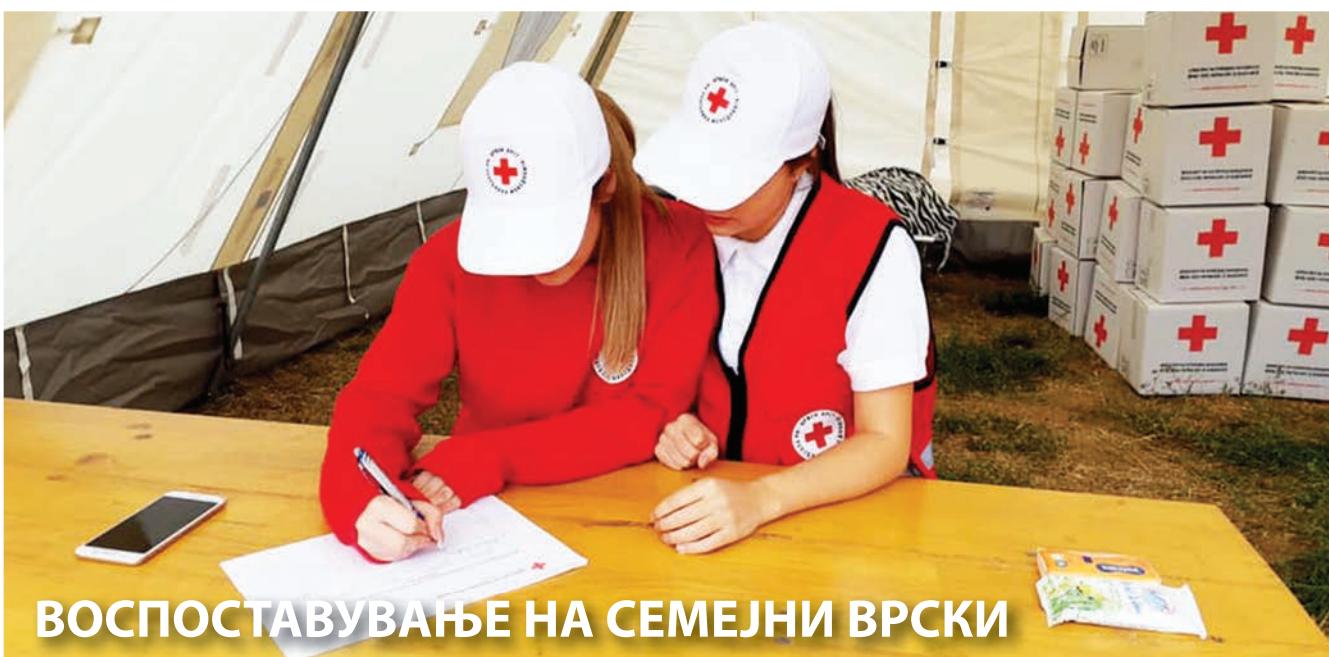
сработено најдобри проекти. Во месец септември ќе биде одбележана и ЦКА-ПХВ недела од 21 до 27 септември преку која младите ја промовираат толеранцијата, мирот и соживотот во нашата земја.

Програмата има 30 обучени национални ЦКА-ПХВ инструктори кои го формираат ЦКА-ПХВ Колегиумот. Секоја година се обучуваат и 40 дисеминатори кои директно се менторирани од страна на инструкторите за полесно и подобро спроведување на програмата во секоја Општинска организација на Црвен крст. Со менторскиот систем од страна на инструкторите кон општинските дисеминатори, ќе се влијае на поврзувањето на дисеминацијата и хуманитарните активности на терен, поквалитетен пристап во изработка на малите проекти и поголема промоција на нашата организација.

Со имплементација на програмата, се очекува бројка од 1.100 младинци да изработат помеѓу 120 и 150 мали проекти за добробит на заедницата во којашто живеат, со што директно ќе помогнат на околу 2.500 до 3.000 индивидуи од различни ранливи групи во РСМ преку вложување на 35.000 волонтерски часа. На голем процент на овие лица преку имплементираните проекти им се менуваат секојдневните услови за живеење и истите се подобруваат. Но, исто така голем број од проектите се состојат од донацији или поддршка на болници, дневни центри за телесно хендикепираните лица, училишта, детски градинки, културни објекти или јавни места и претставуваат директна поддршка во заедниците од каде доаѓаат младите. Со ова, бројката на лица кои го чувствуваат директниот бенефит од малите проекти се зголемува неколкукратно. Особено е важно што програмата на младите им ја менува нивната дневната рутина, ја прави поквалитетна и преку истата стекнуваат важни животни вештини.

Очекувани резултати:

- Изработени и спроведени проектни иницијативи за подобрување на добросостојбата на ранливото население на локално ниво.
- Зголемен број на млади волонтери во организацијата оспособени да дадат придонес во спривање со различни предизвици на локално ниво.

ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СЕМЕЈНИ ВРСКИ

Меѓународното Движењето на Црвен крст и Црвена полумесечина од раните фази на своето основање спроведува активности поврзани со воспоставување на семејни врски, односно барање на исчезнати лица како резултат на војна, миграции или кризни состојби и нивно спојување со семејствата. Оваа уникатна служба претставува суштина на работата на Движењето и е регулирана со законот за Црвен крст, согласно со помошната улога на Црвениот крст во државата. Оваа служба се реализира во соработка со Меѓународниот Комитет на Црвен крст кој ги поддржува дел од активностите на националното друштво. Секоја година се организираат стручни обуки за оспособување и надградба на капацитети на лицата кои работат на национално и локално ниво со цел да се обезбеди стручна работа за воспоставување на семејни врски за заинтересирани лица и семејства од целиот свет.

Главна цел: Обезбеден навремен одговор на хуманитарните потреби на населението за воспоставување на семејни врски.

Активности:

- Продолжување на активностите на Службата за воспоставување на семејни врски на Црвениот крст на Република Северна Македонија, насочени кон решавање на случаи за воспоставување на семејни врски поврзани со мигрантската кри-
- за која е актуелна во последните неколку години. За таа цел потребно е да се овозможи продолжување на логистичката поддршка на тимовите на Службата за барање.

- Континуирана соработка со Меѓународниот Комитет на Црвен крст и следење на нивните препораки за функционирање на службата, усогласени на ниво на Движењето на Црвен крст и Црвена полумесечина. Подготовка на месечни извештаи и статистики и нивно навремено испраќање до Регионалниот информативен Центар за воспоставување на семејни врски во Белград;
- Надградба на капацитетите на тимот за воспоставување на семејни врски, во рамките на Единицата за одговор при катастрофи на Црвениот крст на Република Северна Македонија и организирање на освежителни обуки за истиот, во рамките на планот за обуки во случај на катастрофи на националното друштво;
- Присуство на меѓународни состаноци на Службите за барање, заради следење и унапредување на програмите за воспоставување на семејни врски во рамките на националните друштва;
- Градење на адекватен сооднос со Владата и владини институции и партнери организации на терен, заради поуспешна реализација на активностите на Службата за барање.

Очекувани резултати:

- Надополнети се постојните капацитети на Службата, за остварувањето на зацртаните програмски активности и понатамошен развој во добро подготвена и ефикасна Служба за воспоставување на семејни врски.
- Функционирањето на Службата за воспоставување на семејни врски е усогласено со правилата кои ги налага меѓународната мрежа за воспоставување на семејни врски.
- Остварени се позитивни релации со владините институции за решавање на конкретни случаи на исчезнати.

СОВРЕМЕНИ МОДЕЛИ ЗА ДВОНАСОЧНА КОМУНИКАЦИЈА

Односите со јавноста на националното друштво имаат за цел да унапреди односот помеѓу организацијата и јавноста преку промовирање на приоритетите и целите на Црвениот крст насочени кон унапредување на добросостојбата на граѓаните на Република Северна Македонија.

Односите со јавноста претставуваат промотивна менаџмент функција која употребува двонасочна комуникација да ги поврзе потребите и интересите на една организација или лице со интересите на различни публики со кои организацијата комуницира. Односите со јавноста се исто така насочени кон внатрешните човечки ресурси на организацијата во насока на развивање и зголемување на организациската култура, контрола на вредностите што постојат во организацијата и подобрување на отчетноста и транспарентноста. Информирањето и комуницирањето на Црвениот крст со јавноста, претставува правилно насочување и презентирање на информации за реализираните активностите на организацијата. Информирањето претставува развојна алатка на националното друштво за остварување на утврдените цели и задачи, а истовремено обезбедува отчетност и транспарентност во работењето. Исто така информатичката поврзаност ќе обезбеди навремени информации за партнёрските организации, пошироката јавност и корисниците на услуги кои ги опслужува националното друштво.

Главна цел: Интегрирани информативно комуникациските технологии во работата на организацијата како клучен елемент за суштинска надградба на капацитетите, брз проток на информации, зголемена транспарентност и одговорност, и подобрен имиџ на сите интегрални делови на националното друштво.

Активности:

Социјалните медиуми на националното друштво постојано се надградуваат и овозможуваат простор за објавување на поголем број разновидни информации, чија структура таргетира различни категории на посетители. Црвениот крст со цел поуспешно комуницирање со онлајн публиката, презема интегративен и соработнички пристап за практикување на социјалните мрежи. Исто така во 2020 ќе се воведе и мобилна апликација за промовирање на активностите на НД.

Неделните изданија на електронскиот весник на Црвениот крст ИНФО претставуваат пример на успешна алатка за информирање на нашите волонтери, партнери, соработници и поддржувачи за активностите кои ги реализираме на локално, национално и меѓународно ниво. Е-весникот се издава еднаш неделно и истиот се дистрибуира на 85.000 е-майл адреси.

Прес-конференциите и брифинзите за новинари од медиумите, имаат за цел да ја доближат организацијата до медиумите и навремено да обезбедат соопштенија до медиумите за програмски и проектни содржини организирани од Црвениот крст во кои се презентираат значајни хуманитарни настани, посета на претставници од меѓународни организации, хуманитарни активности поврзани со донацији, и слично. Во 2020 планирани се 5 прес-конференциите и брифинзите за новинари од медиумите.

Издавачка дејност - Црвениот крст редовно издава тријазични публикации на годишни програми и извештаи со финансиски показатели за работата на националното друштво што значително придонесува за подобрување на отчетноста и транспарентноста на организација и надградба на имиџот пред партнерските организации и јавноста со цел да биде во можност да дистрибуира информации за своите услуги и активности до потенцијалните клиенти и јавност. Националното друштво во рамките на одбележувањето на календарските активности редовно подготвува и печати брошури, флаери и плакати за промовирање на активностите на организацијата. Со печатениот информативен материјал се одбележуваат традиционалните и други активности на организацијата. Во соработка со Македонски пошти се издаваат 5 поштенски марки со содржини поврзани со петте традиционални недели на Црвениот крст.

Обука за новинари – Црвениот крст продолжува да организира обуки за новинарите во Република Северна Македонија во насока на дисеминирање на активностите на Црвениот крст до медиумите и обезбедување на медиумска поддршка за активностите на Црвениот крст. Оваа година ќе бидат опфатени 15 новинари од различни електронски и пишани медиуми.

Стандардите за брендирање на Црвениот крст го пренесуваат кредитibilitетот, компетентноста и прижа кон визијата, мисијата и принципите на организацијата. За таа цел Црвениот крст ја има улогата на имплементацијата на стандардите за брендирање во централната канцеларија, Црвен крст на град Скопје и општинските организации на Црвен крст. Во процесот на следење ќе се евидентира соодветно почитување и ќе се укажува на правилна примена на соодветен стандард. Во оваа насока се планирани 4 работници за унифицирање на брендот во националното друштво.

Истражување на јавното мислење. Успехот на работата на националното друштво значително зависи од информираноста и заинтересираноста на пошироката јавност во целата земја, односно од јавното мислење. Со истражувањето се придонесува јакнење на соработката и комуникацијата со јавноста, континуирано мерење на потребите и задоволството на јавноста и јакнење на довербата за градење позитивен став кон Црвениот крст.

Фонд за видливост на Црвениот крст. Со измените на Законот за Црвен крст се отвора можност за поддршка на промоција на НД, проекти инициирани од општинските организации на Црвен крст и Црвен крст на град Скопје. Преку посебно дефиниран формат и уреден механизам на селекција, мониторинг и евалуација, општинските организации на Црвениот крст ќе можат своите иницијативи да ги поднесат до Централната канцеларија и значително да ги зајакнат, развиваат и промовираат своите капацитети во насока на подобрување на перформансите и резултатите од тековното работење.

Очекувани резултати:

- Информирана јавност за реализирани активности на Црвениот крст на РМ, преку инкорпорирани современи средства за комуникација.
- Зајакнат имиџ и унифициран бренд на организацијата.
- Подобрена соработка со партнерските организации и информативни и медиумски куки.

УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ, МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Црвен крст на Република Северна Македонија, континуирано ги следи светските трендови на унапредување на работата на организацијата и зајакнување на капацитетите и човечките ресурси во националното друштво. Во таа насока, приоритетна заложба ќе биде обезбедување на иновативни решенија за надградба на системот за управување со човечки ресурси, вклучително и на управување со учинокот на вработените во организацијата. Акцентот ќе се стави на отворање на Едукативен центар кој ќе функционира преку однапред подгответена програма за обуки и курсеви. Едукативниот центар ќе биде достапен за членови, волонтери и цели групи на организацијата и ќе нуди можности за зајакнување на организациските капацитети и промовирање на клучните вредности за кои се залага организацијата.

Тековните активности ќе бидат надградени со систем за мотивација и надградување на постоечките капацитети, но и новите потенцијални кадри. Црвен крст е светски бренд, организација во која младите сакаат да членуваат, волонтираат и да се вработуваат. Вработените континуирано ќе бидат поттикнувани и охрабрувани да користат партципативен пристап и во процесот на планирање на програмските активности на организацијата да ги вклучуваат целните групи и да ги прилагодуваат активностите на локалните потреби и контекст во кој работат.

Главна цел: Воспоставен функционален систем за надградба на човечките капацитетите на националното друштво преку воведување на иновативни технолошки решенија и следење на светски трендови

Активности:

- Востоставување на систем за мониторинг и евалуација преку користење на софтверот за канцелариско работење во организацијата, кој ќе служи како алатка за подобрување на програмите на организацијата, тековни анализи и следење на состојбата и осигурување на квалитет во работата на националното друштво. Обучени минимум 40 вработени во централната канцеларија, Црвен крст на град Скопје и Општинските организации на Црвен крст за употреба на користење на софтвер за мониторинг и евалуација;
- Креирање на програма за едукација и зајакнување на компетенциите, капацитетите и професионалните вештини на членовите, волонтерите и вработените во организацијата;
- Воведување на нови методи и техники за надградба на човечките капацитети во организацијата;
- Креирање на база на едуциран и квалификуван кадар по дејности;
- Востоставување на менторски пристап во работење на националното друштво на сите нивоа кои директно придонесува за зајакнување на капацитети на минимум 50% од општинските организации и Црвен крст на Град Скопје;
- Подготовка на насоки и критериуми за користење на системот за мотивација на вработените и волонтерите во организацијата;
- Организирање на четири обуки за вработените во националното друштво за користење на софтвер за канцелариско работење, посебно за делот за планирање и мониторинг и евалуација;
- Подготовка на квартални анализи за сработени активности по дејности на ниво на националното друштво кои содржат квалитативни и квантитативни податоци;
- Давање насоки за подобрување на начинот на планирање, имплементација и известување базирано на добиените резултати од кварталните анализи;
- Изработени минимум три квартални анализи и публикувани на веб страницата и социјалните медиуми на Црвен крст кое директно влијае врз подобрување на квалитетот на услугите кои се нудат до целните групи на организацијата;
- Зајакнување на организациските капацитети и промовирање на клучните вредности за кои се залага организацијата;
- Обезбедување на стручна поддршка во процесите на регрутација и селекција на нови волонтери, млади и професионалци кои директно се вклучуваат во активностите на Црвен крст.

Очекувани Резултати

- Востоставен функционален систем за управување со човечки ресурси со иновативни решенија за надградба на капацитетите на вработените и волонтерите.
- Воведен менторски пристап на работа на повеќе нивоа во националното друштво.
- Развиен систем за мониторинг и евалуација преку чии анализи се овозможува адаптација на програмите на организацијата соодветно да одговорат на потребите на целните групи.
- Подобрени капаците и професионални вештини на членовите, волонтерите и вработените во организацијата за обезбедување на квалитетни услуги и сервиси на целните групи.

ПРОГРАМА ЗА ПСИХО-СОЦИЈАЛНА ПОДДРШКА

Со цел да се обезбеди ефикасен одговор на природните катастрофи, конфликтите и здравствените предизвици еден од главните приоритети ќе биде зајакнување на капацитети на организацијата за обезбедување на психосоцијална помош и поддршка. За да го оствариме тоа, на ниво на националното друштво креираме сеопфатна програма за психо-социјална поддршка преку која ќе се зајакнат капацитетите на организацијата за обезбедување на квалитетна и навремена поддршка на лицата на кои им е потребна.

Психосоцијалната поддршка во контекст на Црвениот крст се обезбедува преку програми кои се посебно дизајнирани за да се опфатат психосоцијални прашања. Меѓутоа, многу почесто психосоцијалната поддршка се интегрира во рамки на другите активности и програми, како на пример во здравствената програма за време на операција за обезбедување на итна помош, во програмите за помош на луѓе болни од ХИВ / СИДА, или во училишните програми за поддршка. Всушност, во повеќето случаи, кога природните процеси за поддршка на членови на семејство, пријатели или соседи не се нарушили и основните потреби се задоволуваат на хуман начин, нема потреба од поголема интервенција.

Главна цел: Креирање на сеопфатна програма за обезбедување на психо-социјална поддршка на ранливи категории лица, нивните директни помагатели, вработени и волонтери во националното друштво.

Активности

- Креирање на програма на четири нивоа за едукација и зајакнување на компетенциите, капацитетите и професионалните вештини на членовите, волонтерите и вработените во организацијата за обезбедување на психо-социјална поддршка во различни услови и за различни целни групи.
- Воведување на нови методи и техники за работа со ранливи категории на лица.
- Инкорпорирање на психо-социјалната поддршка во програмските активности на националното друштво.
- Обезбедување на поддршка и едукација на минимум 40 вработени и волонтери во општинските организации и Град Скопје за давање на психо-социјална поддршка на корисниците.

Очекувани Резултати

- Развиени четири нивоа на програма за едукација и обезбедување на психо-социјална поддршка на ранливи категории, нивните директни помагатели, вработените и волонтерите во националното друштво.
- Зајакнати капацитетите на националното друштво за обезбедување на психо-социјална поддршка во случај на одговор на природните катастрофи, конфликтите и здравствените предизвици.
- Воведени нови методи и техники за давање на психо-социјална поддршка на ранливи категории на лица во програмските активности на националното друштво.

БУЏЕТ НА ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2020

Црвениот крст на Република Северна Македонија во својот буџет јасно ги прикажува годишните приходи и расходи, кои овозможуваат конструирање на начинот на финансирање на организацијата и можноста за спроведување на одредена активност, стратегија и план.

Вкупниот Буџет за 2020 година е зголемен за 78,54 % во однос на Буџетот од минатата година. Зголемувањето се должи на зголемување на приходите како резултат на Законот за изменување и дополнување на Законот за Црвен крст во делот за наплата на надоместокот за ЦК при регистрација на моторни возила, со што уплатата на надоместокот од регистрација на возила се врши во Централната канцеларија на ЦКРСМ, кој понатаму се распределува во ООЦК и ЦКГС.

Од вкупните приходи, планираните сопствени приходи оваа година учествуваат со 31,49 % и во номинален износ се зголемени во однос на минатата година а приходите од органи и донатори учествуваат со 68,51 % и бележат зголемување во номинален износ во однос на минатата година кога истите учествуваа со 66,88 %.

Во делот на расходите, капиталните расходи учествуваат со 1,25%, тековните расходи изнесуваат 97,77% а расходите за донација и помош изнесуваат 0,98% од вкупните расходи. Оваа година политиката на организацијата е насочена кон развојот на општинските организации на Црвен крст преку новоформираните фондови за развој, видливост и итен одговор на катастрофи кои се наменети исклучиво за поддршка, тековното работење и развој на ООЦК/ЦКГС, согласно одредбите од правилниците за секој фонд поединечно. Од вкупните расходи во Буџетот за 2020 година

21,66% се однесуваат на трошоци за централата на ЦКРСМ, додека 78,34% од вкупниот Буџет се наменети за општинските организации на ЦК и ЦК на град Скопје. Исто така важно е да се напомене дека од вкупните трошоци на централата, 58,06% се директни трансфери во ООЦК за реализација на програмските активности а во номинален износ се драстично зголемени во однос на минатата година како резултат на трансфер на средствата од надоместокот од регистрација на возила.

Како трошок на централата на ЦКРСМ се опфатени трошоците за плата на вработените, материјалните трошоци, како и трошоците за тековно одржување. Во делот на трошоци наменети за ООЦК/ЦКГС опфатени се трошоци за проекти обезбедени од донатори или за програми обезбедени од институции.

Црвениот крст на Република Северна Македонија преку следење на модерните текови за осовременување и усовршување на материјално - финансиско работење, овозможува транспарентност и отчетност во работењето, автоматска обработка на податоците, брз проток на информации и финансиски показатели, точна и сеопфатна база на финансиски податоци и зголемување на капацитетите на националното друштво во целост.

Буџетот на ЦКРСМ е реален, сеопфатен, структуиран, прецизен и избалансиран а планираните средства во Буџетот за 2020 година, ЦКРСМ ќе ги користи наменски, рационално и економично, со потполна транспарентност и отчетност.

БУЏЕТ НА ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2020

	%	2020	2019	2018
ВКУПНИ ПРИХОДИ	100.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
Сопствени извори	31.49	33,763,800.00	19,887,628.00	16,484,800.00
Од органи и донатори	68.51	73,456,640.00	40,165,080.00	62,101,553.00
ВКУПНИ РАСХОДИ	100.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
Тековни расходи	97.77	104,832,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00
Капитални расходи	1.25	1,336,400.00	1,606,700.00	1,212,240.00
Помош и донации	0.98	1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00
РАЗЛИКА		0.00	0.00	0.00

■ ПРИХОДИ ■ ■ ■

ОПИС	Сопствени извори на приходи	Приходи од органи /донатори	Буџет 2020	Буџет 2019	Буџет 2018
------	-----------------------------	-----------------------------	------------	------------	------------

ТРАНСФЕРИ И ДОНАЦИИ

Министерство за труд и социјална политика – програмски активности	9,075,000.00		9,075,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00
Крводарителство (Министерство за Здравство)		8,500,000.00	8,500,000.00	6,600,000.00	6,458,500.00
Социјално - хуманитарни програми	1,200,000.00	1,429,472.00	2,629,472.00	3,150,000.00	4,950,000.00
Организација и развој			0	11,960,000.00	31,072,000.00
Фонд за развој и проекти	1,728,000.00		1,728,000.00		
5%за набавка и надоградба на софтвер и опрема	297,000.00		297,000.00		
Права помош	3,350,000.00		3,350,000.00	3,250,000.00	2,500,000.00
Превентивно здравствени програми		3,366,428.00	3,366,428.00	3,393,760.00	5,277,688.00
Развој и работа со млади	210,000.00	400,000.00	610,000.00	866,000.00	336,000.00
Подготвеност и одговор при катастрофи		1,696,640.00	1,696,640.00	863,320.00	2,099,564.00
Фонд за итен одговор на катастрофи	1,728,000.00		1,728,000.00		
10% за програмски активности за катастрофи	594,000.00		594,000.00		
Дисеминација и МХП			0.00	197,600.00	756,120.00
ЦК во акција – ПХВ		300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00
Односи со јавност			0.00	0.00	448,000.00
Фонд за видливост	1,404,000.00		1,404,000.00		
Служба барање		1,905,500.00	1,905,500.00	920,400.00	939,680.00
Проектно работење и мобилизирање на фондови			0.00	0.00	0.00
Човечки ресурси, мониторинг и евалуација		507,600.00	507,600.00	0.00	0.00
Креирање политики и менацирање со волонтери и членови		400,000.00	400,000.00		

НЕДАНОЧНИ ПРИХОДИ

Од ООЦК (по основ на котизација)	1,770,000.00		1,770,000.00	1,180,000.00	1,180,000.00
Донација од физички лица	140,000.00		140,000.00	350,000.00	300,000.00
Донација од правни лица	600,000.00		600,000.00	500,000.00	500,000.00
Доплата марки (од законот на ЦК)	400,000.00		400,000.00	300,000.00	300,000.00
Од закупнината деловен простор	1,918,800.00		1,918,800.00	1,918,800.00	1,918,800.00
Од регистрација возила 85% за проектно работење	5,049,000.00	54,951,000.00	60,000,000.00	14,202,828.00	11,180,000.00
Од курсеви за спасители на вода	100,000.00		100,000.00	100,000.00	70,000.00
Пренесени средства од минатата година	4,200,000.00		4,200,000.00	4,000,000.00	2,000,000.00

ВКУПНО ПРИХОДИ	33,763,800.00	73,456,640.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,352.00
-----------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

Р А С Х О Д И

ОПИС	Сопствени извори	Приходи од органи /донатори	Буџет 2020	Буџет 2019	Буџет 2018
ТЕКОВНИ РАСХОДИ					
ОСНОВНИ ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ					
Бруто плата на вработени	13,464,512.00	1,007,488.00	14,472,000.00	12,072,964.00	10,294,416.00
Надомест за годишен одмор	0.00		0.00	0.00	0.00
Други надоместоци	40,000.00		40,000.00	40,000.00	40,000.00
ПРИДОНЕСИ ОД ПЛАТИ И ПЕРСОНАЛЕН ДАНOK					
Персонален данок од надоместоци (дневници, јубилејни награди)	30,000.00		30,000.00	30,000.00	30,000.00
ВКУПНО РАСХОДИ ЗА ПЛАТИ	13,534,512.00	1,007,488.00	14,542,000.00	12,142,964.00	10,364,416.00
ПАТНИ И ДНЕВНИ РАСХОДИ					
Патување во странство	250,000.00		250,000.00	100,000.00	70,000.00
КОМУНАЛНИ УСЛУГИ					
Електрична енергија	660,000.00		660,000.00	780,000.00	720,000.00
Водовод и канализација	60,000.00		60,000.00	60,000.00	50,000.00
Губретарина	90,000.00		90,000.00	90,000.00	90,000.00
ЗАТОПЛУВАЊЕ					
Централно греене	480,000.00		480,000.00	480,000.00	480,000.00
КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСПОРТ					
Пошта	30,000.00		30,000.00	30,000.00	50,000.00
Телефон и телекакс	720,000.00		720,000.00	751,200.00	1,393,320.00
Дневници во земјата и во странство	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Гориво	360,000.00		360,000.00	420,000.00	590,000.00
Трошоци за регистрација возила	435,000.00		435,000.00	435,000.00	360,000.00
Други расходи за транспорт(патарина, миење коли, лепење гуми)	84,000.00		84,000.00	50,000.00	50,000.00
МАТЕРИЈАЛИ					
Канцелариски материјал	220,000.00		220,000.00	120,000.00	106,750.00
Претплата за списанија и стручна литература	46,000.00		46,000.00	41,000.00	41,000.00
Ленти, касети и друго за АОП	100,000.00		100,000.00	100,000.00	50,000.00
Копирање, печатење и издавање материјали	1,170,000.00	1,225,000.00	2,395,000.00	1,676,100.00	2,917,685.00
• Организација и развој		0.00	0.00	0.00	660,320.00
• Односи со јавност	150,000.00		150,000.00	99,000.00	380,800.00
• Дисеминација и МХП			0.00	0.00	0.00
• Превентивно - здравствени програми			0.00	0.00	483,000.00
• Права помош	280,000.00		280,000.00	280,000.00	280,000.00
• Крводарителство		1,025,000.00	1,025,000.00	767,100.00	758,500.00
• Социјално - хуманитарни програми	100,000.00		100,000.00	200,000.00	300,000.00
• Служба барање			0.00	260,000.00	0.00
• Проектно работење и мобилизирање фондови	50,000.00		50,000.00	0.00	0.00
• Креирање политики и менаџирање со волонтери и членови	590,000.00		590,000.00	0.00	0.00
• Подготвеност и одговор при катастрофи			0.00	20,000.00	55,065.00
• Развој, соработка и работа со млади		200,000.00	200,000.00	50,000.00	0.00
• Човечки ресурси, мониторинг и евалуација					
• Пијалаци, прехрамбени продукти					
средства за хигиена	173,000.00	173,000.00	200,000.00	273,428.00	
Материјали за противпожарна заштита	20,000.00		20,000.00	20,000.00	20,000.00
Материјали со специјална намена (медицински материјали, електро материјали)	160,000.00	551,228.00	711,228.00	602,000.00	310,000.00
Други материјали	450,000.00		450,000.00	300,000.00	945,000.00
ТЕКОВНО ОДРЖУВАЊЕ					
Поправка и одржување коли	250,000.00		250,000.00	250,000.00	200,000.00
Трошоци за одржување опрема	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Трошоци за одржување зграда	100,000.00		100,000.00	200,000.00	350,000.00
Одржување на софтвер и хардвер	516,000.00		516,000.00	691,500.00	312,000.00
ДОГОВОРНИ УСЛУГИ					
Адвокатски услуги	120,000.00		120,000.00	120,000.00	159,780.00
Семинари и состаноци	6,578,400.00	2,788,250.00	9,366,650.00	7,286,670.00	11,393,210.00
• Организација и развој	20,000.00		20,000.00	1,840,000.00	1,180,000.00

• Односи со јавност и стандарди за брендирање	30,000.00		30,000.00	65,000.00	80,000.00
• Дисеминација и МХП		0.00		350,000.00	70,000.00
• ЦКА - ПХВ	150,000.00		150,000.00	150,000.00	450,000.00
• Превентивно - здравствени програми	50,000.00		50,000.00	50,000.00	723,750.00
• Права помош	410,000.00		410,000.00	410,000.00	1,866,000.00
• Крводарителство		375,000.00	375,000.00	452,900.00	320,000.00
• Социјално - хуманитарни програми	3,125,000.00	309,000.00	3,434,000.00	950,000.00	3,505,000.00
• Служба барање	10,000.00	731,250.00	741,250.00	398,400.00	829,200.00
• Проектно работење и мобилизирање фондови		0.00	0.00	10,000.00	10,000.00
• Развој, соработка и работа со млади		0.00		980,000.00	35,000.00
• Подготвеност и одговор при Катастрофи	635,400.00	465,400.00	1,100,800.00	278,370.00	1,222,260.00
• Креирање политики и менаџирање со волонтери и членови	100,000.00	400,000.00	500,000.00	0.00	0.00
• Прослава одбележување 70 години Црвен крст на РМ		0.00		0.00	0.00
• Седници и работење на Раководен Одбор	100,000.00		100,000.00	400,000.00	100,000.00
• Собрание на ЦКРСМ	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
• Состанок со секретарите / претседатели	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
• Државен натпревар по прва помош	350,000.00		350,000.00	350,000.00	400,000.00
• Совет на млади/ Координативно тело/ Академија за млади	147,000.00		147,000.00	66,000.00	66,000.00
• Младински камп / Европски координативен состанок	150,000.00		150,000.00	336,000.00	336,000.00
• Човечки ресурси, мониторинг и евалуација		507,600.00	507,600.00		
• Семинари и состаноци	1,101,000.00		1,101,000.00		
Банкарска провизија	80,000.00		80,000.00	80,000.00	80,000.00
Осигурување на имот и обезбедување на објекти	250,000.00		250,000.00	50,000.00	25,000.00
Други финансиски услуги (договори за повремени и привремено ангажирање)	1,317,412.00	3,299,950.00	4,617,362.00	2,886,214.00	3,856,524.00
Други договорени услуги (царина, работници за пакување хум.помош), судки решенија, кириј	50,000.00	432,000.00	482,000.00	50,000.00	618,000.00
Надворешна ревизија	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Чланарина во меѓународни организации	206,000.00		206,000.00	150,000.00	150,000.00

ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Обезбедување на фондови	100,000.00		100,000.00	100,000.00	200,000.00
Трошоци за меѓународна соработка	300,000.00	50,000.00	350,000.00	200,000.00	200,000.00

ТРАНСФЕРИ ДО НЕПРОФИЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Трансфери до ООЦК	150,000.00	62,101,000.00	62,251,000.00	22,483,360.00	19,648,000.00
Фонд за развој	2,613,000.00		2,613,000.00	0.00	0.00
Фонд за видливост	1,404,000.00		1,404,000.00		

ВКУПНО ТЕКОВНИ РАСХОДИ

33,377,324.00   71,454,916.00   104,832,240.00   53,246,008.00   56,374,113.00

КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

КУПУВАЊЕ НА МЕБЕЛ И КАНЦЕЛАРСКА ОПРЕМА		115,189,890.00	62,208,778.00	70,685,008.00
		103,428,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00

Купување канцеларски мебел		0.00	0.00	0.00
Купување на опрема (Опративен центар)	86,400.00	600,000.00	686,400.00	0.00

КУПУВАЊЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА

Купување автомобил (кредит за возило)	600,000.00		600,000.00	600,000.00	0.00
---------------------------------------	------------	--	------------	------------	------

ОСНОВНО И СПЕЦИЈАЛНО ОДРЖУВАЊЕ

Капитални инвестиции во ООЦК		0.00	356,700.00	0.00
Подршка за развој на ООЦК		0.00	500,000.00	250,000.00
Реконструкција и реновирање на градежни објекти	50,000.00	50,000.00	150,000.00	150,000.00

ВКУПНО КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

736,400.00   600,000.00   1,336,400.00   1,606,700.00   1,212,240.00

ПОМОШ, ДОНАЦИИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ

Помощ, донацији и други давања на субјекти во натура	1,051,800.00		1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00
Помощ, донацији и други давања на субјекти во пари		0.00			

ВКУПНО ДОНАЦИИ, ПОМОШ И ДРУГИ ДАВАЧКИ

1,051,800.00   0.00   1,051,800.00   5,200,000.00   21,000,000.00

ВКУПНО РАСХОДИ

35,165,524.00   72,054,916.00   107,220,440.00   60,052,708.00   78,586,353.00

Трошоци за Централата на ЦКРСМ	23,220,124.00	21.66
Трошоци за ООЦК	84,000,316.00	78.34

ВКУПНО

107,220,440.00   100

Трошоци во Централата на ЦКРСМ	32,020,324.00	29.86
Трошоци за ООЦК	75,200,116.00	70.14

ВКУПНО

107,220,440.00   100.00

ПРИХОДИ ВО 2020

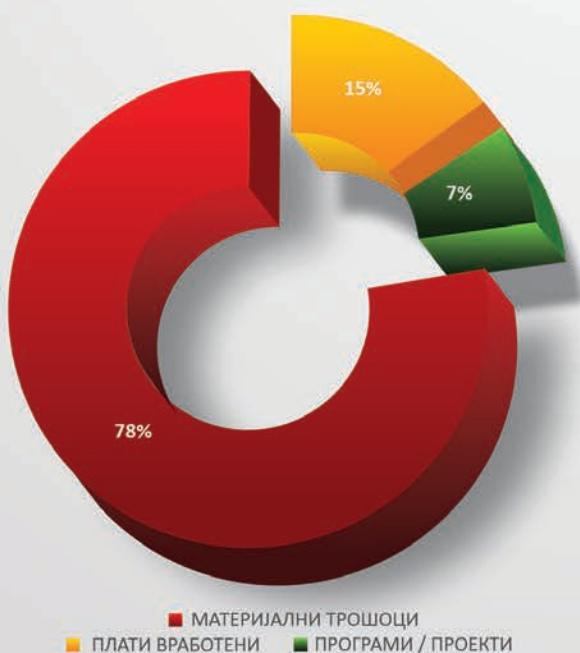
РАСХОДИ ВО 2020

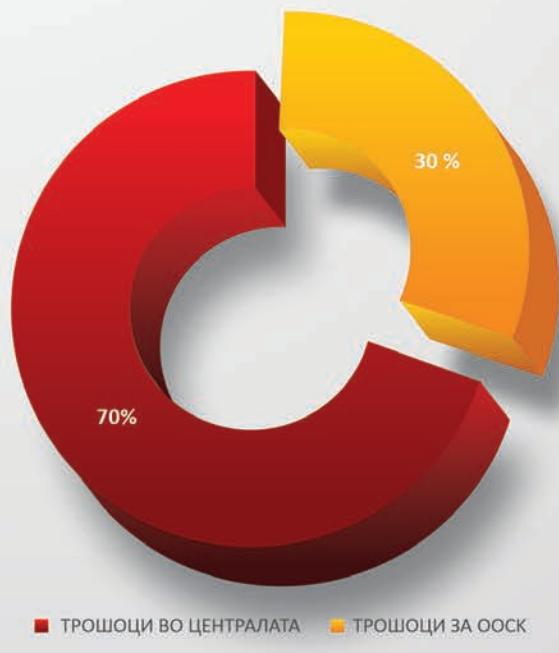
СТРУКТУРА НА РАСХОДИ НА ЦКРСМ

СТРУКТУРА НА ТРОШОЦИ НА ЦКРСМ

СТРУКТУРА НА РАСХОДИ НА ЦКРСМ

ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА ЗНАЧАЈНИ ДАТУМИ НА ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

21-28 февруари	Недела на борба против срцево-садови заболувања
1-8 март	Недела на борба против ракот
17 март	Ден на основањето на Црвен крст на Р. Северна Македонија и Ден на крводарителството на РСМ
8-15 април	Недела на хигиенизација
8-15 мај	Светски ден на Црвен крст и Црвена полумесечина и Недела на Црвен крст на Р. Северна Македонија
21 мај	Ден на осамостојувањето на Црвен крст на Република Северна Македонија
14 јуни	Светски ден на крводарителството
20 јуни	Светски ден на бегалците
26 јули	Ден на Солидарноста
Втора сабота во септември	Светски ден на првата помош
14-21 септември	Недела на борба против ТБЦ
21-27 септември	Неделата на промоција на хумани вредности
1 октомври	Меѓународен ден на стари лица
1-7 октомври	Недела на Млади на Црвен крст
10-16 октомври	Недела на борба против шеќерна болест
10 октомври	Светски ден на бездомништво
16-22 октомври	Недела на борба против гладта
18 октомври	Меѓународен ден за борба против трговија со луѓе
1-30 ноември	Месец на борба против болести на зависност
Трета недела во ноември	Недела на грижа за стари лица
1-7 декември	Недела на борба против ХИВ/СИДА
5 декември	Светски ден на волонтеризмот
15-21 декември	Недела на забоздравствена заштита
18 декември	Меѓународен ден на мигранти

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА МЕЃУНАРОДНОТО ДВИЖЕЊЕ НА ЦРВЕН КРСТ И ЦРВЕНА ПОЛУМЕСЕЧИНА

ХУМАНОСТ

Меѓународното движење на Црвениот крст и Црвената полумесечина настана како резултат на желбата да им се помогне на ранетите на бојното поле и тоа без било каква пристрасност, како и да го спречи и олесни човековото страдање секогаш кога е тоа можно. Целта на движењето е да го заштити животот и здравјето и да го почитува човекот. Промовира заедничко разбирање, пријателство, соработка и траен мир меѓу сите луѓе.

НЕПРИСТРАСНОСТ

Не прави дискриминација врз основа на национална, расна, верска и класна припадност или политичко убедување. Настојува да ги олесни страдањата на поединците, водејќи се исклучиво од нивните потреби но, давајќи приоритет на најитните случаи.

НЕУТРАЛНОСТ

Со цел да се ужива довербата на сите, Движењето не смее да зазема страни при конфликти или да учествува во контроверзни ситуации од политичка, расна, верска или идеолошка природа.

НЕЗАВИСНОСТ

Движењето е независно. Националните друштва иако делуваат како дополнение на хуманитарните служби на владите и се предмет на регулирање на националното законодавство, мораат да ја зачуваат автономноста за да можат да дејствуваат во секое време, согласно со принципите на Движењето.

ДОБРОВОЛНА СЛУЖБА

Тоа е движење за давање на доброволна помош кое не е инспирирано од материјални побуди.

ЕДИНСТВО

Во една држава може да има само едно национално друштво на Црвен крст или Црвена полумесечина. Мора да биде отворено за сите и да ја извршува својата хуманитарна работа на целата територија во земјата.

УНИВЕРЗАЛНОСТ

Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина, во кое сите друштва што го сочинуваат имаат еднаков статус, одговорности и должности взајмно да се помагаат, делува во целиот свет.

PËRMBAJTJA

HYRJE

LËVIZJA NDËRKOMBËTARE E KRYQIT TË KUQ DHE GJYSMËHËNËS SË KUQE

LETËNJOFTIMI I KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

ROLI NDIHMËS DHE MANDATI I KRYQIT TË KUQ NË VEND

KORNIZA NORMATIVE

ZHVILLIMI ORGANIZATIV

BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

MENAXHIMI VULLNETAR DHE ANËTARËSIMI

MENAXHIMI I PROJEKTIT DHE MOBILIZIMI I FONDEVËNGA SEKTORI I KORPORATAVE

PROGRAMET SOCIALE - HUMANITARE

GATISHMËRIA DHE REAGIMI NË KATASTROFA

PROGRAMET PARANDALUESE SHËNDETËSORE

NDIHMA E PARË

DHURIMI I GJAKUT

RINIA E KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUTA

DISEMINIMI

KRYQI I KUQ NË AKSION – PROMOVIMI I VLERAVE HUMANE (KKA-PVH)

RIVENDOSJA E LIDHJEVE FAMILJARE

MODELET MODERNE TË KOMUNIKIMIT TË DYANSHËM

MENAXHIMI, MONITORIMI DHE VLERËSIMI I BURIMEVE NJERËZORE

PROGRAMI I MBËSHTETJES PSIKOSOCIALE

BUXHETI I KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT PËR VITIN 2020

PËR LEXUESIN

49 Ky publikim përfaqëson një vegël të planifikimit vjetor të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Është përgatitur nga Shërbimi Profesional i Shoqatës Nationale në bashkëpunim me Organizatat Komunale të Kryqit të Kuq dhe Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit. Në përpjekje të vazhdueshme për të përparuar transparencën dhe llogaridhënien e vet para partnerëve të vet, institucioneve shtetërore, donatorëve, vullnetarëve dhe publikut të gjërë, Organizata me anë të këtij publikimi ka për qëllim të prezantojë **punë** dhe aktivitetet e veta që do t'i zbatojë në vitin 2020. Programi i punës përfaqëson një kornizë themelore të planifikimit të aktivitetave, në përputhje me mandatin dhe rolin e Kryqit të Kuq në shtetin tonë dhe mjetet e siguruara të programit dhe projektit për implementimin e programeve të veta. Gjithashtu, përfaqëson një ftesë të bashkëpunimit për të gjithë partnerët, organizatat dhe vullnetarët e interesuar të Kryqit të Kuq në shtetin tonë, që të përfshihen në aktivitetet e parashikuara, por gjithashtu edhe të iniciojnë aktivitete dhe nisma të reja të përfshirjes së grupeve të ndryshme të synuara që kanë nevojë përmeshtetje dhe shërbime të Kryqit të Kuq në vitin aktual.

60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 389 390 391 392 393 394 395 396 397 397 398 399 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 409 410 411 412 413 414 415 416 417 417 418 419 419 420 421 422 423 424 425 426 427 427 428 429 429 430 431 432 433 434 435 436 437 437 438 439 439 440 441 442 443 444 445 445 446 447 447 448 449 449 450 451 452 453 454 455 455 456 457 457 458 459 459 460 461 462 463 464 465 465 466 467 467 468 469 469 470 471 472 473 474 475 475 476 477 477 478 479 479 480 481 482 483 484 485 485 486 487 487 488 489 489 490 491 492 493 494 494 495 496 496 497 498 498 499 499 500 501 502 503 503 504 505 505 506 507 507 508 509 509 510 511 511 512 513 513 514 515 515 516 517 517 518 519 519 520 521 521 522 523 523 524 525 525 526 527 527 528 529 529 530 531 531 532 533 533 534 535 535 536 537 537 538 539 539 540 541 541 542 543 543 544 545 545 546 547 547 548 549 549 550 551 551 552 553 553 554 555 555 556 557 557 558 559 559 560 561 561 562 563 563 564 565 565 566 567 567 568 569 569 570 571 571 572 573 573 574 575 575 576 577 577 578 579 579 580 581 581 582 583 583 584 585 585 586 587 587 588 589 589 590 591 591 592 593 593 594 595 595 596 597 597 598 599 599 600 601 601 602 603 603 604 605 605 606 607 607 608 609 609 610 611 611 612 613 613 614 615 615 616 617 617 618 619 619 620 621 621 622 623 623 624 625 625 626 627 627 628 629 629 630 631 631 632 633 633 634 635 635 636 637 637 638 639 639 640 641 641 642 643 643 644 645 645 646 647 647 648 649 649 650 651 651 652 653 653 654 655 655 656 657 657 658 659 659 660 661 661 662 663 663 664 665 665 666 667 667 668 669 669 670 671 671 672 673 673 674 675 675 676 677 677 678 679 679 680 681 681 682 683 683 684 685 685 686 687 687 688 689 689 690 691 691 692 693 693 694 695 695 696 697 697 698 699 699 700 701 701 702 703 703 704 705 705 706 707 707 708 709 709 710 711 711 712 713 713 714 715 715 716 717 717 718 719 719 720 721 721 722 723 723 724 725 725 726 727 727 728 729 729 730 731 731 732 733 733 734 735 735 736 737 737 738 739 739 740 741 741 742 743 743 744 745 745 746 747 747 748 749 749 750 751 751 752 753 753 754 755 755 756 757 757 758 759 759 760 761 761 762 763 763 764 765 765 766 767 767 768 769 769 770 771 771 772 773 773 774 775 775 776 777 777 778 779 779 780 781 781 782 783 783 784 785 785 786 787 787 788 789 789 790 791 791 792 793 793 794 795 795 796 797 797 798 799 799 800 801 801 802 803 803 804 805 805 806 807 807 808 809 809 810 811 811 812 813 813 814 815 815 816 817 817 818 819 819 820 821 821 822 823 823 824 825 825 826 827 827 828 829 829 830 831 831 832 833 833 834 835 835 836 837 837 838 839 839 840 841 841 842 843 843 844 845 845 846 847 847 848 849 849 850 851 851 852 853 853 854 855 855 856 857 857 858 859 859 860 861 861 862 863 863 864 865 865 866 867 867 868 869 869 870 871 871 872 873 873 874 875 875 876 877 877 878 879 879 880 881 881 882 883 883 884 885 885 886 887 887 888 889 889 890 891 891 892 893 893 894 895 895 896 897 897 898 899 899 900 901 901 902 903 903 904 905 905 906 907 907 908 909 909 910 911 911 912 913 913 914 915 915 916 917 917 918 919 919 920 921 921 922 923 923 924 925 925 926 927 927 928 929 929 930 931 931 932 933 933 934 935 935 936 937 937 938 939 939 940 941 941 942 943 943 944 945 945 946 947 947 948 949 949 950 951 951 952 953 953 954 955 955 956 957 957 958 959 959 960 961 961 962 963 963 964 965 965 966 967 967 968 969 969 970 971 971 972 973 973 974 975 975 976 977 977 978 979 979 980 981 981 982 983 983 984 985 985 986 987 987 988 989 989 990 991 991 992 993 993 994 995 995 996 997 997 998 999 999 1000 1000 1001 1001 1002 1002 1003 1003 1004 1004 1005 1005 1006 1006 1007 1007 1008 1008 1009 1009 1010 1010 1011 1011 1012 1012 1013 1013 1014 1014 1015 1015 1016 1016 1017 1017 1018 1018 1019 1019 1020 1020 1021 1021 1022 1022 1023 1023 1024 1024 1025 1025 1026 1026 1027 1027 1028 1028 1029 1029 1030 1030 1031 1031 1032 1032 1033 1033 1034 1034 1035 1035 1036 1036 1037 1037 1038 1038 1039 1039 1040 1040 1041 1041 1042 1042 1043 1043 1044 1044 1045 1045 1046 1046 1047 1047 1048 1048 1049 1049 1050 1050 1051 1051 1052 1052 1053 1053 1054 1054 1055 1055 1056 1056 1057 1057 1058 1058 1059 1059 1060 1060 1061 1061 1062 1062 1063 1063 1064 1064 1065 1065 1066 1066 1067 1067 1068 1068 1069 1069 1070 1070 1071 1071 1072 1072 1073 1073 1074 1074 1075 1075 1076 1076 1077 1077 1078 1078 1079 1079 1080 1080 1081 1081 1082 1082 1083 1083 1084 1084 1085 1085 1086 1086 1087 1087 1088 1088 1089 1089 1090 1090 1091 1091 1092 1092 1093 1093 1094 1094 1095 1095 1096 1096 1097 1097 1098 1098 1099 1099 1100 1100 1101 1101 1102 1102 1103 1103 1104 1104 1105 1105 1106 1106 1107 1107 1108 1108 1109 1109 1110 1110 1111 1111 1112 1112 1113 1113 1114 1114 1115 1115 1116 1116 1117 1117 1118 1118 1119 1119 1120 1120 1121 1121 1122 1122 1123 1123 1124 1124 1125 1125 1126 1126 1127 1127 1128 1128 1129 1129 1130 1130 1131 1131 1132 1132 1133 1133 1134 1134 1135 1135 1136 1136 1137 1137 1138 1138 1139 1139 1140 1140 1141 1141 1142 1142 1143 1143 1144 1144 1145 1145 1146 1146 1147 1147 1148 1148 1149 1149 1150 1150 1151 1151 1152 1152 1153 1153 1154 1154 1155 1155 1156 1156 1157 1157 1158 1158 1159 1159 1160 1160 1161 1161 1162 1162 1163 1163 1164 1164 1165 1165 1166 1166 1167 1167 1168 1168 1169 1169 1170 1170 1171 1171 1172 1172 1173 1173 1174 1174 1175 1175 1176 1176 1177 1177 1178 1178 1179 1179 1180 1180 1181 1181 1182 1182 1183 1183 1184 1184 1185 1185 1186 1186 1187 1187 1188 1188 1189 1189 1190 1190 1191 1191 1192 1192 1193 1193 1194 1194 1195 1195 1196 1196 1197 1197 1198 1198 1199 1199 1200 1200 1201 1201 1202 1202 1203 1203 1204 1204 1205 1205 1206 1206 1207 1207 1208 1208 1209 1209 1210 1210 1211 1211 1212 1212 1213 1213 1214 1214 1215 1215 1216 1216 1217 1217 1218 1218 1219 1219 1220 1220 1221 1221 1222 1222 1223 1223 1224 1224 1225 1225 1226 1226 1227 1227 1228 1228 1229 1229 1230 1230 1231 1231 1232 1232 1233 1233 1234 1234 1235 1235 1236 1236 1237 1237 1238 1238 1239 1239 1240 1240 1241 1241 1242 1242 1243 1243 1244 1244 1245 1245 1246 1246 1247 1247 1248 1248 1249 1249 1250 1250 1251 1251 1252 1252 1253 1253 1254 1254 1255 1255 1256 1256 1257 1257 1258 1258 1259 1259 1260 1260 1261 1261 1262 1262 1263 1263 1264 1264 1265 1265 1266 1266 1267 1267 1268 1268 1269 1269 1270 1270 1271 1271 1272 1272 1273 1273 1274 1274 1275 1275 1276 1276 1277 1277 1278 1278 1279 1279 1280 1280 1281 1281 1282 1282 1283 1283 1284 1284 1285 1285 1286 1286 1287 1287 1288 1288 1289 1289 1290 1290 1291 1291 1292 1292 1293 1293 1294 1294 1295 1295 1296 1296 1297 1297 1298 1298 1299 1299 1300 1300 1301 1301 1302 1302 1303 1303 1304 1304 1305 1305 1306 1306 1307 1307 1308 1308 1309 1309 1310 1310 1311 1311 1312 1312 1313 1313 1314 1314 1315 1315 1316 1316 1317 1317 1318 1318 1319 1319 1320 1320 1321 1321 1322 1322 1323 1323 1324 1324 1325 1325 1326 1326 1327 1327 1328 1328 1329 1329 1330 1330 1331 1331 1332 1332 1333 1333 1334 1334 1335 1335 1336 1336 1337 1337 1338 1338 1339 1339 1340 1340 1341 1341 1342 1342 1343 1343 1344 1344 1345 1345 1346 1346 1347 1347 1348 1348 1349 1349 1350 1350 1351 1351 1352 1352 1353 1353 1354 1354 1355 1355 1356 1356 1357 1357 1358 1358 1359 1359 1360 1360 1361 1361 1362 1362 1363 1363 1364 1364 1365 1365 1366 1366 1367 1367 1368 1368 1369 1369 1370 1370 1371 1371 1372 1372 1373 1373 1374 1374 1375 1375 1376 1376 1377 1377 1378 1378 1379 1379 1380 1380 1381 1381 1382 1382 1383 1383 1384 1384 1385 1385 1386 1386 1387 1387 1388 1388 1389 1389 1390 1390 1391 1391 1392 1392 1393 1393 1394 1394 1395 1395 1396 1396 1397 1397 1398 1398 1399 1399 1400 1400 1401 1401 1402 1402 1403 1403 1404 1404 1405 1405 1406 1406 1407 1407 1408 1408 1409 1409 1410 1410 1411 1411 1412 1412 1413 1413 1414 1414 1415 1415 1416 1416 1417 1417 1418 1418 1419 1419 1420 1420 1421 1421 1422 1422 1423 1423 1424 1424 1425 1425 1426 1426 1427 1427 1428 1428 1429 1429 1430 1430 1431 1431

HYRJE

Kryqi i Kuq në shërbim të njeriut, mbështetje për njerëzit që janë gjetur në një situatë të pa-lakmueshme. Kryqi i Kuq me më të vegjlit, me të moshuarit, me institucionet, me shërbimet për qytetarët e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Vazhdojmë të punojmë me përkushtim mbi parimet dhe idealet e themeluesit tonë Anri Dynan i cili ka pasur aq porosi dhe ide humane sa që edhe pas një shekulli e gjysmë të ekzistimit të Lëvizjes sonë të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, akoma janë udhëzues për të ecur rrugës së njëjtë, i cili ngjall buzëqeshje dhe shpresë të singertë për njerëzit që presin për t'ua zgjatur dorën kur e kanë më vështirë.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut me kallimin e viteve u rit në një organizatë që është ndihmëtar i respektuar i institucioneve të shtetit në përbushjen e detyrave të ndryshme me interes për qytetarët e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Kultivojmë vullnetarizmin dhe kemi mbështetjen e qytetarëve në komunitetet lokale për të qenë gjithmonë aty ku është e nevojshme.

Dr. Sait Saiti

Sekretar i Përgjithshëm

Vazhdojmë të sigurojmë shërbime që janë në përputhje me misionin dhe mandatin tonë. Këtë vit shënojmë gjithashtu 75-vjetorin e ekzistimit të Organizatës sonë, krenarë për arritjet tona, të gatshëm për t'u përballur me të gjitha sfidat e reja.

Jemi të gatshëm të mësojmë nga e kaluara, të jemi të gatshëm për të ardhmen, të jemi më të mirë dhe më të suksesshëm, gjithmonë në shërbim të përfituesve të shërbimeve tona.

Në këtë rrugë, ecim së bashku me partnerët dhe vullnetarët tanë. Falenderim për të gjithë ata që vazhdojnë të na mbështesin dhe të na njohin si faktor që mund t'u përgjigjet sfidave të ndryshme në interes të kategorive të ndryshme të përdoruesve të cilëve ua ofrojmë shërbimet tona. Programi i Punës së Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut për vitin 2020 le të jetë një motiv më shumë për të gjithë ne që të jemi më përgjegjës, për të dhënë më të mirën nga vetja, në realizimin e qëllimeve tona të përcaktuara, për të ndihmuar njerëzit dhe për të dhënë kontributin në zhvillimin e një shoqërie të shëndetshme dhe më humane.

Prof.Dr. Romel Velev

Krytar

LËVIZJA NDËRKOMBËTARE E KRYQIT TË KUQ DHE GJYSMËHËNËS SË KUQE

Kryqi i Kuq është lindur më 24 qershori të vitit 1859 në zemrën e biznesmenit zviceran, Anri Dynan (1828 – 1910), pas një prej betejave më të përgjakshme të shkullit, Beteja e Solferinos. Ai është themeluesi i Komitetit Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq në vitin 1863 që më vonë rezultoi me krijimin e Federatës Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe në vitin 1919 dhe Shoqatave Nacionale të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe si lëvizje globale e cila sot ka 100 milionë vullnetarë dhe anëtarë në të gjithë botën dhe përfshin aktivitetet e Komitetit Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe dhe Shoqatave Nacionale, siç është gjithashtu Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

KOMITETI NDËRKOMBËTAR I KRYQIT TË KUQ

Komiteti Ndërkombëtar i Kryqit të Kuq (KNKK) është një organizatë e paanshme, neutrale dhe e pavarur, misioni humanitar i të cilit është të mbrojë jetën dhe dinjitetin e viktimateve të luftës dhe dhunës së brendshme, si dhe të sigurojë ndihmë.

Menaxhon dhe koordinon aktivitetet ndërkombëtare të ndihmës humanitare të Lëvizjes në situata konflikti. Themeluar në vitin 1863, KNKK ka një mandat të besuar nga Shtetet, i bazuar në Konventat e Gjenevës dhe Protokollet e tyre Shtese. Gjatë konflikteve të armatosura kujdeset për: të plagosurit, luftëtarët e sëmurë, si dhe luftëtarët që kanë pësuar anijethyerje; personat e privuar nga liria (robër lufte, civilë të paraburgosur), njerëz të detyruar të transferohen në pjesë të tjera të vendit (persona të zhvendosur) ose në një vend tjetër (refugjatë) dhe ndihmon civilët. KNKK këshillon shtetet për zbatimin e të drejtës ndërkombëtare humanitare dhe përdor Mesazhet e Kryqit të Kuq për të rivendosur dhe mirëmbajtur lidhjet familjare duke shkëmbyer lajme midis anëtarëve të familjes. KNKK gjithashtu regjistron të burgosurit e luftës, ndërmerr hapa për të siguruar që ata të mos zhduken, punon për të parandaluar torturimin dhe keqraitimini e të burgosurve dhe për të përmirësuar kushtet e burgut. KNKK gjithashtu në zona të luftës siguron trajtimin mjekësor (ndihmën e parë, evakuimin e të plagosurve, kirurgjinë ushtarake, rehabilitimin fizik), mjekësinë parandaluese (vaksinimin, ushqimin, edukimin shëndetësor, sigurimin e ujit dhe ushqimit, veshmbathjen, strehimin për civilët në zonat e prekura nga lufta).

FEDERATA NDËRKOMBËTARE E KRYQIT TË KUQ DHE GJYSMËHËNËS SË KUQE

Federata Ndërkombëtare e Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe është themeluar në vitin 1919 nga disa Shoqata Nacionale dhe ka këto detyra themelore: ofrimin e ndihmës për viktimat e katastrofës, sigurimin e kujdesit për refugjatët në vendet e tjera, ofrimin e ndihmës për shoqatat nacionale në kryerjen e aktiviteteve programore në rast katastrofash; koordinon aktivitetet midis shoqatave nacionale. Për më tepër, Federata Ndërkombëtare, përmes delegacioneve të saj rajonale në të gjithë botën, siguron mbështetje për shoqatat nacionale në përmirësimin e aftësive të tyre njerëzore dhe materiale, në mënyrë që të jenë më të përgatitura për të kryer aktivitetet e tyre programore dhe për të siguruar një përgjigje të përshtatshme përsituata të ndryshme krize.

SHOQATAT NACIONALE TË KRYQIT TË KUQ DHE GJYSMËHËNËS SË KUQE

Sot, ka 190 Shoqata Nacionale të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe të njoitura Ndërkombëtarisht në të gjithë botën, anëtare të Federatës Ndërkombëtare

të Shoqatave të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe. Shoqatat Nacionale janë njësítë themelore të Lëvizjes dhe kryejnë aktivitetet e tyre humanitare në përputhje me statutin e tyre dhe legjislacionin nacional. Shoqatat nacionale ndihmojnë autoritetet shtetërore në detyrat e tyre humanitare, sipas nevojave të popullsisë në vendet e tyre. Shoqatat nacionale bashkëpunojnë me autoritetet shtetërore për parandalimin e sëmundjeve, përmirësimin e shëndetit dhe zbutjen e vuajtjeve njerëzore përmes programeve të tyre në fushën e arsimit, kujdesit shëndetësor dhe social për të mirën e komunitetit. Organizojnë operacione urgjente për të siguruar ndihmë humanitare, dhe ofrojnë edhe shërbime të tjera për të ndihmuar viktimat e konflikteve të armatosura në përputhje me Konventat e Gjenevës, dhe sigurojnë ndihmë për viktimat e katastrofave natyrore dhe situatave të tjera të jashtëzakonshme. Ato punojnë për diseminimin e të drejtës ndërkombëtare humanitare, përhapjen e parimeve dhe idealeve të Lëvizjes dhe ndërgjegjësimin për mbrojtjen e emblemave të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe. Ndërkombëtarisht, shoqatat nacionale, secila brenda mundësive të tyre, ofrojnë ndihmë për viktimat e konflikteve të armatosura, katastrofave natyrore dhe situatave të tjera të jashtëzakonshme nëpër botë.

LETËNJOFTIMI KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Humanizmi dhe aktivitetet humanitare janë të njoitura dhe ekzistojnë në këto hapësira për më shumë se njëqind vjet. Me kalimin e viteve Kryqi i Kuq ka siguruar mbështetje gjatë Luftërave Ballkanike dhe dy Luftërave Botërore. Qytetarët e Maqedonisë në mënyrë vetëmohuese kanë siguruar mbështetje humanitare gjatë këtyre luftërave përmes Organizatës së Kryqit të Kuq.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë u krijua zyrtarisht më 17 mars të vitit 1945, pas mbajtjes së Mbledhjes së Dytë të ASNOM-it kur u mor vendimi për krijimin e një organizate në Maqedoninë Demokratike brenda Jugosllavisë Federative Demokratike.

Organizata është veçanërisht aktive në rimëkëmbjen e vendit pas luftës dhe në zbatimin e programeve parandaluese shëndetësore dhe sociale për grupe të ndryshme të synuara. Nga viti 1946 deri më 1948, Kryqi i Kuq u përfshi aktivisht në ofrimin e përkrahjes dhe kujdesit përfshirë refugjatë nga Maqedonia e Egjeut. Në vitet në vijim, organizohen aksione të grumbullimit të ndihmës, organizohen dhurime vullnetare të gjakut, kryhen veprimitari shëndetësore dhe veprimitari të tjera humanitare, kryhen aktivitete edukative të popullsisë. Kryqi i Kuq jep një kontribut të veçantë me punën e tij në përblytjet që prekin Maqedoninë në vitin 1962, dhe kryesisht pas tërmetit katastro-

fik të vitit 1963, kur Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë përfaqëson një urë solidariteti midis botës dhe popullsisë së vuajtur të Maqedonisë dhe me këtë rast me vullnetarët dhe punonjësit e tij koordinon dhe shpërndan ndihmën ndërkombëtare për popullsinë e prekur dhe mbështet funksionimin e spitaleve në terren ku janë të pranishëm përfaqësues të Kryqit të Kuq nga shumë vende.

Pas shpërbërjes së Jugosllavisë në vitin 1992, Organizata vepron si një Shoqatë e pavarur Nacionale. Puna e Shoqatës Nacionale rregullohet me një Ligj të veçantë për Kryqin e Kuq të Republikës së Maqedonisë. Organizata përbëhet nga 33 organizata komunale të Kryqit të Kuq dhe Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit, 10.500 anëtarë dhe 7.500 vullnetarë aktivë. Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë është njohur si Shoqatë Nacionale e Kryqit të Kuq nga Komiteti Ndërkombëtar i Kryqit të Kuq më 01.11.1995, ndërsa më 27 nëntor të vitit 1995 u bë anëtar i plotë i Federatës Ndërkombëtare të Shoqatave të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe.

Në vitet nëntëdhjetë të shekullit të kaluar ne kemi qenë dëshmitarë të një katastrofe të madhe humanitare si rezultat i luftës në ish-Jugosllavi. Në bashkëpunim me partnerët e Lëvizjes u ofrua ndihmë në reduktimin e vuajtjeve të mijëra refugjatëve dhe personave të zhvendosur nga ish-republikat jugosllave që kërkuan strehim në vendin tonë. Ngjarja kryesore e

operacioneve humanitare të asaj periudhe ishte ofrimi i mbështetjes për rreth 400.000 refugjatë kosovarë në vitin 1999. Kryqi i Kuq ishte aktiv edhe gjatë konfliktit të brendshëm në vend në vitin 2001, kur iu dha mbështetje personave të zhvendosur brenda vendit dhe përmes veprimit të saj Organizata promovon tolerancën dhe bashkëjetesën në Republikën e Maqedonisë.

Në dekadën e kaluar, Organizata ka dhënë një kontribut të veçantë në ofrimin e mbështetjes humanitare për popullsinë e prekura në shumë vende të botës. Ekipet e Kryqit të Kuq të Maqedonisë morën pjesë në operacionet e shpëtimit për popullsinë e prekur pas tërmetit të vitit 1999 në Turqi. Disa ekipe të ujت dhe mjete financiare janë siguruar për të mbështetur popullsinë e goditur nga cunami në Indonezi, Malajzi dhe Sri Lankë në vitin 2005. Në të njëjtin vit u dha mbështetje me ekipe vlerësimi për popullsinë e prekur nga përbrytjet në Rumania dhe Bullgari. Shoqata Nacionale nisi gjithashtu një fushatë të madhe për të mbështetur popullsinë e prekur nga tërmeti i vitit 2011 në Japoni. Në vitin 2014, Kryqi i Kuq i Maqedonisë gjithashtu koordinoi fushatën humanitare për të ndihmuar popullsitë e prekura nga përbrytjet në Serbia, Bosnje dhe Hercegovinë dhe Kroaci.

Me 24 korrik të vitit 2015, Presidenti i Republikës së Maqedonisë, Gjorgje Ivanov, i ndau Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë Mirënjojen "Karta e Republikës

së Maqedonisë", me rastin e 70-vjetorit të themelimit, si një organizatë që përmes zbatimit të aktivitetave të shumta humanitare në sfera të ndryshme të veprimit, ka dhënë kontribut të veçantë në ofrimin e ndihmës dhe mbështetjes për popullsinë e prekshme në vend dhe më gjerë, dhe kështu edhe në afirmimin dhe promovimin e së drejtës ndërkombëtare humanitare dhe vlerave humane.

Në periudhën e viteve 2015-2016, Kryqi i Kuq ka punuar për të kapërcyer pasojat e përbrytjeve të mëdha që kanë prekur vendin dy herë në Tetovë dhe Shkup, si dhe në Maqedoninë qendrore. Në bashkëpunim me agjencitë dhe institucionet shtetërore përgjegjëse, Shoqata Nacionale ka qenë një lider në përpjekjet humanitare për të bashkërenduar mbështetjen e përgjithshme për të ofruar ndihmë ndërkombëtare dhe lokale për popullsinë e prekur. Në periudhën e viteve 2014-2019, Shoqata Nacionale në bashkëpunim me palët e interesuara vendase në vend dhe organizatat ndërkombëtare partnere ka ofruar mbështetje humanitare për migruesit që kalojnë transit ose qëndrojnë në vend. Mbi 1.000.000 migrues kanë kaluar nëpër vendin tonë, dhe gati 50% e këtyj grupi të synuar janë mbështetur nga Kryqi i Kuq duke ofruar ndihmën e parë, transportin në spital, ushqimin, veshmbathjen dhe produktet e higjienës dhe bashkimin e familjeve të ndara.

Në vitet e kaluara, Shoqata Nacionale ka mësuar, është përmirësuar dhe përsosur vazhdimesht, gjë që ka rezultuar me mirënjojen më të lartë të Federatës Ndërkombe të në vitin 2015, e cila i dha Kryqit të Kuq të Maqedonisë Certifikatën e parë si Shoqatë e fortë Nacionale e Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë për përbushjen e standardeve dhe cilësinë e punës. Kryqi i Kuq përfaqëson një burim krenarie nationale në të gjitha komunititetet lokale në vend dhe Organizata kultivon vlerat dhe parimet themelore evropiane dhe botërore të humanizmit, tolerancës, bashkëjetesës, paanshmërisës.

Me ndryshimet kushtetuese dhe ndryshimin e emrit të shtetit në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Shoqata Nacionale në vitin 2019 ndryshoi emrin në Kryqin e Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Këtë vit Kryqi i Kuq i RMV-së shënon 75 vjet të ekzistencës së tij. 75 vjet së bashku me qytetarët tanë. Rruga e gjatë e zhvillimit të Organizatës përshkohet me arritje të mëdha dhe veprimtari të suksesshme humanitare që janë treguar në kartën e identitetit (letërnjoftimin) të Organizatës. Zhvillimi i suksesshëm historik i Shoqatës Nacionale

ka kontribuar në përfshirjen e madhe të vullnetarëve në Kryqin e Kuq dhe mbështetjen e vazdueshme të partnerëve të huaj dhe vendas. Theks i veçantë duhet t'i kushtohet bashkëpunimit të suksesshëm me institucionet shtetërore dhe vendin dhe rolin e Kryqit të Kuq në përballimin e situatave të ndryshme të krizave në vend dhe rajon. Për t'u përmendur është bashkëpunimi gjithnjë e më i suksesshëm me sektorin e korporatave dhe organizatat ndërkombe që e njohin Kryqin e Kuq si një partner të denjë për implemtimin e aktiviteteve të ndryshme për të përbushur nevojat me prioritet të grupeve të ndryshme të synuara.

Jubileu 75-vjeçar do të shënohet me aktivitete të përshtatshme të Organizatës në nivel nacional dhe lokal. Jemi krenarë për jubileun dhe arritjet tona dhe jemi vazhdimesht të gatshëm për një përparim pozitiv dhe nisma, veprimtari dhe shërbime të reja sipas së cilave jemi të njojur me dekada, por edhe prezentimin e shërbimit të ri në përputhje me tendencat moderne në shoqëri.

Gëzuar jubileun. Bëhuni pjesë e Kryqit të Kuq për shumë vite të tjera.

ROLI NDIHMËS DHE MANDATI I KRYQIT TË KUQ NË VEND

Funksionimi i Kryqit të Kuq në vend bazohet në Ligjin e Kryqit të Kuq dhe Statutin e Organizatës dhe Dispozitat e Konventave të Gjenevës dhe luan një rol ndihmës për autoritetet gjatë kohës së luftës dhe në kohë paqe, në mënyrë që të vendosen parakushtet e nevojshme të funksionimit në raste urgjente. Pas Luftës së Dytë Botërore, paqja afatgjatë mbizotëroi në pjesën më të madhe të botës, duke lejuar shoqatat nacionale të përqendrohen në aktivitete të tjera të dedikuara për të përmirësuar jetën e popullsisë lokale, si dhurimi i gjakut, ndihma e parë dhe më shumë aktivitete parandaluese-shëndetësore, aktivitete humanitare sociale për kategori të ndryshme të përfituesve, gatishmëri dhe reagim ndaj fatkeqësive, etj., në varësi të interesit të Shoqatës Nacionale ose ndonjë organizate të caktuar komunale. Këto aktivitete janë të natyrës sociale, të dedikuara për mirëqenien e komunitetit dhe kërkojnë bashkëpunim partneritetesh për të përbushur nevojat me prioritet të popullsisë.

Përfaqësuesit e Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut janë anëtarë të shtabeve kryesore të menaxhimit të krizave në vend (Drejtoria për Mbrojtje dhe Shpëtim dhe Qendra e Menaxhimit të Krizave) përgjegjës për trajimin e situatave të ndryshme të

krizave. Pjesëmarrja në këto shtabe është në dy nivele. Në nivelin nacional dhe në nivelin e organizatave komunale të Kryqit të Kuq, ku përfaqësuesit e OKKK-ve janë anëtarë të shtabeve të njësive rajonale të institucioneve të lartpërmendura. Gjatë situatave të ndryshme të krizave, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut së bashku me institucionet brenda sistemit të menaxhimit të krizave jepin një kontribut të veçantë me burimet materiale dhe njerëzore në tekalimin e pasojave të këtyre situatave të krizës.

Bashkëpunimi me Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut është në një nivel jashtëzakonisht të lartë dhe reflektohet në aktivitetet për ofrimin e mbështetjes për popullsinë e prekur në kohë krize, si dhe në organizimin dhe zbatimin e aktiviteteve të ndryshme të ushtrimeve të dedikuara për të siguruar mbrojtje dhe ndihmë efektive në operacionet humanitare për kapërcimin e pasojave të situatave të krizës. Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut siguron trajnime në të drejtën ndërkombëtare humanitare për oficerët e ARM-së dhe merr pjesë me burimet e tij njerëzore dhe teknike në ushtrime të ndryshme të organizuara nga ARM-ja.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut bashkëpunon ngushtë me Ministrinë e Punëve të Brendshme në fushën e shërbimit të kërkimit dhe rivendosjes së lidhjeve familjare, kryerjes së trajnimeve për luftimin e trafikimit të qenieve njerëzore dhe migracionit të paligjshëm, sigurinë në rrugë dhe promovime të përbashkëta të ndihmës së parë për të mbrojtur sigurinë e qytetarëve, për të ofruar trajnime të ndihmës së parë dhe trajnime të së drejtës ndërkontëtare humanitare për pjesëtarët e MPB-së. Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut bashkëpunon me Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale, Institutin për Veprimtari Sociale, si dhe institucionet dhe ente sociale në nivelin lokal që ofrojnë përkujdesje dhe sigurojnë mbrojtje sociale për qytetarët e Republikës së Maqedonisë së Veriut, mbështetje për personat me aftësi të kufizuara, përkujdesje për të moshuarit, përkujdesje për jetimët, të pastrehët, fëmijët në rrugë, personat në rrezik social, migruesit, azilkërkuesit, refugjatët etj.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut kryen veprimtari të përbashkëta me Ministrinë e Shëndetësisë dhe institucionet shëndetësore në vend në nivel nacional dhe lokal. Veçanërisht i suksesshëm është bashkëpunimi në fushën e dhurimit të gjakut i realizuar në bashkëpunim me Institutin e Mjekësisë së Transfuzionit dhe Fondin

e Sigurimeve Shëndetësore me qëllim të sigurimit të gjakut të sigurt dhe të besueshëm për nevojat e institucioneve shëndetësore në vend. Bashkëpunimi është realizuar edhe në fushën e përparimit të parandalimit shëndetësor dhe promovimit për një shëndet më të mirë të popullsisë me theks në grupet e synuara specifike. Kryqi i Kuq jep një kontribut të veçantë në përmirësimin e ndihmës së parë në vend duke ofruar trajnime për grupe të ndryshme të synuara. Shoqata Nacionale gjithashtu bashkëpunon ngushtë me Ministrinë e Vetëqeverisjes Lokale. Veçanërisht duhet të theksohet bashkëpunimi i njësive të vetëqeverisjes lokale me organizatat komunale të Kryqit të Kuq, të cilat në disa zona lokale financojnë nismat e projektit dhe zbatojnë aktivitete të përbashkëta.

Me iniciativën e Komitetit Ndërkontëtar të Kryqit të Kuq në vitin 2006, u krijua një Komitet Nacional për të Drejtën Ndërkontëtare Humanitare. Selia e Komitetit është në ambientet e Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Komiteti Nacional përfshin përfaqësues nga të gjitha ministritë që kanë pika kontakti që lidhen me harmonizimin e legjislativit national me të drejtën ndërkontëtare humanitare, implementimin efektiv të DNH-së duke marrë dhe monitoruar masa dhe aktivitete praktike, monitorimin e zhvillimit të DNH-së dhe diseminimin e tij në segmente të ndryshme të jetës shoqërore

KORNIZA NORMATIVE

Kryqi i Kuq i RMV-së në procesin e ngritjes së kapaciteteve dhe zhvillimit, vazhdimisht përmirëson kornizën ligjore duke aplikuar dhe ndjekur azhurnimet në legjislacionin e brendshëm dhe aktet normative të Lëvizjes Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe përmes implementimit në aktet e tij të brendshme. Vitet e fundit është rritur numri i dokumenteve të miratuar jo vetëm në sasi, por ato kanë luajtur një rol kryesor në standardizimin e çështjeve të caktuara në fushat individuale. E gjithë kjo çon në nevojën për implementimin dhe zbatimin e duhur të rregullimit të brendshëm dhe respektimin e vazdueshëm të tij.

Përmirësimi i kornizës normative kërkon gjithash tu përmirësimin e burimeve njerëzore të Kryqit të Kuq në të gjitha nivelet e strukturimit organizativ, të cilat do të monitorojnë zbatimin e dokumenteve dhe do të propozojnë risi sipas proceseve që ndodhin brenda dhe jashtë vendit të lidhura me misionin dhe vizionin e Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë Veriore.

Qëllimi kryesor: Krijimi i një procesi të vazdueshëm të përmirësimit dhe implementimit të kornizës së brendshme normative

Aktivitetet

Nisma për ndryshimin dhe plotësimin e rregulloreve pozitive ligjore. Kryqi i Kuq do të marrë pjesë aktive në proceset e miratimit të rregulloreve të reja dhe ndryshimit dhe plotësimit të atyre ekzistuese në ato fusha në të cilat vepron dhe funksionon Kryqi i Kuq, përmes propozimeve dhe iniciativave në bashkëpunim me autoritetet shtetërore. Për këtë qëllim, do të ndërmerren aktivitetet e nevojshme përgatitore, do të bëhet hulumtimet e nevojshme, do të rishikohen dokumentet nga shoqatat e tjera nationale përmënyrën e rregullimit të një çështje konkrete përtë bërë analiza krahasuese dhe përgatitjen e zgjidhjes më të mirë si propozim dhe iniciativë. Në rast të pranimit të ndryshimeve dhe plotësimeve të propozuara nga Kryqi i Kuq, do të pasojë përgatitja dhe miratimi i akteve të reja ose modifikimi i akteve të brendshme ekzistuese të Kryqit të Kuq për çështjen përkatëse.

Rishikimi i akteve ekzistuese dhe miratimi i akteve të reja normative. Kryqi i Kuq do të vëzhgojë vazhdimisht risitë dhe ndryshimet në legjislacionin nacional në fushat brenda së cilave lëvizin aktivitetet e Kryqit të Kuq dhe do

t'i përfshijë ato në punën e tij, si dhe risitë dhe ndryshimet në Lëvizjen Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe. Përmirësimi i kornizës normative do të bëhet përmes monitorimit, pjesëmarrjes aktive të ekspertëve dhe organeve ndihmëse përmes iniciativave dhe propozimeve, krijimit të grupeve të punës me anëtarë me njohuri dhe përgatitje të përshtatshme për çështjen specifike që i nënshtrohet rregullimit. E gjithë kjo do të kontribuojë në përgatitjen dhe miratimin e akteve të reja të brendshme dhe ndryshimit dhe plotësimit të tyre.

Implementimi dhe mbështetja në implementimin e akteve normative. Kryqi i Kuq do t'i kushtohet zbatimit të plotë dhe të vazhdueshëm të të gjitha risive dhe ndryshimeve në rregulloret e brendshme. Trajnine, punëtori dhe konsultime dhe prezantime do të organizohen për të njohur sekretarët dhe bashkëpunëtorët profesionalë në të gjitha nivelet e organizimit me ndryshimet dhe plotësimet në aktet e brendshme. Mbështetje e vazhdueshme do të ofrohet për OKKK-të dhe KKQSH-në, si dhe për punonjësit e Zyrës Qendrore të Kryqit të Kuq të RMV-së për implementimin e duhur të akteve, mbështetje në përgatitjen e akteve, vendimeve, përfundimeve, aktvendimeve, marrëveshjeve, etj., dhe vëmendje e veçantë do t'i kushtohet mbështetjes dhe njohjes me kornizën normative të kuadrove të reja në Shoqatën Nacionale

Rezultatet e pritura

- Ndryshimet dhe plotësimet e legjislacionit nacional në favor të Kryqit të Kuq në përputhje me mandatin dhe misionin dhe vizionin e tij
- Miratimi i akteve të reja normative dhe ndryshimi i atyre ekzistuese në përputhje me ndryshimet më të fundit në legjislacionin e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Lëvizjes Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe
- Aftësimi i sekretarëve dhe punonjësve të Shërbimit Profesional në të gjitha nivelet e organizimit përdorimin e duhur dhe respektimin e akteve normative

PRIORITETET E ZHVILLIMIT PËR VITIN 2020

1. Forcimi i integritetit të Organizatës për të qenë një faktor i fuqishëm dhe efektiv lokal dhe partner i respektuar në shtet.
2. Promovimi dhe mbështetja e një shoqërie më gjithëpërfshirëse, të barabartë dhe kohezive dhe harmonizimi i qasjeve humanitare për përballimin e sfidave.
3. Forcimi i aftësive të zvogëlimit të rezikut, veprimi dhe reagimi i hershëm ndaj krizës, duke ndërtuar kapacitete të forta lokale të gatishmërisë dhe reagimit ndaj katastrofave.
4. Inkurajimi i shëndetit dhe mirëqenies pozitive, sociale, mendore dhe fizike dhe zvogëlimi i përjashtimit social, vetmisë, vështirësive shëndetësore dhe situatave të vështirësive sociale të grupeve të ndryshme të synuara.

ZHVILLIMI ORGANIZATIV

Një shoqatë nationale që është e përgatitur të përgjigjet në kohën e duhur dhe në mënyrë cilësore ndaj sfidave humanitare të popullsisë së prekshme, duke shijuar besimin e partnerëve të saj dhe grupeve të synuara, është një objektiv kryesor i shoqatës nacionale për periudhën e ardhshme. Për të përbushur këtë përcaktim është para së gjithash e domosdoshme të mbash hapin me zhvillimin e mjedisit, të marrësh para-sysh ndikimin e teknologjisë digitale, të identifikosh mundësitet e partneritetit dhe mbledhjen e fondeve në kohën e duhur, ose shkurtimisht të jesh gjithnjë një hap përpara në planifikim dhe gjithmonë aty kur është e nevojshme.

Forcimi i bashkëpunimit me institucionet nacionale në fushën e programeve të parandalimit dhe reagimit ndaj situatave eventuale urgjente do të jetë prioritet në vitin e ardhshëm 2020. Me Ministrinë e Vëtëqeverisjes Lokale dhe Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës së Republikës së Maqedonisë së Veriut do të intensifikojmë bashkëpunimin për të siguruar udhëzime për zhvillimin lokal të nismave dhe mbështetjes.

Qëllimi kryesor: Përmirësimi i aftësive të Organizatës për të ofruar shërbime të qëndrueshme relevante, të përshtatura për mjedisin përmes një rrjeti të organizatave komunale dhe nismave vullnetare për kategoritë e prekshme të popullsisë.

Aktivitetet:

Inovacioni dhe forcimi i rolit në ofrimin e shërbimeve të njoershme. Të vepruarit për t'u përgjigjur nevojave humanitare të popullsisë së prekshme është baza e veprimit të Lëvizjes së Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe. Duke ndjekur primin e një shoqate të fortë nacionale të certifikuar, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut do të zhvillojë novacionin dhe forcimin e shpërndarjes së shërbimeve në kuadër të aftësimit të popullsisë për ndihmën e parë, zhvillimin e një rrjeti të shpëtuesve të ujit dhe malit, zhvillimin e shërbimeve për kujdesin e personave të moshuar dhe të pafluqishëm, asistentë personalë për personat me aftësi të kufizuara, promovimin e sipërmarrjes sociale, ndihmën e parë psikologjike dhe mbështetjen psikosociale për individë dhe organizata të përfshira gjatë situatave urgjente, nisma novatore për mbështetje humanitare lokale të një individi ose grupi të synuar, promovim të edukimit joformal të parandalimit dhe mbrojtjes, etj. Ndërtimi i një organizate të besuar të përbërë nga aktorë të fortë lokalë dhe një rrjet i shpërndarë vepimesh do të jetë një parakusht i fortë për implementimin më të suksesshëm të qëllimeve të përcaktuara.

Planet e zhvillimit lokal. Zbatimi i aktiviteteve vullnetare relevante për nevojat humanitare të popullsisë, me cilësi dhe shtrirje të përshtatshme përfituesit, është karakteristikë e një organizate të fortë komunale të Kryqit të Kuq. Në vitin 2020 do

të fillojë të zbatohet metodologjia për vlerësimin e aktiviteteve të organizatave komunale të Kryqit të Kuq/Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit dhe identifikimin e aspekteve pozitive dhe negative të punës, me qëllim të sigurimit të informacionit për ndërmarrjen e masave të zhvillimit për të bërë më të suksesshme punën e Shoqatës Nacionale në të gjitha nivelet organizative që do të iniciojnë përqatitjen e planeve të zhvillimit lokal.

Forcimi i kapaciteteve të organizatave komunale të Kryqit të Kuq dhe Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit. Përmirësimi i kapaciteteve për mbledhjen e fondevë dhe zhvillimi i partneriteteve efikase me institucionet dhe organizatat lokale dhe rajonale do të jetë prioritet për mbështetjen e Zyrës Qendrore për të gjitha degët lokale. Përdorimi i softuerit të dedikuar të Kryqit të Kuq të RMV-së, kornizës normale të azhurnuar, përvojave dhe praktikave pozitive në punën e projektit dhe menaxhimin e burimeve njerëzore janë vetëm disa nga temat që do të janë objekt i trajnimit dhe zhvillimit të kapaciteteve në të gjitha nivelet e organizatës.

Një rrjet efikas për përgjigje të koordinuar ndaj nevojave të popullsisë së prekshme. Në përputhje me parimin e Unitetit, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut vepron në të gjithë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Për të pasur një qasje të ekuilibruar dhe të harmonizuar për tërë popullsinë, të gjitha organizatat komunale dhe Kryqi i Kuq i qytetit të Shkupit do të përpilen të marrin udhëzime të qarta dhe mbështetje në implementimin e aktiviteteve të programit në kohë të duhur dhe në mënyrë të barabartë. Për bashkëpunim më efikas do të iniciohen takimet rajonale dhe nacionale ku struktura menaxheriale dhe udhëheqëse do të mund të ndajnë përvoja, të iniciojnë aktivitete të përbashkëta ose të kontribuojnë në zhvillimin e politikave nacionale.

Bashkëpunimi i partnerëve. Partnerizimi me institucionet, organizatat në nivelin lokal, nacional dhe sektorin e korporatave është një segment me

vëmendje të veçantë. Redaktimi i praktikave të miratimit me bashkëpunimit me institucionet nacionale në vend duke nënshkruar marrëveshje dhe memorandume mirëkuptimi janë dëshmuar të jenë një parakusht i mirë për bashkëpunim dhe respekt të ndërsjellë. Kjo qasje do të fillohet të zbatohet edhe në nivelin lokal. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet shoqatave civile që veprojnë në programe të njëjta ose të ngjashme dhe në të njëjtën kohë respektojnë parimet e Lëvizjes së Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe.

Fondi i Zhvillimit të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Me ndryshimet në Ligjin e Kryqit të Kuq dhe politikat e paraqitura për punën e projekteve, hapet një mundësi për të mbështetur projektet e zhvillimit të iniciuara nga Organizatat Komunale të Kryqit të Kuq dhe Kryqi i Kuq i Qytetit të Shkupit. Përmes një formati të përcaktuar posaçërisht dhe një mekanizmi të rregulluar të përgjedhjes, monitorimit dhe vlerësimit, nga ky vit Organizatat komunale të Kryqit të Kuq do të jenë në gjendje të paraqesin iniciativat e tyre në Zyrën Qendrore dhe të forcojnë dhe zhvillojnë në mënyrë të konsiderueshme kapacitetet e tyre për të përmirësuar performancën dhe rezultatet e punës aktuale.

Strategjia 2030. Këtë vit, Kryqi i Kuq i RMV-së do të miratojë Strategjinë e re 2030 e cila po përgatitet në bazë të kornizës strategjike të Federatës Ndërkom-bëtare dhe nevojave të identikuara të zhvillimit të Organizatës për dhjetë vitet e ardhshme. Strategjia e re është në përpunim me parimet dhe vlerat tonë humanitare, bazuar në historinë e gjatë dhe unikë të Lëvizjes, me angazhimin për të përbushur gjithmonë nevojat me prioritet të grupeve të prekshme të synuara, në mënyrë të përkushtuar, të pavarur, të paanshme dhe me anë të veprimit neutral. Strategjia përcakton udhëzime për veprim në dekadën e ardhshme kur priten shumë ndryshime në mënyrën se si jetojmë dhe në llojet e krizave dhe prekshmërisë me të cilat ka të ngjarë se do të përballemi. Strategjia 2030 gjithashtu duhet të na sigurojë një koncept të ri të udhëheqjes dhe vendimmarrjes në nivelin lokal - ku komunitetet lokale do të jenë qendra e ndryshimeve tonë.

Rezultatet e pritura

- Mjete novatore të zhvilluara për të përmirësuar cilësinë e shërbimeve për grupet e synuara.
  - Efikasitet i përmirësuar në punën e Organizatave Komunale dhe Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit.
  - Bashkëpunim i përmirësuar me institucionet relevante në nivel lokal dhe nacional dhe projekte të zbatuara për zhvillimin lokal të organizatave komunale.
  - Një plan i zhvillimit i miratuar i Shoqatës Nacionale për dekadën e ardhshme.

BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Zhvillimi i bashkëpunimit me komponentët e Lëvizjes, si dhe me organizatat e tjera, mund të kontribuojë në zhvillimin e mëtutjeshëm të cilësisë së shërbimit si inovacione në funksionim dhe forcim të kapaciteteve të qëndrueshmërisë së programeve që zbatohen. Për të përfituar nga mundësitë e ofruara nga fondet evropiane, zhvillimi i bashkëpunimit dypalësh do të synojë monitorimin dhe mbledhjen e përvojave nga Shoqatat Nacionale dhe organizatat që kanë praktikë pozitive në punën e projektit.

Qëllimi kryesor: Marrëdhënie të forcuara të partneritetit me komponentët e Lëvizjes dhe organizata të tjera për të përmirësuar kapacitetin e ofrimit të shërbimeve dhe ndihmës për grupet e synuara.

Aktivitetet

Mbështetja e aktiviteteve programore të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë. Në kuadër të veprimit të programit, Shoqata Nacionale do të vazhdojë bashkëpunimin e mirë me organizatat partnere në drejtim të implementimit të përbashkët të projekteve ekzistuese, përgatitjen e aplikacioneve të reja të përbashkëta të projektit dhe organizimin e takimeve, ushtrimeve dhe simulimeve. Me mbështetjen e Kryqit të Kuq Austriak dhe Zviceran, Kryqi i Kuq do të vazhdojë implementimin e aktiviteteve për përkrahjen e të moshuarve, ndërsa me Kryqin e Kuq Shqiptar dhe Bullgar planifikojmë të zbatojmë ushtrime dhe simulime të përbashkëta për përgatitjen dhe reagimin ndaj katastrofave. Në fushën e sigurisë së ujit, do të mbahen trajnime të përbashkëta me Kryqin e Kuq Bullgar, dhe trajnime për ujë dhe sanitet do të mbahen me mbështetjen e Kryqit të Kuq Austriak - Shtaer.

Rezultatet e pritura

- Implementimi i projekteve dhe sigurimi i mbështetjes dhe shërbimeve për kategori të ndryshme të synuara.
- Përvetësimi i njohurive dhe shkatërsive të reja për implementimin efikas të aktiviteteve të programit të Shoqatës Nacionale.
- Përmirësimi i bashkëpunimit dypalësh me shoqatat nacionale të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe në nivel nacional dhe lokal.

Marrëveshjet e rinovuara të bashkëpunimit me shoqatat nacionale partnere. Do të fillohet rinovimi i marrëveshjeve të bashkëpunimit me shoqatat nacionale të Kryqit të Kuq nga Austria, Norvegjia dhe Gjermania. Theksi në marrëveshjet do të jetë në zhvillimin e projekteve të përbashkëta që janë identifikuar si praktika të mira në shoqatat nacionale, qasjen në fondet e arritshme të mbështetjes dhe mbështetjen e drejtëpërdrejtë të nismave të projektit. Do të rekomandohet krijimi i partneritetve në nivelin lokal.

Forcimi i bashkëpunimit ndërkombëtar të Organizatave Komunale të Kryqit të Kuq. Parasikohet vendosja e bashkëpunimit formal lokal të 3 organizatave komunale të Kryqit të Kuq të RMV-së me degë të Kryqit të Kuq Italian, 2 organizata komunale të Kryqit të Kuq të RMV-së me 2 organizata komunale të Kryqit të Kuq të Serbisë, 2 organizata komunale të Kryqit të Kuq të RMV-së me 2 organizata komunale të Kryqit të Kuq të Shqipërisë dhe 2 organizata komunale të Kryqit të Kuq të RMV-së me 2 organizata komunale të Kryqit të Kuq të Bullgarisë.

Fqinjët ndihmojnë të parët. Si anëtar i Rrjetit Rajonal të Mbështetjes së Ndërsjellë "Fqinjët Ndihmojnë Të Parët", Kryqi i Kuq i Maqedonisë së Veriut do të mbajë komunikim të vazhdueshëm me shoqatat nacionale në rajon dhe do të jetë i përgatitur të përgjigjet në mënyrë të duhur në rast të një situate të jashtëzakonshme ose katastrofe. Për të pasur një veprim më efikas dhe një qasje të koordinuar kur të ketë nevojë për veprim të përbashkët, do të iniciohet shkëmbimi i përvojave, praktikave, veglave dhe organizimi i simulimeve dhe ushtrimeve që do të përfshijnë të gjithë aktorët relevantë në Rajon.

MENAXHIMI VULLNETAR DHE ANËTARËSMI

Vullnetarizmi është një mjet i rëndësishëm për përfshirjen sociale dhe është një mënyrë e rëndësishme për të ndërtuar kapitalin shoqëror në komunitete. Kjo është arsyja pse ne vazhdimisht po përpinqemi t'i frymëzojmë njerëzit të vlerësojnë vullnetarizmin dhe angazhimin në Kryqin e Kuq. Vullnetarizmi është themeli për përparimin e komuniteteve. Ai inkurajon njerëzit të jenë qytetarë të përgjegjshëm. Vullnetarët tanë ndihmojnë njerëzit në nevojë dhe punojnë për një botë ku ka më shumë humanizëm dhe paqe. Vullnetarët ndajnë kohën e lirë, njohuritë dhe shkakhtësitë e tyre rregullisht ose kohë pas kohe në planin e sigurimit të veprimtarive humanitare, mobilizimin e burimeve, mbështetjen administrative, udhëheqjen ose mbështetjen këshilluese.

Vullnetarizmi bazohet në parimin e vullnetarizmit, duke vepruar në të mirë të të tjera e pa kompensim financier. Si një mënyrë veprimi ka përfitime sociale dhe individuale. Vullnetarizmi gjithashtu ndihmon në ndërtimin e komuniteteve kohezive (ndërlidhëse), krijimin e besimit më të madh në mesin e qytetarëve dhe zhvillimin e normave të solidaritetit dhe reciprocitetit të

nevojshëm për një komunitet të qëndrueshëm. Nga ana tjetër, përmes vullnetarizmit, pasi mbarimit të arsimit për një individ hapet mundësia për të takuar njerëz të rinj, për të intensifikuar komunikimin dhe për të krijuar një qasje aktive ndaj jetës. Vullnetarizmi si model i funksionimit brenda shoqërisë krijon solidaritet nacional edhe në kohë të kushteve të favorshme ku grupe më të prosperuara shpesh kontribuojnë në mirëqenien e atyre që kanë nevojë.

Duke pasur parasysh rëndësinë e vullnetarëve për realizimin e suksesshëm të veprimtarive programore, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut vazhdimisht përpinqet të përmirësojë cilësinë, standardet dhe kapacitetet e vullnetarëve, si dhe t'i mbajë ata në Organizatë duke krijuar një mjedis mikpritës dhe gjithëpërfshirës social. Ky mjedis i favorshëm nënkuption sigurimin e trajnimit, mbikëqyrjes dhe vlerësimit të rregullt të vullnetarëve, si dhe njohjen e kontributit të tyre; të siguruarit, sigurimin e pajisjeve të duhura dhe mbështetjen psikosociale; dhe sigurimin e mbështetjes organizative për krijimin e strukturave lokale relevante për detyrat që duhet të kryhen nga vullnetarët.

Meqë tendencat e jetës vazhdojnë të ndryshojnë në lidhje me vullnetarizmin e njerëzve, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut po punon për të miratuar politika sociale dhe ekonomike që promovojnë fuqimisht vullnetarizmin në vend.

Prioriteti kryesor i këtij viti do të jetë rritja e numrit të vullnetarëve të aftësuar përmes prezantimit të metodave novatore të përmirësimit, trajnimit dhe angazhimit të vullnetarëve duke përdorur përvojat dhe veglat pozitive të Rrjetit Evropian të Zhvillimit të Vullnetarizmit të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet sigurimit të numrit të kërkuar minimal të anëtarëve (14.000, në përputhje me numrin individual të anëtarëve për secilën OKKK të përcaktuar në metodologjinë e numrit të kërkuar për anëtarët e OKKK-ve) në disa organizata komunale duke përshtirë aktivitete të inkurajimit të anëtarësimit dhe sigurimin e numrit të kërkuar të anëtarëve.

Qëllimi kryesor: Sigurimi i mbështetjes për grupet e synuara në komunitetet lokale përmes vullnetarëve dhe anëtarëve të fryshtuar dhe të mobilizuar të Organizatës.

Aktivitet

Gjatë vitit, Shoqata Nacionale përmes organizatave komunale të Kryqit të Kuq dhe Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit do të vazhdojë të investojë në vullnetarët, duke përmirësuar njohuritë e tyre përmes pjesëmarrjes së tyre në trajnime të ndryshme të specializuara të organzuara përmes programeve të Organizatës. Theks i veçantë do të vihet në organizimin e trajnimeve të menaxhimit të vullnetarëve për trajnimin e personave që janë përgjegjës për promovimin e vullnetarizmit në nivelin lokal. Gjithashtu gjatë vitit do të organizohet trajnimi për orientuesit dhe do të monitorohet puna e orientuesve të Kryqit të Kuq të cilët kanë një rol të rëndësishëm në promovimin e vullnetarizmit dhe orientimin e vullnetarëve të rinj në nivelin lokal.

Rezultatet e pritura:

- Numri i rritur i vullnetarëve të aftësuar për të përbushur nevojat parësore të popullsisë së prekshme
- Interesi i shtuar për anëtarësim në Organizatë për të ofruar mbështetje publike për aktivitetet e Kryqit të Kuq.
- Baza e azhurnuar e të dhënave të vullnetarëve dhe anëtarëve të Organizatës.
- Kapaciteti i përmirësuar i vullnetarëve dhe anëtarëve të Organizatës përmes sigurimit të trajnimeve të përshtatshme për implementimin e aktiviteteve të Kryqit të Kuq.

Duke ecur në hap me zhvillimin e teknologjisë digitale, Organizata gjatë vitit do të përpinqet të bëjë një përparim pozitiv në aplikimin dhe përdorimin e aplikacioneve softuerike për rekrutimin, ndjekjen e punës dhe mbajtjen e vullnetarëve.

Inkurajimi i zhvillimit të vullnetarizmit në moshë të re do të jetë një angazhim thelbësor i Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Në bashkëpunim me Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës, do të rishikohet libri i lëndës Shoqëria Qytetare për klasën e shtatë ku është përshkruar puna e Kryqit të Kuq dhe brenda programit të rregullt shkollor të promovohen vlerat e humanizmit dhe vullnetarizmit. Zhvillimi i mënyrave të reja të organizimit të punës vullnetare brenda programeve do të jetë baza përritjen e numrit të vullnetarëve, dhe përmes tyre rritjen e vëllimit të përfituesve të mbuluar dhe shërbimeve të ofruara.

Tradicionilist, më 5 dhjetor, në nivel nacional do të mbahet një ngjarje e dhënes së mirënjohjeve për individët dhe format e organizimit të punës vullnetare që kanë arritur rezultatet më të mira gjatë vitit të kaluar, me rastin e shënimit të Ditës Botërore të Vullnetarizmit - 5 Dhjetorin.

Një nga angazhimet kryesore vazhdon të jetë ndërmarrja e aktiviteteve për të inkurajuar anëtarësimin të reja në Organizatë në nivelin lokal, si një nga parakushtet më të rëndësishme për ofrimin e mbështetjes publike për aktivitetet e Organizatës. Aktivitetet në këtë fushë do të ndërmerren në bashkëpunim me Organizatat Komunale të Kryqit të Kuq në mënyrë që të sigurohet angazhimi i vazhdueshëm i Organizatës së përgjithshme për të rritur numrin e anëtarëve në përputhje me metodologjinë për numrin e kërkuar të anëtarëve në organizatat komunale të Kryqit të Kuq, duke siguruar në këtë mënyrë sasinë optimale të anëtarëve përfunksionimin e Organizatës.

MENAXHIMI I PROJEKTIT DHE MOBILIZIMI I FONDEVE NGA SEKTORI I KORPORATAVE

Për të siguruar më shumë fonde për zbatimin e programeve përmes burimeve të mundshme të finançimit, Kryqi i Kuq i RMV-së planifikon të forcojë fushëveprimin e punës përmobilizimin e fondeve. Aktivitetet e programit pritet të realizohen përmes projekteve, dhe për këtë qëllim do të punojmë përmirësuar sistemin e brendshëm në të gjitha nivelet e Organizatës në mënyrë që të sigurojmë donatorë dhe sponsorë, vendas dhe ndërkombëtar. Projektet do të zhvillohen në bazë të nevojave organizative, tendencave sociale në vend dhe nevojave të popullsisë. Një detyrë parësore për vitin 2020 do të jetë forcimi i kapaciteteve të OKKK-ve përgatitjen e projekteve dhe përdorimin e fondeve në dispozicion.

Në vitin e ardhshëm, OKKK-të dhe KKQSH-ja do të marrin mbështetjen e duhur për zhvillimin e kapaciteteve për përgatitjen dhe implementimin e projekteve, dhe kjo do të paraprihet nga një analizë e punës tashmë të bërë në fushën e punës së projektit. Fondet e BE-së dhe mundësítë e përdorimit të tyre nga ndihma e para-pranimit dhe instrumentet tjera financiare të BE-së do të jenë një objektiv kryesor i realizimit. Përmes monitorimit të rregullt të thirrjeve të hapura, bazës së të dhënavë të përgatitur dhe projekteve të paraqitura në nivelin e Organizatës, aplikimi do të realizohet në bazë të planifikimit të duhur, analizës së bërë dhe zhvillimit të qëndrueshëm.

Bashkëpunimi me sektorin e korporatave dhe krimjimi i partneriteteve strategjike me kompanitë është gjithashtu një segment i rëndësishëm i angazhimit të Shoqatës Nacionale për të siguruar mbështetje për zbatimin e projekteve dhe aktivitetave të programit. Kryqi i Kuq në vendin tonë njihet si partner serioz i institucioneve dhe kompanive që bashkërisht investojnë në përmirësimin e jetës së popullsisë. Për këtë qëllim, përmes iniciativave të duhura, do të vazhdojnë të bëhen përpjekje për të promovuar përgjegjësinë sociale të korporatave për ofrimin e një mbështetje efektive dhe avokimin e interesave të popullsisë së prekshme. Detyra parësore e punës me kompanitë me përgjegjësi shoqërore do të jetë prezantimi i shërbimeve të ofruara nga OKKK-të duke përgatitur një katalog të shërbimeve në dispozicion me të cilat do të arrihen më tej marrëveshje afatgjata të financimit për një shërbim të veçantë.

Qëllimi kryesor: Përgatitja e iniciativave të projektit dhe fondet e mobili-zuara për zbatimin e programeve për interesat e popullsisë

Aktivitetet

- Krijimi i një baze të dhënash të projekteve të aplikuara dhe të përgatitura nga KKRM, KKQSH dhe OKKK
  - Organizimi të paktën një herë në muaj i takimeve të planifikimit, përgatitjes dhe koordinimit të projekteve të sektorit, dhe minimum gjashtë në nivel nacional për të mbështetur udhëheqësit e sektorëve dhe sekretarët
  - Pjesëmarrje në të paktën 5 ngjarje publike me interes të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut me qëllim të aplikimit për projektet e thirrjeve në dispozicion
  - Përgatitja e pyetësorëve dhe analiza e aftësive të Shoqatës Nacionale për përgatitjen e projekteve nga burime të BE-së
  - Trajnim i organizatave komunale të Kryqit të Kuq për përgatitjen e projekteve dhe përgatitja e 15 projekteve të OKKK-ve - grante të vogla.
  - Përgatitja dhe paraqitja e aplikacioneve për të paktën 4 projekte të finançuara nga BE.
  - Promovimi i vlerave humane për kompanitë, në të njëjtën kohë duke potencuar përfitimet e një partneriteti me Kryqin e Kuq, është një nga format e rëndësishme të krijimit të partneriteteve për implementimin e aktiviteteve të përbashkëta të komunitetit. Gjatë vitit do të mbahet takime me 10 kompani për krijimin dhe forcimin e partneritetit.
  - Kryqi i Kuq i RMV-së do të vazhdojë të zhvillojë bashkëpunimin e frytshëm me odat ekonomike në vend me qëllim të implementimit të nismave të përbashkëta që synojnë promovimin e përgjegjësisë shoqërore të korporatave të kompanive për mbështetjen e tyre në zbatimin e programeve të dedikuara për grupet e synuara në nevojë të popullsisë. Katër takime diseminimi dhe diskutime në panel do të mbahen me anëtarët e odave për të promovuar Katalogun e Shërbimit të Shoqatës Nacionale.
  - Për të inkurajuar partneritetet strategjike për implementimin e programeve të përbashkëta sociale të dobishme për shoqërinë, do të organizohet një takim partneriteti i cili është bërë tradicional dhe është duke u mbajtur tanimë 10 vjet me radhë me përfaqësues të institucioneve qeveritare dhe sektorit të korporatave. Për këtë qëllim, do të përgatitet një katalog projekti që do t'u ofrohet partnerëve dhe donatorëve për mbështetje dhe përfshirje në implementimin e përbajtjes së projektit.

Rezultatet e pritura:

- Kapaciteti i forcuar i organizatave komunale të Kryqit të Kuq për të rritur fondet përmes punës së projektit
  - Fonde të siguruara për aktivitetet e Shoqatës Nacionale përmes fondeve të BE-së, sektorit të korporatave dhe fondeve të tjera në dispozicion

PROGRAMET SOCIALE - HUMANITARE

Programet social-humanitare synojnë të kontribuojnë në mbrojtjen e dinjitetit dhe në zvogëlimin e prekshmërisë së personave që përballen me rreziqe të caktuara shoqërore. Përmirësimi i burimeve njerëzore të Organizatës, ofrimi i shërbimeve sociale cilësore përfituesit, si dhe forcimi i kapaciteteve të grupeve të cenueshme të popullsisë për një integrim më të mirë shoqëror në komunitete, do të janë aktivitete parësore për Shoqatën Nacionale për të vepruar në programe sociale dhe humanitare. Është me shumë rëndësi në të ardhmen të krijojmë partneritete me institucionet qeveritare, sektorin civil, komunitetin e biznesit për të ofruar mbështetje për zhvillimin e komuniteteve në nevojë. Në punën tonë do të përdorim një qasje pjesë-marrëse me përfshirje të menjëherëshme aktive të popullsisë së prekshme në mënyrë që të kontribuojmë në një spektër të gjerë përgjigjesh të mundshme ndaj sfidave të identikuara të komunitetit. Zbatimi i programeve do të përfshijë grupe të ndryshme të synuara, siç janë qytetarët e mosuar, personat me aftësi të kufizuara, familjet në rezik shoqëror, komunitetet në nevojë, të rinjtë dhe popullsia e përgjithshme.

Qëllimi kryesor: Kontributi në uljen e varfërisë dhe përjashtimin social të grupeve të prekshme të popullsisë.

Aktivitet

Kujdesi dhe mbështetja e të mosuarve. Kryqi i Kuq i RMV-së me mbështetjen e Kryqit të Kuq Austriak, organizatave dhe agjencive ndërkombëtare, si dhe me mbështetjen e partnerëve nga vendi, do të vazhdojnë të zhvillojë aktivitete projekti për kujdesin dhe mbështetjen e të mosuarve në shtëpi. Ofrimi i shërbimeve të duhura nga vullnetarët e Kryqit të Kuq dhe infermieret e angazhuara përmes Kryqit të Kuq do të

sigurojë mbështetje për plotësimin e nevojave parësore të të mosuarve të dobët në shtëpi. Gjatë vitit, përveç qendrës së ndihmës së personave të mosuar në shtëpi që funksionon përmes Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit, do të hapen edhe 4 qendra të reja përmes organizatave komunale të Kryqit të Kuq.

Qendrat e kujdesit ditor dhe klubet për të mosuarit janë një formë e organizuar e plakjes aktive dhe të shëndetshme që do të zhvillohet në Shoqatën Nacionale me mbështetjen e institucioneve të qeverisjes vendore dhe sektorit të korporatave. Katër qendrat e kujdesit ditor për të mosuarit që veprojnë përmes Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit dhe Organizatës Komunale të Kryqit të Kuq - Gazi Babë, si dhe katër klubet e personave të mosuar që menaxhohen nga Organizatat Komunale të Kryqit të Kuq - Kriva Pallankë, Negotinë, Prilep dhe Veles janë shembuj pozitivë për të mosuarit që të përfshihen në mënyrë aktive në sfera të ndryshme të veprimit shoqëror. Një tjetër qendër e kujdesit ditor për të mosuarit do të hapet gjatë vitit.

Trajnimë për kujdestarët e të mosuarve dhe personave me aftësi të kufizuara. Kryqi i Kuq i RMV-së është një organizatë e verifikuar që zbaton programe trajnimi për kujdestarë të personave të mosuar dhe të pafluqishëm. Trajnimet për kujdestarët do të organizohen përmes Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit dhe Organizatave Komunale të Kryqit të Kuq - Prilep, Ohër, Gostivar, Strugë, Negotinë, Strumicë. Synimi i Shoqatës Nacionale është shtrirja e programeve të trajnimit edhe në 5 organizata të reja komunale këtë vit sipas kushteve dhe kapaciteteve të organizatave. Me këtë trajnim të certifikuar, njerëzit fitojnë njohuri, shkathtësi dhe kompetenca për të ofruar shërbime themelore shëndetësore dhe sociale në kushte shtëpiake për

njerëzit që për shkak të moshës, sëmundjeve kronike dhe shkaqe të tjera janë në gjendje të rraskapitjes dhe pamundësisë për t'u kujdesur përveten e tyre. Shërbimet janë të një natyre dhe forme të ndryshme dhe zëvendësojnë përkujdesjen institucionale dhe format e tjera të kujdesit të organizuar. Sipas Rregullores për certifikimin e Programeve të Qendrës së Edukimit për të Rritur, Kryqi i Kuq i RMV-së në vitin 2020 ka detyrim të verifikojë programin në të cilin do të futen përbajtje të reja përtëjta përmirësuar atë. Gjatë vitit do të aftësohen kujdestarë të rinj që do të ofrojnë shërbime cilësore përtëj moshuarit.

Shërbimet sociale dhe shëndetësore përtëj moshuarit në kushte shtëpiake. Përmes Qendrës së Kujdesit të Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit, kujdestarë të trajnuar janë angazhuar përtë ofruar shërbime për personat e moshuar dhe të pafuqishëm në Shkup. Shërbime të tillë gjithashtu do të hapen përmes 6 organizatave komunale të Kryqit të Kuq që do të kryejnë programe të verifikuara të trajnimit përtë kujdestarë. Për nevojën e ofrimit të shërbimeve sociale dhe shëndetësore përtë moshuarit në shtëpi flasin gjithashtu të dhënat nga një studim i kryer në vitin 2018 nga një agjenci e jashtme kërkimore, sipas të cilit 45.7% e personave të moshuar mbi 80 vjeç kanë nevojë për mbështetje shtesë në shtëpinë e tyre. (Hulumtimi u krye në 1004 të anketuar, të moshuar mbi 65 vjeç nga 8 rajone në Maqedoninë e Veriut, brenda projektit rajonal të finançuar nga Bashkimi Evropian përfshirjen sociale të personave të moshuar).

Rrjeti "InkluzivaM" përfshirjen sociale të të moshuarve. Me iniciativën e Kryqit të Kuq të RMV-së dhe Shoqatës "Humanost", në vitin 2016 u krijuar rrjeti "InkluzivaM" përfshirjen sociale të të moshuarve, në të cilin janë anëtarë Kryqi i Kuq i RMV-së dhe 8 shoqata qytetare. Në përputhje me strategjinë e avokimit përfshirjen sociale të të moshuarve të miratuar nga anëtarët e rrjetit, Kryqi i Kuq do të kontribuojë në hapjen dhe zhvillimin e shërbimeve sociale përtë moshuarit përmes 6 Organizatave Komunale të Kryqit të Kuq, si dhe aktivitetet përtë rritur ndërgjegjësimin e publikut dhe ndikimet pasuese në proceset e vendimmarrjes përfshirjen sociale të të moshuarve.

Dita Ndërkombëtare e të Moshuarve dhe Java e Kujdesit ndaj të Moshuarve janë aktivitetet tradicionale që do të shënohen me qëllim të ngritisë së vetëdijes së popullsisë për realizimin e të drejtave të të moshuarve, si dhe kujdesin dhe mbështetjen e nevojshme të të moshuarve. Aktivitetet edukative do të organizohen mbi tema me interes përtë moshuarit, aktivitetet rekreative dhe krijuese, si dhe aktivitetet përtë mbështetur qytetarët e moshuar në komunitete. Aktivitetet do të përfshijnë më shumë se 4.000 persona aktívë të moshës së tretë.

Asistenca personale për personat me aftësi të kufizuara. Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut është ofrues i shërbimeve të asistencës personale për personat me aftësi të kufizuara tanimë përtë tretin vit radhazi. Shërbimet më të përdorura janë shërbimet në komunitet, shtëpi, vend të punës dhe në procesin e arsimit të lartë. Kjo mënyrë e ofrimit të shërbimeve kontribuon në një shoqërizim më të madh dhe përfshirje të personave në komunitet përmes aktivitetave të ndryshme - individuale dhe të përbashkëta. Shërbimet për personat me aftësi të kufizuara do të vazhdojnë të ofrohen nga asistentë personalë. Ato janë të organizuara përmes Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit dhe Organizatave Komunale të Kryqit të Kuq - Manastir, Strugë, Strumicë, Gostivar, Negotinë dhe Kumanovë.

Kryqi i Kuq i RMV-së është një organizatë e verifikuar për zbatimin e programit të trajnimit për asistencë personale për personat me aftësi të kufizuara. Ato janë të organizuara përmes Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit dhe gjashtë organizatave komunale të Kryqit të Kuq. Gjatë vitit 2020 ky program do të zgjerohet në 5 organizata të reja komunale të Kryqit të Kuq ku ka kushte dhe kapacitete për verifikimin e Organizatës për zbatimin e tij.

Për të zhvilluar shërbime për personat me aftësi të kufizuara, Kryqi i Kuq i RMV-së do të krijojë një program të ri që do të verifikohet në Qendrën e Edukimit të të Rriturve dhe Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës.

Përmirësimi i shoqërizimit të fëmijëve dhe të rinjve me aftësi të kufizuara është një aktivitet i vazdueshëm i projektit i cili zbatohet në bashkëpunim me Entin e Veprimtarisë Sociale dhe mbështetjen e donatorëve dhe partnerëve nga sektori i korporatave, përmes Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit dhe Organizatave Komunale të Kryqit të Kuq Veles, Prilep, Kavadar, Dellçevë, Dibër, Kërçovë dhe Gostivar. Do të organizohen aktivitetet për shoqërizimin e mbi 320 fëmijëve dhe të rinjve me aftësi të kufizuara nga qendrat e kujdesit ditor, të cilat do të përfshijnë vullnetarë të rinj të Kryqit të Kuq nga 8 komuna. Aktivitetet e projektit gjithashtu ofrojnë mbështetje psikosociale përfshirjen e familjet kujdestare në Shkup, Veles dhe Prilep. Gjatë vitit, aktivitetet e tillë do të zgjerohen me përfshirjen e 4 organizatave të reja komunale të Kryqit të Kuq.

Politika për mbrojtjen dhe ofrimin e ndihmës humanitare përfshirjet, migruesit, personat e zhvendosur brenda vendit, të kthyerit dhe azilkërkuesit. Për të krijuar një sistem për reagimin ndaj çështjeve të migracionit, Kryqi i Kuq i RMV-së do të zhvillojë një politikë përfshirjet, migruesit, personat e zhvendosur brenda vendit, të kthyerit dhe azilkërkuesit në vitin 2020. Politika do të përfshijë udhëzime përfshirjet, migruesve, informacion mbi të drejtat e migruesve, lidhjen, ndihmën, mbrojtjen dhe përfaqësimin humanitar përfshirjet, personat e zhvendosur brenda vendit, të

kthyerit dhe azilkërkuesit, ndërtimin e partneritetev për të mbështetur migruesit, mbështetjen me rastin e kthimit, përgjigjen ndaj nevojave të zhvendosjes së popullsisë dhe çështjeve të tjera që lidhen me migrationin.

Themeli i zhvillimit i sipërmarrjes sociale në

Shoqatën Nacionale. Drejtuesi kryesor për promovimin e konceptit të ekonomisë sociale dhe ndërmarrjeve sociale është shoqëria civile, e mbështetur nga organizatat ndërkombëtare dhe agjencitë e donatorëve. Ndërmarrjet sociale janë shfaqur vitet e fundit si një fenomen i ri dhe shumë i rëndësishëm. Sipërmarrësia sociale përcaktohet si zbatim i vazhdueshëm i aktiviteteve ekonomike në kushte të caktuara të punës dhe punësim i grupeve kryesish të marginizuar të personave. Qëllimi është të gjenerojmë vlera shoqërore në mënyrë që komuniteti të përfitojë nga aktivitetet sipërmarrëse. Kryqi i Kuq i RMV-së filloi aktivitetet për promovimin e sipërmarrjes sociale, janë edukuar një pjesë e strukturave të disa organizatave komunale të Kryqit të Kuq. Organizata Komunale e Kryqit të Kuq Manastir siguroi mbështetje për hapjen e një ndërmarrje sociale. Kryqi i Kuq i Qytetit të Shkupit po punon intensivisht në zbatimin e aktiviteteve ekonomike të destinuarë për qëllime sociale, siç janë Qendra "Solferino" në Strugë, Projekti "Kopsa", Qendra e Kujdesit për Personat e Moshuar dhe Të Pafuqishëm. Kryqi i Kuq i RMV-së, me mbështetjen e fondeve Evropiane, do të ndërmarrë nisma për promovimin e konceptit të sipërmarrjes sociale në Shoqatën Nacionale, duke organizuar mësime të përbashkëta dhe duke siguruar mbështetje për menaxhimin e ndërmarrjeve sociale, duke ndihmuar ekipet që synojnë krijimin e një ndërmarrje shoqërore (stërvitje, mentorim, planifikim biznesi dhe ndikim, etj.); duke u lidhur me ndërmarrjet shoqërore në vend dhe ndërkombëtarisht për të shkëmbyer praktikat e mira, veglat dhe metodat e punës, etj.

Sfida për një zgjidhje novatore për të sigruar - "Ushqim për të gjithë" është një projekt i mbështetur financiarisht nga Fondi i Inovacionit dhe Zhvillimit të Teknologjisë. Qëllimi i projektit është të krijojë një zgjidhje të qëndrueshme që do të sigurojë në mbarë vendin një sistem që do të shfrytëzojë tepricat e tregut për të sigruar ushqime nutritive për kategori të mëdha dhe të ndryshme të qytetarëve të rezikuar në aspektin social që kanë nevojë për to. Modeli i propozuar do të pasqyrojë realitetin e mundësive të tepricës së ushqimit në vend, për të përmbrushur nevojat e kategorive të prekshme të qytetarëve nga rajone të ndryshme, së bashku me kapacitetet dhe nevojat për inves-

time në terren në ndërtimin e kapaciteteve përmes ristrukturimit të projektit "Kuzhinat Popullore" dhe shfrytëzimi i të gjithë potencialit ekzistues të organizatave të ndryshme.

Lufta kundër trafikimit të qenieve njerëzore.

Gjatë vitit do të zbatohen aktivitete parandaluese që synojnë ndërgjegjësimin e popullsisë së re për të njohur mënyrat me të cilat të rinjtë mund të përfshihen në trafikimin e qenieve njerëzore dhe vetëmbrojtjen e tyre. Kryqi i Kuq do të përfshihet në mënyrë aktive në shënimin e Ditës Evropiane dhe Javës së Luftimit të Trafikimit të Qenieve Njerëzore, të koordinuara nga Komisioni Nacional për Luftimin e Trafikimit të Qenieve Njerëzore dhe Migracionin e Paligjshëm të RMV-së. Me mbështetjen e Federatës Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, trajnerë të rinj do të trajnohen për të zhvilluar një program parandalues kundër trafikimit të qenieve njerëzore në kontekstin e migracionit. Trajnimi do të përfshijë vullnetarë të rinj nga Kryqi i Kuq i Qytetit të Shkupit dhe 4 organizata komunale të Kryqit të Kuq. Një projekt për parandalimin e trafikimit të qenieve njerëzore do të zbatohet me mbështetjen e Qeverisë së RMV-së, i cili do të edukojë 30 vullnetarë të rinj të Kryqit të Kuq në Manastir, Prilep, Kumanovë, Koçanë, Kërçovë dhe Resnjë për mbajtjen e punëtorive për edukimin e bashkëmoshatarëve të të rinjve përritjen e ndërgjegjësimit për parandalimin e trafikimit të qenieve njerëzore. Mësimet parandalues do të përfshijnë mbi 1200 nxënës të shkollave fillore dhe të mesme.

Aksionet humanitare, fushatat për të mbështetur familjet në rrezik shoqëror. Për të rritur kapacitetin e Shoqatës Nacionale për t'u përgjigjur sfidave të plotësimit të nevojave specifike të grupeve të prekshme të synuara në komunitete, 2 aksione të mëdha dhe fushata humanitare do të organizohen gjatë vitit për shënimin e Javës së Solidaritetit dhe Javës së Luftës Kundër Urisë. Aksionet do të ofrojnë ushqim, veshmbathje, ndihmë higjienike për njerëzit e prekshëm që kanë nevojë për këtë lloj mbështetje. Përveç këtyre dy aksioneve tradicionale, qytetarët dhe të gjithë të interesuarit gjatë gjithë vitit mund të dorëzojnë donationet e tyre në 33 organizata komunale të Kryqit të Kuq dhe në Kryqin e Kuq të Qytetit të Shkupit, ose të dhurojnë mjete në Fondin e Solidaritetit ose përmes telefonave celularë të publikuar në faqen e internetit të Kryqit të Kuq të RMV-së

Rezultatet e pritura

- Janë zhvilluar shërbime sociale dhe janë shpërndarë shërbime cilësore dedikuar për grupet e synuara në nevojë.
- Është ngritur ndërgjegjësimi publik për nevojën që popullsia e ceneshtue të përfshihet në marrjen e vendimeve që ndikojnë drejtpërdrejt në përmirësimin e cilësisë së jetës së tyre.

GATISHMËRIA DHE REAGIMI NË KATASTROFA

Për të ofruar ndihmë të shpejtë dhe efektive humanitare, aktivitetet e Shoqatës Nacionale në fushën e gatishmërisë dhe reagimit në katastrofa synojnë sigurimin e azhurnimit të vazhdueshëm të burimeve njerëzore në të gjitha OKKK-të dhe KKQSH-në. Aktivitetet programore të gatishmërisë dhe reagimit në katastrofa janë gjithashtu pjesë e politikave dhe reagimit nacional, duke rezultuar në një bashkëpunim shumëvjeçar të suksesshëm me të gjitha subjektet përgjegjëse në këtë fushë, siç janë njësítë e vetëqeverisjes lokale, organizatat e punës, institucionet arsimore, Drejtoria për Mbrojtje dhe Shpëtim, Qendra e Menaxhimit të Krizave, Armata, Akademia Ushtarakë dhe aktorë të tjerë aktivë, vendas dhe të huaj.

Në vitin 2020, detyra parësore në fushën e gatishmërisë dhe reagimit ndaj katastrofave është vënia në funksion e Qendrës Operative për Gatishmërinë dhe Reagimin në Katastrofa të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe operacionalizimi i Fondit të Gatishmërisë dhe Reagimit në Katastrofa të KKRMV-së (dedikuar për përmirësimin e kapaciteteve të OKKK /KKQSH në nivel lokal në fushën e gatishmërisë: trajnime, pajisje dhe sigurim të furnizimeve të caktuara me ndihma humanitare: ushqim, produkte higjenike, etj).

Qëllimi kryesor: Kapaciteti i forcuar për zvogëlimin e rrezikut, paralajmërimi i hershëm dhe reagimi ndaj krizave përmes strukturave të forta lokale dhe kapaciteteve për gatishmëri dhe reagim ndaj katastrofave.

Aktivitetet

- Vënia në funksionim e Qendrës Operative që ndodhet në ambientet e Qendrës Logistike të KKRMV-së në Monin Potok - Shkup. Në këtë Qendër, përmes procedureve standarde operative (PSO) të reagimit ndaj katastrofave, në kohën e duhur dhe në mënyrë të koordinuar do të organizohen të gjitha veprimet në rast katastrofash. Zbatimi i PSO-ve do të sigurojë një përgjigje të sinkronizuar dhe parandalim më të mirë në gatishmërinë dhe reagimin e të gjitha OKKK-ve dhe KKQSH-së. Qendra Operative do të jetë e hapur për bashkëpunim të mëtejshëm me të gjitha institucionet me të cilat Shoqata Nacionale bashkëpunon me sukses.
- Fondi i Gatishmërisë dhe Reagimit në Katastrofa i KKRMV-së. Në vitin 2020, do të fillojë funksionimi i Fondit të Gatishmërisë dhe Reagimit në Katastrofa për të përmirësuar kapacitetin e OKKK/KKQSH në nivelin lokal në fushën e gatishmërisë (trajnimit, pajisjeve) dhe sigurimit të furnizimeve të caktuara humanitare (ushqim, produkte higjenike etj).
- Mbështetje për tri OKKK për formimin e ekipeve të gatishmërisë dhe reagimit ndaj katastrofave.
- Implementimi i platformës NIKS në bashkëpunim me Qendrën e Menaxhimit të Krizave, do të organizohen tre ushtrime simuluese (ushtrime shkollore në 3 rajone). KK do të marrë pjesë dhe do të jetë pjesë e organizimit të një stërvitje ndërkombëtare të NATO-s në bashkëpunim me Qendrën e Menaxhimit të Krizave.
- Sipas Memorandumit të ri të rishikuar dhe të nënshkruar të bashkëpunimit me Armatën do të organizohet të paktën një takim në vit me qëllim të promovimit të bashkëpunimit me temën Armata dhe Kryqi i Kuq gjatë viteve të kaluara.

- Rritja e ndërgjegjësimit publik në institucionet arsimore përmes zbatimit të Projektit të Shkollave dhe Kopshteve të Sigurta, i financuar nga Programi ERASMUS+, i cili inicioi përgatitjen e një dokumenti të avokatisë për zvogëlimin e rrezikut të katastrofave në nivelin nacional, rajonal dhe evropian, përgatitjen një kompleti materialesh/katalog resursesh për zvogëlimin e rrezikut nga katastrofat dhe vendosjen e një platforme onlajn për zvogëlimin e rrezikut nga katastrofat në të paktën 2 deri në 5 institucionë arsimore me trajnime të standardizuara për rreth 200 personel mësimor.
- Për të avancuar politikat e zvogëlimit të rreziqeve, Organizata do të zhillojë në mesin e popullsisë fushata edukative, edukime dhe pyetësorë për zvogëlimin e rrezikut nga katastrofat dhe për përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike që në të ardhmen mund të shkaktojnë ngjarje më të shpeshta ekstreme si përbërje, thatësira, etj. valë të ftohta dhe të nxehtit dhe katastrofa të tjera.
- Në vitin 2020 do të përgatitet një plan operativ 2020-2022 për bashkëpunim me Kryqin e Kuq Austriak - Kryqin e Kuq të Qytetit Shtaer, i cili do të përfshijë një program të përbashkët dhe një plan trajnimi përvullnetarët në fushën e ujit, sanititetit dhe promovimit të higjienës në rast të katastrofave, të cilët do të jenë të aftësuar për të reaguar në nivel nacional, rajonal dhe ndërkombëtar.
- Me qëllim të forcimit të qendrave profesionale për sigurinë e ujit këtë vit do të punohet në avancimin e veprimtarisë duke rishikuar rregulloret ekzistuese, dhe do të organizohen tre kurse për shpëtuesit dhe instruktorët e ujit për 30 shpëtimtarë në mënyrë që të rriten kapacitetet.
- Në fushën e aktiviteteve të sigurisë malore, Kryqi i Kuq do të fillojë një analizë të nevojës për miratimin e Ligjit për shpëtimin malor, e cila përfshin një seri të proceseve këshilluese, analizën e dokumenteve të përshtatshme dhe shkëmbimin e përvojave me shoqatat fqinje ku është në funksion ky ligj.
- Ekipi i zyrës qendrore do të vazhdojë të sigurojë mbështetje logjistike për ekipet dhe stacionet e shpëtimit malor të Ohrit (OKKK Ohër) dhe Shkupit (Kryqi i Kuq i Qytetit të Shkupit) vazhdimesht gjatë gjithë viti gjatë fundjavave, festave, ngjarjeve, dhe në bazë të thirrjeve.
- Kryqi i Kuq Veles tradicionalisht merr pjesë në organizimin e maratonës së notit në Ligenin Mladost-Veles, me mbështetjen e ekipit të Kryqit të Kuq të RMV-së i cili në vitin 2020 do të përfshijë një ekip të Kryqit të Kuq të Republikës së Bullgarisë me qëllim të shkëmbimit të përvojave.
- Përgatitja e bazës së të dhënave për të gjithë personelin e trajnuar në fushën e gatishmërisë dhe reagimit ndaj katastrofave, me qëllim të avancimit të kapaciteteve të OKKK-ve dhe KKQSH-së.
- Në vitin 2020 në kuadër të projektit "Fqinjët të parët ndihmojnë" do të vazhdojë edhe më tej bashkëpunimi me Kryqin e Kuq Shqiptar dhe Kryqin e Kuq Bullgar dhe shoqatat e tjera nacionale të përfshira në këtë aksion për organizimin e aktiviteteve të përbashkëta të gatishmërisë dhe reagimit në katastrofa, i cili është paraparë në marrëveshjen e bashkëpunimit.

Rezultatet e pritura:

- Fuqizimi i kapaciteteve të Shoqatës Nacionale për gatishmëri dhe veprim në katastrofa.
- Është rritur ndërgjegjësimi publik për mbrojtjen nga ndryshimet klimatike dhe është forcuar kapacitetit i Shoqatës Nacionale për zbatimin e aktiviteteve të adaptimit ndaj ndryshimeve klimatike.
- Është përmirësuar sistemi i zbatimit të edukimit dhe trajnimit për zvogëlimin e rreziqeve nga katastrofat, ndihmës së parë dhe mbështetjes psikosociale për nxënësit e shkollave dhe fëmijët e kopshteve në rast katastrofash.
- Kapacitete të forcuarat të Shoqatës Nacionale në fushën e ujit dhe sanititetit dhe promovimi i higjienës, sigurisë së ujit dhe sigurisë malore.

PROGRAMET PARANDALUESE SHËNDETËSORE

Vizioni i Shoqatës Nacionale është të kontribuojë për një jetë të shëndetshme dhe të sigurt për të gjithë, synojmë të zvogëlojmë vdekjet dhe sëmundjet e parandalueshme duke promovuar qasjen në shërbimet shëndetësore përgrupet më të prekshme të popullsisë, në partneritet me institucionet relevante shëndetësore vendase dhe organizatat ndërkombëtare si OSH, UNFPA, UNICEF, UNDP, UNAIDS dhe partnerë të tjerë kryesorë.

Aktivitetet e Shoqatës Nacionale do të synojnë të sigurojnë efektivitetin dhe qëndruesh-mërinë duke zbatuar aktivitete ndihmëse jetike përgrupet më të rrezikuara të popullsisë. Si asistent i shtetit dhe institucioneve të shëndetit publik, Kryqi i Kuq do të përpinqet të kontribuojë në realizimin e Qëllimeve të Zhvillimit të Qëndrueshëm të KB-së me synimin për një të

ardhme më të mirë për të gjithë.

Gjatë vitit 2020, ekipi shëndetësor do të sigurojë mbështetje për organizatat komunale për të përmirësuar aftësinë e komuniteteve për organizimin dhe gatishmërinë e tyre më të mirë për t'iu përgjigjur gjendjeve urgjente të shëndetit publik, të jenë të rezistueshëm ndaj ndryshimeve klimatike dhe të jenë në gjendje të përballen me sfidat dhe kërcënimet e shëndetit publik. Shkëmbimi i praktikave dhe përvojave të mira midis vetë OKKK-ve dhe me shoqatat tjera nacionale, pastaj mbledhja dhe përpunimi i të dhënavë të rëndësishme për programet e parandalimit shëndetësor, analiza, monitorimi dhe vlerësimi i tyre do të jenë baza për planifikimin dhe implementimin më të mirë të aktiviteteve sipas nevojës dhe specifikave në nivelin lokal.

Avokatia dhe lobimi për të kontribuar në arritjen e konceptit të mbulimit shëndetësor universal të promovuar nga Organizata Botërore e Shëndetit do të jenë veglat e synuara për avancimin e sektorit të përgjithshëm shëndetësor në nivelin organizativ. Fusha parësore e punës në fushën e shërbimeve shëndetësore do të jetë krijimi i dy shërbimeve të reja, njëri prej të cilëve tashmë është në fazën pilot "Udhëzues në Qendrat Klinike në Shkup" zbatuar nga Kryqi i Kuq i Qytetit të Shkupit, i cili synon të ndihmojë pacientët të cilët kanë nevojë për ndihmë të përshtatshme kur iu referohen klinikave për kontroll. Në vitin 2020 ky model është planifikuar të zgjerohet dhe zbatohet në spitalet klinike në Tetovë, Shtip dhe Manastir. Shërbimi i dytë ka të bëjë me transportin e personave të sëmurë, personave të operuar dhe të pafuqishëm, që kanë nevojë për transport të veçantë mjekësor. Do të përgatitet një elaborat për funksionimin e këtij shërbimi dhe do të analizohen mundësitat për financimin e tij. Shërbimi i dytë do të ofrojë mbrojtje për pacientët që kanë nevojë për transport të veçantë/të përshtatshëm mjekësor pas operacionit. Për funksionimin e këtij shërbimi do të përgatitet një elaborat – programor dhe finansiar dhe do të analizohet perspektivat ligjore për themelimin dhe funksionimin e tij të mëtejshëm.

Qëllimi kryesor: Avancimi i kapaciteteve shëndetësore-parandaluese të Shoqatës Nacionale për reagim në kohë dhe adikuat ndaj sfidave shëndetësore.

Aktivitetet:

- Krijimi i një sistemi efikas të vlerësimit të shëndetit në situata emergjente, kujdesi shëndetësor bazë, kontrolli shëndetësor publik dhe epidemiologjik, mbështetja psikosociale dhe ndihma e parë për të siguruar një reagim efikas në zvogëlimin e efekteve vdekjeprurëse dhe negative në shëndetin e

njeriut në situata emergjente dhe krizave. Kjo do të realizohet përmes trajnimeve dhe organizimit të ushtrimeve simuluese.

- Kontributi në eliminimin e tuberkulozit dhe HIV/SIDA, me një fokus të veçantë në luftimin e stigmës dhe diskriminimit, qasjen në shërbime, aktivitete në terren dhe qasje efikase për të arritur dhe përfshirë popullsitetë kryesore, avokimin dhe lobimin.
- Ulja e efekteve të dëmshme në shëndetin e popullsisë si rezultat i ndryshimit të klimës, si pjesë e bartësve të aktiviteteve në Planin Nacional të Veprimit për Valët e Nxehta dhe të Ftohta dhe anëtarësimit të KKRMV-së në komisione dhe organe të ndryshme të ndryshimeve klimatike.
- Promovimi i mënyrës së jetesës dhe zakoneve të shëndetshme. Duke pasur parasysh që në një masë të konsiderueshme shëndeti varret nga dinamika e përcaktuesve fizikë, biheviorale dhe socialë, nismat që rrjedhin nga komuniteti që janë një mundësi për të përmirësuar shëndetin duke investuar në popullsinë dhe shëndetin publik.
- Duke përdorur metodologjinë e shëndetit bazuar në komunitet dhe ndihmës së parë, ne do të kontribuojmë në ndërtimin e komuniteteve që janë të forta dhe të përgatitura për të menaxhuar më mirë rreziqet shëndetësore. Aktivitetet shëndetësore do të përfshijnë një qasje dhe mbështetje gjithëpërfshirëse që do të përfshijë përbërës të ndryshëm shëndetësor si parandalimin e epidemisë dhe përhapjen e sëmundjeve infektive, ndihmën e parë, shëndetin mendor/mbështetjen psikologjike (përfshirë ndihmën e parë psikologjike), promovimin e mënyrës së jetesës së shëndetshme, promovimin e higjienës.

Rezultatet e pritura:

- Sigurimi i mbështetjes dhe uljes së stigmës, diskriminimit dhe marginalizimit për grupet e cenesëshme të synuara;
- Bashkëpunimi në nivel nacional me institucionet dhe organizatat qeveritare dhe joqeveritare është forcuar dhe zgjeruar dhe aftësia e vetëqeverisjeve lokale për të përballuar sfidat shëndetësore është përmirësuar;
- Është ngritur ndërgjegjësimi i publikut për masat parandaluese shëndetësore dhe edukimi midis grupeve të ndryshme të synuara dhe individëve në komunitete dhe kapaciteti i OKKK-ve për menaxhimin e rreziqeve shëndetësore është rritur.

NDIHMA E PARË

Dhënia e një edukimi cilësor të ndihmës së parë është jashtëzakonisht e rëndësishme për Kryqin e Kuq dhe së këtejmi aktivitetet e dhënies së ndihmës së parë bazohen në standartet ndërkombëtare të ndihmës së parë dhe rekomandimet dhe praktikat e fundit. Një përparësi e veçantë do t'i jepet krijimit dhe funksionimit të një Qendre Profesionale të Ndihmës së Parë. Krijimi i kësaj qendre do të ketë për detyrë të ngrejë nivelin e cilësisë së ofrimit të trajnimit të ndihmës së parë dhe aftësimin e kandidatëve cilësorë që do të dinë se si të ofrojnë siç duhet ndihmën e parë.

Si asistent i institucioneve të shëndetit publik, Organizata do të përpinqet të ruajë cilësinë e edukimit për dhëni e ndihmës së parë duke siguruar burime njerëzore me cilësi të lartë të edukuar për të dhënë ndihmën e parë të përgatitur për të reaguar dhe siguruar ndihmë në një sërë situatash dhe aktivitetesh. Kurset e rifreskimit të ndihmës së parë për shoferët do të organizohen gjithashtu në nivel nacional.

Në mënyrë që të mbetemi lider në edukimin e ndihmës së parë, Kryqi i Kuq do të vazhdojë të monitorojë dhe përmirësojë programet e tij të bazuara në standarde dhe praktika të dëshmuara në bashkëpunim të ngushtë me Qendrën Globale të Referimit të Ndihmës së Parë dhe Rrjetin Evropian të Edukimit për Ndihmën e Parë.

Qëllimi kryesor: Sigurimi i një edukimi cilësor dhe të bazuar në shkencë të ndihmës së parë i arritshëm për të gjithë ata që do të kontribuojnë në ndërtimin e komuniteteve të sigurta dhe të shëndetshme duke parandaluar dhe zvogëluar rreziqet në aksidente dhe katastrofa të përditshme.

Aktivitetet:

- Organizimi i kurseve të ndihmës së parë për aftësimin e kandidatëve për shoferë të automjeteve.
- Organizimi i kurseve të ndihmës së parë për aftësimin e personave juridikë.
- Kryerja e edukimit të ndihmës së parë për grupet e synuara të institacioneve arsimore.
- Organizimi i kurseve për edukatorët dhe demonstruesit e sapo-licencuar të ndihmës së parë;
- Organizimi i trajnimeve për grimerë për prezentimin real të plagëve dhe lëndimeve;
- Organizimi dhe zbatimi i kurseve të rifreskimit të ndihmës së parë për shoferët në nivel nacional
- Përfshirja në edukimin e ndihmës së parë të vullnetarëve të Kryqit të Kuq përmes pjesëmarjes në kurse themelore dhe të përparuara të

shpëtimit të jetës, të organizuara nga Qendra Mjekësore Ushtarake e Ministrisë së Mbrojtjes;

- Rioranizimi i Garës Shtetërore të Ndihmës së Parë;
- Shënimi i Ditës Botërore të Ndihmës së Parë;
- Shënimi i Ditës Botërore të Kujtimit të Viktimave të Trafikut Rrugor;
- Zbatimi i një fushate për të promovuar ndihmën e parë duke transmetuar spote televizive me temë ndihmën e parë;
- Publikimi i materialit informativ dhe edukativ për ndihmën e parë dhe hartimi i një doracaku të ri të ndihmës së parë për kandidatët për shofer;
- Transferimi dhe shkëmbimi i përvojave të ndihmës së parë me shoqatat e tjera nacionale të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe;
- Aktivizimi i Trupit Koordinues për Ndihmën e Parë që përfshin përfaqësues të institucioneve dhe organizatave kompetente të përfshira në këtë fushë;
- Krijimi i një Qendre Profesionale të Ndihmës së Parë - përgatitja e programeve dhe akteve për funksionimin e kësaj qendre në përputhje me standartet për fushat specifike.

Rezultatet e pritura:

- Kapacitete të përmirësuara njerëzore dhe materiale të Shoqatës Nacionale për të ofruar përbajtje të ndryshme dhe cilësore të programit në fushën e ndihmës së parë;
- Promovimi i rëndësisë së ndihmës së parë për kandidatët për shoferë të automjeteve në rritjen e sigurisë së trafikut rrugor;
- Janë zhvilluar aktivitete të reja të programit dhe projektit për edukimin dhe promovimin e ndihmës së parë.
- Zhvillimi i partneritetave strategjike me organizatat dhe institucionet kryesore të përfshira në procesin e vendimmarrjes, si dhe sigurimi i mbështetjes për OKKK-të për të forcuar dialogun me autoritetet lokale dhe institucionet dhe organizatat kryesore për të krijuar kushte themelore të qasjes dhe ndihmës për grupet më të rrezikuara të popullsisë bazuar në parimet themelore dhe vlerat e KKRMV-së.
- Kontributi në uljen e vdekshmërisë dhe parandalimin e paraqitjes së sëmundjeve të parandalueshme dhe infektive duke promovuar stilet dhe zakonet e shëndetshme të jetës duke përdorur qasjen e mësimit gjatë gjithë jetës.

DHURIMI I GJAKUT

Dhurimi i gjakut zhvillon cilësitë e humanizmit dhe solidaritetit dhe ka një rëndësi edukative për qytetarët, dhe veçanërisht për të rinjtë, kontribuon në ngritjen e nivelit të kulturës shëndetësore dhe ndërgjegjësimt të publikut. Motivimi i popullsisë për dhurim vullnetar të gjakut është jashtëzakonisht i rëndësishëm për ndërtimin e një qëndrimi pozitiv ndaj dhurimit të gjakut.

Gjaku si ilaç është akoma i pazëvendësueshëm dhe marrja e tij varet vetëm nga vullneti i mirë i dhuruesve të gjakut, të cilët vullnetarisht, në mënyrë anonime, falas dhe në mënyrë solidare dhurojnë gjak. Gjaku dhe përbërësit e gjakut që janë marrë nga dhurimi vullnetar i gjakut janë një burim i rëndësishëm nacional për të parandaluar mungesat e gjakut dhe për të përbushur nevojat e shërbimeve të mjekësisë së transfuzionit për të trajtuar patientët në mbarë vendin. Patientët duhet të kenë qasje të barabartë në gjak, bazuar në nevojat e tyre klinike dhe spitalore, dhe siguria e patientëve dhe dhuruesve të gjakut duhet të jetë në nivelin më të lartë. Prioritet do t'i jepet formave dhe metodave të tërheqjes dhe motivimit të popullsisë studentore për dhurim vullnetar të gjakut, për të cilën janë nënshkruar memorandume bashkëpunimi me rektorët e universiteteve publike dhe private.

Qëllimi kryesor: Kontributi në promovimin e dhurimit vullnetar të gjakut për të siguruar sasinë e nevojshme të gjakut dhe përbërësve të gjakut që janë

të domosdoshëm për të trajtuar të sëmurët dhe të lënduarit në vendin tonë.

Aktivitetet:

- Shënim i 17 Marsit - Dita e dhurimit të gjakut në RMV. Aktivitete promovuese dhe solemne, dhënia e çmimeve dhe mirënjojjeve për OK-KK-të më të suksesshme që kanë përbushur planin e dhurimit të gjakut;
- Shënim i 14 Qershorit - Dita Botërore e Dhurimit të Gjakut.
- Organizimi i Forumit të Dytë për dhurimin vullnetar të gjakut;
- **Realizimi i Programit për organizimin dhe avancimin e dhurimit të gjakut në RMV.** Përmes bashkëpunimit të vazhdueshëm dhe të përhershëm me Institutin e Mjekësisë së Transfuzionit, do të monitorohen dhe koordinohen të gjitha aksionet e dhurimit të gjakut të parashikuara në Planin Vjetor të Integruar për organizimin e aksioneve të dhurimit të gjakut në Republikën e Maqedonisë së Veriut, duke dhënë këshilla dhe rekomandime të ekspertëve për OKKK-të dhe SHMT-në, duke përgatitur materiale shëndetësore-edukative dhe propaganduese dhe duke bërë mirënjojje jubilare për dhuruesit e gjakut, duke kryer sondazhe, duke organizuar ligjërata dhe

tribuna dhe duke zhvilluar fushata me grupe të ndryshme të synuara, duke organizuar seminare dhe punëtori edukative për edukimin e motivuesve për dhurimin vullnetar të gjakut, duke zbatuar aktivitete në përputhje me Strategjinë e Dhurimit të Gjakut dhe Politikën e Dhurimit të Gjakut të vitit 2013, duke informuar popullsinë për domethënien e dhurimit të gjakut përmes mediave elektronike dhe të shkruara, rrjeteve sociale, e-gazetës dhe faqes së internetit të Kryqit të Kuq të RMV-së, duke mbajtur shënimë elektronike dhe të shkruara për dhuruesit e gjakut dhe duke përgatitur raporte mujore, periodike dhe vjetore;

- **Përgatitja e Strategjisë së dhurimit vullnetar të gjakut për periudhën 2020-2025.** Organizimi i debateve ekspertuese dhe takimeve promovuese në OKKK-të për të promovuar qëllimet strategjike të Kryqit të Kuq të RMV-së për dhurimin vullnetar të gjakut;
- **Organizimi i aksioneve të jashtëzakonshme dhe tradicionale të dhurimit të gjakut gjatë verës.** Për të mos munguar gjaku dhe përbërësit e gjakut gjatë verës, përpjekje shtesë do të ndërmerren në bashkëpunim me OKKK-të dhe SHMT-në për të organizuar një numër të mjaftueshëm aksionesh të jashtëzakonshme dhe tradicionale të dhurimit të gjakut;
- **Organizimi i punëtorive dhe seminareve për edukimin e motivuesve të rinj për dhurimin vullnetar të gjakut.** Këto punëtori dhe seminare do të përfshijnë një numër të madh grupesh të synuara, kryesisht populisia e re, motivues për dhurim vullnetar të gjakut për nevojat e OKKK-ve dhe edukimin për komunitetin etnik shqiptar, në mënyrë që të rritet numri i dhuruesve të gjakut nga kjo popullsi;
- **Aktivitetet e Klubeve të Dhurimit të Gjakut dhe Klubet 25.** Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut i kushton vëmendje

të madhe punës vullnetare të Klubeve të dhurimit të gjakut në mënyrë që të mobilizojë një numër më të madh të dhuruesve të gjakut, të cilët janë informuar rregullisht për të gjitha aktivitetet dhe problemet me të cilat përballen në veprimtarinë e dhurimit të gjakut. Theksi i veçantë do t'i vihet veprimtarive që lidhen me përfitimet e dhuruesve të gjakut që kanë dhuruar gjak më shumë se 10 herë dhe janë të liruar nga pagesa e participimit kur përdorin disa lloje të shërbimeve shëndetësore. Aktivitetet e Klubit 25 të dhuruesve të rinj dhe potencialë të gjakut janë të popullarizuara për të rritur numrin e tyre, për të rekrutuar dhe mbajtur ata siç duhet në procesin e dhurimit të gjakut dhe për të kriuar një rrjet të dhuruesve të rinj të gjakut për të promovuar dhe motivuar dhuruesit e rinj të gjakut në institucionet arsimore (në shkollat e mesme dhe fakultetet).

- **Aktivitetet e Qendrës ditore të dhurimit të gjakut.** Një hap më tej në procesin e promovimit të dhurimit të gjakut në territorin e Shkupit është funksionimi i Qendrës ditore të dhurimit të gjakut. Në një dhomë të përshtatur dhe të pajisur me qëllim brenda SHOH "Dare Xhambaz", në një mjedis të bukur dhe të ngrohtë, dhuruesit e gjakut kanë mundësinë të tregojnë humanizmin e tyre përmes aktit të dhurimit të gjakut çdo ditë pune dhe çdo të shtunë.
- **Bashkëpunimi i Kryqit të Kuq me SHN të tjera, organizata joqeveritare dhe partnere nga brenda dhe jashtë vendit.** Për të shkëmbir përvoja në fushën e dhurimit të gjakut ne do të vazhdojmë të bashkëpunojmë me shoqatat tjera nacionale të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, si dhe me organizatat tjera joqeveritare dhe partnere që punojnë dhe arrijnë rezultate të mira në dhurimin e gjakut.

Rezultatet e pritura:

- Rritja e numrit të dhuruesve të rinj të gjakut dhe rritja e vetëdijesimit tek të rinjtë për dhurimin vullnetar të gjakut;
- Grupet e synuara parësore janë identifikuar, mobilizuar dhe përfshirë në procesin e dhurimit të gjakut;
- Rritja e numrit të motivuesve vullnetarë të apo trajnuar për dhurim vullnetar të gjakut dhe përfshirja me sukses në mjediset e tyre;
- Rritja e numrit të edukatorëve të bashkëmoshatarëve të rinj për dhurimin e gjakut të cilët përmes aktiviteteve të Klubeve 25 promovojnë me sukses dhurimin vullnetar të gjakut midis të rinjve në shkollat e mesme dhe në fakultete;

RINIA E KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Duke ndjekur tendencat globale, siç është zhvillimi i teknologjisë, rritja e lëvizshmërisë dhe veprimi shumë-burimor i të rinjve në shoqëri, është e justifikuar të pritet që përfaqësimi i rritur i të rinjve në organizatë mund të sjellë freski, risi dhe inovacion në punën e Shoqatës Nacionale për të plotësuar nevojat e grupeve të ceneshe të popullsisë. Metodat e shpejta të komunikimit dhe rrjetet sociale që janë tashmë pjesë e rutinës së përditshme të të rinjve e bëjnë më të lehtë dhe më të gjerë promovimin e mesazheve dhe thirrjeve humanitare për vullnetarizëm ose mbështetje. Përmes shfrytëzimit të mundësive të ofruara nga interneti dhe komunikimi elektronik do të përpinqemi të azhurnojmë format ekzistuese të veprimit të të rinjve, veçanërisht duke forcuar kapacitetet e tyre përmes krijimit të platformave mësimore, regjistrimit dhe arkivimit të aktiviteteve dhe angazhimeve vullnetare përmes aplikacioneve softuerike, si dhe vendosjes së një sistemi më efektiv për koordinimin e punës së përgjithshme të të rinjve në Shoqatën Nacionale.

Qëllimi kryesor: Struktura e forcuar e të rinjve në Organizatë për përbushje efikase të aktiviteteve të Shoqatës Nacionale.

Aktivitetet:

Klubet shkollore të Kryqit të Kuq. Pas zbatimit të suksesshëm të fazës pilot në vitin 2019 ku u hapën me sukses 67 klube shkollorë, gjatë këtij viti do të iniciohet hapja e edhe 20 klubeve shkollore brenda

shkollave fillore dhe të mesme. Përmes kësaj forme të organizimit të punës vullnetare, përvèç rritjes së numrit të të rinjve vullnetarë, aktivitetet e Kryqit të Kuq afrohen më afér komuniteteve, duke rritur ndjeshëm popullsinë në të cilën përhapen vlerat humanitare.

Zhvillimi i qasjes “nga moshatari tek moshatari” tek të rinjtë. Transmetimi i informacionit dhe mesazheve ndërgjegjësuese mes bashkëmoshatarëve në lidhje me sfidat e ndryshme që prekin jo vetëm të rinjtë, por edhe të gjithë shoqërinë, është një model i dëshmuar për arsimim të suksesshëm joformal dhe ndërtimin e komuniteteve të rezistueshme. Programet për parandalimin e infeksioneve të transmetueshme seksualisht, trafikimit të qenieve njerëzore dhe sëmundjeve të varësisë janë vetëm disa nga temat që do të janë në plan të parë të aktiviteteve të klubeve rinore. Gjatë vitit do të forcohet bërthama nacionale e trajnerëve të të rinjve që do të janë në disponicion për të përbushur nevojat e Organizatës. Edukatorët e bashkëmoshatarëve do të zhvillojnë mbi 1000 punëtori për edukimin e moshatarëve për të rinjtë për programet parandaluese të Kryqit të Kuq me pjesëmarrjen e mbi 20.000 pjesëmarrësve.

Forcimi i kapaciteteve të vullnetarëve të rinj. Zhvendosjet demografike dhe tendenca e emigrimit të popullsisë në pjesën më të madhe të vendit imponon nevojën e përpjekjeve shtesë për të motivuar dhe zhvilluar programe atraktive vullnetare të të rinjve. Format e krijuara tashmë të ngritisës së kapaciteteve rinore siç janë kampet verore nacionale, akademia rinore dhe format e tjera të trajnimit dhe shkëmbimit të përvjave, do të rrisin pjesëmarrjen e të rinjve në punën e përgjithshme të Shoqatës Nacionale.

Rezultatet e pritura:

- Rritja e numrit të vullnetarëve të rinj në Organizatë
- Rritja e numrit të përfituesve të përfshirë në aktivitetet rinore të Shoqatës Nacionale

DISEMINIMI DHE DNH

Programi i diseminimit është një nga mjetet më të rëndësishme për promovimin e punës së Kryqit të Kuq. Ai është një fillesë themelore për shkëmbimin e informacionit në lidhje me Kryqin e Kuq, historinë dhe kuptimin e Lëvizjes sonë, shtatë parimet tona themelore, emblemat e Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, rolin ndihmës të Kryqit të Kuq në vend, promovimin e të drejtës ndërkombëtare humanitare, inkurajimin e arsimit humanitar si një qasje e Lëvizjes, mobilizimin e vullnetarëve dhe anëtarëve dhe mbështetësve të rinj të Organizatës, rritjen e ndërgjegjësimit të publikut për kuptimin dhe rolin e Kryqit të Kuq në vend dhe nevojën për mbrojtjen e emblemës dhe personelit të Kryqit të Kuq në kryerjen e mandatit dhe detyrave të tij në përputhje me Konventat e Gjenevës dhe Protokollet Shtesë dhe Ligjin e Kryqit të Kuq të RMV-së.

Qëllimi kryesor: Njohuri të diseminuara mbi Lëvizjen Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe dhe të drejtën ndërkombëtare humanitare.

Aktivitetet:

Fushata për mbrojtjen e emblemës. Fushata për mbrojtjen e emblemës së Kryqit të Kuq jep një kontribut të veçantë në rritjen e ndërgjegjësimit për mbrojtjen e emblemës të Kryqit të Kuq dhe respektimin e vazhdueshëm nga institucionet, organizatat dhe individët në vend. Fushata do të zbatohet në të gjithë shtetin në bashkëpunim me mediumet për të siguruar efektet e dëshiruara për përcjelljen efektive të mesazheve të Kryqit të Kuq për publikun e gjerë. Qëllimi kryesor i fushatës është të informojë publikun për përdorimin e duhur të emblemës, mbrojtjen nga keqpërdorimi i emblemës dhe promovimin e rolit dhe detyrave të Kryqit të Kuq. Disa nga aktivitetet e parashikuara në fushatë janë shpërndarja e materialit promovues, ligjëratat në institucionet edukative arsimore, publikimi i edicionit të rishikuar të rregullave të përdorimit të emblemës, anketimi i qytetarëve për njohuritë e emblemës, takimet me përfaqësuesit e ministrive kompetente, institucionet e arsimit të lartë, institucionet shëndetësore dhe organizatat ndërgjegjësuese për të shmangur keqpërdorimin dhe keq-

interpretimin e përdorimit të emblemës, sesionet e diseminimit të diseminuesve në mjediset lokale dhe pjesëmarrja në emisionet e radios dhe TV-së. Theks i veçantë i është kushtuar aktiviteteve të caktuara në shënimin e 8 Majit - Ditës Botërore të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, si dhe në kornizat e Javës së Kryqit të Kuq të RMV-së më 8-15 maj.

Klubi i Diseminuesve të Së Drejtës Ndërkom-bëtare Humanitare. Respektimi i Së Drejtës Ndërkom-bëtare Humanitare (DNH) është një nga angazhimet thelbësore të Lëvizjes Ndërkom-bëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe i cili bazohet në dispozitat e Konventave të Gjenevës dhe Protokolleve Shtesë. Kryqi i Kuq punon me përkushtim në promovimin e DNH-së në vend. Në vitin 2019 Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut themeloi Klubin e Diseminuesve të DNH-së, i cili synon të sigurojë mbështetje thelbësore në promovimin e DNH-së duke organizuar dhe promovuar aktivitete të Shoqatës Nacionale në fushën e Së Drejtës Ndërkom-bëtare Humanitare me grupe të ndryshme të synuara në vend, në veçanti para rinisë studentore, ARMV-së dhe MPB-së dhe të gjitha institucioneve përgjegjëse që kanë një rol të caktuar në promovimin dhe diseminimin e DNH-së në RMV, kryesisht Parlamentit të RMV-së dhe ministri i qeveritare. Klubi, në përbërjen e të cilit janë diseminues të spikatur dhe ekspertë universitarë të DNH-së, përmes programit vjetor parashikon botimin e një manuali dhe udhëzuesi të diseminuesve të DNH-së, organizimin e një konference ndërkom-bëtare të DNH-së, tribuna - DNH për deputetët, një garë të DNH-së midis Universiteteve të RMV-së, një shkollë verore për DNH-në me një program specifik, trajnimin e studentëve për DNH-në, shkëmbimin e përvojave me ekspertë dhe shoqata nacionale të tjera, krijimin e një platforme teknike për komunikim më të mirë dhe më të suksesshëm dhe shkëmbim dokumentesh.

Komiteti Nacional për Të Drejtën Ndërkom-bëtare Humanitare. Komiteti është i vendosur në Kryqin e Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe është themeluar si një trup operativ koordinues nacional në RMV, në përputhje me instrumentet ndërkom-bëtare në fushën e DNH-së, si një segment i të drejtës ndërkom-bëtare, në të cilin Republika e Maqedonisë Veriore është anëtare, për të siguruar zbatimin e tyre efikas në nivelin nacional. Nga viti 2019 deri në vitin 2021, trupi kryesohet nga një përfaqësues i Ministrisë së Shëndetësisë. Komiteti Nacional i DNH-së punon për çështje dhe jep rekomandime në lidhje me: harmonizimin e legjislacionit nacional me Të Drejtën Ndërkom-bëtar Humanitare; implementimin efektiv të DNH-së duke ndërmarrë dhe monitoruar masa dhe aktivitete praktike; moni-

torimin e zhvillimit të DNH-së dhe diseminimin e saj në segmente të ndryshme të jetës shoqërore; avancimin e bashkëpunimit dhe koordinimit midis institucioneve kompetente, përfshirë dhe bashkëpunimin me Kryqin e Kuq, me qëllim të identifikimit të aktiviteteve që rrjedhin nga fusha e DNH-së dhe dispozitat ligjore. Në vitin 2020 do të ketë 5 takime pune.

Trajnimet për diseminimin. Përmes aktiviteteve të tij të diseminimit, Kryqi i Kuq ka trajnuar diseminues në të gjitha organizatat komunale të Kryqit të Kuq që edukojnë dhe shpërndajnë njohuritë në grupe të ndryshme të synuara gjatë gjithë vitit. Këta janë kryesisht të rindërtuar në shkolla filllore, të mesme dhe fakultete, siç kryhen dhe ligjérata diseminuese dhe shpërndahet materiali diseminues për punën dhe detyrat e Kryqit të Kuq në institucionet dhe grupet të synuara të ndryshme në të gjithë vendin. Shoqata Nacionale çdo vit kryen trajnime të reja të rregullta për aftësimin e 35 diseminues të rindërtuar për zhvilluar trajnime diseminimi në nivelin lokal, gjë që jep një kontribut të veçantë për të gjallëruar interesin e publikut të gjërë për marrë pjesë në aktivitetet e Shoqatës Nacionale.

Sesionet e diseminimit me universitetet. Një nga grupet kryesore të synuara në lidhje me diseminimin janë trajnimet dhe aktivitetet e të rindve në universitetet e RMV-së. Kjo do të bëhet duke zhvilluar 15 ligjérata diseminuese, si dhe ligjérata dhe trajnime profesionale për Të Drejtën Ndërkom-bëtare Humanitare, shkolla verore dhe gara, me qëllim të përmirësimit të njohurive të të rindve dhe në të njëjtën kohë të mobilizohen vullnetarë të rindërtuar në Organizatë.

Sesione diseminimi me Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Shoqata Nacionale vazhdon të kryejë 10 trajnime diseminimi për oficerët e ARMV-së. Qëllimi kryesor është sigurimi i aftësimit profesional me theks në respektimin e dispozitave të Së Drejtës Ndërkom-bëtare Humanitare dhe mbrojtjen e emblemës së Kryqit të Kuq, si dhe shkëmbimin e përvojave dhe informacionit në lidhje me punën e Shoqatës Nacionale brenda sistemit të menaxhimit të krizave të vendit. Aktivitetet zbatohen çdo vit në përpjekje me një program vjetor të përgatitur të bashkëpunimit midis dy institucioneve.

Sesione diseminimi me Ministrinë e Punëve të Brendshme të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Kryqi i Kuq do të zhvillojë 5 trajnime diseminimi për pjesëtarët e MPB-së përmes ligjératave të specializuara, ku do të njihen me dispozitat e Së Drejtës Ndërkom-bëtare Humanitare, mbrojtjen e emblemës të Kryqit të Kuq dhe rolin dhe detyrat e Kryqit të Kuq.

Projekt pilot i PVH-së për fëmijët në SHF-të nga 6 deri në 12 vjeç - Më shumë se 20 vjet, për grupin e synuar të të rindve të moshës nga 13 deri në 17 vjeç, në mbarë vendin tonë, me sistemin e tij tematik, struk-

turor dhe metodologjik, funksionon Programi KKA-PVH (Kryqi i Kuq në Aksion – Promovimi i Vlerave Humane), si një vegël e vërtetuar për përhapjen e njohurive dhe praktikimin e misionit dhe vizionit humanitar duke promovuar vlerat humane, kulturën si sistem vlerash, kulturën e dialogut, jo-dhunën dhe paqen, duke bërë ndryshime të dukshme pozitive në personalitetin e të rinjve me dallime të ndryshme gjinore, etnike, kombëtare, fetare dhe të tjera dallime. Periodikisht, Byroja për Zhvillimin e Arsimit dhe Ministria e Arsimit dhe Shkencës si mbështetje institucionale janë të përfshirë në strukturën organizative dhe programore.

Duke pasur parasysh kapacitetin, mundësitetë dhe vlerësimet, ekziston nevoja për mbulim programor të fëmijëve dhe nxënësve të moshës nga 6 deri në 12 vjeç në një sistem të shpërndarjes së njohurive humanitare, së të drejtave dhe parimeve dhe promovimit të vlerave humanitare së bashku me përfshirjen e Byrosë për Zhvillimin e Arsimit dhe Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës.

Ideja e projektit do të përshtatet me metodologjinë e ndërtuar me qasje interaktive dhe formatin e transferimit të njohurive dhe kontrollit të kontekstualizmit, informacionit dhe funksionalizimit të dozuar përmes diseminuesve dhe instruktorëve të trajnuar dhe në mënyrë të përshtatshme për moshën dhe me theksin tematik në: njohjen dhe respektimin e diversitetit, kulturën si sistem vlerash, kulturën e dialogut, jo-dhunën dhe paqen.

Aktivitetet e projektit do të zbatohen përmes formatit të punëtorive të rregullta edukative, kryesisht duke përfshirë dhe trajnuar 30 deri 40 fëmijë/ nxënës për një shkollë, të cilët pastaj në bazë të parimit të vullnetarizmit, si dhe monitorimit të aktiviteteve dhe përfshirjes së tyre, do të sugjerohen për përfshirje në sistemin dhe procedurat e Programit KKA-PVH dhe përfshirje aktive si vullnetarë në Klubet Rinore të Kryqit të Kuq.

Rezultatet e pritura:

- Diseminues të edukuar për grupe të synuara specifike
- Diseminues të edukuar të DNH-së për grupe të synuara specifike
- Është rritur numri i personave të edukuar për DNH-në sipas grupeve të synuara të përcaktuara para-prakish

KRYQI I KUQ NË AKSION – PROMOVIMI I VLERAVE HUMANE (KKA-PVH)

„Kryqi i Kuq në Aksion - Promovimi i Vlerave Humane“ (KKA-PVH) për më shumë se 20 vjet ka qenë një vegël nacionale për rekrutimin dhe mbajtjen e vullnetarëve në Kryqin e Kuq. Në ciklin KKA-PVH për vitin 2020, si dhe në dy vitet e fundit, OKKK-ve do t'u ofrohet opsioni për të aplikuar dhe kotizuar për pjesëmarrje në program. Theksi i programit do të jetë në rritjen e numrit të vullnetarëve të moshës deri në 17 vjet në të gjitha OKKK-të, promovimin e Organizatës, përmirësimin e imazhit të Organizatës, zbutjen e vuajtjeve të popullsisë të ceneshe, promovimin e njohurive aktive dhe qasjes aktive të këtyre të rinjve në jetë, përmes vlerave dhe parimeve të Kryqit të Kuq..

Qëllimi kryesor: Promovimi i kulturës së dialogut si parakusht themelor për ndërtimin e një shoqërie ndërkulturore.

Aktivitetet

Gjatë ciklit, do të organizohen dy punëtori përgatitore për instruktorët e PVH-së, 100 trajnime nga instruktorët dhe diseminuesit që do të trajnojnë të rinjtë për ciklin tjetër, si dhe një punëtori përfundimtare dy-ditore për 80 pjesëmarrës, në të cilat të rinjtë më të mirë do të fitojnë njohuri të thelluara për Kryqin e Kuq, punën ekipore, shkathësitë drejtuese dhe kulturën si një sistem vlerash. Gjatë ciklit të këtij viti, do të realizohet një piknik i përbashkët dhe një shikim i përbashkët i një filmi, aktivitete që do të motivojnë më tej të rinjtë. Në fund të ciklit, do të realizohet edhe Trofeu PVH, mirënjoyje për të rinjtë që kanë bërë projektet më të mira. Në muajin shtator do të shënohet gjithash-

tu Java KKA-PVH nga 21 deri në 27 shtator përmes së cilës të rinjtë promovojnë tolerancën, paqen dhe bashkëjetesën në vendin tonë.

Programi ka 30 instruktorë nacionalë të trajnuar KKA-PVH, të cilët formojnë Kolegin KKA-PVH. Çdo vit trajnohen 40 diseminues të mentoruar direkt nga instruktorët për të zbatuar më lehtë dhe më mirë programin në secilën Organizatë Komunale të Kryqit të Kuq. Sistemi i mentorimit nga instruktorët drejt diseminuesve komunalë do të ndikojë në lidhjen e diseminimit dhe aktiviteteve humanitare në terren, qasjen më cilësore në përpunimin e projekteve të vogla dhe promovimin më të madh të Organizatës sonë.

Me implementimin e Programit, pritet që 1.100 të rinj të përpunojnë midis 120 dhe 150 projekte të vogla për të mirën e komunitetit në të cilin jetojnë, duke ndihmuar direkt rreth 2.500 deri në 3.000 individë të grupeve të ndryshme të ceneshe në RMV përmes investimit të 35.000 orëve vullnetare. Për një përqindje të madhe të këtyre personave përmes implementimit të projekteve ndryshojnë kushtet e tyre të përditshme të jetesës dhe ato përmirësohen. Por gjithashtu një numër i madh i projekteve konsistonë në donacione ose mbështetje për spitalet, qendrat e kujdesit ditor për personat me aftësi të kufizuara fizike, shkollat, kopshtet e fëmijëve, objektet kulturore ose vendet publike dhe janë mbështetje e drejtpërdrejtë për komunitetet nga vijnë të rinjtë. Kjo rrit numrin e njerëzve që ndiejnë përfitimin e drejtpërdrejtë të projekteve të vogla shumëfish. Është veçanërisht e rëndësishme që programi ua ndryshon të rinjve rutinën e tyre të përditshme, e bën atë më cilësore dhe përmes tij përvetësojnë shkathtësi të rëndësishme jetësore.

Rezultatet e pritura:

- Krijimi dhe implementimi i nismave të projekteve për të përmirësuar mirëqenien e popullsisë së prekshme në nivelin lokal.
- Numri i rritur të vullnetarëve të rinj në Organizatë të aftesuar për të kontribuar në përballimin e sfidave të ndryshme në nivel lokal.

RIVENDOSJA E LIDHJEVE FAMILJARE

Lëvizja Ndërkombëtare e Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe që në fazat e hershme të themelimit të saj kryen aktivitete që lidhen me rivendosjen e lidhjeve familjare, d.m.th. kërkimin e personave të zhdukur si rezultat i luftës, migracionit ose krizës dhe ribashkimi i tyre me familjet. Ky shërbim unik është thelbi i punës së Lëvizjes dhe rregullohet me Ligjin e Kryqit të Kuq, në përputhje me rolin ndihmës të Kryqit të Kuq në shtet. Ky shërbim realizohet në bashkëpunim me Komitetin Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq i cili mbështet një pjesë të aktiviteteve të Shoqatës Nacionale. Trajnimi profesional organizohet çdo vit për të aftesar dhe përmirësuar kapacitetin e personave që punojnë në nivel nacional dhe lokal për të siguruar punë profesionale në rivendosjen e marrëdhënieve familjare për personat dhe familjet e interesuar në të gjithë botën.

Qëllimi kryesor: Sigurimi i përgjigjes në kohë ndaj nevojave humanitare të popullsisë për rivendosjen e lidhjeve familjare.

Aktivitetet:

- Vazhdimi i aktiviteteve të Shërbimit për rivendosjen e lidhjeve familjare të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut, që synon një zgjidhjen e rasteve të rivendosjes së lidhjeve familjare në lidhje me krizen e migruesve që është aktuale vitet e fundit. Për këtë qëllim,

është e nevojshme të mundësohet vazhdimi i mbështetjes logjistike të ekipeve të Shërbimit të Kërkimit.

- Bashkëpunimi i vazhdueshëm me Komitetin Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq dhe ndjekja e rekomandimeve të tyre për funksionimin e Shërbimit, të harmonizuara në nivelin e Lëvizjes së Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe. Përgatitja e raporteve dhe statistikave mujore dhe dërgimi i tyre me kohë në Qendrën Informative Rajonale për rivendosjen e lidhjeve familjare në Beograd;
- Përmirësimi i kapaciteteve të ekipoit të rivendosjes së lidhjeve familjare brenda Njësisë së Reagimit të Kryqit të Kuq të Maqedonisë së Veriut dhe organizimi i trajnimeve rifreskuese për të brenda kornizës së Planit të trajnimit të Shoqatës Nacionale për reagimin në katastrofa;
- Pjesëmarrja në takimet ndërkombëtare të Shërbimeve të Kërkimit për të monitoruar dhe avancuar programet e rivendosjes së lidhjeve familjare brenda shoqatave nacionale;
- Ndërtimi i një marrëdhënie adekuate me Qeverinë dhe institucionet qeveritare dhe organizatat partnere në terren, për të realizuar më me sukses aktivitetet e Shërbimit të Kërkimit.

Rezultatet e pritura:

- Kapacitetet ekzistuese të Shërbimit janë plotësuar, për realizimin e aktiviteteve të planifikuara të programit dhe zhvillimin e mëtutjeshëm në një Shërbim të përgatitur mirë dhe efikas për rivendosjen e lidhjeve familjare.
- Funksionimi i Shërbimit për rivendosjen e lidhjeve familjare është harmonizuar me rregullat e përcaktuara nga rrjeti ndërkombëtar i rivendosjes së lidhjeve familjare.
- Marrëdhënie pozitive janë krijuar me institucionet qeveritare për të zgjidhur rastet konkrete të zhdukurve

MODELET MODERNE TË KOMUNIKIMIT TË DYANSHËM

Marrëdhëniet me publikun të Shoqatës Nationale synojnë të avancojnë marrëdhëniet midis Organizatës dhe publikut duke promovuar përparrësitë dhe qëllimet e Kryqit të Kuq që synojnë avancimin e mirëqenies së qytetarëve të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Marrëdhëniet me publikun janë një funksion i menaxhimit promovues që përdor komunikim të dyanshëm për të lidhur nevojat dhe interesat e një organizate ose një personi me interesat e audiencave të ndryshme me të cilat komunikon Organizata. Marrëdhëniet me publikun janë përqendruar gjithashtu në burimet e brendshme njerëzore të Organizatës në mënyrë që të zhvillojnë dhe forcojnë kulturën organizative, kontrollojnë vlerat që ekzistojnë në Organizatë dhe përmirësojnë llogaridhëni dhe transparencën. Informimi dhe komunikimi i Kryqit të Kuq me publikun është drejtimi dhe prezantimi i duhur i informacionit mbi aktivitetet e Organizatës. Informimi është një mjet zhvillimi i Shoqatës Nationale për arritjen e qëllimeve dhe detyrave të përcaktuara, ndërsa njëkohësisht siguron llogaridhënie dhe transparencë të punës. Lidhshmëria e informacionit gjithashtu do të sigurojë informacion në kohë të duhur për organizatat partnere, publikun e gjerë dhe përdoruesit e shërbimeve që i marrin nga Shoqata Nationale.

Qëllimi kryesor: Teknologjitet e integruar të informacionit dhe komunikimit në punën e Organizatës si element kryesor për ndërtimin thelbësor të kapaciteteve, rrjedhjen e shpejtë të informacionit, rritjen e transparencës dhe llogaridhëni, dhe imazhin e përmirësuar të të gjitha pjesëve integrale të Shoqatës Nationale.

Aktivitetet:

Media sociale e Shoqatës Nationale azhurnohet vazhdimesht dhe ofron hapësirë për publikimin e një larmie informacioni, struktura e të cilave synon katgori të ndryshme të vizitorëve. Për të komunikuar më me sukses me audiencën në internet, Kryqi i Kuq ndërmerr një qasje integruese dhe bashkëpunuese për praktikimin e rrjeteve sociale. Gjithashtu në vitin 2020 do të prezantohet një aplikacion celulari për të promovuar aktivitetet e SHN-së.

Edicionet javore të gazetës elektronike të Kryqit të Kuq INFO janë një shembull i një mjeti të suksesshëm për të informuar vullnetarët, partnerët, bashkëpunëtorët dhe mbështetësit tanë për aktivitetet që ne i kryejmë në nivel lokal, nacional dhe ndërkombëtar. E-gazeta botohet një herë në javë dhe shpërndahet në 85.000 adresa të postës elektronike (e-mail).

Konferencat për shtyp dhe brifingjet përgazetarët e mediumeve synojnë ta afrojnë Organizatën me mediumet dhe të sigurojnë njoftime në kohë të duhur përmes përgazetarëve të cilat prezantohen ngjarje të rëndësishme humanitare, vizita të përfaqësuesve të organizatave ndërkombëtare, aktivitete humanitare në lidhje me donacionet, dhe të ngjashme. Në vitin 2020 janë planifikuar 5 konferenca përshtyp dhe brifingje përmes mediat.

Veprimtaria botuese - Kryqi i Kuq boton rregullisht publikime tre-gjuhësh të programeve vjetore dhe raporteve me tregues finansiarë të punës së Shoqatës Nacionale që kontribuon ndjeshëm në përmirësimin e llogaridhënieve dhe transparencës së Organizatës dhe përmirësimin e imazhit të saj para organizatave partnerë dhe publikut në mënyrë që të jetë në gjendje të shpërndajë informacion në lidhje me shërbimet dhe aktivitetet e saj përmes klientëve mundshëm dhe publikun. Shoqata Nacionale në kuadër të shënimit të aktiviteteve kalendarike përgatit rregullisht dhe shtyp broshura, flaerë dhe pllakate përmes publikimit të aktivitetet e Organizatës. Me materialin e shtypur të informacionit shënohet aktivitetet tradicionale dhe aktivitetet tjera të Organizatës. Në bashkëpunim me Postën e Maqedonisë, 5 pulla postare lëshohen me përmbytje që lidhen me pesë javët tradicionale të Kryqit të Kuq.

Trajnimi përgazetarët - Kryqi i Kuq vazhdon të organizojë trajnime përgazetarët në Republikën e Maqedonisë së Veriut me qëllim të diseminimit të aktiviteteve të Kryqit të Kuq përmes mediumet dhe sigurimin e mbështetjes së mediave përmes aktivitetet e Kryqit të Kuq. Këtë vit do të përfshihen 15 gazetarë nga media të ndryshme elektronike dhe të shkruara.

Standardet e brendimit të Kryqit të Kuq transmetojnë besueshmërinë, kompetencën dhe shqetësimin përvisionin, misionin dhe parimet e Organizatës. Përmes këtyre standardave të brendimit të Zyrën Qendrore, Kryqin e Kuq të Qytetit të Shkupit dhe Organizatat Komunale të Kryqit të Kuq. Në procesin e monitorimit do të evidentohet respektimi përkatës dhe do të tregohet zbatimi i duhur i një standardi të përkatës. Në këtë drejtim janë planifikuar 4 punëtorë përmes unifikimit të markëve së Shoqatës Nacionale.

Hulumtimi i opinionit publik. Suksesi i punës së Shoqatës Nacionale varet kryesisht nga informimi dhe interesimi i publikut të gjithë në të gjithë vendin, d.m.th. nga opinioni publik. Hulumtimi kontribuon në forcimin e bashkëpunimit dhe komunikimit me publikun, matjen e vazhdueshme të nevojave dhe kënaqësisë së publikut dhe forcimin e besimit në ndërtimin e një qëndrimi pozitiv ndaj Kryqit të Kuq.

Fondi i dukshmërisë së Kryqit të Kuq. Ndryshtimet në Ligjin për Kryqin e Kuq hapin mundësinë përmes mbështetur promovimin e SHN-së, projekte të iniciuara nga Organizatat Komunale të Kryqit të Kuq dëshironë qëllim të zhvillojnë dhe promovojnë kapacitetin e tyre përmirësuar performancën dhe rezultatet e punës aktuale.

Rezultatet e pritura:

- Publiku i informuar përmes aktivitetet e zbatuara të Kryqit të Kuq të RMV-së përmes mjeteve të përfshira moderne të komunikimit.
- Imazhi i forcuar dhe marka e unifikuar e Organizatës.
- Bashkëpunimi i përmirësuar me organizatat partnerë dhe shtëpitë e informacionit dhe mediumeve.

MENAXHIMI, MONITORIMI DHE VLERËSIMI I BURIMEVE NJERËZORE

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut vazhdimisht ndjek trendët botërorë në promovimin e punës së Organizatës dhe forcimin e kapaciteteve dhe burimeve njerëzore në Shoqatën Nacionale. Në këtë drejtim, angazhimi parësor do të jetë ofrimi i zgjidhjeve novatore për përmirësimin e sistemit të menaxhimit të burimeve njerëzore, përfshirë menaxhimin e performancës së punonjësve në Organizatë. Theksi do të jetë në hapjen e një Qendre Edukative që do të funksionojë përmes një programi të përgatitur paraprakisht për trajnime dhe kurse. Qendra Edukative do të jetë në dispozicion për anëtarët, vullnetarët dhe grupet e synuara të Organizatës dhe do të ofrojë mundësi për të forcuar kapacitetin organizativ dhe promovimin e vlerave kryesore për të cilat angazhohet Organizata.

Aktivitetet aktuale do të përmirësohen me një sistem motivimi dhe përmirësimin e kapaciteteve ekzistuese, si dhe personelit të ri të mundshëm. Kryqi i Kuq është një brend botëror, një organizatë në të cilën të rinxjtë duan të bëhen anëtarë, vullnetarë dhe të punosohen. Punonjësit do të nxiten dhe inkurajohen vazhdimisht të përdorin një qasje pjesëmarrëse edhe në procesin e planifikimit të aktivitetave të programit të Organizatës për të përfshirë grupet e synuara dhe për të përshtatur aktivitetet ndaj nevojave lokale dhe kontekstit të cilin ata punojnë.

Qëllimi kryesor: Vendosja e një sistemi funksional për përmirësimin e kapaciteteve njerëzore të Shoqatës Nacionale duke prezantuar zgjidhje novatore teknologjike dhe duke ndjekur trendët botërorë

Aktivitetet:

- Vendorsja e një sistemi monitorimi dhe vlerësimi përmes përdorimit të softuerit për punë zyre në Organizatë, i cili do të shërbejë si një mjet për përmirësimin e programeve të Organizatës, analizimin dhe monitorimin e vazhdueshëm të situatës dhe sigurimin e cilësisë së punës së Shoqatës Nacionale. Të trajnuar të paktën 40 punonjës në Zyrën Qendrore, Kryqin e Kuq të Qytetit të Shkupit dhe Organizatat komunale të Kryqit të Kuq për përdorimin e softuerit të monitorimit dhe vlerësimit;
- Krijimi i një programi të edukimit dhe forcimi i kompetencave, kapaciteteve dhe shkathtësive profesionale të anëtarëve, vullnetarëve dhe punonjësve të Organizatës;
- Prezantimi i metodave dhe teknikave të reja për përmirësimin e kapaciteteve njerëzore në Organizatë;
- Krijimi i një baze të dhënash të personelit të edukuar dhe të kualifikuar sipas veprimtarive;
- Vendorsja e një qasjeje mentoruese në punën e Shoqatës Nacionale në të gjitha nivelet që kontribuon drejtpërdrejt në forcimin e kapaciteteve të së paku 50% të organizatave komunale dhe Kryqit të Kuq të Qytetit të Shkupit;
- Përgatitja e udhëzimeve dhe kritereve për përdorimin e sistemit të motivimit të punonjësve dhe vullnetarëve në Organizatë;
- Organizimi i katër trajnimeve për punonjësit në Shoqatën Nacionale për përdorimin e softuerëve për punë në zyrë, veçanërisht për planifikimin dhe monitorimin dhe vlerësimin;
- Përgatitja e analizës tremujore të aktiviteteve të përfunduara sipas veprimtarisë në nivel të Shoqatës Nacionale që përmbajnë të dhëna cilësore dhe sasiore;
- Sigurimi i udhëzimeve për përmirësimin e mënyrës së planifikimit, implementimit dhe raportimit bazuar në rezultatet e analizës tremujore;
- Përpunimi i të paktën tre analizave tremujore dhe publikimi i tyre në faqen e internetit dhe në mediat sociale të Kryqit të Kuq që ndikojnë drejtpërdrejt në përmirësimin e cilësisë së shërbimeve të ofruara për grupet e synuara të Organizatës;
- Forcimi i kapaciteteve organizative dhe promovimi i vlerave kryesore për të cilat përpinqet Organizata;
- Sigurimi i mbështetjes profesionale në procesin e rekrutimit dhe përzgjedhjes së vullnetarëve të rinj, të rinjve dhe profesionistëve që janë të përfshirë direkt në aktivitetet e Kryqit të Kuq.

Rezultatet e pritura

- Krijimi i një sistemi funksional të administrimit të burimeve njerëzore me zgjidhje novatore për ndërtimin e kapaciteteve të punonjësve dhe vullnetarëve.
- Prezantimi i një qasjeje mentorimi të punës në shumë nivele të Shoqatës Nacionale.
- Zhvillimi i një sistemi monitorimi dhe vlerësimi, analizat e të cilët mundësojnë adaptimin e programeve të Organizatës për t'iu përgjigjur në mënyrë të përshtatshme nevojave të grupeve të synuara.
- Kapacitetet e përmirësuara dhe shkathtësítë profesionale të anëtarëve, vullnetarëve dhe punonjësve në Organizatë për të ofruar shërbime cilësore për grupet e synuara.

PROGRAMI I MBËSHTETJES PSIKOSOCIALE

Në mënyrë që të sigurohet një reagim efikas ndaj katastrofave natyrore, konflikteve dhe sfidave shëndetësore, një nga prioritetet kryesore do të jetë forcimi i kapaciteteve të Organizatës për të ofruar ndihmë dhe mbështetje psikosociale. Për ta arritur këtë, në nivelin e Shoqatës Nacionale, ne po zhvillojmë një program gjithëpërfshirës të mbështetjes psikosociale që do të forcojë kapacitetet e organizatës për të ofruar mbështetje cilësore dhe në kohë për personat që kanë nevojë për këtë.

Mbështetja psikosociale në kontekstin e Kryqit të Kuq sigurohet përmes programeve të krijuara posaçërisht për të përfshirë çështjet psikosociale. Sidoqoftë, më shpesh, mbështetja psikosociale është e integruar në aktivitete dhe programe të tjera, si për shembull në programin shëndetësor gjatë operacionit të sigurimit të ndihmës urgjente, në programet e ndihmës për njerëzit e sëmurë nga HIV/SIDA, ose në programet shkolllore mbështetëse. Në fakt, në shumicën e rasteve, kur proceset natyrore të mbështetjes së anëtarëve të familjes, miqve ose fqinjëve nuk prishen dhe nevojat themelore plotësohen në mënyrë humane, nuk ka nevojë për ndërhyrje më të madhe.

Qëllimi kryesor: Krijimi i një programi gjithëpërfshirës për ofrimin e mbështetjes psikosociale për kategoritë e cenesëshme të njerëzve, asistentët e tyre të drejtpërdrejtë, punonjësit dhe vullnetarët në Shoqatën Nacionale.

Aktivitetet

- Krijimi i një programi me katër nivele për të edukuar dhe forcuar kompetencat, kapacitetet dhe shkathtësitë profesionale të anëtarëve, vullnetarëve dhe punonjësve në Organizatë për të ofruar mbështetje psikosociale në kushte të ndryshme dhe për grupe të ndryshme të synuara.
- Prezantimi i metodave dhe teknikave të reja të punës me kategori të prekshme të personave.
- Përfshirja e mbështetjes psikosociale në aktivitetet e programit të Shoqatës Nacionale.
- Sigurimi i mbështetjes dhe edukimit për të paktën 40 punonjës dhe vullnetarë në organizatat komunale dhe Qytetin e Shkupit për ofrimin e mbështetjes psikosociale përfituesit.

Rezultatet e pritura

- Zhvillimi i katër niveleve të programit të edukimit dhe sigurimi i mbështetjes psiko-sociale për kategoritë e cenesëshme, asistentët e tyre të drejtpërdrejtë, punonjësit dhe vullnetarët në Shoqatën Nacionale.
- Forcimi i kapaciteteve të Shoqatës Nacionale për të ofruar mbështetje psikosociale në rast të një reagimi ndaj katastrofave natyrore, konflikteve dhe sfidave shëndetësore.
- Janë prezantuar metoda dhe teknika të reja për t'i dhënë mbështetje psikosociale kategorive të prekshme të personave në aktivitetet e programit të Shoqatës Nacionale.

BUXHETI I KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT PËR VITIN 2020

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut në buxhetin e tij qartë paraqet të ardhurat dhe shpenzimet vjetore, të cilat lejojnë konstruktimin e mënyrës së financimit të Organizatës dhe mundësinë e zbatimit të një aktiviteti, strategje dhe plani të caktuar.

Buxheti i përgjithshëm për vitin 2020 është rritur për 78,54 % në krahasim me Buxhetin e viti të kaluar. Rritja i referohet rritjes së të ardhurave si rezultat i Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit të Kryqit të Kuq në pjesën e mbledhjes (marrjes) së kompensimit për KK me rastin e regjistrimit të automjeteve motorike, kështu që pagesa e kompensimit të regjistrimit të automjeteve bëhet në Zyrën Qendrore të KKRMV, e cila më pas shpërndahet në OKKK dhe KKQSH.

Nga të ardhurat e përgjithshme, të ardhurat e planifikuara vetjake marrin pjesë me 31,49 % dhe në shumën nominale janë rritur në krahasim me vitin e kaluar, dhe të ardhurat nga organet dhe donatorët marrin pjesë me 68,51 % dhe shënojnë rritje në shumën nominale në krahasim me vitin e kaluar kur ato merrnin pjesë me 66,88%.

Në pjesën e shpenzimeve, shpenzimet kapitale marrin pjesë me 1,25%, shpenzimet aktuale përbëjnë 97,77% dhe shpenzimet e donacioneve dhe ndihmave përbëjnë 0,98% të shpenzimeve totale. Këtë vit politika e Organizatës është përqendruar në zhvillimin e organizatave komunale të Kryqit të Kuq përmes fondeve të reja të zhvillimit, dukshmërisë dhe reagimit urgjent ndaj katastrofave të dedikuara ekskluzivisht përmes mbështetje, punë të vazhdueshme dhe zhvillim të OKKK/KKQSH, në përpunim automatik të dhënavëve, rrjedhje të shpejtë të informacionit dhe treguesve financiarë, bazë të saktë dhe gjithëpërfshirëse të dhënavëve dhe rritje të kapaciteteve të Shoqatës Nacionale në tërësi.

e përgjithshme në Buxhetin e viti 2020, 21,66% i referohen shpenzimeve për Zyrën e KKRMV, ndërsa 78,34% të Buxhetit të përgjithshëm janë dedikuar për organizatat komunale të KK dhe KK të Qytetit të Shkupit. Gjithashtu e rëndësishme është të përmendet se nga shpenzimet totale të Zyrës Qendrore, 58,06% janë transferime direkt në OKKK për realizimin e aktiviteteve programore dhe në shumën nominale janë rritur në mënyrë drastike në krahasim me vitin e kaluar si rezultat i transferimit të mjeteve financiare nga kompensiimi me rastin e regjistrimit të automjeteve.

Si shpenzim i Zyrës Qendrore të KKRMV janë përfshirë shpenzimet e pagës së punonjësve, shpenzimet materiale dhe shpenzimet e mirëmbajtjes së vazhdueshme. Në pjesën e shpenzimeve dedikuar OKKK/KKQSH janë përfshirë shpenzimet e projekteve të siguruara nga donatorët ose të programave të siguruara nga institucionet.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë së Veriut duke ndjekur trendët modernë përmes modernizimin dhe përsosjen e punës materiale-financiare, lejon transparencë dhe llogaridhënie në punë, përpunim automatik të dhënavëve, rrjedhje të shpejtë të informacionit dhe treguesve financiarë, bazë të saktë dhe gjithëpërfshirëse të dhënavëve dhe rritje të kapaciteteve të Shoqatës Nacionale në tërësi.

Buxheti i KKRMV-së është i realët, gjithëpërfshirës, i strukturuar, preciz dhe i balancuar, dhe mjetet financiare të planifikuara në Buxhetin e viti 2020, KKRMV do t'i përdorë me qëllim, në mënyrë racionale dhe ekonomike, me transparencë dhe llogaridhënie të plotë.

BUXHETI I KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT PËR VITIN 2020

	%	2020	2019	2018
TË ARDHURAT E PËRGJITHSHME	100.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
Burimet e veta	31.49	33,763,800.00	19,887,628.00	16,484,800.00
Nga organet dhe donatorët	68.51	73,456,640.00	40,165,080.00	62,101,553.00
SHPENZIMET E PËRGJITHSHME	100.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
Shpenzimet aktuale	97.77	104,832,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00
Shpenzimet kapitale	1.25	1,336,400.00	1,606,700.00	1,212,240.00
Ndihmat dhe donacionet	0.98	1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00
DALLIMI		0.00	0.00	0.00

■ TË ARDHURAT ■ ■ ■

PËRSHKIRMI	Burimet e veta të ardhurave	Të ardhurat nga organet/donatorët	Buxheti 2020	Buxheti 2019	Buxheti 2018
------------	--------------------------------	--------------------------------------	--------------	--------------	--------------

TRANSFERIMET DHE DONACIONET

Ministria e Punës dhe Politikës Sociale - aktivitetet e programit	9,075,000.00		9,075,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00
Dhurimi i gjakut (Ministria e Shëndetësisë)		8,500,000.00	8,500,000.00	6,600,000.00	6,458,500.00
Programet sociale-humanitare	1,200,000.00	1,429,472.00	2,629,472.00	3,150,000.00	4,950,000.00
Organizimi dhe zhvillimi			0.00	11,960,000.00	31,072,000.00
Fondi i Zhvillimit dhe Projekteve	1,728,000.00		1,728,000.00		
5% përfurnizim dhe përmirësim të softuerit dhe pajisjeve	297,000.00		297,000.00		
Ndihma e parë	3,350,000.00		3,350,000.00	3,250,000.00	2,500,000.00
Programet parandaluese-shëndetësore		3,366,428.00	3,366,428.00	3,393,760.00	5,277,688.00
Zhvillimi, bashkëpunimi dhe puna me të rinjtë	210,000.00	400,000.00	610,000.00	866,000.00	336,000.00
Gatishmëria dhe reagimi në katastrofa		1,696,640.00	1,696,640.00	863,320.00	2,099,564.00
Fondi i Reagimit Urgjent në Katastrofa	1,728,000.00		1,728,000.00		
10% për aktivitetet programore për katastrofat	594,000.00		594,000.00		
Diseminimi dhe DNH-ja			0.00	197,600.00	756,120.00
KK në aksion - PVH		300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00
Marrëdhëniet me publikun dhe standartet e brendimit			0.00	0.00	448,000.00
Fondi i Dukshmërisë	1,404,000.00		1,404,000.00		
Shërbimi i Kërkimit		1,905,500.00	1,905,500.00	920,400.00	939,680.00
Puna e projekti dhe mobilizimi i fondeve			0.00	0.00	0.00
Burimet njerëzore, monitorimi dhe evalvimi		507,600.00	507,600.00	0.00	0.00
Krijimi i politikave dhe menaxhimi i vullnetarëve dhe anëtarëve		400,000.00	400,000.00		

TË ARDHURAT JO TATIMORE

Nga OKKK (në bazë të kotizimit)	1,770,000.00		1,770,000.00	1,180,000.00	1,180,000.00
Donacionet nga personat fizikë	140,000.00		140,000.00	350,000.00	300,000.00
Donacionet nga personat juridikë	600,000.00		600,000.00	500,000.00	500,000.00
Markat me pagesë shtesë (nga Ligji i KK)	400,000.00		400,000.00	300,000.00	300,000.00
Nga dhënia me qira e hapësirës afariste	1,918,800.00		1,918,800.00	1,918,800.00	1,918,800.00
Nga regjistrimi i automjeteve 85% për punën e projektit	5,049,000.00	54,951,000.00	60,000,000.00	14,202,828.00	11,180,000.00
Nga kurset për shpëtimtarët në ujë	100,000.00		100,000.00	100,000.00	70,000.00
Mjete të transferuara nga viti i kaluar	4,200,000.00		4,200,000.00	4,000,000.00	2,000,000.00

TË ARDHURAT E PËRGJITHSHME	33,763,800.00	73,456,640.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,352.00
-----------------------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

SHPENZIMET

PËRSHKIMI	Nga burimet e veta	Nga organet dhe donatorët	Buxheti 2020	Buxheti 2019	Buxheti 2018
SHPRENZIMET AKTUALE					
PAGAT BAZË DHE KOMPENSIMET					
Paga bruto e punonjësve	13,464,512.00	1,007,488.00	14,472,000.00	12,072,964.00	10,294,416.00
Kompensimi për pushimin vjetor	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Kompensime të tjera	40,000.00		40,000.00	40,000.00	40,000.00
KONTRIBUTET NGA PAGAT DHE TATIMI PERSONAL					
Tatimi personal nga kompensimet (mëditjet, çmimet jubilare)	30,000.00		30,000.00	30,000.00	30,000.00
SHPRENZIMET E PËRGJITHSHME PËR PAGAT	13,534,512.00	1,007,488.00	14,542,000.00	12,142,964.00	10,364,416.00
SHPRENZIMET RRUGORE DHE DITORE					
Udhëtimet jashtë vendit	250,000.00		250,000.00	100,000.00	70,000.00
SHËRBIMET KOMUNALE					
Energjia elektrike	660,000.00		660,000.00	780,000.00	720,000.00
Ujësjellësi dhe kanalizimi	60,000.00		60,000.00	60,000.00	50,000.00
Mbeturinat	90,000.00		90,000.00	90,000.00	90,000.00
NGROHJA					
Ngrohja qendore	480,000.00		480,000.00	480,000.00	480,000.00
KOMUNIKIMI DHE TRANSPORTI					
Posta	30,000.00		30,000.00	30,000.00	50,000.00
Telefoni dhe telefaksi	720,000.00		720,000.00	751,200.00	1,393,320.00
Mëditjet brenda dhe jashtë vendit	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Karburantet	360,000.00		360,000.00	420,000.00	590,000.00
Shpenzimet për regjistrimin e automjeteve	435,000.00		435,000.00	435,000.00	360,000.00
Shpenzime të tjera të transportit (pagesat rrugore, larja e veturave, nojtitja e gomave)	84,000.00		84,000.00	50,000.00	50,000.00
MATERIALET					
Material i zyrës	220,000.00		220,000.00	120,000.00	106,750.00
Parapagimi për revista dhe literaturë profesionale	46,000.00		46,000.00	41,000.00	41,000.00
Shirita, kasetë dhe të tjera për AOP	100,000.00		100,000.00	100,000.00	50,000.00
Kopjimi, shtypja dhe botimi i materialeve	1,170,000.00	1,225,000.00	2,395,000.00	1,676,100.00	2,917,685.00
• Organizimi dhe zhvillimi			0.00	0.00	660,320.00
• Marrëdhëniet me publikun dhe standartet e brendimit	150,000.00		150,000.00	99,000.00	380,800.00
• Diseminimi dhe DNH-ja			0.00	0.00	0.00
• Programet parandaluese-shëndetësore			0.00	0.00	483,000.00
• Ndihma e parë	280,000.00		280,000.00	280,000.00	280,000.00
• Dhurimi i gjakut		1,025,000.00	1,025,000.00	767,100.00	758,500.00
• Programet sociale-humanitare	100,000.00		100,000.00	200,000.00	300,000.00
• Shërbimi i Kërkimit			0.00	260,000.00	0.00
• Puna e projekti dhe mobilizimi i fondeve	50,000.00		50,000.00	0.00	0.00
• Krijimi i politikave dhe manaxhimisë					
vullnetarëve dhe anëtarëve	590,000.00		590,000.00	0.00	0.00
• Gatishmëria dhe reagimi në katastrofa			0.00	20,000.00	55,065.00
• Zhvillimi, bashkëpunimi dhe puna me të rinjtë			0.00	50,000.00	0.00
• Burimet njerëzore, monitorimi dhe evalvimi					
Pije, produkte ushqimore, mjete të higjenës	173,000.00	173,000.00	200,000.00	273,428.00	
Materialet e mbrojtjes kundër zjarrit	20,000.00		20,000.00	20,000.00	20,000.00
Materialet me qëllim special					
(materialet mjekësore, materialet elektrike)	160,000.00	551,228.00	711,228.00	602,000.00	310,000.00
Materiale të tjera	450,000.00		450,000.00	300,000.00	945,000.00
MIRËMBAJTJA AKTUALE					
Rregullimi dhe mirëmbajtja e veturave	250,000.00		250,000.00	250,000.00	200,000.00
Shpenzimet për mirëmbajtjen e pajisjeve	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Shpenzimet për mirëmbajtjen e ndërësës	100,000.00		100,000.00	200,000.00	350,000.00
Mirëmbajtja e softuerit dhe harduerit	516,000.00		516,000.00	691,500.00	312,000.00
SHËRBIMET KONTRAKTUESE					
Sherbimet e avokatit	120,000.00		120,000.00	120,000.00	159,780.00
Seminaret dhe takimet	6,578,400.00	2,788,250.00	9,366,650.00	7,286,670.00	11,393,210.00
• Organizimi dhe zhvillimi	20,000.00		20,000.00	1,840,000.00	1,180,000.00
• Marrëdhëniet me publikun dhe standartet e brendimit	30,000.00		30,000.00	65,000.00	80,000.00

• Diseminimi dhe DNH-ja		0.00	350,000.00	70,000.00
• KKA - PVH	150,000.00	150,000.00	150,000.00	450,000.00
• Programet parandaluese-shëndetësore	50,000.00	50,000.00	50,000.00	723,750.00
• Ndihma e parë	410,000.00	410,000.00	410,000.00	1,866,000.00
• Dhurimi i gjakut		375,000.00	375,000.00	452,900.00
• Programet sociale-humanitare	3,125,000.00	309,000.00	3,434,000.00	950,000.00
• Shërbimi i Kërkimit	10,000.00	731,250.00	741,250.00	3,505,000.00
• Puna e projekti dhe mobilizimi i foneve			0.00	10,000.00
• Zhvillimi, bashkëpunimi dhe puna me të rinjtë			0.00	10,000.00
• Gatishmëria dhe reagimi në katastrofa	635,400.00	465,400.00	1,100,800.00	980,000.00
• Krijimi i politikave dhe manaxhim i vullnetarëve				35,000.00
• dhe anëtarëve	100,000.00	400,000.00	500,000.00	278,370.00
• Krejtësim festimi i 70 vjetorit të Kryqit të Kuq të RM			0.00	0.00
• Mbledhjet dhe puna e Këshillit Udhëheqës	100,000.00		100,000.00	400,000.00
• Kuvendi i KKRMV-së	100,000.00		100,000.00	100,000.00
• Takimi me sekretarët / kryetarët	100,000.00		100,000.00	100,000.00
• Gara shtetërore e ndihmës së parë	350,000.00		350,000.00	100,000.00
• Këshilli i të rinjve/Trupi koordinues/				400,000.00
Akademia e të rinjve/	147,000.00		147,000.00	66,000.00
Kampi i të rinjve/				66,000.00
Takimi koordinues evropian	150,000.00		150,000.00	336,000.00
Burimet njerëzore, monitorimi dhe evalvimi		507,600.00	507,600.00	336,000.00
Seminare dhe takime	1,101,000.00		1,101,000.00	
Provizioni i Bankës	80,000.00		80,000.00	80,000.00
Sigurimi i pronës dhe sigurimi i objekteve	250,000.00		250,000.00	25,000.00
Shërbime të tjera financiare (kontrata për angazhime të kohë pas kohshme dhe të përkohshme)	1,317,412.00	3,299,950.00	4,617,362.00	2,886,214.00
Shërbime të tjera të kontraktuara (dogana, punëtorë për paketimin e ndihmës hum.), aktvendime gjyqësore, qiraja	50,000.00	3,299,950.00	4,617,362.00	50,000.00
Revizioni i jashtëm	100,000.00		100,000.00	100,000.00
Pagesa e anëtarësimit në organiza ndërkombëtare	206,000.00		206,000.00	150,000.00

SHPENZIME TË TJERA OPERATIVE

Sigurimi i foneve	100,000.00	100,000.00	100,000.00	200,000.00
Shpenzimet për bashkëpunimin ndërkombëtar	300,000.00	50,000.00	350,000.00	200,000.00

TRANSFERIME PËR ORGANIZATA JO PROFITABILE

Transferet për OKKK-të	150,000.00	62,101,000.00	62,251,000.00	22,483,360.00	19,648,000.00
Fondi i zhvillimit	2,613,000.00		2,613,000.00	0.00	0.00
Fondi i dukshmërisë	1,404,000.00		1,404,000.00		
SHPRENZIMET E PËRGJITHSHME AKTUALE	33,377,324.00	71,454,916.00	104,832,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00

SHPRENZIMET KAPITALE

BLERJA E MOBILEVE DHE PAJISJES SË ZYRËS		115,189,890.00	62,208,778.00	70,685,008.00
		103,428,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00

BLERJA E AUTOMJETEVE

Blerja e automjetit (kredi për një automjet)	600,000.00		600,000.00	600,000.00	0.00
--	------------	--	------------	------------	------

MIRËMBAJTJA BAZIKE DHE SPECIALE

Investimet kapitale në OKKK		0.00	356,700.00	0.00
Mbështetja e zhvillimit të OKKK		0.00	500,000.00	250,000.00
Rindërtimi dhe renovimi i objekteve të ndërtimit	50,000.00		50,000.00	150,000.00
SHPRENZIMET E PËRGJITHSHME KAPITALE	736,400.00	600,000.00	1,336,400.00	1,606,700.00
				1,212,240.00

NDIHMA, DONACIONE DHE PAGESA TË TJERA

Ndihma, donacione dhe pagesa të tjera të subjekteve në natyrë	1,051,800.00		1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00
Ndihma, donacione dhe pagesa të tjera të subjekteve në para		0.00			
GJITHSEJ DONACIONE, NDIHMA DHE PAGESA TË TJERA	1,051,800.00	0.00	1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00

SHPENZIME TË PËRGJITHSHME	35,165,524.00	72,054,916.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
----------------------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

Shpenzimet për Zyrën Qendrore të KKRM-së	23,220,124.00	21.66
Shpenzimet për OKKK-të	84,000,316.00	78.34

Shpenzimet në Zyrën Qendrore të KKRM-së	32,020,324.00	29.86
Shpenzimet për OKKK-të	75,200,116.00	70.14

GJITHSEJ	107,220,440.00	100
-----------------	-----------------------	------------

GJITHSEJ	107,220,440.00	100.00
-----------------	-----------------------	---------------

Shërbimi i Financave dhe Revizionit
Zhaklina Popoviq

Sekretari i Përgjithshëm
Dr. Sait Saiti

TË ARDHURAT NË VITIN 2020

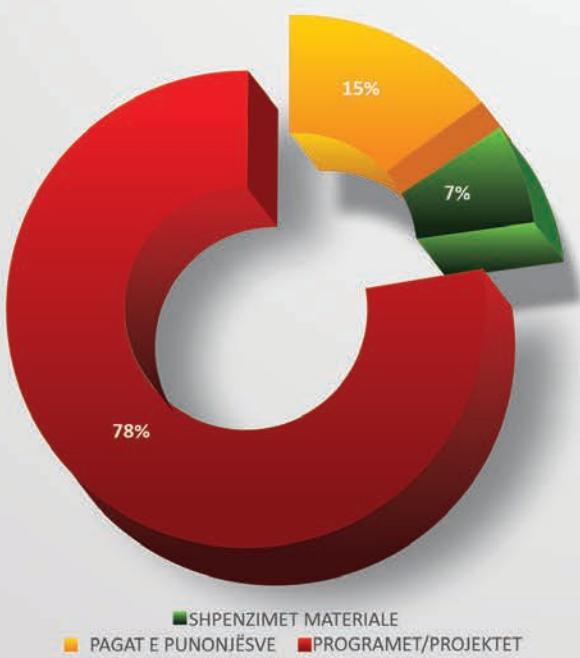
SHPENZIMET NË VITIN 2020

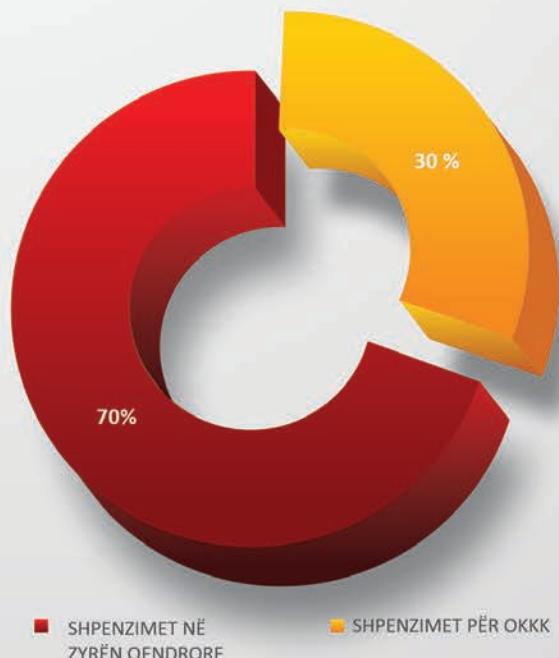
STRUKTURA E SHPENZIMEVE TË KKRM

STRUKTURA E SHPENZIMEVE TË KKRM

STRUKTURA E SHPENZIMEVE TË KKRM

SHËNIMI I DATAVE TË RËNDËSISHME TË KRYQIT TË KUQ TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

21-28 shkurt	Java e Luftës Kundër Sëmundjeve të Zemrës
1-8 mars	Java e Luftës Kundër Kancerit
17 mars	Dita e themelimit të Kryqit të Kuq të R. së Maqedonisë së Veriut dhe Dita e Dhurimit të Gjakut të RMV-së
8-15 prill	Java e Higjienizimit
8-15 maj	Dita Botërore e Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe dhe Java e Kryqit të Kuq të R. së Maqedonisë së Veriut
21 maj	Dita e Pavarësimit të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë së Veriut
14 qershor	Dita Botërore e Dhurimit të Gjakut
20 qershor	Dita Botërore e Refugjatëve
26 korrik	Dita e Solidaritetit
E shtuna e dytë e shtatorit	Dita Botërore e Ndihmës së Parë
14-21 shtator	Java e Luftës Kundër TBC-së
21-27 shtator	Java e Promovimit të Vlerave Humane
1 tetor	Dita Ndërkombëtare e Personave të Moshuar
1-7 tetor	Java e Rinisë së Kryqit të Kuq
10-16 tetor	Java e Luftës Kundër Sëmundjes së Shequerit
10 tetor	Dita Botërore e Personave të Pastrehë
16-22 tetor	Java e Luftës Kundër Urisë
18 tetor	Dita Ndërkombëtare e Luftës Kundër Trafikimit të Qenieve Njerëzore
1-30 nëntor	Muaji i Luftës Kundër Sëmundjeve të Varësisë
Java e tretë e nëntorit	Java e Kujdesit të Personave të Moshuar
1-7 dhjetor	Java e Luftës Kundër HIV/SIDA
5 dhjetor	Dita Botërore e Vullnetarizmit
15-21 dhjetor	Dita e Mbrojtjes së Shëndetit të Dhëmbëve
18 dhjetor	Dita Ndërkombëtare e Migruesve

PARIMET THEMELORE TË LËVIZJES NDËRKOMBËTARE TË KRYQIT TË KUQ DHE GJYSMËHËNËS SË KUQE

HUMANIZMI

Lëvizja Ndërkombëtare e Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe erdhi si rezultat i dëshirës për të ndihmuar të plagosurit në fushëbetejë pa asnje paragjykim, dhe për të parandaluar dhe lehtësuar vuajtjet njerëzore kurdo që të jetë e mundur. Qëllimi i lëvizjes është mbrojtja e jetës dhe shëndetit dhe respektimi i qenies njerëzore. Ajo promovon mirëkuptim, miqësi, bashkëpunim dhe paqe të qëndrueshme midis të gjithë njerëzve.

PAANËSIA

Nuk bën diskriminim në bazë të përkatësisë nationale, racore, fetare ose klasore ose bindjes politike. Kërkon të lehtësojë vuajtjet e individëve, e udhëhequr vetëm nga nevojat e tyre, por duke u dhënë përparësi rasteve më urgjente.

NEUTRALITETI

Për të gjëzuar besimin e të gjithëve, Lëvizja nuk duhet të mbajë anë në konflikte ose të marrë pjesë në situata të diskuteshme të një natyre politike, racore, fetare ose ideologjike.

PAVARËSIA

Lëvizja është e pavarur. Shoqatat nationale, edhe pse veprojnë si plotësim i shërbimeve humanitare të qeverive dhe i nënshtrohen rregullimit të legjis-lacionit nacional, duhet të ruajnë autonominë e tyre në mënyrë që ato të veprojnë në çdo kohë në përputhje me parimet e Lëvizjes.

SHËRBIMI VULLNETAR

Është një lëvizje e dhënies së ndihmës vullnetare që nuk frymëzohet nga stimujt materialë.

UNITETI

Në një shtet mund të ketë vetëm një shoqatë nationale të Kryqit të Kuq ose Gjysmëhënës së Kuqe në një vend. Ajo duhet të jetë e hapur për të gjithë dhe të kryejë punën e saj humanitare në të gjithë vendin.

UNIVERSALITETI

Lëvizja Ndërkombëtare e Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, në të cilën të gjitha shoqatë që e përbënë atë kanë status, përgjegjësi dhe detyrime të barabarta për të ndihmuar njëratjetrën, vepron në të gjithë botën.

CONTENTS

INTRODUCTION	
INTERNATIONAL RED CROSS AND RED CRESCENT MOVEMENT	
ID CARD OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA	
THE AUXILIARY ROLE AND MANDATE OF THE RED CROSS IN THE STATE	
NORMATIVE FRAME	
ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT	
INTERNATIONAL COOPERATION	
VOLUNTEER MANAGEMENT AND MEMBERSHIP	
PROJECT WORK AND MOBILIZATION OF FUNDS FROM THE CORPORATE SECTOR	
SOCIAL HUMANITARIAN PROGRAMS	
DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE	
HEALTH CARE PREVENTIVE PROGRAMS	
FIRST AID	
BLOOD DONATION	
YOUTH OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA	
DISSEMINATION	
RED CROSS IN ACTION - PROMOTION OF HUMAN VALUES (RCA-PHV)	
RESTORING FAMILY LINKS	
MODERN MODELS FOR TWO-WAY COMMUNICATION	
MANAGEMENT OF HUMAN RESOURCES, MONITORING AND EVALUATION	
PROGRAM FOR PSYCHO SOCIAL SUPPORT	
BUDGET OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA	

TO THE READER

- This publication represents an annual planning tool of the Red Cross of the Republic of North Macedonia. by the national society headquarters in cooperation with Red Cross branches and City Red Cross of Skopje. In an effort to continually promote its transparency and accountability to its partners, government institutions, donors, volunteers and the general public, the organization through this publication aims to present its work and activities it will implement in 2020. The Annual Plan of Action is a basic framework for the planned activities, in accordance with the mandate and role of the Red Cross in the country and the programme and project funding provided for the implementation of its programs. It is also a call for cooperation for all interested partners, organizations and volunteers of the Red Cross in the country, to get involved in the foreseen activities, but also to initiate new activities and initiatives to include different target groups in need of support and service of the Red Cross this year.
- In order to be closer to our readers and contributors, in the contents of this publication we have attempted to present the structural setting of the Red Cross of the Republic of North Macedonia, the auxiliary role of the Red Cross in the state in accordance with international humanitarian law. We also briefly present the International Red Cross and Red Crescent Movement and the role of the Red Cross of RNM in that context. Partners of our organization and our initiatives to provide project support in the current year also find their place in the Annual Plan of Action.
- The main emphasis in this publication is of course our programs that we implement in the country. The activities in the field of organizational development and international cooperation, the normative framework, the preventive health program, the social humanitarian program, the disaster preparedness and response program, the activities in the field of dissemination and tracing service, mobilization of funds, volunteer management program, and the youth activities of the Red Cross. We also give you a brief overview of how our organization communicates and informs, the activities for monitoring and evaluation, the activities for capacity building of the human resources. You will get familiar with the basic principles of the Movement and the calendar activities of the organization.
- We invite you to take some of your time and take a walk through this interesting publication to present our programs that we will implement in 2020 and to be part of our initiatives to improve the well-being of vulnerable populations in our local communities in the Republic of North Macedonia.

INTRODUCTION

The Red Cross in service of humanity, support for people in distress. The Red Cross with the youngest, the oldest, the institutions, services for the citizens of the Republic of North Macedonia. We continue to work dedicated to the principles and ideals of our founder, Henry Dunant, who has had so many humane messages and ideas that after a century and a half of our Red Cross and Red Crescent Movement, still represent our guide that we follow to walk on the same path which awakens sincere smiles and hope for people who expect our support when they find themselves in difficult situation.

Over the years, the Red Cross of the Republic of North Macedonia has grown into an organization that is a respected supporter of the state institutions in fulfilling various tasks of interest to the citizens of the Republic of North Macedonia. We nurture volunteerism and have the support of citizens in local communities to always be where needed.

We continue to provide services that are consistent with our mission and mandate. This year we marks the 75th anniversary of our organization, proud of our achievements, ready to face all new challenges.

We are ready to learn from the past, to be ready for the future, to be better and more successful, always at the service of our beneficiaries.

On that road, we walk with our partners and volunteers. Thanks to all of them who continue to support us and recognize us as a stakeholder who can respond to various challenges in the interest of the different categories of beneficiaries we serve. Let the work program of the Red Cross of the Republic of North Macedonia for 2020 be a motive for us all to be more responsible, to do our best, to achieve our goals, to help people and to contribute to development of a healthy and humane society.

Ph.D. Sait Saiti

Secretary General

Prof.Dr. Romel Velev

President

INTERNATIONAL RED CROSS AND RED CRESCENT MOVEMENT

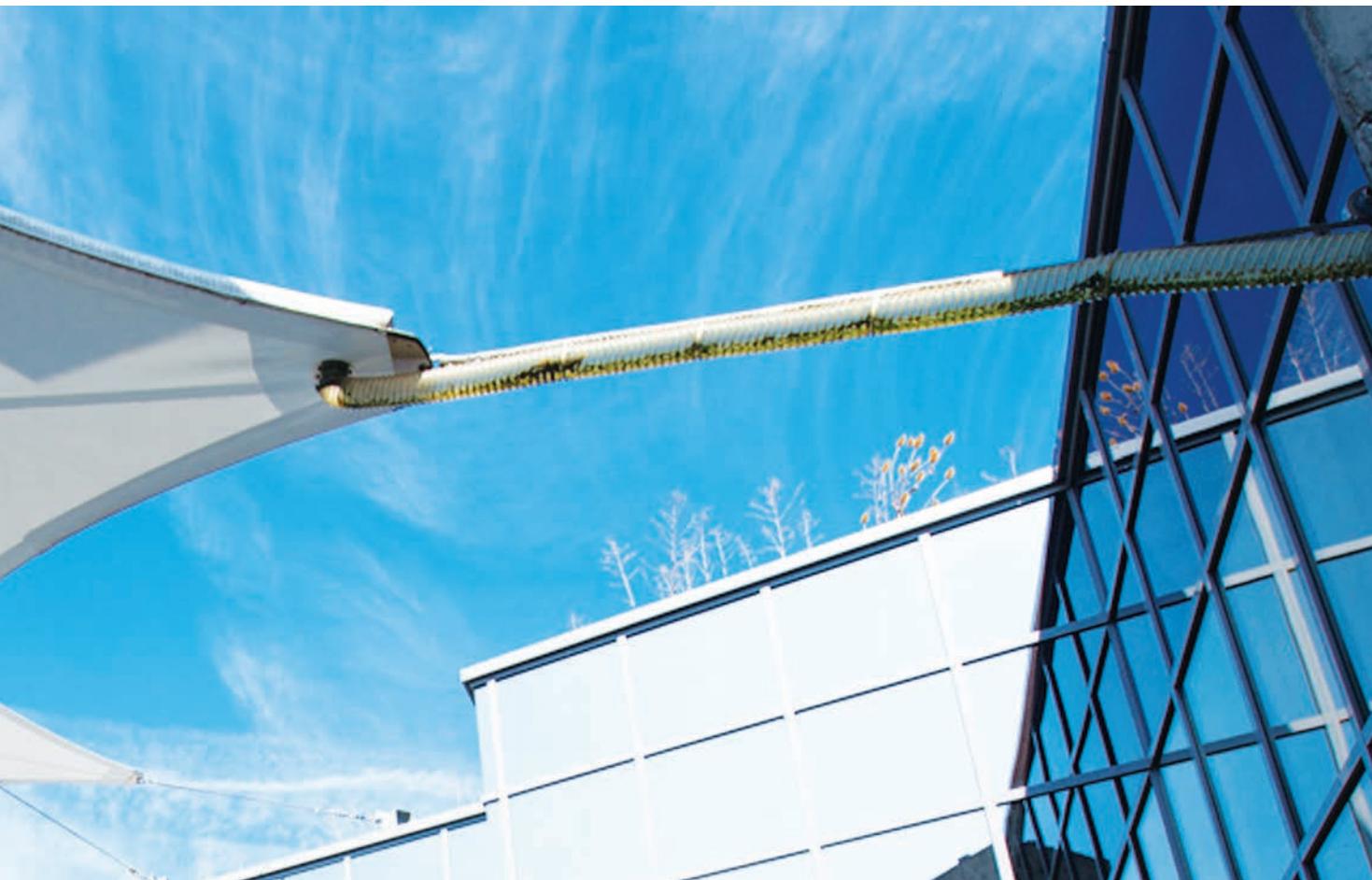

The Red Cross was born on June 24, 1859 in the heart of Swiss businessman Henry Dunant (1828 - 1910), after one of the bloodiest battles of the century, the Battle of Solferino. He founded the International Committee of the Red Cross in 1863 and later resulted with the formation of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies in 1919 and the Red Cross and Red Crescent national societies. The International Red Cross and Red Crescent Movement as a global movement today has over 100 million volunteers and members worldwide and covers the activities of the International Committee of the Red Cross, the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and national societies, such as the Red Cross of the Republic of North Macedonia.

violence, as well as to provide them with assistance. It manages and coordinates international humanitarian relief activities of the Movement in conflict situations. Established in 1863, the ICRC has a mandate entrusted to it by States, based on the Geneva Conventions and their Additional Protocols. During armed conflicts it provides care for: wounded, sick fighters, as well as ship wreckers; persons deprived of their liberty (prisoners of war, detained civilians), people forced to move to other parts of the country (displaced persons) or to another country (refugees) and to assist civilians. The ICRC advises states on the application of international humanitarian law and uses the Red Cross Messages to restore and maintain family links by sharing news between family members. The ICRC also registers prisoners of war, takes steps to ensure they do not disappear, works to prevent torture and ill-treatment of prisoners, and improves prison conditions. ICRC also provides medical care in war zones (first aid, evacuation of wounded, military surgery, physical rehabilitation), preventive medicine (vaccination, nutrition, health education, providing water and food, clothing, shelter for civilians in affected areas from war.

THE INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS

The International Committee of the Red Cross (ICRC) is an impartial, neutral and independent organization whose mission is to protect the lives and dignity of victims of war and internal

INTERNATIONAL FEDERATION OF RED CROSS AND RED CRESCENT SOCIETIES

The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies was founded in 1919 by several national societies and has the following basic tasks: providing assistance to disaster victims, providing care to refugees in other countries, providing assistance to national societies in fulfilling program activities in case of disasters; coordinates the activities between national societies. In addition, the International Federation, through its regional delegations around the world, provides support to national societies to build their human and material capacities in order to be better prepared to carry out their program activities and to provide adequate response to various emergencies.

RED CROSS AND RED CRESCENT NATIONAL SOCIETIES

Today, there are 190 internationally recognized Red Cross and Red Crescent national societies worldwide, members of the International Federation of

Red Cross and Red Crescent Societies. National Societies are the basic units of the Movement and carry out their humanitarian activities in accordance with their statutes and national legislation. National societies assist the public authorities in their humanitarian tasks, according to the needs of the population in their countries. National societies collaborate with state authorities on disease prevention, health improvement and mitigation of human suffering through their own programs in the field of education, health and social care for the benefit of the community. The national societies organize emergency operations to provide humanitarian aid, and provide other services to assist victims of armed conflict, in accordance with Geneva Conventions, and provide assistance to victims of natural disasters and other emergencies. They disseminate international humanitarian law, disseminate the principles and ideals of the Movement, and raise public awareness on protection of Red Cross and Red Crescent emblems. Internationally, national societies, within their capabilities, provide assistance to victims of armed conflict, and natural disasters and other emergencies around the world.

ID CARD OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

Humanity and humanitarian activities have been known and existed in this area for over a hundred years. Over the years the Red Cross provided support during the Balkan Wars and World War II. Citizens of Macedonia unselfishly provided humanitarian support during these wars through the Red Cross organization.

The Red Cross of the Republic of Macedonia was formally founded on March 17, 1945, after the Second ASNOM session when the decision to form an organization in Democratic Macedonia was made within the Democratic Federal Yugoslavia.

The organization is particularly active in the post-military recovery of the country and in the implementation of preventive health and social programs for different target groups. From 1946 to 1948, the Red Cross was actively involved in providing support and care to refugee children from Aegean Macedonia. In the years to come, relief actions are being organized, voluntary blood donations are being organized, health and other humanitarian activities are being carried out, as well as educational activities for the population. The Red Cross provides significant support to alleviate the effects of the floods that struck Macedonia in 1962, and above all after the catastrophic

1963 earthquake when the Red Cross of Macedonia represents a bridge of solidarity between the world and the affected population of Macedonia when the Red Cross volunteers and staff coordinate the international relief and provide support to the operation of field hospitals where Red Cross representatives from many countries are present.

After the breakup of Yugoslavia in 1992 the organization operates as an independent national society. The work of the national society is regulated by a special Law on the Red Cross of the Republic of Macedonia. The organization is made up of 33 Red Cross branches and City Red Cross of Skopje, 10,500 members and 7,500 active volunteers. The Red Cross of the Republic of Macedonia is recognized as a National Society of the Red Cross by the International Committee of the Red Cross on 01.11.1995, while on 27 November 1995 it became a full-fledged member of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies.

In the nineties of the last century we witnessed a major humanitarian disaster as a result of the war in the former Yugoslavia. Working with partners in the Movement helped to reduce the suffering of thousands of refugees and displaced persons from the former Yugoslav republics who sought refuge in our country.

The culmination of humanitarian operations since that time was the provision of support to some 400,000 Kosovo refugees in 1999. The Red Cross was active also during the internal conflict in the country in 2001, when support was provided to internally displaced persons, and through the activities, the organization continuously promotes tolerance and coexistence in the Republic Macedonia.

In the past decade, the organization has also made a special contribution to providing humanitarian support to affected population in many countries around the world. Teams of the Red Cross of RM participated in rescue operations for the affected population of the 1999 earthquake in Turkey. Several water and sanitation teams and funding have been provided to support the 2005 tsunami-affected population in Indonesia, Malaysia and Sri Lanka. The same year, support was provided with flood impact assessment teams in Romania and Bulgaria. The national society also launched a major campaign to support the population affected by the 2011 earthquake in Japan. In 2014, the Red Cross of RM coordinated the humanitarian campaign for provision of assistance to the affected population from the floods in Serbia, Bosnia and Herzegovina and Croatia.

On July 24, 2015, the President Gjorge Ivanov awarded the „Red Cross of RM“ with the Recognition „Charter of Republic Macedonia“, marking the 70th anniversary of its establishment, as an organization that through the implementation of numerous humanitarian activities in various spheres of work, contributed for providing assistance and support to the vulnerable population in the country and wider, and thus enabled affirmation and promotion of international humanitarian law and human values.

In the period 2015-2016 the Red Cross worked to overcome the consequences of the great floods that affected the country twice in Tetovo and Skopje as well as central Macedonia. In cooperation with responsible state agencies and institutions, the national society was the leader of humanitarian efforts to coordinate the overall support to provide international and local assistance to affected populations. In the period 2014-2019, the national society in cooperation with local state actors and international partner organizations provided humanitarian support to migrants transiting or staying in the country. Over 1,000,000 migrants have passed through the country, and nearly 50% of this target group has been supported by the Red Cross by providing first aid, transportation to

hospital, food, clothing and hygiene products, and reuniting separated families.

In the past years, the national society, is constantly learning, upgrading and improving, which resulted with the highest recognition of the International Federation in 2015 by awarding the first Certificate for Strong National Society to the Red Cross of the Republic of Macedonia for meeting standards and quality of work. The Red Cross represents a source of national pride in all local communities in the country and the organization nurtures the basic European and world values and principles of humanity, tolerance, coexistence, impartiality.

With the constitutional changes and the change of state name in the Republic of North Macedonia, the national society in 2019 changed its name to the Red Cross of the Republic of North Macedonia.

This year the Red Cross of RNM marks its 75th anniversary. 75 years together with our citizens. The organization's long development path is interspersed with great achievements and

successful humanitarian activities that are displayed in the organization's identity card. The successful historical development of the national society has contributed to the large involvement of volunteers in the Red Cross and the continued support of foreign and domestic partners. Particular emphasis should be placed on the successful cooperation with state institutions and the place and role of the Red Cross in coping with various crisis situations in the country and the region. The successful cooperation with the corporate sector and international organizations recognizing the Red Cross as a worthy partner for the implementation of various activities to meet the priority needs of different target groups is noteworthy.

The 75th anniversary will be celebrated with appropriate activities of the organization nationally and locally. We are proud of our jubilee and achievements and are constantly ready for a positive breakthrough and new initiatives, activities and services that we have been recognized for decades and the introduction of new services in line with modern trends in society.

Congratulations on the anniversary. Be part of the Red Cross for many more years.

THE AUXILIARY ROLE AND MANDATE OF THE RED CROSS IN THE STATE

The operation of the Red Cross in the state is based on the Red Cross Act and the statutes of the organization and the provisions of the Geneva Conventions and assists the authorities during wartime and in peacetime in order to establish the necessary prerequisites for emergency functioning. After World War II, long-term peace prevailed in most of the world, allowing national societies to focus on other activities targeted to improve the lives of local people such as blood donation, first aid and more preventive-health activities, social assistance activities for various categories of beneficiaries, disaster preparedness and response depending on the interest of a national society or a particular branch organization. These activities are social in nature, targeted for the well-being of the community and require partnership cooperation to meet the priority needs of the population.

Representatives of the Red Cross of the Republic of North Macedonia are members of the country's Headquarters for Crisis Management (Protection and Rescue Directorate and Crisis Management Center) responsible for dealing with various crisis situations. The participation in these headquarters is on two levels. At national level and at the Red Cross branch

level where the Red Cross branches are members of the headquarters of the above-mentioned institutions. During various crisis situations, the Red Cross of the Republic of North Macedonia together with the institutions within the crisis management system make a special contribution with material and human resources in overcoming the consequences of these crisis situations.

The cooperation with the Ministry of Defense and the Army of the Republic of North Macedonia is at an extremely high level and is reflected in the activities to provide support to the affected population in times of crisis as well as in the organization and implementation of various exercise activities targeted for effective protection and assistance. in humanitarian operations to overcome the consequences of a crisis the Red Cross of the Republic of North Macedonia provides training in international humanitarian law for the ARNM' officers and participates with its human and technical resources in various exercise organized by the ARNM. The Red Cross of the Republic of North Macedonia works closely with the Ministry of the Interior in the field of restoring family links, conducting trainings on combating

trafficking in human beings and illegal migration, road safety and joint interventions to promote first aid to safeguard the safety of citizens, providing first aid trainings and international humanitarian law trainings for MOI members. The Red Cross cooperates with the Ministry of Labor and Social Policy, the Institute for Social Affairs as well as social institutions and institutions at local level, provision of care and social protection to the citizens of the Republic of North Macedonia, support for people with disabilities, care for the elderly, care for orphans, homeless people, street children, people at social risk, migrants, asylum seekers, refugees etc.

The Red Cross of the Republic of North Macedonia carries out joint activities with the Ministry of Health and health institutions in the country at national and local level. Particularly successful is the cooperation in the field of blood donation realized in cooperation with the Transfusion Medicine Institute and the Health Insurance Fund in order to provide safe and secure blood for the needs of the medical institutions in the country. The cooperation is also realized in the field of promotion of health prevention and promotion for ensuring better

health of the population with emphasis on specific target groups. The Red Cross makes a special contribution to promoting first aid in the country by providing trainings for different target groups. National society works closely with the Ministry of Local Self-Government. Particular emphasis should be given to the cooperation of local self-government units with Red Cross branches, which in some local areas fund project initiatives and implement joint activities.

in 2006, on the initiative of the national society in cooperation with the International Committee of the Red Cross, a National Committee on International Humanitarian Law was established. The headquarters of the Committee is in the premises of the Red Cross of the Republic of North Macedonia. The National Committee comprises of representatives from all ministries who deal with the harmonization of national legislation with international humanitarian law, effective implementation of IHL by undertaking and monitoring practical measures and activities, monitoring the development of IHL and its dissemination in various segments of social life.

NORMATIVE FRAME

The Red Cross of RNM in the process of upgrading capacities and development constantly upgrades the legal framework by applying and following the domestic legislation and normative acts of the International Red Cross and Red Crescent Movement through implementation in its internal acts. The number of adopted documents was not only quantitative but played a key role in standardizing certain issues in individual areas. All this leads to the need for proper implementation and enforcement of internal regulations and consistent compliance with it.

Upgrading the normative framework also requires the upgrading of the Red Cross's human resources at all levels of the organization, which will monitor the application of the documents and propose innovations according to processes occurring domestically and internationally related to the mission and vision of the Red Cross of the Republic of North Macedonia.

Main goal: Established continuous process of upgrading and implementation of the internal normative framework

Activities

Initiatives for changes and additions to positive legislation. The Red Cross will take an active part in the processes of adopting new regulations and amend-

ments to existing ones in those areas in which the Red Cross operates, through proposals and initiatives in cooperation with state authorities. To this end, necessary preparation activities will be undertaken, research will be required, documents of other national societies will be reviewed in terms of regulating particular issues for comparative analysis and preparation of best solutions. In case of acceptance of the amendments proposed by the Red Cross, the preparation and adoption of new ones or modification of the existing internal acts of the Red Cross for the relevant matter will follow.

Revision of existing and adoption of new normative acts. The Red Cross will continually monitor the updates and changes in national legislation in those areas within which the activities of The Red Cross move and incorporate them in its work, as well as the updates and changes in the International Red Cross and Red Crescent Movement .The upgrading of the normative framework will take place through monitoring, active participation of experts and support bodies through initiatives and proposals, the establishment of working groups with members with appropriate knowledge and preparation of the specific issue that is subject to regulation. All this will contribute to the preparation and adoption of new internal acts and amendments thereto.

Implementation and support in the implementation of the normative acts. The Red Cross will devote itself to full and consistent application of all innovations and changes in the internal regulations. Trainings, workshops and consultations and presentations will be organized to introduce secretaries and support staff at all levels of the organization to changes and additions to internal acts. Continuous support will be provided to the Red Cross and RNM, as well as staff at the Red Cross of RNM headquarters for proper implementation of the acts, support in the preparation of acts, decisions, conclusions, agreements, etc., and special attention will be paid to support and introduction to the normative framework of new staff in national society.

Revision of existing and adoption of new normative acts. The Red Cross will continually monitor the updates and amendments in national legislation in those areas within which the activities of the Red Cross and will incorporate them in its work, as well as the updates and changes in the International Red Cross and Red Crescent Movement. The upgrading of the normative framework will take place through monitoring, active participation of experts and auxiliary bodies through initiatives and proposals, the establishment of working groups with members with appropriate knowledge and preparation of the specific issue that is subject to regulation. All this will contribute to the preparation and adoption of new internal acts and amendments thereto.

Expected results

- Amendments to national legislation in favor of the Red Cross in accordance with its mandate and mission and vision
- Adopted new normative acts and changes to the existing ones in accordance with the latest changes in the legislation of the Republic of North Macedonia and the International Red Cross and Red Crescent Movement
- Trained secretaries and staff at all levels of the organization for proper use and compliance with normative acts

DEVELOPMENT PRIORITIES FOR 2020

1. Strengthening the integrity of the organization to be a strong and effective local stakeholder and respected partner in the state.
2. Promoting and supporting a more inclusive, equitable and cohesive society and harmonizing humanitarian approaches to addressing challenges.
3. Strengthening risk reduction, early action and crisis response capabilities by building strong local capacities for disaster preparedness and response.
4. Encouraging positive, social, mental and physical health and well-being and reducing social exclusion, loneliness, health emergencies and social difficulties of different target groups.

A national society that is prepared to respond in a timely and quality manner to the humanitarian challenges of the vulnerable population, while enjoying the trust of its partners and target groups, is a key objective of the national society for the coming period. To fulfill this commitment it is first and foremost necessary to keep pace with the development of the environment, to take into account the impact of digital technology, to identify partnership opportunities and fundraising in a timely manner, or to briefly always be one step ahead in planning whereas needed.

Strengthening cooperation with national institutions in the area of prevention and emergency response programs will be a priority in the coming 2020. The cooperation with the Ministry of Local Self-Government and the Ministry of Education and Science of the Republic of North Macedonia will be intensified and it is aimed at providing guidance on local development initiatives and support.

Main goal: Enhanced capacity of the organization to deliver sustainable, adaptable, environmentally friendly services through a network of Red Cross branches and volunteer initiatives for vulnerable population categories.

Activities:

Innovation and strengthening the role in delivering recognizable services. Acting in response to the humanitarian needs of the vulnerable population is the basis of the action of the Red Cross and Red Crescent Movement. Following the primacy of a strong certified national society, the Red Cross of the Republic of North Macedonia will develop innovation and strengthen the delivery of services in the area of provision of first aid, development of the network for water safety and mountain rescue, development of services for the care of the older and frail persons, personal assistants for persons with disabilities, encouraging social entrepreneurship, psychological first aid and psychosocial support for individuals and organizations involved in the activities in times of emergency, innovative initiatives for local humanitarian support for individuals or target groups, promotion of informal education on prevention and protection etc. Building a trusted organization made up of strong local stakeholders and a distributed network of action will be a strong prerequisite for a more successful implementation of the set goals.

Local Development Plans. Implementing relevant volunteer activities for the humanitarian needs of the population, with appropriate quality and coverage of beneficiaries, is a characteristic

of the strong Red Cross branch. In 2020, the national society will start to implement the methodology for evaluation of activities of the Red Cross branches / City Red Cross of Skopje and identification of positive and negative aspects in their work, in order to provide information on undertaking development measures to make the work of the national society more successful at all organizational levels that will initiate the development of local development plans.

Strengthening the capacities of Red Cross branches and City Red Cross of Skopje. Upgrading capacities for mobilizing funds and developing effective partnerships with local and regional institutions and organizations will be a priority for Head Office support to all local branches. Utilization of the Red Cross of RNM tailor made software, upgraded normative framework, experience and positive practices in project work and human resources management are just some of the topics that will be subject to training and capacity development at all levels of the organization.

An effective network for coordinated response to the needs of the vulnerable population. According to the principle of unity, the Red Cross operates on the whole territory of the Republic of North Macedonia. In order to have an equitable and harmonized approach to the general population, all Red Cross branches and City Red Cross of Skopje will be timely and equally able to receive clear guidance and support in the implementation of program activities. Regional and national meetings will be initiated for more efficient cooperation at which management and governance can share experiences, initiate joint activities or contribute to the development of national policies.

Partnership cooperation. Partnership cooperation with institutions, organizations at local, national level and corporate sector is a segment of particular attention. Promotion of good practices of cooperation with national institutions in the country by signing agreements and memoranda of understanding have proven to be a good precondition for cooperation and mutual respect. This approach will be initiated and implemented locally. Special attention will also be given to civic associations that operate on the same or similar programs while respecting the principles of the Red Cross Movement and the Red Crescent.

Development Fund of the Red Cross of the Republic of North Macedonia. With the changes to the Red Cross Law and the introduced project work policies, it opens the possibility to support development projects initiated by Red Cross branches and City Red Cross of Skopje. Through a specially defined format and orderly selection, monitoring and evaluation mechanism, this year the Red Cross branches of the Red Cross will be able to submit their initiatives to the Head Office and significantly enhance and develop their capacities to improve performance and results from current operations.

Strategy 2030. This year, The Red Cross of RNM will adopt the new Strategy 2030 prepared on the basis of the International Federation's strategic framework and the organization's identified development needs for the next ten years. The new Strategy is in line with our humanitarian principles and values, based on the long and unique history of the Movement, with a commitment to always meet the priority needs of vulnerable target groups, committed, independent, impartial and neutral. Strategy sets guidelines for action in the next decade when many changes are expected in the way we live and in the types of crises and vulnerabilities we are likely to face. Strategy 2030 should also provide us with a new concept of leadership and decision making at the local level - where local communities will be at the heart of our change.

Expected results

- Developed innovative tools for improvement of the quality of services for the target groups.
- Improved efficiency in the operation of the Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje
- Promoted cooperation with relevant institutions on local and national level and implemented projects for local development of Red Cross branches.
- Adopted development plan of the national society for the forthcoming decade.

INTERNATIONAL COOPERATION

The development of cooperation with the components of the Movement as well as with other organizations can contribute to the further development of the quality of services such as innovation in operation and strengthening of the capacities for the sustainability of the programs being implemented. In order to take advantage of the opportunities offered by European funds, the development of bilateral co-operation will be aimed at monitoring and collecting experiences from National societies and organizations that have positive project management practices.

Main goal: Enhanced partnerships with components of the Movement and other organizations to upgrade capacities for service delivery and assistance for target group.

Activities

Support for program activities of the Red Cross of RNM. In the framework of the program action, the national society will continue the good cooperation with the partner organizations in the joint implementation of existing projects, preparation of new joint project applications and organizing meetings, exercises and simulations. The support of the Austrian and Swiss Red Cross will continue with the implementation of activities to support older people. In cooperation with the Albanian and Bulgarian Red Cross the national society will organize joint exercises and simulations in the area of disaster preparedness and response. In the field of water safety, joint trainings with the Bulgarian Red

Cross will be held, and with the support of the Austrian Red Cross - Styria, water and sanitation training will be held.

Renewed cooperation agreements with partner national societies. Renewal of cooperation agreements with national Red Cross societies of Austria, Norway and Germany will be initiated. The emphasis in the agreements will be on developing joint projects that have been identified as good practices in national societies, access to available support funds and direct support to project initiatives. Establishing partnership relationships at the local level would be recommended.

Strengthening the international cooperation of Red Cross branches. The national society plans formal establishment of branch cooperation of 3 Red Cross branches of the Red Cross of RNM with Italian Red Cross branches, 2 Red Cross branches of RNM with 2 Red Cross branches of Serbia, 2 Red Cross branches of RNM with 2 Red Cross branches of Albania and 2 Red Cross branches of RNM with 2 Red Cross branches of Bulgaria.

Neighbors Help First Network. As a member of the Regional Support Neighborhood Network, the Red Cross of North Macedonia will maintain constant communication with national societies in the region and will be prepared to respond appropriately in case of emergencies or disasters. In order to have a more effective and coordinated approach when joint action is needed, exchanges of experiences, practices, tools and the organization of simulations and exercises involving all relevant actors in the region will be initiated.

Expected results

- Implemented projects and provided support, and services for different target groups.
- Gained knowledge and skills for efficient implementation of programme activities of the national society.
- Promoted bilateral cooperation with Red Cross and Red Crescent national societies on national and local level.

VOLUNTEER MANAGEMENT AND MEMBERSHIP

Volunteering is an important means of social inclusion and an important way to build social capital in communities. That is why we are constantly striving to inspire people to value volunteering and engagement at the Red Cross. Volunteering is the foundation for community outreach. It encourages people to be responsible citizens. Our volunteers help vulnerable people, and work for a world with humanity and peace. Volunteers devote their free time, knowledge and skills on a regular or occasional basis in the area of providing humanitarian activities, mobilizing resources, administrative support, management or advisory support.

Volunteering is based on the principle of volunteering, acting for the benefit of others without financial compensation. As a way of acting it has social and individual benefits. Volunteering also helps build cohesive communities, creating greater trust among citizens and developing the norms of solidarity and reciprocity necessary for a stable community. On the other hand, by volunteering, after finishing an individual's education,

it opens up the opportunity to meet new people, intensify communication and create an active approach to life. Volunteering as a model of functioning within society creates national solidarity and in times of adverse conditions where more prosperous groups often contribute to the well-being of those in need.

Bearing in mind the importance of volunteers for the successful realization of program activities, the Red Cross of the Republic of North Macedonia constantly strives to improve the quality, standards, and capacities of volunteers and to maintain them in the organization by creating a pleasant and social and inclusive environment. This favorable environment means providing volunteers with appropriate training, supervision and regular evaluation as well as acknowledging their contribution, provision of appropriate equipment and psychosocial support; and providing organizational support for establishing local structures relevant to the tasks to be performed by volunteers.

As life trends continue to change in terms of volunteering for the people, the Red Cross is working to adopt social and economic policies that strongly promote volunteering in the country.

This year's top priority will be to increase the number of skilled volunteers by introducing innovative methods for upgrading, training and hiring volunteers using the positive experiences and tools of the European Red Cross and Red Crescent Volunteerism Network. Particular attention will be given to providing the required number of minimum number of members (14,000, according to the individual number of members for each Red Cross branch set out in the methodology for the required number of members for each Red Cross branch) through the incorporation of Red Cross branches membership and ensuring the required number of members.

Main goal: Provided support for target groups in local communities through inspired and mobilized volunteers and members of the organization.

Activities

In the course of the year the national society through the Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje will continue to invest in volunteers, for enhancing their skills by ensuring their participation in different specialized trainings organized within the programmes of the organization. Special emphasis will be given on volunteer management training to train those responsible for promoting volunteering at the local level. In the course of the year, training for orienteer will also be organized, and the work of the Red Cross mentors will be overseen, with the important task of promoting volunteering and recruiting new volunteers locally.

In keeping with the development of digital technology, the organization will attempt to make a positive step forward in the application and use of software applications for recruiting, tracking and retaining volunteers.

Promoting the development of volunteering at an early age will be a core commitment of the Red Cross of the Republic of North Macedonia. In collaboration with the Ministry of Education and Science, a seventh-grade Civil Society textbook will outline the work of the Red Cross and promote the values of humanity and volunteering within the regular school curriculum. The development of new forms of volunteer work within the programs will be the basis for increasing the number of volunteers and increasing the scope of beneficiaries and delivered services.

Traditionally, on December 5th, an event will be organized nationwide to recognize individuals and forms of volunteering that have achieved the best results over the past year, marking the December 5th World Volunteering Day .

One of the key commitments continues to be taking activities to recruit new membership in the organization locally as one of the most important prerequisites for providing public support for the organization's activities. The activities in this area will be undertaken in co-operation with the Red Cross branches in order to ensure a continuous commitment of the overall organization to increase the number of members according to the methodology of the required number of members in the Red Cross branches, thus ensuring the optimum quantum of members for the functioning of the organization.

Expected results:

- Increased number of trained volunteers to meet the priority needs of the vulnerable population
- Increased interest for membership in the organization for provision of support of the public for activities of the Red Cross.
- Updated data base of the volunteers and members of the organization.
- Enhanced capacities of volunteers and members of the organization through provided appropriate trainings for implementation of activities of the Red Cross.

PROJECT WORK AND MOBILIZATION OF FUNDS FROM THE CORPORATE SECTOR

In order to provide more funding for the implementation of the programs through available funding sources, the Red Cross of RNM plans to strengthen the scope for mobilizing funds. Program activities are expected to be implemented through projects, so the promotion of the internal system at all levels of the organization will work to ensure donors and sponsors, both domestic and international. Projects will be developed according to the organizational needs, social trends in the country and the needs of the population. A priority task for 2020 will be to strengthen the capacities of the Red Cross branches for project preparation and use of available funds.

In the coming year, the Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje will receive appropriate support for developing capacities for project preparation and implementation, preceded by an analysis of the work already done in the area of project work. EU funds and opportunities for their use of pre-accession assistance and other EU financial instruments will be a major target for implementation. Through regular monitoring of open calls, prepared database of prepared and submitted projects at organization level, the application process will be conducted on basis of proper planning, analysis and sustainable development.

The cooperation with the corporate sector and establishing strategic partnerships with companies is also an important segment of the national society's commitment to provide support for implementation of projects and program activities. The Red Cross is recognized as a serious partner of institutions and companies that invest in improving the life of the population. To this end, through appropriate initiatives, efforts will continue to be made to promote corporate social responsibility to ensure effective support and advocacy to vulnerable populations. A priority task in dealing with socially responsible companies will be to present the services that the Red Cross branches offer by developing a catalog of available services that will further achieve long-term financing arrangements for a particular service.

Main goal: Prepared project initiatives and mobilized funds for implementation of programs in the interest of the population

Expected results:

- Enhanced capacities of the Red Cross branches to fundraise through project work
- Raised funds for activities of the national society from EU funds, the corporate sector and other available funds

Activities

- Establishment of a database of applied and prepared projects by the Red Cross of RNM, Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje
- Organizing at least once a month planning, preparation and coordination of sectorial projects and minimum six nationally to support department heads and secretaries
- Participation in at least 5 public events of interest to the Red Cross of RNM to apply for available project calls
- Questionnaire preparation and capacity analysis of national society for preparation of projects from EU sources
- Training of Red Cross branches on project preparation and 15 Red Cross branch projects - small grants.
- Preparation and submission of applications for at least 4 projects for EU available funds.
- Promoting human values to companies and highlighting the benefits of partnering with the Red Cross, is one of the important forms of establishing partnership cooperation to implement community-based activities. Meetings with 10 companies will be held in the course of the year to establish and strengthen partnership cooperation.
- The Red Cross of RNM will continue to develop fruitful cooperation with chambers of commerce in the country in order to implement joint initiatives to promote corporate social responsibility of companies for their support in the implementation of programs targeted for vulnerable target groups of population. Four dissemination meetings and panel discussions will be held with the members of the chambers to promote the National Society Services Catalog.
- In order to encourage strategic partnerships for the implementation of mutually beneficial social programs, a partnership meeting will be organized which has become traditional and has been held for 10 years with representatives of government institutions and the corporate sector. To this end, a project catalog will be prepared that will be offered to partners and donors for support and involvement in the implementation of the project contents.

SOCIAL HUMANITARIAN PROGRAMS

Social-humanitarian programs aim to contribute to protecting the dignity and reducing the vulnerability of people facing certain social risks. Upgrading the organization's human resources, providing quality social services to the beneficiaries, as well as strengthening the capacities of vulnerable target groups for better social integration in communities, will represent the main priority activities for the national society in the area of social and humanitarian programs. It is of utmost importance in the future to build partnerships with government institutions, civil society, the business community in order to provide support for the development of vulnerable communities. The work will employ a participatory approach with immediate active involvement of the vulnerable population in order to contribute to a wide range of possible responses to identified community challenges. Implementation of the programs will cover different target groups, such as older citizens, people with disabilities, families at social risk, vulnerable communities, young people, and the general population.

Main goal: Contribution to poverty reduction and social exclusion of vulnerable population groups.

Activities

Care and support for older people. Macedonian Red Cross in cooperation with the Austrian Red Cross and Swiss Red Cross, international organizations and agencies and with the support of partners in the state will continue to implement project activities for home care for older people. The services are provided by trained volunteers of the Red Cross and hired nurses through the Red Cross branches

of and the City Red Cross of Skopje and they are targeted for covering priority needs and home care support for frail and lonely older persons who face specific social challenges. In the course of the year besides the centre for home care for older people that operates in the City Red Cross of Skopje, four new centres are planned in the Red Cross branches.

Daily centres and clubs for older people are organized forms for ensuring active and healthy ageing, which will be developed by the national society with the support of local governmental institutions and the corporate sector. The four daily centres for older people that function through the Red Cross of the City of Skopje and the Red Cross Branch of Gazi Baba, and the four clubs for older people that function through the Red Cross branches of Veles, Negotino and Kriva Palanka and Prilep are positive examples for active engagement of older people in different social activities. In the course another daily centre for older people is planned to be opened.

Trainings for care takers of elderly and frail people. The Red Cross of RNM is a verified organization that provides training programs for caring for the elderly and disabled people. Trainings for care takers will be organized through The City Red Cross of Skopje and the Red Cross branches of Prilep, Ohrid, Gostivar, Struga, Negotino, Strumica. The intention of the national society is to expand the training programs to 5 new Red Cross branches according to the conditions and capacities of the organizations. With this certified training, people acquire the knowledge, skills and competencies to provide basic health care and social services in the homes for people who

due to age, chronic illnesses and other causes are in a state of exhaustion and are not able to take care of themselves. The services are of a different nature and form and replace the institutional care and other forms of organized care. According to the Rulebook on Adult Education Center Certification Programs, the Red Cross of RNM in 2020 has an obligation to verify the program to include new content in order to improve it. In the course of the year new care takers will be trained to deliver quality services to older people.

Elderly people's social and health services at home. Through the Care Center operating through the City Red Cross of Skopje, trained care takers are hired to deliver services for the elderly and disabled in Skopje. Such services will also be opened in 6 Red Cross branches that will carry out verified care taking training programs. The need for the delivery of social and health services to older people at home is based on the data from a survey conducted in 2018 by an external research agency, according to which 45.7% of older people over the age of 80 require additional support in their homes. (The study was conducted with representative sample of 1004 respondents, elderly people over 65 years of age from 8 regions of North Macedonia, within the framework of the European Union-funded regional project for social inclusion of older people).

Network "InkluzivaM" for social inclusion of older people. At the initiative of the Red Cross of RNM and the Association "Humanity", in 2016, the Network for Inclusion of Elderly People "InkluzivaM", was formed, comprised of the Red Cross of RNM and 8 NGOs. In line with the advocacy strategy for social inclusion of older people adopted by network members, the Red Cross will contribute to the opening and development of social services for elderly through 6 Red Cross branches, as well as activities to raise public awareness and consequential impacts on the decision making process for social inclusion of older people.

The International Day of Week for Care for Elderly are traditional activities that will be marked to raise awareness on older people about the rights of older people, as well as the care and support needed for older people. Educational activities will be organized on topics of interest to older people, recreational and creative activities, as well as activities to support older citizens in the communities. The activities will involve more than 4,000 active persons in third age.

Personal Assistance to Persons with Disabilities. The Red Cross of the Republic of North Macedonia has been a provider of personal assistance to persons with disabilities for a third year in a row. The most commonly used services are community, home, workplace and higher education services. This way of delivering the services contributes to greater socialization and inclusion of people in the community through various activities - individual and shared. The services for people with disabilities will continue to be provided by personal assistants. They are organized through the City Red Cross of Skopje and Red Cross branches of Bitola, Struga, Strumica, Gostivar, Negotino and Kumanovo. The Red Cross of RNM is a verified organization for the implementation of the training program for personal assistance to persons with disabilities. They are organized through the City Red Cross of Skopje and the six Red Cross branches. During 2020 this program will be expanded to 5 new Red Cross branches where there are conditions and capacities for verifying the organization for its implementation. In order to develop the services for people with disabilities, the Red Cross of RNM will create a new program that will be verified at the Adult Education Center and the Ministry of Education and Science.

Improving the socialization of children and youth with disabilities is a continuous project activity implemented in cooperation with the Institute for Social Activities and support of donors and corporate sector partners, through the City Red Cross of Skopje and Red Cross branches of Veles, Prilep, Kavadarci, Delchevo, Debar, Kichevo and Gostivar. Activities will be organized to socialize over 320 children and youth with disabilities from day care centers, which will include young volunteers at the Red Cross from 8 municipalities. The project activities also provide psychosocial support for children in foster families in Skopje, Veles and Prilep. In the course of the year such activities will be expanded to include 4 new Red Cross branches.

Policy for the protection and provision of humanitarian assistance to refugees, migrants, internally displaced persons, returnees and asylum seekers. The Red Cross of RNM aims to establish a policy for the protection and security of migrants in 2020, humanitarian aid for refugees, migrants, internally displaced persons, returnees and asylum seekers. The policy will include guidelines for Focusing on the needs and vulnerability of migrants, information on migrants' rights, connecting, assisting, protecting and humanitarian representation for migrants, refugees, internally displaced persons, returnees and asylum seekers, building partnerships to support migrants, support for return, response to population resettlement needs, and other migration-related issues.

Establishment and development of social entrepreneurship in national society. The main driver for promoting the concept of social economy and social enterprises is civil society, supported by international organizations and donor agencies. Social enterprises have emerged in recent years as a new and very important phenomenon. Social entrepreneurship is defined as a continuous pursuit of economic activities under certain operating and employment conditions of largely marginalized groups of persons. The goal is to generate social value so that the community benefits from entrepreneurial activities. The Red Cross of RNM has begun activities to promote social entrepreneurship and education of part of the structures of several Red Cross branches. The Red Cross branch Bitola provided support for the opening of a social enterprise. The City Red Cross of Skopje is working intensively on the implementation of economic activities targeted for social goals such as the Solferino Center in Struga, the Button Project, the Care Center for the Elderly and Disabled. The Red Cross of RNM, with the support of European funds, will launch initiatives to promote the concept of social entrepreneurship in the national society by organizing joint learning and providing support in managing social enterprises, assisting teams aiming to establish a social enterprise (coaching, mentoring, business planning and impact, etc.); connecting with social enterprises in the country and internationally to share good practices, tools and working methods, etc.

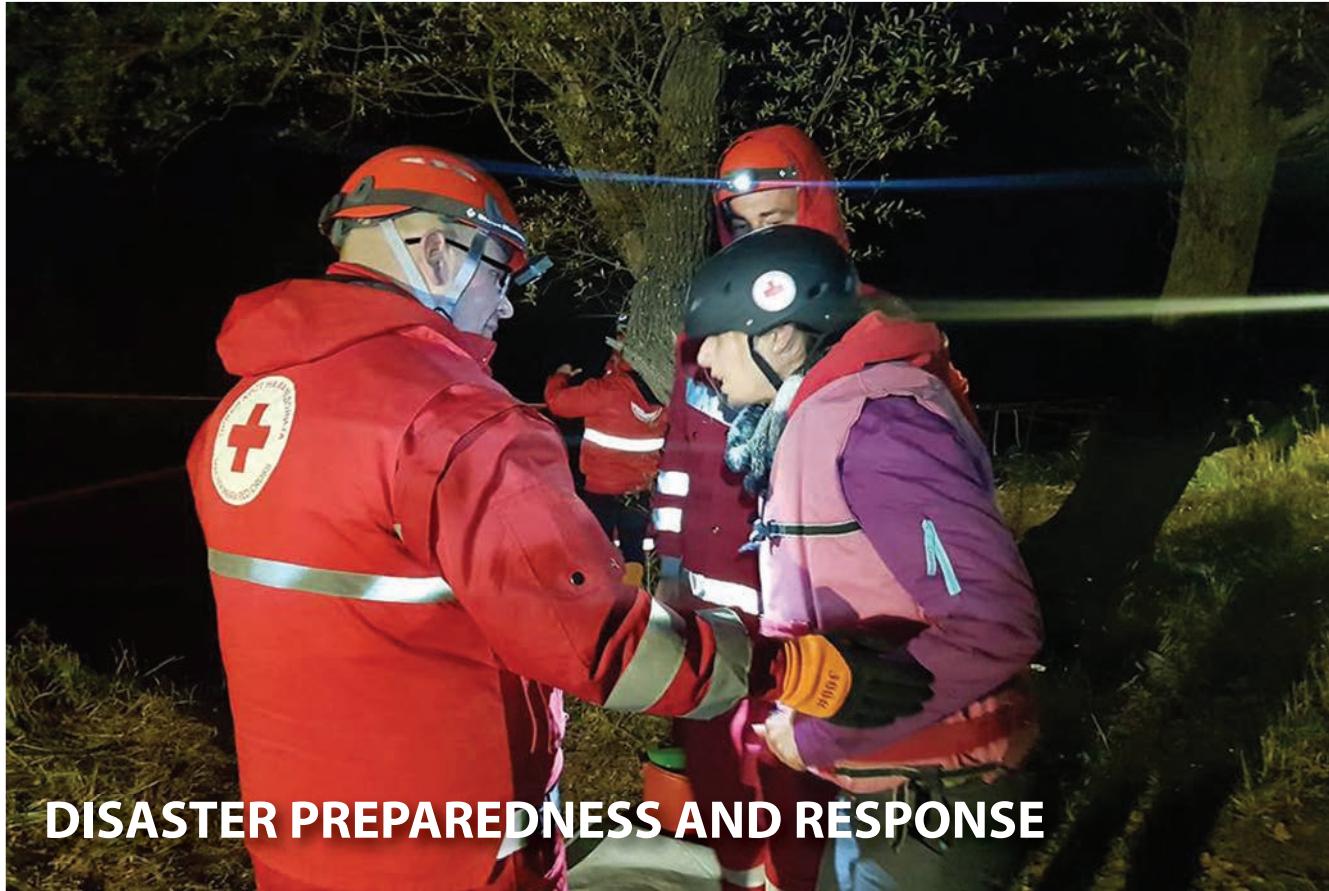
Challenge for Innovative Solution for provision of - “Meal for All” is a project financially supported by the Innovation and Technological Development Fund. The goal of the project is to create a sustainable solution that will provide nationwide system that will exploit market surpluses to provide nutritional meals to larger and different categories of socially disadvantaged citizens in need. The proposed model will reflect the realities of the surplus food opportunities in the country, to meet the needs of vulnerable categories of citizens from different regions, along with capacities and investment needs in the field to raise capacities through the restructuring of the “Soup Kitchens” project and harnessing all the existing potential of different organizations.

Combating human trafficking. In the course of the year, preventive activities will be implemented aimed at raising the awareness of the young population to recognize ways in which young people can be involved in human trafficking and their self-protection. The Red Cross will be actively involved in the marking of the European Day and Week of Trafficking in Human Beings, coordinated by the National Commission for the Fight against Trafficking in Human Beings and illegal Migration of RNM. With the support of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, new trainers will be trained to develop the anti-trafficking prevention program in the context of migration. The training will cover young volunteers from the City Red Cross of Skopje and 4 Red Cross branches. A project for prevention of human trafficking will be implemented with the support of the Government of the Republic of North Macedonia, which will educate 30 young volunteers from the Red Cross branches of Bitola, Prilep, Kumanovo, Kochani, Kichevo and Resen for conducting peer education workshops for young people, awareness raising on human trafficking prevention. The preventive lessons will cover over 1200 primary and secondary school students.

Humanitarian actions, campaigns to support families at social risk. In order to increase the capacity of the national society to meet the specific needs of vulnerable communities in communities, 2 major humanitarian actions will be organized in the course of the year and campaigns to mark the Week of Solidarity and the Week of Combating Hunger. The actions will provide food, clothing, hygiene assistance to vulnerable people who need this kind of support. In addition to these two traditional actions, citizens and anyone interested throughout the year can donate to 33 Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje, or donate funds to the Solidarity Fund or via mobile phones published on the Red Cross of RNM website.

Expected results

- Delivered social services and provided quality services targeted for vulnerable target groups.
- Raised awareness for inclusion of the vulnerable people in reaching decisions which have immediate impact on the improvement of the quality of their lives.

DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE

In order to provide prompt and effective humanitarian assistance, the activities of the national society in disaster preparedness and response are focused on providing continuous upgrading of human resources of the Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje. Program activities for disaster preparedness and response are also part of national policies and response, resulting in long-term successful cooperation with all responsible entities in this field such as local government units, companies, educational institutions, Protection and Rescue Directorate, Crisis Management Center, Army, Military Academy and other active stakeholders, domestic and foreign.

In 2020 a priority task in the area of disaster preparedness and response is the opening of the Red Cross of the Republic of North Macedonia Disaster Preparedness and Response Operational Center and the operationalization of the RCRNM Disaster Preparedness and Response Fund targeted for improving the capacities of the Red Cross / RCSS at local level in the field of preparedness: trainings, equipment and provision of certain supplies with humanitarian aid: food, hygiene products, etc.).

Main goal: Enhanced capacities for risk reduction, early warning and response to crises through established strong local structures and capacities for disaster preparedness and response.

Activities

- Putting into operation the Operational Center located in the premises of the Logistic Center of the Red Cross of the RNM in Momin Potok-Skopje. In this Center, through standard operating procedures (SOPs) for disaster response, all disaster response activities will be organized in a timely and coordinated manner. The implementation of the SOPs will provide a synchronized response and better prevention in the area of preparedness and response of all Red Cross and Red Cross branches. The Operational Center will be open for further cooperation with all institutions with which the national society successfully cooperates.
- RCRNM Disaster Preparedness and Response Fund. In 2020, the Disaster Preparedness and Response Fund dedicated to improving the capacities of the Red Cross branches / RC of City of Skopje will be launched on local level in the field of training (trainings, equipment) and provision of certain humanitarian supplies (food, hygiene products).
- Support to three Red Cross branches for disaster preparedness and response teams.
- Implementation of the NIKS Platform. in cooperation with the Crisis Management Center three simulation exercises (school exercises in 3 regions) will be organized. The RC will participate and will be part of the organization of an international NATO exercise in cooperation with the Crisis Management Center.
- According to the new revised and signed Memorandum of Cooperation with the Army, at least

one meeting per year will be organized in order to promote cooperation between the Army and the Red Cross.

- Raising public awareness in educational institutions through the implementation of the Safe Schools and Kindergartens Project, funded by the ERASMUS + program, which started with the preparation of a risk reduction advocacy document for disasters in the education system at national, regional and European level, a set of materials / catalogues for disaster risk reduction resources and setting up an online platform for disaster risk reduction in at least 2 to 5 educational institutions with standardized trainings for approximately 200 teaching staff.
  - In order to promote risk reduction policies, the organization will conduct population education campaigns, education and questionnaires on disaster risk reduction and adaptation to climate change that may cause more frequent extreme events such as floods, droughts, cold and heat waves and other disasters in the future.
  - In 2020 an operational plan 2020-2022 will be prepared for cooperation with the Austrian Red Cross - Red Cross of the City of Stayr, which will include a joint program and training plan for volunteers in the field of water, sanitation and hygiene promotion for disasters, which will be capable of responding nationally, regionally and internationally.
  - In order to strengthen the expert centers for water safety, this year the red Cross will work on promotion of the activity through revision of the existing
- rulebooks, and will organize three courses for rescuers and water instructors for 30 rescuers in order to increase the existing capacities.
  - In the area of mountain safety activities, The Red Cross will initiate an analysis of the need for adoption of the Law on Mountain Rescue, which includes a series of consultative processes, analysis of appropriate documents and exchange of experiences with neighboring societies where this Law is in place.
  - The HQ team will continue to provide logistical support to Ohrid Mountain Rescue teams and stations in Skopje (City Red Cross of Skopje) continuously in the course of weekends, holidays, events, and on call.
  - The Veles Red Cross has traditionally participated in the organization of the Mladost-Veles Lake Marathon, with the support of the Red Cross of RNM team which in 2020 will include a Red Cross team from the Republic of Bulgaria to exchange experiences.
  - Preparation of a database of all trained personnel in the field of disaster preparedness and response, in order to promote the capacities of the Red Cross and Red Cross branches.
  - In 2020, as part of the Neighbors Help First Project, The Red Cross of RNM will continue the cooperation with the Albanian Red Cross and the Bulgarian Red Cross and other national societies involved in this project to organize joint disaster preparedness and response activities envisaged in the cooperation agreement.

Expected results:

- Enhanced capacities of the national society for disaster preparedness and response.
- Raised awareness for climate change protection and enhanced capacities of the national society to carry out climate change adaptation activities.
- Improved disaster risk reduction education and training system, first aid and psychosocial support for school and kindergarten students in case of disasters.
- Enhanced capacities of the national society in the field of water and sanitation and promotion of hygiene, water safety and mountain rescue.

HEALTH CARE PREVENTIVE PROGRAMS

The vision of the national society is to contribute to a healthier and safe life for all, strive to reduce preventable deaths and diseases by promoting access to health services for the most vulnerable groups of the population, in partnership with relevant domestic health institutions and international organizations such as WHO, UNFPA, UNICEF, UNDP, UNAIDS and other key partners.

The activities of the national society will aim to ensure effectiveness and sustainability by implementing activities of vital assistance to the most vulnerable groups of the population. As an auxiliary to the State authorities and Public Health Institutions the Red Cross will strive to contribute to the realization of the UN Sustainable Development Goals for the better future of all.

During 2020 the health team will provide support to Red Cross branches to promote community capacities for their better organization and preparedness to respond to public health emergencies, be resistant to climate change and be able to address public health challenges and threats. Exchange of good practices and experiences between the Red Cross branches and other national societies, collection and processing of data relevant to health prevention programs, their analysis, monitoring and evaluation will be the basis for better planning and implementation of required activities according to the local needs.

Advocacy and lobbying to contribute to achieving the concept of universal health coverage promoted by the World Health Organization will be the

target tools for promoting the entire health sector at the organizational level. The main priorities would be establishment of two new services. One is already in the pilot phase „Guides to the Clinical Centers in Skopje“ implemented by City Red Cross of Skopje, which aims to assist patients in need of appropriate help when referring patients to visits to clinics. In 2020 this model is planned to be expanded and implemented in the clinical hospitals in Tetovo, Shtip and Bitola. The operation of this service will be elaborated and the possibilities for its financing will be analyzed. The second service will offer protection to the patients who need postoperative medical transport. The functioning of this service will be based on feasibility study - (program and financial sustainability) as well as analysis of the legal perspectives for its establishment and further functioning.

Main goal: Promotion of health preventive capacities of the national society for ensuring timely and appropriate response to health related challenges.

Activities:

- Establishment of an effective system for health assessment in emergency situations, basic health care, public health and epidemiological control, psychosocial support and first aid to ensure an effective response to reduce the mortal and adverse effects on human health in emergency situations and crises. It will be done through trainings and organization of simulation exercises.

- Contribution to the elimination of Tuberculosis and HIV AIDS, with a particular focus on combating stigma and discrimination, access to services, outreach activities and effective approaches to reaching and involving key populations, advocacy and lobbying.
- Reduction of the harmful effects on the health of the population as a result of climate change in frames of the assigned responsibilities with the National Action Plan for Heat and Cold Waves and the membership of the Red Cross of the RNM in various committees and bodies on climate change.
- Promotion of healthy lifestyles and habits. Bearing in mind that to a significant extent health status depends on the dynamics of physical, behavioral and social determinants, community - based initiatives are an opportunity to improve health by investing in population and public health.
- By using the community-based health and first aid methodology we will contribute to building communities that are strong and prepared to better manage health risks. Health activities will include a comprehensive approach and support that will include various health components such as epidemic prevention and spread of infectious diseases, first aid, mental health / psychological support (including psychological first aid), promotion of healthy lifestyles, promotion of hygiene.

Expected results:

- Provided support and reduced stigma, discrimination and marginalization of vulnerable groups;
- Enhanced and promoted cooperation at national level with governmental and non-governmental institutions and organizations, and improved capacity of local governments to address health challenges;
- Raised awareness for preventive health measures and education for different target groups and individuals in the

FIRST AID

Delivering quality first aid education is extremely important to the Red Cross henceforth and the first aid activities are based on international first aid standards and the latest recommendations and practices. A special priority will be given to the establishment and functioning of a Expert First Aid Center. The establishment of this center will have the task of raising the quality level of delivery of first aid trainings and training of quality candidates who will know how to properly administer first aid.

As an assistant to the public health institutions, the organization will strive to maintain the quality of first aid education by providing high quality first aid human resources trained to respond and provide assistance in a variety of situations and activities. Refreshment courses for first aid drivers will also be organized at national level.

In order to remain a leader in first aid education the Red Cross will continue to monitor and upgrade its standards-based programs and proven practices in close cooperation with the Global First Aid Reference Center and the European First Aid Education Network.

Main goal: Provided quality and scientifically based first aid education accessible to anyone who can contribute to building safe and healthy communities by preventing and reducing risks in everyday accidents and disasters.

Activities:

- Organizing first aid training courses for motor vehicle driver candidates;
- Organizing first aid training courses for legal entities;
- Conduct first aid training for target groups from educational institutions;
- Organizing courses for new licensed first aid educators and demonstrators;
- Organizing training for make-up makers for realistic presentation of wounds and injuries;
- Organization and implementation of refreshment courses for first aid drivers at national level;
- Involvement in Red Cross volunteer first aid education through participation in basic and advanced life-saving courses, organized by

the Ministry of Defense Military Medical Center;

- Reorganization of the state first aid competition;
- Marking World First Aid Day;
- Marking the World Day of Remembrance for Road Traffic Victims;
- Conducting a campaign to promote first aid by broadcasting first aid TV spots;
- Publishing first aid information and educational material and development of new first aid manual for candidates for drivers;
- Transfer and exchange of first aid experiences with other Red Cross and Red Crescent national societies;
- Activating the Coordination Body for First Aid involving representatives of institutions and organizations responsible for this area;
- Establishment of an Expert First Aid Center - preparation of programs and acts for the functioning of this center in accordance with standards for specific areas.

Expected results:

- Improved human and material capacities of the national society to provide diverse and high quality first aid program content;
- Promoted importance of first aid for motor vehicle candidates in increasing road traffic safety;
- Delivered new program and project activities for first aid education and promotion.
- Developed strategic partnerships with key organizations and institutions involved in the decision-making process as well as providing Red Cross support in strengthening dialogue with local authorities and key institutions and organizations to create basic conditions for access and assistance to the most vulnerable population groups based on of the fundamental principles and values of the Red Cross of RNM.
- Contribute to reducing mortality and preventing preventable and infectious diseases by promoting healthy lifestyles and habits using the Lifelong Learning approach.

BLOOD DONATION

Blood donation develops the qualities of humanity and solidarity and has educational significance for the citizens, and especially for the youth, and contributes to raising the level of health culture and public awareness. The motivation of the population for voluntary blood donation is extremely important for building a positive attitude towards blood donation.

Blood as a medicine is still irreplaceable and it depends solely on the good will of the blood donors, who voluntarily, anonymously, free and in solidarity donate blood. Blood and blood components derived from voluntary blood donation are an important national resource in order to prevent blood shortages and meet the needs of transfusion medicine services to treat patients nationwide. Patients must have equal access to blood, based on their clinical and hospital needs, and the safety of patients and blood donors must be at the highest level. Priority will be given to the forms and methods of attracting and motivating the student population for voluntary blood donation for which memorandums of understanding with the rectors of public and private universities have been concluded.

Main goal: Contribution to the promotion of voluntary blood donation to provide the necessary blood and blood components necessary to treat the sick and injured in the state..

Activities:

- Marking March 17 - Blood Donation Day in RNM. Promotional and ceremonial activities, awards and recognitions for the most successful Red Cross branches which have fulfilled their blood donation plan;
- Marking of June 14 - World Blood Donation Day.
- Organizing a Second Forum on Voluntary Blood Donation;
- **Implementation of the Program for organizing and promoting blood donation in RNM.** Through continuous cooperation with the Institute of Transfusion Medicine, all blood donation activities foreseen in the Annual Integrated Plan for the organization of blood donation in the Republic of North Macedonia will be monitored and coordinated, provision of expert advice and recommendations to the Red Cross branches and STM, preparation of health - educational and propaganda materials and making jubilee recognitions for blood donors, conducting surveys, organizing lectures and debates and conducting campaigns with different target groups, organizing educational seminars and workshops for educating motivators for voluntary blood

donation, implementing activities in accordance with the Blood Donation Strategy and Blood Donation Policy of 2013, informing the public about the meaning of blood donation through electronic and written media, social networks, the newspaper and the website of the Red Cross of RNM, keeping electronic and written records of blood donors and preparing monthly, periodic and annual reports;

- **Development of a Voluntary Blood Donation Strategy for the period 2020-2025.** Organizing expert debates and promotional meetings in the Red Cross branches to promote the strategic goals of the Red Cross of RNM on voluntary blood donation;
- **Organizing additional and traditional blood donation activities in the summer.** In order to avoid blood shortages and blood components during the summer, additional efforts will be undertaken in cooperation with the Red Cross branches and STM to organize a sufficient number of traditional and additional blood donation actions;
- **Organizing workshops and seminars for educating new motivators for voluntary blood donation.** These workshops and seminars will include more target groups, primarily the young population, motivators for voluntary blood donation for the needs of the Red Cross branches and education for the Albanian ethnic community in order to increase the number of blood donors from this population;
- **Activities of Blood Donors Clubs and Clubs**
25. The Red Cross of the Republic of North Macedonia pays great attention to the volunteer work of the Blood Donation Clubs in or-

der to mobilize a larger number of blood donors who are regularly informed of any activities and problems they are experiencing in the area of blood donation. Special emphasis will be placed on the activities related to the benefits of blood donors who have donated blood more than 10 times and are exempt from paying co-payments when using certain types of health services. The activities of the Club 25 of young and potential donors are popular in order to increase their number, to properly recruit and retain them in the blood donation process and to build a network of young blood donors to promote and motivate new blood donors in educational institutions. (in high schools and faculties).

- **Activities of the Daily Blood Donation Center.** One step further in the process of promoting blood donation on the territory of Skopje is the operation of the Daily Blood Donation Center. In a purposefully adapted and equipped premises in Dare Dzambaz DC, in a beautiful and warm environment, blood donors have the opportunity to show their humanity through the act of blood donation every working day and on Saturdays.
- **Cooperation with other Red Cross NSs, NGOs and partner organizations from in the country and abroad.** In order to exchange experiences in the field of blood donation we will continue to cooperate with other Red Cross and Red Crescent national societies, as well as with other NGOs and partner organizations that work and achieve good blood donation results.

Expected results:

- Increased number of young blood donors and raised awareness among young people about voluntary blood donation;
- Identified priority target groups, and mobilized and included in the blood donation process;
- Increased number of newly trained volunteer motivators for voluntary blood donation and successfully involved in their communities;
- Increased number of young peer educators for blood donation who through the activities of Clubs 25 successfully promote voluntary blood donation among youth in high schools and faculties;

YOUTH OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

Following the global trends such as technology development, increased mobility and multi-resource youth action in society, there is a justified expectation that the increased youth representation in the organization can bring freshness, innovation and innovation into the work of the national society to meet the needs of vulnerable population groups. The fast methods of communication and social networks that are already part of the young person's everyday life make it easier and wider to promote humanitarian messages and calls for volunteering or support. Taking advantage of the opportunities offered by the Internet and electronic communication we will seek to upgrade existing forms of youth action, in particular by strengthening their capacities through creation of learning platforms, recording and archiving the activities and volunteering through software applications as well as establishing a more effective system for coordinating the overall work of young people in national society.

Main goal: Enhanced youth structure in the organization for efficient fulfillment of the activities of the national society.

Activities:

School Clubs of the Red Cross. Following the successful implementation of the pilot phase in 2019 where 67 school clubs were successfully opened, in the course of the year we will initiate

the opening of additional 20 school clubs within the primary and secondary schools. Through this form of volunteer work in addition to increasing the number of young volunteers, the Red Cross's activities are drawing closer to the communities and significantly increasing the population in which humanitarian values are being disseminated.

Development of "peer to peer" approach for young people. Delivering information and awareness-raising messages among peers about the various challenges that affect not only young people but the entire society is a proven model for successful informal education and building resilient communities. Sexually transmitted infections, trafficking and addiction prevention programs are just some of the topics that will be at the forefront of youth club activities. In the course of the year, the national core of youth trainers available for the needs of the organization will be strengthened. Peer educators will conduct over 1,000 peer education workshops on Red Cross's youth prevention programs with the participation of over 20,000 participants.

Strengthening the capacities of young volunteers. Demographic shifts and the trend of population migration in much of the country imposes the need for additional efforts to motivate and develop attractive youth volunteering programs. The already established forms of capacity building for young people such as the national summer camps, youth academy and other forms of training and exchange of experiences will affect the increase of youth participation in the overall work of the national society.

Expected results:

- Increased number of young volunteers in the organization
- Increased number of beneficiaries covered with youth activities of the national society

DISSEMINATION AND IHL

The dissemination program is one of the most important means of promoting the Red Cross work. It is a basic means for sharing information about the Red Cross, the history and meaning of our Movement, our seven fundamental principles, the emblems of Red Cross and Red Crescent, the role of the Red Cross in supporting the country, promotion of international humanitarian law, promotion of humanitarian education as an approach of the Movement to mobilize new volunteers and members and supporters of the organization, raising public awareness on the significance and role of the Red Cross in the state and the need to protect the emblem and the personnel of the Red Cross to carry out its mandate and objectives in accordance with the Geneva Conventions and Additional Protocols and the Law on Red Cross of RNM.

Main goal: Disseminated knowledge on International Red Cross and Red Crescent Movement and international humanitarian law.

Activities:

Campaign for the Protection of the Emblem.

The Red Cross Emblem Protection Campaign makes a special contribution to raising awareness on the Red Cross emblem protection and consistent respect by institutions, organizations and individuals in the state. The campaign will be implemented across the state in cooperation with the media to provide the desired effects for effectively conveying the Red Cross's messages to the general public. The main goal of the campaign is to inform the public on proper use of the emblem, protection of the emblem from misuse and promotion of the role and tasks of the Red Cross. Some of the activities foreseen in the campaign include distribution of promotional material, lectures in educational institutions, publication of revised edition of the emblem usage rules, public opinion survey on the emblem, meetings with representatives of competent ministries, higher education institutions, health institutions and organizations to raise awareness on avoiding misuse and misinterpretation of the emblem,

conducting dissemination sessions in local communities and participating in radio and TV shows. Particular emphasis is given to certain activities to mark May 8th - the Red Cross and Red Crescent World Day as well as the Week of the Red Cross of RNM May 8- 15.

Disseminators Club for International Humanitarian Law. Respect for international humanitarian law (IHL) is one of the core commitments of the International Red Cross and Red Crescent Movement which is based on the provisions of the Geneva Conventions and Additional Protocols. The Red Cross is committed to promoting IHL in the country. In 2019 the Red Cross of the Republic of North Macedonia established the IHL Disseminators Club, which aims to provide essential support in promoting IHL by organizing and promoting national society activities in the field of international humanitarian law with various target groups in the state, especially for student youth, ARNM and MOI and all responsible institutions that play role in promoting and disseminating IHL in RNM, primarily the RNM parliament and government ministries. The Club, featuring prominent disseminators and university professionals for IHL through its annual program, foresees the issuance of an IHL Dissemination Manual and Guide, the organization of an International IHL Conference, an IHL for Parliamentarians, an IHL Competition between the Universities of the Republic of North Macedonia, Summer School for IHL with a specific program, training for IHL students, sharing experiences with other professionals and national societies, creating a technical platform for better and more successful communication and document exchange.

National Committee on International Humanitarian Law. The Committee is based in the Red Cross of the Republic of North Macedonia and was established as an operational national coordination body in the Republic of Macedonia in accordance with international instruments in the field of IHL as a segment of international law of which the Republic of North Macedonia is a member, in order to ensure effective implementation of IHL on national level. From 2019 to 2021, the body is chaired by a representative of the Ministry of Health. The National Committee on IHL works on issues and makes recommendations regarding: harmonization of national legislation with international humanitarian law; effective implementation of IHL by undertaking and monitoring practical measures and activities; monitoring the development of IHL and its dissemination in

different segments of social life; promotion of cooperation and coordination between the relevant institutions, including cooperation with the Red Cross, with a view to identifying the activities arising in the area of IHL and legal provisions. In 2020 there will be 5 working meetings.

Dissemination trainings. Through its dissemination activities, The Red Cross has trained disseminators in all Red Cross branches who in the course of the year educate and disseminate knowledge to different target groups in the field. These are primarily young people in elementary, high schools and faculties as well as dissemination lectures and dissemination of Red Cross work and assignments to various institutions and target groups across the country. National society conducts new regular trainings each year to train 35 new disseminators to conduct dissemination trainings locally, which makes a special contribution to animate the interest of the general public in participating in the activities of the national society.

Dissemination sessions with universities. One of the main dissemination target groups is provision of trainings and activities with young people at the universities of the Republic of North Macedonia. This will be done through 15 dissemination lectures as well as vocational lectures and trainings on international humanitarian law, summer schools and competitions, in order to improve young people's knowledge and at the same time to mobilize new volunteers in the organization.

Dissemination sessions with the Army of the Republic of North Macedonia. National society, continues to conduct 10 dissemination trainings for ARNS officers. The main goal is to provide professional trainings with an emphasis on respecting the provisions of international humanitarian law and the protection of the Red Cross emblem, as well as sharing experiences and information related to the work of the national society within the country's crisis management system. Each year the activities are implemented in accordance with a prepared annual program of cooperation between the two institutions.

Dissemination sessions with the Ministry of Interior of the Republic of North Macedonia. The Red Cross will deliver 5 dissemination trainings for Mol members through specialized lectures, introducing them to the provisions of international humanitarian law, protecting the Red Cross emblem and the role and tasks of the Red Cross.

Pilot Project for Children in primary and elementary schools at the age of 6 to 12 - For more than 20 years, the Red Cross in Action - Promotion of Human Values Program works with the target group

of young people at the age of 13 to 17, with a specialized thematic, structural and methodological system, as a validated tool for disseminating knowledge and practicing humanitarian mission and vision by promoting human values, culture as a system of values, culture of dialogue, nonviolence and peace, making visible positive changes on personality of young people of different gender, ethnic and national background. periodically, the Bureau for Development of the Education and the Ministry of Education and Science takes part in the organizational and programme structure.

Given the capacity, opportunities and assessments there is a need for program coverage of children and pupils at the age of 6 to 12 in a system of dissemination of humanitarian knowledge, rights and principles and promoting humanitarian values together with the involvement of the Bureau for Development of Education and Ministry of Education and Science.

The project idea will be tailored to the developed methodology with an interactive approach and format of knowledge transfer and contextualization, dosing information and functioning through trained disseminators and instructors and age appropriate and thematic emphasis on: recognizing and respecting diversity, culture as a system of values, culture of dialogue, non-violence and peace.

The project activities will be implemented through the format of educational regular workshops, primarily covering 30 to 40 children / pupils per school, after which, on the principle of volunteering, as well as monitoring their activities and inclusion, they will be proposed for inclusion in the system and procedures of the RCA-PHV Program and active involvement as volunteers in the Youth Clubs at the Red Cross.

Expected results:

- Trained disseminators for specific target groups;
- Trained disseminators for IHL for specific target groups;
- Increased number of trained IHL resources on basis of predetermined target groups.

RED CROSS IN ACTION- PROMOTION OF HUMAN VALUES (RCA-PHV)

„Red Cross in Action - Promotion of Human Values“ (RCA-PHV) for more than 20 years is a national tool for recruitment and retention of volunteers in the Red Cross. In the RCA-PHV cycle for 2020, as in the past two years, the Red Cross will enable possibility to young people apply to participate in the program. The emphasis of the program will be on increasing the number of volunteers up to the age 17 in all Red Cross branches, promoting the organization, improving the image of the organization, mitigating the suffering of vulnerable populations, promoting active knowledge and active access for these young people to life, through the values and principles of the Red Cross.

Main goal: Promoting a culture of dialogue as a basic precondition for building an intercultural society.

Activities:

During the cycle, there will be two preparatory workshops for PHV instructors, 100 trainings by instructors and disseminators who will train young people for the next cycle as well as one two-day final workshops for 80 participants where the best youth will gain in-depth knowledge on the Red Cross, teamwork, leadership skills and culture as a system of values. During this year's cycle, there will be a joint picnic and movie viewing, activities that will further motivate the youth. At the end of the cycle, the PHV Cup will also be realized, rec-

ognizing the young people who have done the best projects. In September, the RCA-PHV Week will also be marked from September 21 to 27 during which, young people promote tolerance, peace and coexistence in our country.

The program has 30 trained national RCA-PHV instructors who form the RCA-PHV Bard. Each year, 40 disseminators are trained and mentored directly by instructors for easier and better program implementation in each Red Cross Branch. The mentoring system of the instructors for branch disseminators will influence the dissemination and the humanitarian activities in the field, better access to small projects and greater promotion of our organization.

With the implementation of the program, it is expected that 1,100 youth will develop between 120 and 150 small community welfare projects that will directly help about 2,500 to 3,000 individuals from various vulnerable groups in RNM by investing 35,000 volunteer hours. A large percentage of these people through their implemented projects are changing their everyday living conditions and improving them. But also many of the projects consist of donations or support to hospitals, day care centers for the physically handicapped, schools, kindergartens, cultural facilities or public places and provide direct support to the communities where young people come from. With this, the number of people who feel the direct benefit of small projects is increasing several times. It is especially important that the youth program changes their daily routine, makes it better and acquires important life skills.

Expected results:

- Developed and implemented project initiatives to improve the well-being of the vulnerable population at local level.
- Increased number of young volunteers in the organization capable of contributing to tackle different challenges locally.

RESTORING FAMILY LINKS

The International Red Cross and Red Crescent Movement from the early stages of its establishment carries out activities related to the restoring family links, i.e. the tracing missing persons as a result of war, migration or crisis and their reunion with families. This unique service is at the heart of the Movement's work and is governed by Red Cross law, in accordance with the Red Cross's auxiliary role in the state. This service is implemented in cooperation with the International Committee of the Red Cross which supports part of the activities of the national society. Professional trainings are organized each year to train and upgrade the capacities of national and local staff in order to provide expert work on restoring family links for interested individuals and families around the world.

Main goal: Provided timely response to the humanitarian needs of the population for restoring family links.

Activities:

- Continuation of the activities of the Restoring Family Links Service of the Red Cross of the Republic of North Macedonia, aimed at resolving cases of restoring family links related to the migrant crisis that has been ongoing in recent years. To this end, it is necessary to enable the

extension of the logistics support of the tracing service teams.

- Continuous cooperation with the International Committee of the Red Cross and follow up on their recommendations for the functioning of the service, harmonized at the level of the Red Cross and Red Crescent Movement. Preparation of monthly reports and statistics and timely sending to the Regional Information Center for Restoring Family Links in Belgrade;
- Upgrading the capacities of the Restoring Family Links Team within the Disaster Response Unit of the Red Cross of RNM and organizing refreshment trainings within the National Society's Disaster Training Plan;
- Participation on international meetings of the Tracing Services to monitor and promote restoring family links programs within national societies;
- Building an adequate relationship with the Government and government institutions and partner organizations in the field, in order to more successfully implement the activities of the Tracing Service.

Expected results:

- The existing capacities of the service have been supplemented, for the realization of the planned program activities and further development in a well-prepared and efficient Restoring Family Links Service.
- The functioning of the Restoring Family Links Service is in compliance with the rules prescribed by the International Restoring Family Links Service Network.
- Positive relationships have been established with government institutions to address specific missing cases.

MODERN MODELS FOR TWO-WAY COMMUNICATION

National society public relations aims to improve the relationship between the organization and the public by promoting the Red Cross's priorities and goals aimed at promoting the well-being of the citizens of the Republic of North Macedonia.

Public relations is a promotional management function that uses two-way communication to connect the needs and interests of an organization or person with the interests of the various audiences that the organization communicates with. Public relations is also focused on the internal human resources of the organization in order to develop and enhance the organizational culture, control the values existing in the organization and to improve accountability and transparency. The information and communication of the Red Cross with the public represents proper guidelines and presentation of information on the activities of the organization. Reporting is a national society development tool for achieving the set goals and objectives, while ensuring accountability and transparency in the work. The information link will also provide timely information on partner organizations, the general public and the beneficiaries of services provided by the national society.

Main goal: Integrated information and communication technologies in the work of the organization as a key element for essential upgrading of capacities, fast flow of information, increased transparency and accountability, and improved image of all integral parts of national society.

Activities:

National society's social media is constantly being upgraded and providing space for publication of a wide variety of information whose structure targets different categories of visitors. In order to communicate more successfully with the online audience, the Red Cross takes an integrative and collaborative approach to effectively use social media. Also in 2020 a mobile application will be introduced to promote the national society activities.

The weekly issues of the Red Cross INFO e-newsletter are an example of a successful tool to inform our volunteers, partners, collaborators and supporters of the activities we deliver locally, nationally and internationally. The e-newsletter is published once a week and distributed to 85,000 e-mail addresses.

Press conferences and press briefings for media journalists aim to bring the organization closer to

the media and provide timely press releases on program and project content organized by the Red Cross to present significant humanitarian events, visits of international representatives, humanitarian activities related to donations, etc. In 2020, 5 press conferences and press briefings are planned for the media.

Publishing - The Red Cross regularly publishes trilingual publications of annual plans of action and reports with financial indicators of the work of a national society that significantly contributes to improve the accountability and transparency of the organization and to enhance its image in front of partner organizations and the public in order to be able to disseminate information about its services and activities to potential customers and the public. As part of marking calendar activities, the National Society regularly prepares and prints brochures, flyers and posters to promote the activities of the organization. The printed information material celebrates the organization's traditional and other activities. In cooperation with Macedonian Post Office, 5 post stamps with contents related to the five traditional weeks of The Red Cross are issued.

Training for Journalists - The Red Cross continues to organize trainings for journalists in the Republic of North Macedonia to disseminate the Red Cross activities to the media and to provide media support for the Red Cross activities. This year, 15 journalists from various electronic and print media will be covered with the training.

The Red Cross branding standards convey the credibility, competence and care for the vision, mission and principles of the organization. To this end, the Red Cross has the role of implementing branding standards at its head office, City Red Cross of Skopje and Red Cross branches. Appropriate compliance will be required in the monitoring process and proper implementation of an appropriate standards will be indicated. In this regard, 4 workshops are planned to unify the brand in the national society.

Survey of public opinion. The success of the work of a national society largely depends on the awareness and interest of the general public throughout the country, namely it depend on the public opinion. The survey would contribute for strengthening cooperation and communication with the public, continually measuring the needs and satisfaction of the public, and strengthening confidence in building a positive attitude towards the Red Cross.

The Red Cross Visibility Fund. The amendments to the Red Cross Act open the possibility of supporting ND promotion, projects initiated by Red Cross branches and City Red Cross of Skopje. Through a specially defined format and orderly selection, monitoring and evaluation mechanism, the Red Cross branches will be able to submit their initiatives to Head Office and significantly enhance, develop and promote their capacities to improve performance and results from the current operations

Expected results:

- Informed public about the implemented activities of the Red Cross of RNM, through incorporated modern means of communication.
- Enhanced image and unified brand of the organization.
- Improved cooperation with partner organizations and information and media houses.

MANAGEMENT OF HUMAN RESOURCES, MONITORING AND EVALUATION

The Red Cross of the Republic of North Macedonia constantly follows the world trends for promoting the work of the organization and strengthening the capacities and human resources in the national society. In this regard, priority will be to provide innovative solutions for upgrading the HR system, including the performance management of the employees in the organization. Emphasis will be placed on the opening of an Educational Center that will operate through a pre-prepared training program and courses. The educational center will be accessible to members, volunteers and target groups of the organization and will provide opportunities to strengthen the organizational capacities and promote the core values that the organization stands for.

Current activities will be upgraded with a system of motivation and upgrading of existing capacities, as well as new potential personnel. Red Cross is a worldwide brand, an organization in which young people want to become members, volunteers and staff. Employees will be continuously encouraged to use a participatory approach and in the process of planning the organization's program activities to include target groups and adapt the activities to the local needs and context in which they work.

Main goal: Establishing a functional system for upgrading the human resource capacities of the national society by introducing innovative technological solutions and following the world trends.

Activities:

- Establishing a monitoring and evaluation system through the use of office software in the organization, which will serve as a tool for improving the organization's programs, ongoing analysis and monitoring and quality assurance of the national society. Trained at least 40 staff at the central office, City Red Cross of Skopje and Red Cross branches on the use of monitoring and evaluation software;
- Creating a program to educate and enhance the competencies, capacities and professional skills of members, volunteers and staff in the organization;
- Introducing new methods and techniques for upgrading human capacities in the organization;
- Creation of a database of educated and qualified staff by activities;
- Establishing a mentoring approach to operating the national society at all levels that directly contributes to strengthening the capacities of at least 50% of the RC branch organization and the City Red Cross of Skopje;
- Developing guidelines and criteria for using the employee and volunteer motivation system in the organization;
- Organizing four trainings for national society staff on the use of office software, especially for planning and monitoring and evaluation;
- Preparation of quarterly analysis of completed activities by activities at national society level containing qualitative and quantitative data;
- Providing guidance on how to plan, implement and report based on the results of the quarterly analysis;
- Developed a minimum of three quarter analyzes and published on the Red Cross website and social media that directly impacts the quality of the services offered to the organization's target groups;
- Strengthening organizational capacities and promoting the core values that the organization stands for;
- Provision of expert support in the recruitment and selection process of new volunteer.

Expected results

- Established functional human resources management system with innovative solutions to upgrade the capacities of staff and volunteers.
- Introduced a multi-level mentoring approach to national society.
- Developed monitoring and evaluation system that enables adaptation of the organization's programs to suit the needs of the target groups.
- Improved capacities and professional skills of members, volunteers and staff in the organization to provide quality services and services to target groups.

PROGRAM FOR PSYCHO SOCIAL SUPPORT

In order to provide an effective response to natural disasters, conflicts and health challenges one of the top priorities will be to strengthen the organization's capacities to provide psychosocial assistance and support. To achieve this, at the national society level, we are developing a comprehensive psychosocial support program that will strengthen the organization's capacities to provide quality and timely support to those in need.

Psychosocial support in the context of the Red Cross is provided through programs specifically designed to address psychosocial issues. More often, however, psychosocial support is integrated into other activities and programs, such as a health program during emergency care, HIV / AIDS assistance programs, or school support programs. In fact, in most cases, when the natural processes of supporting family members, friends, or neighbors are not disrupted and basic needs are met in a humane way, no greater intervention is needed.

Main goal: Creation of a comprehensive program for providing psycho-social support to vulnerable categories of persons, their direct assistants, employees and volunteers in national society..

Activities

- Creating a four-level program to educate and enhance the competencies, capacities and professional skills of members, volunteers, and staff in the organization to provide psychosocial support in a variety of settings and for different target groups.
- Introducing new methods and techniques for working with vulnerable categories of persons.
- Incorporating psychosocial support into national society program activities.
- Providing support and education to at least 40 staff and volunteers in the Red Cross branches and the City of Skopje to provide psychosocial support to the beneficiaries.

Expected results

- Developed four levels of education program and provided psychosocial support to vulnerable categories, their direct assistants, employees and volunteers in national society.
- Enhanced capacities of national society to provide psychosocial support in response to natural disasters, conflicts and health challenges.
- Introduced new methods and techniques for providing psychosocial support to vulnerable categories of persons in national society program activities.

BUDGET OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA FOR 2020

The Red Cross of the Republic of North Macedonia in its annual budget clearly demonstrates the annual income and expenses which enables development of model for financing of the organization which ensures implementation of the specific strategies, events and operational plans.

The total budget for 2020 is increased for 78,54 % compared to the last year's budget. The increase comes as a result of the income on basis of the Law for amendments and additions to the Red Cross Law in the area of charging the fee for registration of vehicles, and the funds are transferred to the head office of the Red Cross of RNM and are being afterwards transferred to the Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje.

The planned own income participates with 31,49 % in the total income which has significant increase compared to last year while in nominal figures is increased compared to the previous year. The income from organs and donors participates with 68,51 % in the total income and it is increased compared to last year when it amounted to 66,88%.

In the area of expenditures, the capital expenditures amount to 1,25%, and the running expenditures amount to 97,77% and the expenditures for donations and assistance amount to 0,98% of the total expenditures.

This year like last year, the policy of the organization is targeted towards development of the Macedonian Red Cross branches. Through the newly established funds for development, visibility and emergency response, targeted for support, running expenses and the development of the Red Cross branches/City Red Cross of Skopje, in compliance with the provisions of the rulebooks of the respective funds.

21,66% of the total expenditures in the Budget for 2020 relate to the expenditures of Red Cross of RNM HQ while 78,34% of the total budget is targeted for the needs of the Red Cross branches and the City Red Cross of Skopje. It is important to emphasize that 58,06% of the total budgeted expenditures of the Headquarters are for direct transfers to the Red Cross branches for implementation of their programme activities, which in nominal figures represents significant increase compared to the previous year, as a result of the transfer of funds for the fee for registration of vehicles.

The expenditures of the Red Cross of RNM HQ cover the salaries for the staff, material expenditures and expenditures for running maintenance. The expenditures for the Red Cross of RNM branches/ City Red Cross of Skopje cover the expenditures for projects and programmes provided by donors or institutions.

The Red Cross of RNM continuously modernizes the material and financial operation, which enables improved transparency and good reporting in the operation, automated processing of the data, fast flow of information and financial indicators and improved image of the organization.

The budget of Red Cross of RNM is realistic, concise, precise, and balanced and the defined resources in the Budget for 2020 will be used by Red Cross of RNM in a rational and economic way with full transparency and accountability.

BUDGET OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA FOR 2020

	%	2020	2019	2018
TOTAL INCOME	100.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
Own sources	31.49	33,763,800.00	19,887,628.00	16,484,800.00
From organs and donors	68.51	73,456,640.00	40,165,080.00	62,101,553.00
TOTAL EXPENDITURES	100.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
Running expenditures	97.77	104,832,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00
Capital expenditures	1.25	1,336,400.00	1,606,700.00	1,212,240.00
Assistance and donations	0.98	1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00
BALANCE		0.00	0.00	0.00

INCOME

Description	Own sources of income	Income from organs/donors	Budget 2020	Budget 2019	Budget 2018
-------------	--------------------------	------------------------------	-------------	-------------	-------------

TRANSFERS AND DONATIONS

Ministry of Labour and Social Policy					
– programme activities	9,075,000.00	9,075,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00	
Blood Donation – Ministry of Health		8,500,000.00	8,500,000.00	6,600,000.00	6,458,500.00
Social humanitarian programmes	1,200,000.00	1,429,472.00	2,629,472.00	3,150,000.00	4,950,000.00
Organizational Development			0.00	11,960,000.00	31,072,000.00
Development and Project Fund	1,728,000.00		1,728,000.00		
5% for procurement and upgrading of software and equipment	297,000.00		297,000.00		
First Aid	3,500,000.00		3,500,000.00	3,250,000.00	2,500,000.00
Health preventive programmes		3,366,428.00	3,366,428.00	3,393,760.00	5,277,688.00
Development, cooperation and youth	210,000.00	400,000.00	610,000.00	866,000.00	336,000.00
Disaster preparedness and response		1,696,640.00	1,696,640.00	863,320.00	2,099,564.00
Disaster Management Fund	1,728,000.00		1,728,000.00		
10% for programme activities for disasters	594,000.00		594,000.00		
Dissemination and IHL			0.00	197,600.00	756,120.00
RCA-PHV		300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00
Public relations			0.00	0.00	448,000.00
Visibility Fund	1,404,000.00		1,404,000.00		
Tracing Service		1,905,500.00	1,905,500.00	920,400.00	939,680.00
Project work and Mobilization of funds			0.00	0.00	0.00
Human Resources and Monitoring and Evaluation		507,600.00	507,600.00	0.00	0.00
Creation of Polices and Volunteer and Membership Management		400,000.00	400,000.00		

TAX EXEMPTED INCOME

From RC branches (membership fee)	1,770,000.00		1,770,000.00	1,180,000.00	1,180,000.00
Donations from natural persons	140,000.00		140,000.00	350,000.00	300,000.00
Donations from legal persons	600,000.00		600,000.00	500,000.00	500,000.00
Additional post stamps (Red Cross Law)	400,000.00		400,000.00	300,000.00	300,000.00
From rent of office space	1,918,800.00		1,918,800.00	1,918,800.00	1,918,800.00
From registration of vehicles 85% for project management	5,049,000.00	54,951,000.00	60,000,000.00	14,202,828.00	11,180,000.00
From courses for lifeguards	100,000.00		100,000.00	100,000.00	70,000.00
Balance brought forward from last year	4,200,000.00		4,200,000.00	4,000,000.00	2,000,000.00

TOTAL INCOME	33,763,800.00	73,456,640.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,352.00
---------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

EXPENDITURES

Description	Own sources of income	from organs/donors	Budget 2020	Budget 2019	Budget 2018
RUNNING EXPENDITURES					
BASIC SALARIES AND COMPENSATIONS					
Gross salaries for employees	13,464,512.00	1,007,488.00	14,472,000.00	12,072,964.00	10,294,416.00
Compensation for annual vacation	0.00		0.00	0.00	0.00
Other compensations	40,000.00		40,000.00	40,000.00	40,000.00
CONTRIBUTIONS FOR SALARIES AND PERSONAL TAX ON SALARIES					
Personal tax on compensations (per diem, jubilee premium)	30,000.00		30,000.00	30,000.00	30,000.00
TOTAL EXPENDITURES FOR SALARIES	13,534,512.00	1,007,488.00	14,542,000.00	12,142,964.00	10,364,416.00
PERDIEM AND DAILY EXPENSES					
Travel abroad	250,000.00		250,000.00	100,000.00	70,000.00
COMMUNAL FEES					
Electricity	660,000.00		660,000.00	780,000.00	720,000.00
Water	60,000.00		60,000.00	60,000.00	50,000.00
Waste disposal	90,000.00		90,000.00	90,000.00	90,000.00
HEATING					
Central heating	480,000.00		480,000.00	480,000.00	480,000.00
COMMUNICATION AND TRANSPORT					
Post office	30,000.00		30,000.00	30,000.00	50,000.00
Telephone and fax	720,000.00		720,000.00	751,200.00	1,393,320.00
Per diem in country and abroad	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Fuel	360,000.00		360,000.00	420,000.00	590,000.00
Expenses for registration of vehicles	435,000.00		435,000.00	435,000.00	360,000.00
Other expenses for transport (toll, car wash, fixing tires)	84,000.00		84,000.00	50,000.00	50,000.00
MATERIALS					
Office material	220,000.00		220,000.00	120,000.00	106,750.00
Magazine subscription and literature	46,000.00		46,000.00	41,000.00	41,000.00
Tapes, cassettes, for audio/video equipment	100,000.00		100,000.00	100,000.00	50,000.00
Xerox, printing and publication of material	1,170,000.00	1,225,000.00	2,395,000.00	1,676,100.00	2,917,685.00
• Organizational Development				0.00	660,320.00
• Public relations	150,000.00		150,000.00	99,000.00	380,800.00
• Dissemination and IHL			0.00	0.00	0.00
• Health Preventive programmes			0.00	0.00	483,000.00
• First Aid	280,000.00		280,000.00	280,000.00	280,000.00
• Blood Donation		1,025,000.00	1,025,000.00	767,100.00	758,500.00
• Social humanitarian programmes	100,000.00		100,000.00	200,000.00	300,000.00
• Tracing Service			0.00	260,000.00	0.00
• Project work and mobilization of funds	50,000.00		50,000.00	0.00	0.00
• Creation of Polices and Volunteer and Membership Management	590,000.00		590,000.00	0.00	0.00
• Disaster preparedness and response			0.00	20,000.00	55,065.00
• Development, cooperation and youth		200,000.00	200,000.00	50,000.00	0.00
• Human Resources and Monitoring and Evaluation			200,000.00	50,000.00	
• Beverages, food items, hygiene material	173,000.00	173,000.00	200,000.00	273,428.00	
Materials for fire extinguishing	20,000.00		20,000.00	20,000.00	20,000.00
Material for special purposes (medical material and electro materials)	160,000.00	551,228.00	711,228.00	602,000.00	310,000.00
Other materials	450,000.00		450,000.00	300,000.00	945,000.00
RUNNING MAINTENANCE					
Repair and maintenance of vehicles	250,000.00		250,000.00	250,000.00	200,000.00
Expenses for maintenance of equipment	100,000.00		100,000.00	100,000.00	100,000.00
Expenses for maintenance of the building	100,000.00		100,000.00	200,000.00	350,000.00
Maintenance of the software and hardware	516,000.00		516,000.00	691,500.00	312,000.00
CONTRACTUAL SERVICES					
Fees for solicitor	120,000.00		120,000.00	120,000.00	159,780.00
Seminars and meetings	6,578,400.00	2,788,250.00	9,366,650.00	7,286,670.00	11,393,210.00
• Organizational Development	20,000.00		20,000.00	1,840,000.00	1,180,000.00
• Public relations	30,000.00		30,000.00	65,000.00	80,000.00

• Dissemination and IHL		0.00	350,000.00	70,000.00
• RCA-PHV	150,000.00	150,000.00	150,000.00	450,000.00
• Health Preventive programmes	50,000.00	50,000.00	50,000.00	723,750.00
• First Aid	410,000.00	410,000.00	410,000.00	1,866,000.00
• Blood Donation		375,000.00	375,000.00	452,900.00
• Social humanitarian programmes	3,125,000.00	309,000.00	3,434,000.00	950,000.00
• Tracing Service	10,000.00	731,250.00	741,250.00	398,400.00
• Project work and mobilization of funds			0.00	10,000.00
• Development, cooperation and youth			0.00	10,000.00
• Disaster preparedness and response	635,400.00	465,400.00	1,100,800.00	980,000.00
• Creation of Polices and Volunteer and Membership Management	100,000.00	400,000.00	500,000.00	35,000.00
• Marking of 75 anniversary of the Red Cross of RNM			0.00	0.00
• Executive Board meetings	100,000.00		100,000.00	400,000.00
• Red Cross of RNM Assembly	100,000.00		100,000.00	100,000.00
• Meetings with branch secretaries/presidents	100,000.00		100,000.00	100,000.00
• State first aid competition	350,000.00		350,000.00	350,000.00
• Youth Council/Coordination body /Youth Academy	147,000.00		147,000.00	66,000.00
• Youth Camp/ European coordination meeting	150,000.00	150,000.00	336,000.00	336,000.00
• Human Resources and Monitoring and Evaluation Seminars and meetings	507,600.00		507,600.00	
	1,101,000.00		1,101,000.00	
Bank commission	80,000.00		80,000.00	80,000.00
Insurance on property and security	250,000.00		250,000.00	50,000.00
Other financial services (part time contracts)	1,317,412.00	3,299,950.00	4,617,362.00	2,886,214.00
Other contractual services (customs, manual labor) court decisions, rent	50,000.00	432,000.00	482,000.00	50,000.00
External audit	100,000.00		100,000.00	100,000.00
Membership fee in int. organizations	206,000.00		206,000.00	150,000.00

OTHER OPERATIONAL EXPENDITURES

Fundraising	100,000.00	100,000.00	100,000.00	200,000.00
Expenses for international cooperation	300,000.00	50,000.00	350,000.00	200,000.00

TRANSFERS TO NON FOR PROFIT ORGANIZATIONS

Transfers to RC branches	150,000.00	62,101,000.00	62,251,000.00	22,483,360.00	19,648,000.00
Development Fund	2,613,000.00		2,613,000.00	0.00	0.00
Visibility Fund	1,404,000.00		1,404,000.00		
TOTAL RUNNING EXPENDITURES	33,377,324.00	71,454,916.00	104,832,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00

CAPITAL EXPENDITURES

PROCUREMENT OF FURNITURE AND OFFICE MATERIAL		115,189,890.00	62,208,778.00	70,685,008.00
		103,428,240.00	53,246,008.00	56,374,113.00

Procurement of office furniture		0.00	0.00	0.00
Procurement of equipment (Operational Centre)	86,400.00	600,000.00	686,400.00	0.00

PROCUREMENT OF VEHICLES

Procurement of a car (credit for car)	600,000.00		600,000.00	600,000.00	0.00
---------------------------------------	------------	--	------------	------------	------

BASIC AND SPECIAL MAINTENANCE

Capital investments in RC branches		0.00	356,700.00	0.00
Development Support for RC branches		0.00	500,000.00	250,000.00
Reconstruction and renovation of buildings	50,000.00	50,000.00	150,000.00	150,000.00
TOTAL CAPITAL EXPENDITURES	736,400.00	600,000.00	1,336,400.00	1,606,700.00

ASSISTANCE, DONATIONS AND OTHER FEES

Assistance, donations and other distributions in kind	1,051,800.00		1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00
Assistance, donations and other distributions in cash		0.00			
TOTAL DONATIONS, ASSISTANCE AND OTHER FEES	1,051,800.00	0.00	1,051,800.00	5,200,000.00	21,000,000.00

TOTAL EXPENDITURES	35,165,524.00	72,054,916.00	107,220,440.00	60,052,708.00	78,586,353.00
---------------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

Expenditures for Red Cross of RNM HQ	23,220,124.00	21.66
Expenditures for RC branches	84,000,316.00	78.34
TOTAL	107,220,440.00	100.00

Expenditures for Red Cross of RNM HQ	332,020,324.00	29.86
Expenditures for RC branches	75,200,116.00	70.14
TOTAL	107,220,440.00	100.00

Finance and Audit Department
Zaklina Popovich

Secretary General
Ph.D. Sait Saiti

REVENUES IN 2020

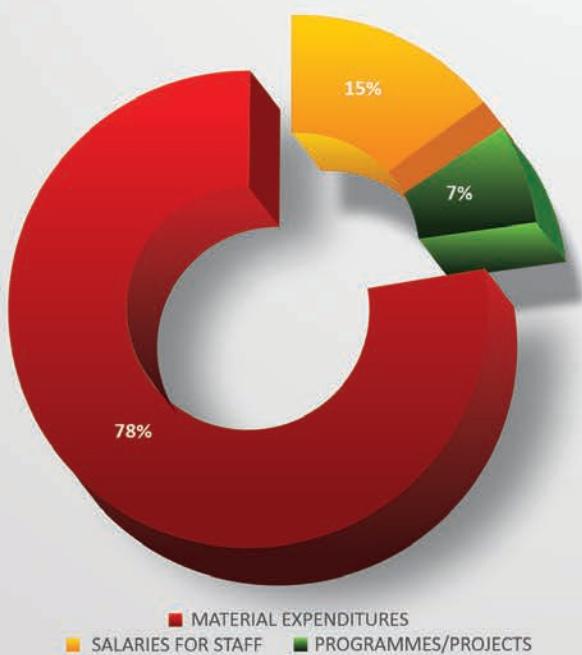
EXPENDITURES IN 2020

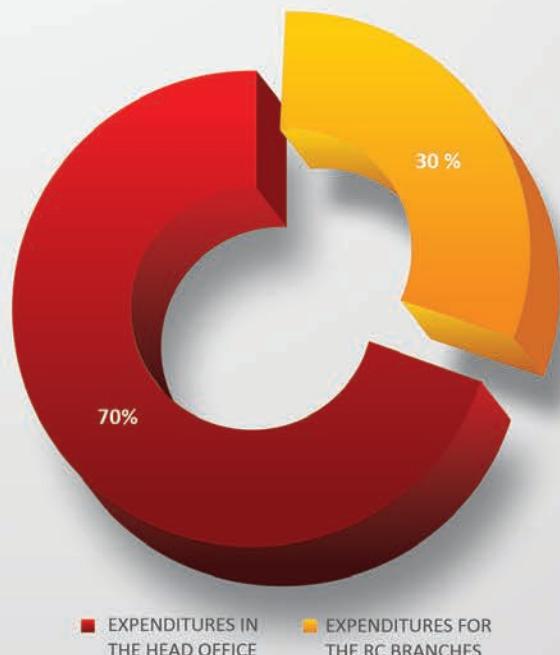
STRUCTURE OF EXPENDITURES OF THE RED CROSS OF RNM

STRUCTURE OF EXPENDITURES OF THE RED CROSS OF RNM

STRUCTURE OF EXPENDITURES OF THE RED CROSS OF RNM

MARKING SIGNIFICANT DATES OF THE RED CROSS OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

February 21-28	Week of Combating Heart Disease
March 1-8,	Week of Combating Cancer
March 17	Foundation Day of the Red Cross of the Republic of North Macedonia and Blood Donation Day
April 8-15	Week of Hygiene
May 8-15	World Red Cross and Red Crescent Day and Week of the Red Cross of the Republic of North Macedonia
21 May	Independence Day of the Red Cross of the Republic of North Macedonia
June 14	World Blood Donation Day
June 20	World Refugee Day
July 26	Solidarity Day
Second Saturday in September	World First Aid Day
September 14-21	Week for Combating TB
21-27 September	Human Rights Promotion Week
October 1	International Day of the Elderly
October 1-7	Red Cross Youth Week
October 10-16	Week of the Combating Diabetes
October 10	World Homeless Day
October 16-22,	Week of Combating Hunger
18 October	International Anti-Trafficking Day
November 1-30	Month of Combating Addictive Diseases
Third Week in November	Week of Care for Older People
December 1-7	HIV / AIDS Week
December 5th	International Volunteer Day
December 15-21	Week of Dental Care
18 December	International Migrants Day

FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF THE INTERNATIONAL RED CROSS AND RED CRESCENT MOVEMENT

HUMANITY

The International Red Cross and Red Crescent Movement, born of a desire to bring assistance without discrimination to the wounded on the battlefield, endeavors, in its international and national capacity, to prevent and alleviate human suffering wherever it may be found. Its purpose is to protect life and health and to ensure respect for the human being. It promotes mutual understanding, friendship, co-operation, and lasting peace among all peoples.

IMPARTIALITY

It makes no discrimination as to nationality, race, religious beliefs, class, or political opinions. It endeavors to relieve the suffering of individuals, being guided solely by their needs, and to give priority to the most urgent cases of distress.

NEUTRALITY

In order to continue to enjoy the confidence of all, the Movement may not take sides in hostilities or engage at any time in controversies of a political, racial, religious, or ideological nature.

INDEPENDENCE

The National Societies, while auxiliaries in the humanitarian services of their governments and subject to the laws of their respective countries, must always maintain their autonomy so that they may be able at all times to act in accordance with the principles of the Movement.

VOLUNTARY SERVICE

It is a voluntary relief movement not prompted in any manner by desire for gain.

UNITY

There can only be one Red Cross or Red Crescent Society in any one country. It must be open to all. It must carry on its humanitarian work throughout its territory.

UNIVERSALITY

The International Red Cross and Red Crescent Movement, in which all Societies have equal status and share equal responsibilities and duties in helping each other, is worldwide.

www.redcross.org.mk